

PODWALINY PRAWDY

STUDIUM O DOKTRYNIE BIBLIJNEJ

INSTYTUT ICI

Floyd C. Woodworth, Jr.
David D. Duncan

PODWALINY PRAWDY

STUDIUM O DOKTRYNIE BIBLIJNEJ

Książka powstała we współpracy z zespołem
pracowników Międzynarodowego Biura ICI

Institut ICI
Cieszyn 1996

Tytuł oryginalny:
Cornerstones of Truth

Cytaty z Pisma Świętego podane są według: Biblia,
to jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu.
Brytyjskie i Zagraniczne Towarzystwo Biblijne,
Warszawa 1975.

ISBN 83 - 903807 - 5 - 7

Adres Biura ICI w Polsce:

Instytut ICI
Skr.poczt. 6
43-400 Cieszyn

© *Copyright:*
International Correspondence Institute Bruksela, Belgia.

Druk:
Misja Krajowa, Cieszyn

SPIS TREŚCI

Strona

Wprowadzenie do kursu 5

CZĘŚĆ PIERWSZA: Suwerenny Bóg

Lekcje

1. Bóg – Jego natura i atrybuty osobowe 14
2. Bóg – Jego atrybuty moralne i dzieła 38
3. Chrystus – widzialny obraz niewidzialnego Boga 60
4. Duch Święty – mądry zarządca 82

CZĘŚĆ DRUGA: Istoty poddane Bogu

5. Aniołowie – armie ciemności i armie światłości 106
6. Ludzkość – ludzie jako poddani Stwórcy 128
7. Grzech i zbawienie – problem i rozwiązanie 148

CZĘŚĆ TRZECIA: Boży system na ziemi

8. Pismo Święte – słowne objawienie Boga 170
 9. Kościół – społeczność ludu Bożego 190
 10. Przyszłość – objawienie, nagroda i odpocznienie 212
- Bibliografia 236
- Słownik 237
- Odpowiedzi na pytania kontrolne 245
- Sprawozdanie studenta 249
- Arkusz odpowiedzi 261

KURS ICI »SŁUŻBA CHRZEŚCIJAŃSKA«

I
3

Niniejsza książka omawia jeden z 18 tematów składających się na kurs ICI »Służba chrześcijańska«. Symbol znajdujący się po lewej stronie wskazuje na kolejność tematów w kursie, który dzieli się na trzy części po sześć tematów. *Podwaliny prawdy* to temat 3. w części 1. Studiując w proponowanej kolejności, osiągniesz największe korzyści z nauki.

Materiały dydaktyczne w kursie »Służba chrześcijańska« zostały przygotowane w formie samouczka, a przeznaczone są głównie dla pracowników chrześcijańskich. Kurs pozwala studentowi zdobyć wiedzę biblijną i umiejętności potrzebne do praktycznej posługi chrześcijańskiej. Niniejszy kurs można przerabiać dla własnego wzrostu duchowego lub w celu osiągnięcia zaliczenia potrzebnego do otrzymania świadectwa.

UWAGA

Proszę bardzo dokładnie zapoznać się z wprowadzeniem do kursu. Jeżeli chcesz osiągnąć cele kursu i właściwie przygotować się do sprawdzianu, powinieneś ściśle stosować się do instrukcji.

Wszelką korespondencję dotyczącą kursu wysyłaj do swojego instruktora ICI na adres podany na pieczęcie. Jeśli takiego nie ma, listy kieruj pod adres:

Instytut ICI
Skr. poczt. 6
43-400 CIESZYN

WPROWADZENIE DO KURSU

Czym jest studium doktryn?

Co zdaniem Mahatmy Gandhiego, ojca współczesnych Indii, było nieszczęściem XX wieku? Dlaczego Benito Juarez postanowił oddzielić Kościół od państwa w Meksyku?

Aby dowiedzieć się, co wspomniani wyżej i inni wielcy ludzie nauczyli na jakikolwiek temat, musielibyśmy przeczytać ich dzieła. W przypadku Gandhiego wymagałoby to od nas przeczytania osiemdziesięciu ksiąg! O ileż prościej byłoby przeczytać jedną książkę omawiającą w zarysie jego naukę, uporządkowaną według tematów.

Na podobny problem napotykały próbując poznać wiele tematów omawianych w Biblii. Jak to już chyba odkryłeś, nauczanie w Pismie Świętym nie jest przedstawione według tematów. Na przykład Pierwsza Księga Mojżeszowa, ani żadna inna księga, nie przedstawia nam pełnego objawienia Boga.

Dlatego jednym z najlepszych sposobów studiowania Biblii jest odszukanie całej nauki dotyczącej określonego tematu. Pomaga nam to w szybkim ogarnięciu całej idei, jak również w uporządkowaniu szczegółów w logiczny sposób. Jest to praktyczna metoda pomagająca nam ukierunkować nasze myślenie i dostosować życie do zasad biblijnych.

Taki rodzaj studiowania Biblii nosi nazwę: *teologii systematycznej*. W tym kursie będziemy stosowali taki właśnie plan studiowania Pisma Świętego starając się dowiedzieć, czego Biblia naucza na temat wszechświata, Boga, istot mu podporządkowanych i formacji, jakie Bóg wybrał dla ich rozwoju. Odkryjemy również, co Biblia mówi o przyszłości.

Systematyczne badanie tego, co Biblia mówi na ważne tematy, pomoże nam dowiedzieć się, czego możemy spodziewać się od Boga i czego On oczekuje od nas. W efekcie doznamy duchowego rozwoju.

Opis kursu

»Podwaliny prawdy – studium doktryny biblijnej« jest wprowadzeniem do systematycznego studium podstawowych doktryn biblijnych. Główne tematy obejmują naturę Boga, dzieła Boże, działania i ograniczenia aniołów, stworzenie człowieka i jego upadek w grzech, Boży plan odkupienia, pochodzenie Pisma Świętego, Kościół i ostateczny plan Boży dla ludzkości. Kurs jest podstawowym, praktycznym studium doktryny biblijnej i jej zastosowania w życiu człowieka wierzącego. Wielkie tematy biblijne badane są na podstawie Biblii i poparte wieloma fragmentami Pisma Świętego.

Cele kursu

Po skończeniu kursu powinieneś umieć:

1. Wymienić atrybuty, właściwości, przymioty trójjedynego Boga.
2. Opisać stworzenie człowieka, upadek człowieka i rozwiązanie przygotowane przez Boga dla człowieka w celu przywrócenia społeczności z Nim.
3. Określić, co wiemy na temat dobrych i złych aniołów oraz ich działania.
4. Wyjaśnić cele i działanie Kościoła oraz Boży plan wieczności.
5. Kierować się we wszystkich dziedzinach życia zasadami wiary i postępowania opartymi na prawdzie biblijnej.

Podręczniki

Książka »Podwaliny prawdy« Floyda C. Woodwortha Jr. i Davida D. Duncana będzie twoim podręcznikiem i przewodnikiem w samodzielnym studiowaniu. Oprócz niej wymagani jest Biblia. Cytaty biblijne pochodzą z Biblii wydanej przez Brytyjskie i Zagraniczne Towarzystwo Biblijne 1975r., chyba że zostało zaznaczone inaczej.

Czas nauki

Ilość czasu, potrzebna do nauczenia się każdej lekcji, zależy częściowo od wstępnej znajomości tematu i umiejętności uczenia się. Czas zależy też będzie od stopnia zastosowania się do wskazówek i stopnia wypracowania umiejętności potrzebnych do samodzielnej nauki. Zaplanuj czas na naukę w taki sposób, by osiągnąć cele przedstawione przez autora podręcznika, a także własne cele.

Układ lekcji i wzór uczenia się

Każda lekcja składa się z (1) tematu lekcji, (2) wprowadzenia, (3) planu lekcji, (4) celów lekcji, (5) czynności lekcyjnych, (6) kluczowych słów, (7) treści lekcji zawierającej pytania nauczające, (8) pytań kontrolnych (na końcu lekcji) i (9) odpowiedzi na pytania nauczające.

Plan lekcji i cele lekcji przedstawiają ogólny zarys tematu, pomagają skupić uwagę na najważniejszych punktach i informują, czego powinieneś się nauczyć.

Na większość pytań nauczających w tekście lekcji można odpowiedzieć wpisując je w odpowiednim miejscu w podręczniku. Dłuższe odpowiedzi należy zapisać w zeszyte. Zapisując odpowiedź w zeszyte, nie zapomnij zaznaczyć numeru i tematu lekcji. Pomocze ci to w przygotowaniu się do ostatecznego sprawdzianu.

Nie szukaj odpowiedzi w książce, zanim nie napiszesz własnej. Własną odpowiedź zapamiętasz lepiej. Po udzieleniu odpowiedzi na pytania nauczające, porównaj je z odpowiedziami znajdującymi się na końcu lekcji. Następnie popraw błędne odpowiedzi. Odpowiedzi na pytania nie są podane we właściwej kolejności, byś przypadkowo nie dostrzegł odpowiedzi na inne pytanie.

Pytania nauczające są bardzo ważne. Pomagają zapamiętać najważniejsze myśli przedstawione w lekcji i zastosować poznane zasady.

Jak odpowiadać na pytania

W niniejszym podręczniku znajdują się różne rodzaje pytań nauczających i kontrolnych. Poniżej podajemy przykłady pytań i odpowiedzi. Jeśli wystąpią inne rodzaje pytań, towarzyszyć im będzie odpowiednia instrukcja.

Pytanie typu **KRÓTKA ODPOWIEDŹ** wymaga uzupełnienia zdania lub napisania krótkiej odpowiedzi.

Przykład

1 Kto napisał list do Galacjan?

apostał Paweł

Wpisz odpowiedź w puste miejsce w podręczniku jak wyżej.

Pytanie typu *MOŻLIWOŚĆ WYBORU* wymaga wybrania właściwej odpowiedzi z kilku podanych.

Przykład

2 Stary Testament składa się z

- a) 66 ksiąg
- b) 39 ksiąg
- c) 27 ksiąg

Odpowiedź właściwa znajduje się w punkcie *b) 39 ksiąg*. W podręczniku zakreśl odpowiedź *b)* jak poniżej.

2 Stary Testament składa się z

- a) 66 ksiąg
- b) 39 ksiąg
- c) 27 ksiąg

(W niektórych pytaniach tego typu będzie więcej niż jedna właściwa odpowiedź. W takim przypadku zakreśl wszystkie właściwe odpowiedzi.)

Pytanie typu *PRAWDA-FALSZ* wymaga wybrania kilku prawdziwych zdań.

Przykład

3 Które z poniższych stwierdzeń są PRAWDZIWE?

- a) Biblia składa się ze 120 ksiąg.
- b) Biblia jest przesłaniem dla ludzi wierzących dzisiejszych czasów.
- c) Wszyscy autorzy Biblii pisali w języku hebrajskim.
- d) Duch Święty inspirował autorów Biblii.

Stwierdzenia *b)* i *d)* są prawdziwe. Zakreśl dwie odpowiedzi jak wyżej.

Pytanie typu *POLĄCZENIE* wymaga od ciebie połączenia rzeczy, które do siebie pasują, np. nazwa i definicja, księga biblijna i autor.

Przykład

4 Wpisz liczbę odpowiadającą imieniu człowieka przed zdaniem opisującym jego działanie.

... ¹ a Otrzymał Zakon na górze Synaj.	1. Mojżesz
... ² b Przeprowadził Izraelitów przez Jordan.	2. Jozue

...c. Obchodził Jerycho.

...d. Mieszkał na dworze faraona.

Zdania **a** i **d** odnoszą się do Mojżesza, zdania **b** i **c** odnoszą się do Jozuego. Wpisz **1.** przed zdaniem **a** i **d** oraz **2.** przed zdaniem **b** i **c** jak wyżej.

Sposoby uczenia się

Jeśli sam przerabiasz kurs ICI, całą naukę możesz prowadzić korespondencyjnie. Chociaż niniejszy kurs został przygotowany do samodzielnej nauki, można go przerabiać także w grupie lub klasie. W takim przypadku nauczyciel może zadawać dodatkową pracę oprócz podanej w kursie. Proszę stosować się do jego zaleceń.

Mozna także używać kursu do nauki w czasie grupy domowej, wykładów w zborze albo w zborowej szkole biblijnej. Treść kursu, jak również metody są doskonale przystosowane do takiego celu.

Sprawdzian

Jeśli uczysz się samodzielnie, w grupie albo w klasie, otrzymałeś także osobny zeszyt ze sprawdzianem. Należy udzielić odpowiedzi według instrukcji znajdujących się w podręczniku i zeszycie. Wypełniony arkusz odpowiedzi należy wysłać do instruktora, który dokona korekty i udzieli ci wskazówek dotyczących uczenia się.

Świadectwo

Po skończeniu kursu i uzyskaniu oceny końcowej sprawdzianu od instruktora ICI otrzymasz świadectwo ukończenia kursu.

Egzamin końcowy

Jeśli chcesz zdobyć zaliczenie potrzebne do uzyskania stopnia naukowego, musisz zdać egzamin końcowy. W takim przypadku musisz zgłosić chęć uzyskania zaliczenia wypełniając specjalną kartę wpisową i wysyłając ją do dyrektora ICI. W zeszycie z testami znajdują się instrukcje dotyczące egzaminu końcowego.

Autorzy kursu

Floyd C. Woodworth, Jr., uczęszczał do Central Bible College w Springfield i Bethany Peniel College w Bethany, gdzie zdobył stopień bakalarza. Stopień magistra w literaturze hiszpańsko-amerykańskiej uzyskał na Uniwersytecie Południowej Kalifornii w Los Angeles. Usługiwał na Kubie do 1963 r. W 1964 r. został dyrektorem Central Bible School w Kolumbii w Ameryce Południowej. W 1973 r. przeniósł się do Meksyku i zaangażował się w opracowywanie chrześcijańskich materiałów edukacyjnych w programie Advanced Christian Education, znanym obecnie pod nazwą Christian Training Network. Obecnie jest redaktorem materiałów naukowych dla Christian Training Network i profesorem w Latin American Advanced School of Theology.

Floyd C. Woodworth jest ordynowanym duchownym od 1951 r. Pisze w oparciu o bogate i różnorodne doświadczenie nauczyciela w szkole biblijnej, pastora i ewangelisty. Doświadczenie nabyte podczas nauczania w wielu kulturach, nadaje specyficzny charakter i przenikliwość jego opracowaniom.

David Duncan był misjonarzem przez 17 lat, a obecnie pracuje w International Correspondence Institute (ICI) przy przygotowywaniu materiałów edukacyjnych. Wcześniej przez osiem lat był dyrektorem Calvary Bible Institute w Majuro na Wyspach Marshalla. Posiada stopnie bakalarza i magistra uzyskane na Uniwersytecie Stanu Kalifornia – Fullerton. Ukończył także kurs doktorancki w California Graduate School of Theology. Razem z żoną Sandrą mieszkają w Saint-Genese w Belgii. Mają dwójkę dzieci, które wraz z rodzinami mieszkają w Stanach Zjednoczonych.

Twój instruktor ICI

Twój instruktor ICI jest gotowy pomóc ci. Jeśli masz pytania dotyczące kursu albo zeszytu sprawdzianów, możesz go o to pytać.

Niech Bóg cię błogosławi, gdy rozpoczynasz studium *Podwaliny prawdy – studium doktryny biblijnej*. Niech wzbogaci ono twoje życie i pomoże ci efektywniej wypełniać twoje zadanie w ciele Chrystusa.

CZĘŚĆ 1

SUWERENNY BÓG

LEKCJA 1

BÓG – JEGO NATURA I ATRYBUTY

Na pytanie: *„Czy możesz zgłębić tajemnicę Boga albo zbadać doskonałość Wszechmocnego?”* (Jb 11,7), możemy odpowiedzieć: Nie! W naszych wysiłkach zrozumienia Boga napotykaemy na wielki problem – skończony człowiek nie może pojąć Nieskończonego!

Nie ma innej możliwości poznania istoty Boga, jak tylko uzyskanie objawienia Jego natury i atrybutów, czyli cech albo właściwości. Tylko na podstawie objawienia Bożej natury i atrybutów możemy zdobyć całkowicie pewne poznanie Jego Boskiej istoty. Boże objawienie jest prawdziwym, lecz *częściowym* ujawnieniem Jego istoty.

Mozemy też poznać Boga, gdy On nawiązuje z nami społeczność. Zdobywamy wiedzę o Nim przez badanie Jego natury i atrybutów, bowiem one ujawniają aspekty Jego istoty. Aby zdobyć prawdziwe poznanie Jego boskiej natury i Jego atrybutów, musimy rozpocząć od Bożego objawienia się w Piśmie Świętym. Oglądając dzieła Boże w przyrodzie możemy zdobyć ogólne poznanie Boga, jednak chcąc otrzymać poznanie Jego natury i atrybutów, musimy zwrócić się do Słowa Bożego.

Może zachęci cię do uczenia się na temat Stwórcy fakt, że Jego troska o ciebie sprawiła, iż w czasie wieków dokonywał stopniowego objawienia siebie. To samoobjawienie osiągnęło swoją pełnię, gdy w ostatnich czasach przemówił przez swojego Syna (Hbr 1,2).

Plan lekcji

Natura Boga

Atrybuty związane z istotą Boga

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinienś umieć:

- Zdefiniować i opisać cechy Bożej natury i właściwości Boga związane z Jego istotą.
- Wyjaśnić, w jaki sposób poznanie naturalnych przymiotów Boga może wpłynąć na wzrost wiary człowieka.
- Należycie docenić te cechy i przymioty Boga, które sprawiają, że zna On i może zaspokoić wszystkie nasze potrzeby.

Czynności lekowe

1. Przeczytaj uważnie wprowadzenie do kursu i cele kursu.
2. Przeczytaj plan lekcji i cele lekcji. Pomogą ci one określić, na co powinieneś zwracać uwagę podczas uczenia się.
3. Przeczytaj lekcję i wykonaj ćwiczenia w tekście lekcji. Porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami zamieszczonymi na końcu lekcji. Pamiętaj o odnalezieniu i przeczytaniu wszystkich zaznaczonych fragmentów Biblii.
4. W lekcji 1. występuje wiele terminów, które mogą być dla Ciebie nowe. Niektóre z nich zostały zamieszczone na tej stronie jako *słowa kluczowe*. Sprawdź definicję każdego niezrozumiałego wyrazu w słowniczku na końcu książki. Niektóre słowa są również definiowane w tekście lekcji. Pozostałe sprawdź w słowniku języka polskiego.
5. Odpowiedz na pytania kontrolne na końcu lekcji i porównaj je z odpowiedziami na końcu książki. Powtórz materiał obejmujący pytania, na które źle odpowiedziałeś.

Słowa kluczowe

trybuty

byt

istota

jedność

niematerialny

niezmienny

niepotwarzalny

niesmiertelność

odmienny

prostota

przynioty

substancja

suwerenny

wieczny

wszechmoc

wszechobecność

wszechwiedza

Trójca

wieczność

Treść lekcji

NATURA BOGA I JEGO ATRYBUTY OSOBOWE

Badając skład krwi naukowcy stwierdzają, że składa się ona z różnych substancji i cząstek, które spełniają różne funkcje podtrzymujące życie. Ten złożony płyn tłoczony jest dzień i noc przez skomplikowaną sieć naczyń krwionośnych za pomocą silnej pompy, która po każdym skurczu przez moment odpoczywa. Krew jest strumieniem życia w organizmie. Krew dostarcza tlen i pożywienia każdej cząstce ciała, zwalcza drobnoustroje, które wdzierają się do organizmu i pomaga mu pozbywać się zbędnych produktów przemiany materii. Wymaga to współpracy serca, płuc, nerek i innych organów.

Jest to tylko jeden przykład z wielu złożonych systemów biologicznych, umożliwiających istnienie życia. Nie ma wątpliwości, że stworzyć to mogła jedynie Istota o wielkiej inteligencji i mocy. Co wiemy o tej Istocie? Przyjrzyjmy się faktom dotyczącym naszego Stwórcy, Boga.

Bóg jest osobą

Cel 1. Wybierz zdanie, które podaje cechy osobowości Boga.

Co, według was, składa się na istotne cechy osoby? Ręce? Głos? Oczy? Nawet jeśli ktoś utraci te części ciała, nadal jest osobą. Myślę, że zgodzilibyśmy się, iż *osoba* to coś innego niż *wialo*. Osobę określa zdolność do myślenia, odczuwania i podejmowania decyzji. Chociaż Bóg nie posiada ciała, z pewnością posiada inteligencję i zdolność do myślenia, odczuwania i wnioskowania. Biblia ujawnia, że Bóg *kommunikuje się z innymi* (Ps 25, 14) z ich reakcją *wywaru na Niego wpływ* (z 1, 14), Bóg *myśli* (Iz 55, 8) i *podejmuje decyzje* (1 Moj 2, 18). Są to wszystkie cechy bytu osobowego. Zatem Bóg jest Osobą.

Ponieważ człowiek został stworzony na Boże podobieństwo, możemy dowiedzieć się czegoś na temat osobowości Boga, zastanawiając się nad osobowością człowieka. Oczywiście takie podejście ma swoje ograniczenia. Nie wolno nam uznać osobowości ludzkiej za wzorzec, według którego będziemy mierzyć osobowość Boga. *Oryginalny model osobowości znajduje się w Bogu, a nie w człowieku*. Osobowość człowieka została ukształtowana na wzór oryginału. Osobowość ludzka nie jest tożsama z Bożą, zawiera jednak ślady podobieństwa do Jego osobowości. Dlatego to, co w ludzkiej osobowości występuje w niedoskonałości, w Bożej - istnieje jako doskonałość.

Jeśli masz znajomego, który nigdy nie okazuje tego, co czuje, nigdy nie wypowiada swoich myśli i nigdy nie okazuje zainteresowania tobą, możesz powiedzieć, że jest *bezosobowy*. To znaczy, że nie okazuje wobec ciebie cech właściwych człowiekowi. Jednak Bóg nie jest taki. Bóg interesuje się tobą. Ma określone uczucia względem ludzi i nawiązuje z nimi społeczność. Co więcej, podejmuje decyzje ich dotyczące.

Wielu ludzi uważa, że najwyższy Byt, który stworzył ziemię jest oddalony od spraw ludzkich; uważają, że duchy przodków albo przyroda mają na codzień więcej do czynienia z ludźmi niż Bóg. Oczywiście jest to pojęcie błędne - Bóg przejmując się sprawami ludzi i nawiązując z nimi osobową więź.

1 Jak rozumieją Boga ludzie w twoim otoczeniu?

2 Jeśli Bóg jest osobą, to w jaki sposób możesz Go poznać osobiście? Odpowiedz wpiśz do zeszytu.

3 (Wybierz właściwą odpowiedź.) Cechy, które świadczą o Bożej osobowości to:

- a) przymioty fizyczne, społeczne i duchowe.
- b) zdolność myślenia, odczuwania i podejmowania decyzji.
- c) fakt, że można się do Niego zbliżyć, zobaczyć Go i w pełni zrozumieć.

Bóg jest duchem

Cel 2. *Wybierz zdania, które właściwie wyjaśniają duchową naturę Boga*

Co czym myślisz, gdy zamkniesz oczy i próbujesz wyobrazić sobie, jaki jest Bóg? Jeśli w twoim umyśle powstają jakieś wyobrażenia, to nie myślisz zgodnie z tym, co naucza Pismo Święte. Bóg nie posiada żadnej formy, gdyż jest *duchem* (J 4,24), a duch jest niewidzialny. W J 1, 18 czytamy, że *"Boga nikt nigdy nie widział"*

Bóg jest duchem! Oto w jednym zdaniu mamy określenie tego, kim jest Bóg. Aby zrozumieć to stwierdzenie, musimy rozważyć, co to znaczy być duchem. Z czym wiąże się *duchowość* albo fakt bycia *duchem*? Nie jest to pojęcie łatwe do wyjaśnienia. Jak powiedzieliśmy wcześniej, Biblia udziela nam *częściowego* objawienia natury Boga. Próbując opisać duchową naturę Boga, będziemy się posługiwać terminami, które mogą być dla ciebie nowe. Postaramy się definiować każde słowo w miarę jego pojawiania się w tekście.

1. Nasze badanie Pisma Świętego ujawnia po pierwsze, że Bóg posiada wyjątkową substancję odmienną od światła (Ef 4,6; Kol 1,15-17). *Wyjątkowość* oznacza, że jest jedyny. *Substancja* oznacza, że jest *istotą*. Terminy *substancja* i *istota* w odniesieniu do Boga są bardzo podobne. Odnoszą się one do cech albo przymiotów, które składają się na Jego naturę i które stanowią podstawę Jego zewnętrznej manifestacji.

2. Substancja, którą jest Bogiem jest *niewidzialna, niematerialna i niezłożona*. Powiedzieliśmy już, że Bóg posiada substancję, ale nie jest substancją *materiałną* – to znaczy, *nie* jest zbudowany z materii tak jak my. Bóg jest substancją *duchową*. Jezus powiedział: *"Wszak duch nie ma ciała ani kości, jak widzicie, że Ja mam"* (Łk 24,39). Skoro Bóg jest duchem w najczystszyim tego słowa znaczeniu, nie posiada ograniczeń, które przychodzą nam na myśl, gdy zastanawiamy się nad

istotą ludzką. Nie posiada żadnych właściwości albo cech, które określają materię. Paweł opisuje Go jako króla wieków, nieśmiertelnego, niewidzialnego (1 Tm 1, 17) i jako Króla królów, Pana panów, jedynego, który ma nieśmiertelność, który mieszka w światłości niedostępnej, którego nikt z ludzi nie widział i widzieć nie może (1 Tm 6, 15-16).

Jeśli Bóg rzeczywiście jest duchem i jest niewidzialny, to w jaki sposób należy rozumieć opisy biblijne, takie jak 1 Moj 33, 19-23, w których czytamy, że Mojżesz *ogłądał* Boga? Nie jest to właściwie zaprzeczenie faktu, że Bóg jest niewidzialny i niematerialny. W niektórych przypadkach ludzie *ogładać* Bożej chwale, ale nie *ogładać* Jego istoty. Inne przykłady pokazują, że duch może się zmanifestować w formie widzialnej. Bóg może objawić się za pomocą fizycznej manifestacji. Miało to miejsce, gdy Duch Święty zstąpił na Jezusa w postaci gołębiczy, aby Jan mógł z całą pewnością rozpoznać Tego (Jezusa), który chrzcić będzie w Duchu Świętym. W przykładzie z 1 Moj 13, Mojżesz także potrzebował Bożej pewności, stając przed powierzonym mu przez Boga zadaniem przywództwa ludowi. Dlatego Bóg dał mu fizyczny znak.

Myślisz być może: "Jeśli Bóg jest niematerialny, dlaczego zatem Biblia mówi o Jego rękach, nogach, uszach, ustach, nosie albo obliczu? Dlaczego w niektórych urywkach Pisma Świętego mówi się o Bogu czyniącym pewne rzeczy, tak jakby robiła to istota ludzka?" Na przykład Ps 98 pisze o Bożej "prawicy i świętym ramię" (w. 1), Ps 99,5 pisze o oddawanym czci "a podłóżka stóp jego", Ps 91 pisze o "piarach" i "skrzydłach" (w. 4).

Ponieważ trudno jest nam pojąć Bożą istotę, Bóg natchnął autorów Pisma Świętego, by posługiwali się pojęciami, które są nam znane i stosowali ich pewne cechy na określenie Boga. W ten sposób zdobywamy pewne poznanie *nieznanego przez znane*. Jest to posługiwanie się językiem *metaforycznym*. W takich przypadkach nie należy myśleć dosłownie albo jako *faktu*, lecz jako symbol przedstawiający pewne pojęcie. Zostanie to zobrazowane w poniższych ćwiczeniach.

d Przeczytaj Ps 34,16 i zakreśl literę przed odpowiedzią podającą właściwe wyjaśnienie tego fragmentu Pisma Świętego

- a Zdanie mówiące o tym, że Bóg ma oczy, uszy i oblicze oznacza, że Bóg dosłownie widzi, słyszy i posiada widzialną formę w momencie, gdy nawiązuje kontakt z ludźmi
- b Bóg zna i troszczy się o potrzeby sprawiedliwych, a także zna i przejmując się grzechami tych, którzy czynią zło. Zostało to wyrażone za pomocą języka metaforycznego

5 (Wybierz najlepszą odpowiedź.) Czytając w Piśmie Świętym, że Bóg jest duchem, rozumiemy przez to, że

- a) nie posiada fizycznego ciała.
- b) Bóg nie posiada fizycznej, cielesnej formy, ale może objawić się także w formie fizycznej.
- c) fragmenty Pisma Świętego, które ukazują Boga czyniącego coś, co mogłaby robić istota ludzka, posługują się językiem metaforycznym.
- d) punkty a), b) i c) podają właściwą odpowiedź.
- e) tylko punkty a) i c) podają właściwą odpowiedź.

Bóg jest jeden

Cel 3. Połącz słowa użyte na określenie *jedności* albo *identyczności* Boga z ich definicjami.

Gdy mówimy, że Bóg jest *jeden*, to odnosimy się do trzech pojęć: (1) liczbowej *jedności* Boga, (2) *niepowtarzalności* Boga i (3) *prostoty* Boga.

Liczbowa jedność Boga

Po pierwsze, kiedy mówimy o jedności Boga, odnosimy się do faktu, że jest On liczbowo jednym Bytem. Skoro istnieje tylko jeden Byt Boski, wszystkie inne byty istnieją przez Niego, z Niego i ku Niemu. Paweł pisze o tym w 1 Kor 8,6: *“Wszakże dla nas istnieje tylko jeden Bóg Ojciec, z którego pochodzi wszystko i dla którego istniejemy, i jeden Pan, Jezus Chrystus, przez którego wszystko istnieje i przez którego my także istniejemy”*. Druga część tego wiersza zdaje się zaprzeczać koncepcji, że Bóg jest liczbowo jeden. Zostanie to wyjaśnione później, podczas omawiania pojęcia *Trójcy*.

Salomon odnosi się do liczbowej jedności Boga w 1 Krł 8,60, gdy prosi: *“Aby poznały wszystkie ludy ziemi, że Pan jest Bogiem i nie ma innego”*. Ludowi (izraelskiemu, otoczonemu przez narody, które oferowały, do wyboru wielu bogów, czasem trudno było zachować prawdę, że Byt Boski jest jeden. Często prorocy, ryzykując życiem przypominali ludowi, że Jahwe jest jedynym Bogiem (5 Moj 4,35-39).

Czy wiara w istnienie wielu bogów rozpowszechniona jest w twoim społeczeństwie? Czy znasz inne nauki dotyczące tych rzekomych bogów i ich więzi z ludźmi? W niektórych krajach spotkałem się z oddawaniem czci wielu bogom, albo przekonaniem, że człowiek jest hirszwem. Czasem wyłaje się, że rzeczywistość w ich kulturze, w każdej grupie etnicznej i w każdym aspekcie ich życia istnieje

odpowiednie bóstwa, a więc istnieje więcej bogów, ale Biblia naucza nas o *wyjątkowości* Boga. Istnieje tylko *jeden* Bóg.

Niepowtarzalność Boga

Imy werset w Biblii – 3Moj 6,4 – odnosi się do wyjątkowości Boga. *“Pan jest Bogiem naszym. Pan jedyny!”* Hebrajskie słowo przetłumaczone tu jako *jedyny* można także przetłumaczyć jako *jedyny*, co wydaje się tutaj lepszym tłumaczeniem. Jahwe jest jedynym Bogiem, który ma prawo nazywać siebie Jahwe. Jest to także przesłanie Za 14,9: *“I będzie Pan królem całej ziemi. W owym dniu Pan będzie jedyny i jedyne będzie jego imię”*. Ta sama myśl wyrażona jest jasno w 2Moj 15, 11: *“Któż jest jak Ty, wśród bogów, Panie? Któż jest jak Ty, wzniosły w świętości? Straszliwy w chwalebnych czynach, Sprawca cudów?”* Oczywiście odpowiedź brzmi: – Nikt nie jest taki. On – Bóg jeden i jedyny.

Wiersze te w sposób oczywisty odrzucają możliwość, że Bóg jest jednym spośród wielu bogów. On jest suwerennym władcą wszechświata i poza Nim nie ma innego boga. W całym Starym Testamencie Bóg przypomina swojemu ludowi, że On jest *jedynym* Bogiem.

6 Przeczytaj podane niżej fragmenty Pisma Świętego i określ, co Bóg mówi o samym sobie.

- a 1Moj 17,1: “Jam jest
- b 2Moj 20,2-5: “Jam jest
Nie będziesz
- c 2Moj 20,23: “Nie czynicie
- d Iz 43,10-11; 44,6,8; 45,5-21. Przesłaniem wszystkich tych fragmentów jest:
-

Kiedy proszę moich studentów o napisanie własnej definicji Boga, bardzo często zaczynają od słów: “Bóg jest pewnym duchem, który jest wieczny i który stworzył niebo i ziemię”. Bez względu na to, jakiego rzeczownika użyją na określenie Boga, zwykle przed nim stawiają słowa “pewny”. Piszą “Bóg jest pewnym duchem”. Sprawia to wrażenie, że mogą istnieć inne, równie ważne duchy. Zwróć uwagę na to, jak zmienia się ta definicja, gdy w miejsce nieokreślonego “pewny”, wstawimy określenie “ten”. “Bóg jest tym duchem, który jest wieczny i który stworzył niebo i ziemię”. Definicja musi tak wyglądać, ponieważ żadna inna osoba ani siła nie zalicza się do tej kategorii. Bóg jest *jakimś* Bogiem.

Prostota Boga

Obok liczbowej jedności i niepowtarzalności Boga, jedność Boga odnosi się do wewnętrznej jedności Boskiego Bytu. Często ten aspekt jedności określa się mianem *prostoty*. Przez *prostotę* rozumiemy stan niepodzielności. Bóg jest *uścieniem* i jako taki nie może być podzielony. W przeciwieństwie do tego istota ludzka jest złożona: człowiek jest zarówno materialny (ciało), jak i niematerialny (duch).

W Bogu wszystko jest doskonałe. Innymi słowy wszystkie jego cechy są *doskonałościami*. Koncepcja wewnętrznej jedności albo prostoty wypływa z innych Bożych cech. Na przykład, Boże istnienie nie zależy od niczego poza Nim. Bóg jest *samoistny*, co oznacza, że wieczne istnienie jest częścią Jego natury. Samoistnienie wyklucza możliwość, że coś Go poprzedzało, jak to jest w przypadku istot złożonych, takich jak człowiek. *Prostota* Boga implikuje kilka spraw. Jedną z nich jest fakt, że trzy Osoby Bóstwa nie są częściami składowymi Boskiej Istoty. Wyklucza także możliwość oddzielenia Bożych atrybutów od Jego istoty albo dodania Jego przymiotów do Jego istoty. Boża istota i Jego atrybuty są jednym i tym samym. Dlatego Pismo Święte mówi o Bogu jako o *światłości i życiu, sprawiedliwości i miłości*, utożsamiając Go w ten sposób z Jego atrybutami. Innymi słowy, nie mówimy, że Bóg *posiada* sprawiedliwość, ale mówimy, że *jest* sprawiedliwością. On *jest* tym przymiotem!

7 Połącz terminy używane na określenie Boga z ich definicjami.

1. 1. a On jest jedynym Bogiem, a obok Niego nie ma innego boga.	1. Jedność liczbową.
1. 1. b Istnieje tylko jeden Bóg, a wszystkie inne byty istnieją przez Niego.	2. Niepowtarzalność
1. 1. c Odrzucenie możliwości istnienia wielu bogów.	3. Prostota.
1. 1. d Boże istnienie nie zależy od niczego poza Nim samym.	
1. 1. e Określenie wewnętrznej jedności Boga.	
1. 1. f Człowiek jest bytem złożonym – to znaczy jest ciałem i duchem; Bóg jest duchem.	
1. 1. g Bóg jest wiecznym duchem.	

Bóg jest trójjedyny

Cel 4. Wybierz zdania, które określają biblijną naukę na temat Trójcy.

Dowiedzieliśmy się, że Bóg jest duchem, jest osobą (jest jeden). Teraz rozważymy czwarty aspekt Jego natury – trójjedność. Może się to wydawać zbyt zagmatwane, że Bóg *jest trójjedyny*. Jak Bóg może być *jeden* a jednocześnie *trój-*

jedyny? Słowa *trójjedynosc* i *trojca* zawierają koncepcję *jednosc* oraz liczby *trzy*, inaczej: *trzy w jednosc*. Podchodząc do tego ważnego tematu, uznajemy, że prawda ta może być poznana jedynie przez objawienie. Dlatego jako podstawę rozważań dotyczących Trójcy przyjmujemy to, co Bóg objawił w Piśmie Świętym i tam znajdujemy odpowiedzi na następujące pytania:

1. *Co to jest Trójca?* Jak już dowiedzieliśmy się, Boski Byt posiada tylko jedną substancję. Jednak ten Boski Byt jest trójosobowy, inaczej jest Trójcą. Są w Nim trzy *osoby*: Ojciec, Syn i Duch Święty. Teologowie próbujący dokładnie opisać te rozróżnienia w obrębie Bóstwa, posługują się różnymi terminami. Różnorodność terminów świadczy o tym, jak trudno jest opisać Trójcę. Wcześniej zdefiniowaliśmy już pojęcie *osoby*. Osoba to ktoś, kto wie, odczuwa i podejmuje decyzje.

Ludzkie doświadczenie poucza nas, że tam gdzie jest osoba, tam też jest odmienna istota. Dlatego każda osoba jest odmienną i oddzielną indywidualnością, która sama w sobie wyraża ludzką naturę. Jednak w Trójczym Bogu nie ma trzech oddzielnych indywidualności, które istniałyby obok siebie i oddzielnie od siebie. Raczej istnieje coś, co można nazwać *samorozróżnieniem* w Boskiej Istocie. Termin ten zostanie wyjaśniony w następnym akapicie.

2. *Kim są Osoby?* Jak zauważyliśmy w Boskiej Istocie są trzy osoby, inaczej subsystemy: Ojciec, Syn i Duch Święty. Każda z tych osób znana jest z różnych *właściwości* (szczególnych cech albo rysów właściwych danej osobie). W Piśmie Świętym właściwości te przedstawiane są za pomocą tytułów, zaimków, ceł i działań właściwych rozumnym, inteligentnym i odrębnym osobom. Te właściwości osobowe są odmiennie dla każdej Osoby (są *wyróżnikami/samorozróżnieniem*) i wyrażają więc między innymi. Także każda z nich wyraża Boską istotę.

Dlatego stwierdzamy, że w Bóstwie istnieją trzy osoby: Bóg Ojciec, Bóg Syn i Bóg Duch Święty. Są tej samej substancji, są równe w chwale, mocy, majestacie i wieczności, są jedno.

8. Przeczytaj podane niżej fragmenty Pisma Świętego i uzupełnij każde zdanie.

- a. W J 6,27 Jezus mówi o Bogu jako o
- b. W Hbr 1,8 Bóg Ojciec mówi o Synu jako o
- c. W Dz 5,3-4 czytamy, że grzech przeciwko Duchowi Świętemu jest grzechem przeciwko
- d. Na podstawie tych fragmentów Pisma możemy wyciągnąć wniosek, że w obrębie Bóstwa istnieją

3. *Jakie istnieją dowody na istnienie Trójcy?* Chociaż wyraz *Trójca* nie znajdujemy w Biblii, jednak dowody popierające doktrynę Trójcy znajdujemy w Starym i Nowym Testamencie. Przyjrzyjmy się niektórym z nich.

Stary Testament został napisany w języku hebrajskim. Jedno z imion Boga w języku hebrajskim *Elohim* występuje w liczbie mnogiej, np. w 1Moj 1,26: "Potem rzekł Bóg: Uczynmy człowieka na obraz nasz, podobnego do nas". Wiersz ten wskazuje na istnienie osobowego rozróżnienia w Bogu, na wielość osób w obrębie Bóstwa. Bardziej wyraźnie wskazówki dotyczące osobowego rozróżnienia w Starym Testamencie dotyczą Anioła Jahwe. W niektórych przypadkach anioł Pana to określenie istoty stworzonej, wysłanej jako posłaniec Pana. W innych jednak przypadkach uważany jest za Syna Bożego (patrz 1Moj 16,7-17; 18,1-21; 19,1-28). Jako taki *Anioł* utożsamiany jest z *Jahwe*, a jednocześnie przedstawiany jest jako oddzielny lub odmienny od *Jahwe*.

Czasem w Starym Testamencie wspomina się o więcej niż jednej Osobie (Ps 45,6-7; por. Hbr 1,8-9). W innych przypadkach, Bóg, który wypowiada dane słowa, wspomina Mesjasza (Syna) i Ducha Świętego (Iz 48,16; 61,1; 63,8-10).

Nowy Testament przedstawia wyraźniejsze objawienie Boga, który wysyła Syna na świat (J 3,16; Ga 4,4; J 4,9). Objawia także Ojca i Syna wysyłających Ducha Świętego (J 14,26; 15,26; 16,7). W Nowym Testamencie obserwujemy, jak Ojciec przemawia do Syna (Mk 1,11; Lk 3,22). Syn ma spójność z Ojcem (Mt 11,25-26; J 11,41; 12,27-28). Duch Święty modli się do Boga w sercach ludzi wierzących (Rz 8,26-27). Widzimy zatem, że w Nowym Testamencie oddzielne osoby Trójcy są wyraźnie przedstawione:

W niektórych fragmentach Pisma wymienione są wszystkie trzy Osoby Bóstwa. Przy chrzcie Syna (Mt 3,16-17) Ojciec przemawia z nieba, a Duch Święty zstępuje w postaci gołębiczy. Przy rozesłaniu uczniów (Mt 28,19) Jezus wymienia trzy Osoby: "Idźcie tedy i czyncie uczniami wszystkie narody; chrzćcie je w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego". Trzy Osoby wymienione są obok siebie w 1Kor 12,4-6; 2Kor 13,13 i 1P 1,2. Powyższe przykłady dostarczają bogactwa dowodów potwierdzających doktrynę Trójcy.

9 Wpisz numer odpowiedniego dokończenia zdania.

... a 1Moj 1,16 wskazuje na	1. Ducha Świętego
... b Iz 63,8-10 ukazuje Jahwe w relacji z	2. Odkupicielem albo Zbawicielem
... c J 3,16 objawia, że Bóg posłał Syna, by stał się naszym	3. Mesjaszem i Duchem Świętym
... d J 14,26 i 15,26 wskazują, że Ojciec i Syn posłali wierzących	4. Osoby Trójcy
... e Mt 3,16-17 i 28,19 objawiają i wymieniają	5. Wielość osób

4. *Jakie są trudności tej doktryny?* Dlaczego nauka o Trójcy jest tak trudna do zrozumienia? W naszym ludzkim doświadczeniu nie mamy do czego porównać *trójności w jedności i jedności w trójności*. Wiemy o tym, że żadne trzy osoby nie stanowią strukturalnie jednej osoby. Żadne trzy osoby nie posiadają pełnej wiedzy o tym, co robią i myślą inni. Każda osoba odgradza się od innych barierą prywatności. Żadna istota ludzka nie posiada odmiennej trójności, takiej jaka jest w Bogu. Ludzie po prostu nie potrafią zrozumieć nauki dotyczącej Trójcy na podstawie ludzkiego doświadczenia i ludzkiej wiedzy.

5. *Jak rozwiązujemy te trudności?* Podstawowy problem w próbie wyjaśnienia Trójcy kryje się w relacji osób Bóstwa do Boskiej Istoty i do siebie nawzajem. Jest to trudność, której Kościół nie potrafi rozwiązać. Może tylko próbować zredukować problem przez właściwe definiowanie pojęć. Chociaż Kościół nie próbował wyjaśnić tajemnicy Trójcy, próbował jednak sformułować jej doktrynę, głównie po to, by uszereżować błędów zagrażających Kosmoślowi w początkach jego istnienia. Porównując ze sobą różne fragmenty Pisma możemy ujrzeć doktrynę Trójcy do tego stopnia, do jakiego Bóg objawił ją w swoim Słowie, nawet jeśli nie potrafimy jej w pełni zrozumieć.

W naszej skończonej (ograniczonej i egzystencjalnej), nigdy w pełni nie pojmemy nieskończoności (nieograniczonej). Paweł opisuje swoje ograniczenia jako człowieka:

„Teraz bowiem widzimy jakby przez zwierciadło i niby w zagadce, ale wówczas twarz w twarz. Teraz poznaniu moje jest częściowe, ale wówczas poznam tak, jak jestem poznany.” (1 Kor 13,12)

10 Z podanych niżej zdań wybierz PRAWDZIWE w odniesieniu do Trójcy i naszego jej zrozumienia.

- a Biblia objawia, że w Boskiej Istocie istnieją trzy osoby.
- b Każda z trzech osób – Ojciec, Syn i Duch Święty – posiada odmienne właściwości, opisane za pomocą tytułów, zaimeków, cech i działań, które odnoszą się do odrębnych osób.
- c Stary Testament nic nie mówi na temat wielości osób w Bóstwie – mówi tylko o Bogu Jahwe.
- d Nowy Testament objawia osoby Trójcy pełniej niż Stary Testament.
- e Nowy Testament dostarcza wystarczających podstaw biblijnych popierających doktrynę Trójcy.
- f Główny problem w zrozumieniu trójjedności Boga polega na tym, że w naszym doświadczeniu nie mamy z czym porównać odrębnej trójności Boskiego Bytu.
- g Najlepiej można rozwiązać problem Trójcy uświadamiając sobie, że skoro nie możemy jej w pełni wyjaśnić, to powinniśmy zrezygnować z prób tworzenia doktryny na ten temat.

Przy uważnym studiowaniu Słowa Bożego znajdujemy wiele dowodów na trójosobowość Boga. Studiowanie tej doktryny z modlitwą pozwala nam lepiej pojąć samoobjawienie Boga, nawet jeśli jest tylko czeszczenie. Pozwala nam także lepiej ocenić Bożą naturę i środki, jakie przedsięwziął, byśmy mogli zbliżyć się do Niego w miłości, czci i pełnej oddania służbie.

Bóg jest wieczny

Cel 5 Wybierz **PRAWDZIWĄ** śladami wyrażającą znaczenie wieczności Boga dla chrześcijanina.

Wielu ludzi interesuje się pochodzeniem swoich przodków. Co pomyślałbyś, gdybyś ci powiedział, że ja nie mam przodków? Nie przyjąłbyś mojego stwierdzenia i miałbyś rację. I ja mam przodków, tak jak wszyscy.

Powinam wszystkim, ale nie mogę w tym zawrzeć Boga. On nie ma przodków. Jak więc się pojawił? Odpowiedź na to pytanie jest prosta: On się nie pojawił! Istniał zawsze, od wieczności. Dlatego właśnie mówimy o Bogu, że *jest wieczny*.

1. *Co to jest wieczność?* Trudna jest nam wyobrazić sobie nieznana przyszłość, ale cofając się myślami, możemy sobie wyobrazić wieczność. Mówimy o Pierwszej Księdze Mojżeszowej jako o księdze początków. Dowiadujemy się z niej o początku stworzenia, początku człowieka, początku narodu. Jednakże te odległe początki nie są tymi jedynymi *początkiem*.

Możemy cofnąć się jeszcze bardziej do chwili, gdy zostali stworzeni aniołowie – ci wyjątkowi, niebiańscy synowie Boży, którzy wykizykiwali z radości, gdy zakładane były podwaliny ziemi – przed nastaniem historii (Jb 38,4-7). Ale to też nie był początek. Możemy wyobrazić sobie wieczność jako nieskończoną (nieograniczoną) beczasowość, gdy całe stworzenie obecne było jedynie w Bożym umyśle. I teraz nasz skończony (ograniczony) umysł nie potrafi objąć idei nieskończoności albo nieograniczonej beczasowości. Wieczność Boża jest to Boża nieskończoność względem czasu.

2. *Kto zamieszkuje wieczność?* Ludzie i aniołowie są istotami stworzonymi, tylko Bóg jest bez początku. Dlatego jedynie On mieszka w wieczności. Człowiek posiada przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, ale Bóg mieszka jedynie w teraźniejszości. Zarówno przeszłość, jak i przyszłość są dla Niego *teraz*.

Bóg jest wieczny na dwojaki sposób: (1) nigdy nie zaczął istnieć, zawsze był (Ps 90,2); (2) Jego istnienie nigdy się nie skończy (5Moj 32,40; Ps 102,28). Będąc wieczny, Bóg wolny jest od wpływu czasu.

5. *Jak rozumiemy pojęcie Bożej wieczności?* Abstrahując od Pisma Świętego możemy wyciągnąć wniosek, że Bóg istniał zawsze w oparciu o wewnętrzną logikę pojęcia. Każdy wie, że nic nie powstaje z niczego. Próżni nie wydają niczego. Dlatego jeśli na początku wszechświata nie nie istniało, jeśli była tylko próżnia, to sytuacja nie zmieniłaby się do dziś. Ale skoro wokół nas obserwujemy potężny wszechświat, to logika zmusza nas do wyciągnięcia wniosku, że coś w przeszłości nie miało początku - było zawsze. Tym czymś jest Bóg!

Pismo Święte świadczy o wieczności Boga. Bóg nazywany jest wiecznym Bogiem (1 Moj 21,33). Psalmista powiada: *"Od wiekówwaz na wieki Tyś jest, o Boże!"* (Ps 90,2) i *"Ty pozostaniesz ten sam i nie skończą się lata twoje"* (Ps 102,28). W natchnionych słowach Izajasz stwierdza, że Bóg *"króluje na wieki"* (Iz 57,15), natomiast Paweł przekonuje Tymoteusza, że jedynie Bóg ma niesmiertelność (1 Tm 6,16).

11. Zaznacz zdania, które są PRAWDZIWE.

- a Boża wieczność daje nam ufność, że ten, któremu ufamy nigdy nie zniknie.
- b Boża wieczność dodaje nam otuchy w chwilach trudności. Uświadamiamy sobie, że Boże plany, które zawsze istniały, osłoją się na zawsze. Do tych planów należą też Boże plany względem naszego życia.
- c Poznanie Bożej nieskończoności względem czasu uświadamia nam, że nasze decyzje nie są ważne, ponieważ są osadzone w czasie.

Bóg jest niezmienny

Cel 6. *Określ, co Boża niezmiennosc oznacza dla Ciebie w praktycznym doświadczeniu chrześcijańskim.*

Wszyscy mamy jakies błędy i wady, które wymagaja zmiany. Bóg jest inny. On jest doskonały. Nie potrzebuje zadnego dopelnienia swojego charakteru lub przymiotów. Jest doskonały pod kazdym wzgledem.

12. Przeczytaj podane niżej fragmenty Pisma Świętego i dokoncz zdania.

- a W Ps 102,26-28 nasz niezmienny przeciwstawiony jest zmien-
nemu
- b Iz 46,9-10, Ps 33,11 i Ps 119,160 objawiają, że Bóg jest niezmienny w swoich

e Mi 3,6 [BT] stwierdza, że ponieważ Bóg się nie zmienia, to okaże zmiłowanie potomkom Jakuba i nie zostaną
 d Ps 103, (7 mówi o Bożej niezmienniej)

Fragmenty Pisma Świętego, które mówią o Bożej niezmienności, pouczają nas także o pewnych zasadach dotyczących Boga, któremu służymy. Zasady te przedstawia Thiessen (1979r., s.83) i my wymienimy je, byś mógł je wyraźniej dostrzec.

1. Ponieważ Bóg jest nieskończony, samoistny i niezależny, jest ponad wszelką przyczyną i możliwością zmiany.
2. Bóg nie może ani wzrastać, ani maleć, nie podlega też dalszemu rozwojowi.
3. Boża moc nie może wzrosnąć ani zmaleć, Bóg nie może stać się mądrzejszy ani świętszy.
4. Bóg nie może być sprawiedliwszy, miłosierdniejszy i bardziej kochający niż zawsze był i będzie.
5. Bóg nie może się zmienić w odniesieniu do ludzi. On działa w oparciu o wieczne zasady, które się nie zmieniają w miarę upływu czasu.

Skoro Bóg jest niezmienny, możemy całkowicie Mu się powierzyć i polegać na Jego Słowie. Możemy stawiać czoła każdej sytuacji życiowej, przekonani, że On we wszystkich współdziała ku dobremu (Rz 8,28).

Zwróćcieś pewnie uwagę na takie fragmenty Pisma Świętego jak 4Moj 23,19 i 1Sm 15,29, gdzie napisane jest, że Bóg nie zmienia zdania oraz inne fragmenty, które stwierdzają, że Bóg dał się ubłagać albo załował, iż coś zrobił (1Sm 15,11; Jon 3,9-10). Takie Boże zachowanie nie odnosi się do jakiegokolwiek fundamentalnej zmiany charakteru albo celu. Bóg zawsze nienawidzi grzechu i zawsze miłuje grzesznika. Takie Boże nastawienie odnosi się do grzesznika przed i po jego upamiętaniu. Jednakże Bóg może czasami zmienić swoje jednostkowe postępowanie, widząc zmianę w danym człowieku.

Na przykład widzimy, że Boże nastawienie wobec grzechu Izraela nie zmieniło się. Bóg nienawidził grzechu tego narodu. Ponieważ lud uporczywie trwał w grzechu cierpiał również jego konsekwencje. Jednakże gdy Izraelici upamiętali się i odwrócili się od grzechu, w rezultacie Bóg zaczął ich inaczej traktować.

Ktoś powiedział, że słońce topiąc wosk i utwardzając glinę nie wykazuje stronniczości, dlatego że różnica skutku zależy od rodzaju materiału, a nie zmiany w słońcu. Możemy polegać na niezmienności Bożych planów. Jego Słowa i Jego natury. Jak słońce topi wosk a utwardza glinę, Boża niezmiennosc współdziała ku

dobremu tylko w przypadku tych, których serca są miękkie i którzy właściwie reagują na Niego. Natomiast Boża niezmiennosć staje się zagładą dla tych, których serca na Niego nie reagują i stają się zatwardziałe.

13 W ramach powtórzenia cech Boga omówionych w tej części połącz każdą cechę z jej definicją

... a. Posiadanie jednej substancji i istoty.	1. Osobowość
... b. Bezczasowość, nie posiadanie początku ani końca.	2. Duchowość
... c. Nieograniczenie przez formę albo substancję materialną.	3. Jedność
... d. Wielosć osób.	4. Trojca
... e. Trwanie przy tych samych planach, słowach, zamiarach, tym samym charakterze.	5. Wieczność
... f. Zdolność do myślenia, odczuwania i podejmowania decyzji.	6. Niezmiennosć

ATRYBUTY OSOBOWE BOGA

Cel 7. Połącz cztery przymioty Boga z ich definicjami.

Ludzi, którzy specjalizują się w nauce o Bogu nazywamy *teologami*. Ty i ja nie mamy może prawa nazywać się teologami, ale mamy pełne prawo do badania i analizowania doktryn, inaczej nauki o Bogu po to, byśmy Go lepiej rozumieli i bardziej kochali. W tym procesie lepszego poznawania Boga powinniśmy nie tylko rozważać Jego naturę, ale także Jego cechy. Teologowie nazywają je *przymiotami* (*atributami*). Przymioty to te cechy, które z kimś się nam kojarzą albo kogoś opisują – w tym przypadku Boga. Przymioty Boga służą wyjaśnieniu, dlaczego On działa tak, jak działa, abyśmy wiedzieli, czego można się po Nim spodziewać. Do Bożych przymiotów należą: *wszecchność, wszechobecność, wszechwiedza i mądrość*. Najpierw zastanowimy się nad Bożą *wszecchnością*.

Wszecchność Boga

Zona Abrahama, Sara, wiele w swym życiu podróżowała. Widziała, jak Jahwe czynił wspaniałe i wielkie sprawy w życiu jej męża i jej własnym. Jako panna młoda mogłaby wygrać konkurs piękności, ale w tym okresie ta stara, pomarszczona kobieta była przytłoczona zmartwieniem. Gdy usłyszała jak goście powiedzieli jej mężowi, że wkrótce pocznie syna, zaśmiała się: To niemożliwe! Czy potępiacie

Sarę za jej śmiech? A przecież niebiański gość zapytał: „Czy jest *zokolwiek niemożliwego dla Pana?*” (1Moj 18,1-15).

O jakiej swojej właściwości przypominał Jahwe Abrahamowi i Sarze? O swojej wszechmocy – fakcie, że jest wszechmocny i wszechwładny. On wszystko może! W Piśmie Świętym o absolutnej Bożej mocy świadczą:

1. Stworzenie (1Moj 1,1).
2. Utrzymywanie wszystkiego mocą słowa (Hbr 1,3).
3. Odkupienie ludzi (Lk 1,35-37).
4. Cuda (Lk 9,34).
5. Zbawienie grzeszników (1Kor 2,5; 2Kor 4,7).
6. Wypełnienie planów Królestwa (Jp 1,5).

Musimy jednak pamiętać, że Bóg nie może dokonać spraw absurdalnych (śmiesznych, nierozsądnych), takich jak np. sucha woda. Nie czyni też rzeczy sprzecznych ze swoją naturą.

A zgodne z Jego naturą jest to, że Bóg może ograniczyć działanie swojej mocy, jeśli tego pragnie. Na przykład, Bóg daje każdej osobie możliwość wyboru między Nim a Szatanem. Bóg nie zmusza żadnej osoby do zbawienia wbrew jego woli. On ogranicza samego siebie, by każda jednostka mogła podjąć własną decyzję.

W Jr 32,17 napisane jest: *“Oto Ty uczyniłeś niebo i ziemię wielką swoją mocą i swoim wyciągniętym ramieniem: nie ma nic niemożliwego dla Ciebie”*. Nieco później Pan pyta Jeremiasza: *“Czy jest dla mnie coś niemożliwego?”* (w 27). Kiedy w pełni zrozumieemy, jak wielka jest moc naszego Boga, nigdy nie będziemy się wahać prosić Go o pomoc w każdej sytuacji.

14 Przeczytaj 2Moj 3,11-12. Za pomocą jakich słów Bóg przypomina Mojżeszowi o swojej wszechmocy?.....

Wszechobecność Boga

Pewnie chłopiec chciał zrobić coś złego, ale najpierw postanowił wejść pod dach, żeby Bóg, spoglądając z nieba, nie zobaczył Go. Jakiej Bożej cechy nie rozumiało to dziecko? Bóg jest wszechobecny — jest obecny wszędzie w każdej chwili. Psalmista pisze o tym w Ps 139,7-10:

“Dokąd ujdę przed duchem twym? I dokąd przed obliczem twym ucieknę? Jeśli wstąpię do nieba, Ty tam jesteś, a jeśli przygotuję sobie posłanie w krainie

umarłych, i tam jesteś. Gdybym wziął skrzydła rannej żurzy i chciał spocząć na krakcu matki, nawet tam prowadziłoby mnie ręką twoją."

Boża wszechobecność nie świadczy o tym, że Bóg ma ze wszystkimi jednakową społeczność. On objawia się, błogosławi i zachęca tych, którzy Go kochają i służą Mu, ale karci i karze tych, którzy Mu się sprzeciwiają. On jest w środku burzy, ale jednocześnie przebywa z dwojgiem swoich dzieci, które szczerze modlą się o Jego prowadzenie (Na 1,3; Mt 18,20).

Świadomość tego, że Bóg jest wszędzie obecny dodaje nam otuchy w czasie prób, ponieważ wiemy, że On jest przy nas, by nas posilić i prowadzić. Pomaga nam także sprawdzać jak żyjemy, ponieważ Bóg widzi wszystko co robimy, czy jest to dobre czy złe. Odpowiadamy za to, by służyć Bogu wszędzie i o każdej porze, ponieważ On jest przy nas.

Musimy jednak pamiętać, że nasze uczucia nie mogą stanowić miernika Bożej obecności. Bez względu na to, jak się czujemy, Bóg jest z nami. Wyobraźmy sobie, że mała dziewczynka płacze w ciemności, natomiast matka zapewnia ją, że jest przy niej. Dziecko może myśleć, że musi widzieć matkę, by uzyskać pewność jej obecności. Ale obecność matki nie zależy od tego, czy dziecko ją widzi, czy też nie. Czy *uważamy* Bożą obecność, czy też nie. Biblia zapewnia nas, że On jest wszędzie. Ta świadomość wystarcza nam, by pozostawać w nastroju uwielbienia i zachęty przez cały czas.

15 W swoim zeszycie podaj dwa uzasadnienia, dlaczego uświadomienie sobie Bożej wszechobecności powinno wpłynąć na nasze życie.

Wszehwiedza Boga

Od Bożej wszechobecności tylko jeden krok do Bożej wszechwiedzy – Jego wiedzy o wszystkim. Istoty ludzkie często trudzą się nad poznaniem faktów. Często w marę jak zdobywamy wiedzę i gromadzimy fakty dochodzimy do wniosku, że im więcej poznajemy tym lepiej widzimy, jak niewielka jest nasza wiedza.

Bóg nie ma takich problemów. On wie wszystko. Władca wszechświata ma nieograniczoną świadomość. Nie potrafimy tego w pełni pojąć, a jednak jest to podstawowa prawda naszej wiary w doskonałość Boga. Logicznie rzecz biorąc, On musi wiedzieć o wszystkim co istnieje i o wszystkim co jest możliwe. Inaczej musiałby ciągle poznawać sprawy, o których przedtem nie wiedział i zgodnie z tym musiałby zmieniać swoje plany i cele.

Ponieważ Bóg o wszystkim wie, może zawsze powiedzieć o tym, co wydarzy się w przyszłości. Dlatego w Piśmie Świętym znajdujemy zapowiedź wielu rzeczy.

Nie oznacza to, że Odwieczny decyduje o tym, co się z nami stanie. On po prostu z góry wie, jakie podejmiemy decyzje. Skoro z góry je widać, to może je i zapowiedzieć, imaczej mówiąc, oznajmić co wydarzy się w przyszłości. Taka zapowiedź nie oznacza, że Bóg zdeterminował albo z góry zdecydował co się stanie.

Fakt, że Bóg o wszystkim wie, wzmacnia naszą wiarę podczas trudnych prób, ponieważ On wie więcej o naszych kłopotach niż my. On zna przyczyny i wie, do czego doprowadziłoby każde rozwiązanie. Gdy prosimy Boga o właściwe rozwiązanie w naszych kłopotach, znajomość tego faktu może nam dodawać otuchy.

16 Przeczytaj Ps 139: 1–19 i dokończ poniższe zdania.

- a Wiersze mówią o Bożej wszechwiedzy.
- b Wiersze mówią o Bożej wszechmocy.
- c Wiersze mówią o Bożej wszechobecności.

17 Które z poniższych zdań są PRAWDZIWE w odniesieniu do Bożej wszechwiedzy?

- a Skoro Bóg wie, jakie podejmę decyzje, wszystkie moje decyzje są właściwie Jego decyzjami.
- b Świadomość, że Bóg wie wszystko, powinna zachęcać mnie do zwrócenia się o Jego prowadzenie w chwili konieczności podjęcia decyzji.
- c Zapowiedzieć oznacza zdeterminować.
- d Gdyby Bóg nie był wszechwiedzący, nie byłby w pełni doskonały.
- e Wszechwiedza oznacza znajomość wszystkiego, co można wiedzieć, łącznie z doskonałą wiedzą na temat przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.

Mądrość Boga

Wielu naukowców zna olbrzymią ilość faktów, ale wiedza tego świata nie rozwiązała problemów społecznych. Ludzie nie posiadają potrzebnej mądrości, aby wiedzieć, jak zastosować swoją wiedzę i rozwiązać problemy, byśmy mogli żyć w pokoju i dobrobycie.

Wiedza to nie to samo co mądrość. Mądrość buda wiedzę, aby znaleźć najwyższy możliwy cel, a potem korzysta z najlepszego sposobu, by ten cel osiągnąć. Ponieważ Bóg jest wszechmądry, czyni wszystko doskonale. W swojej doskonałej mądrości dał nam swoje Słowo, Biblię, by kierować nami we wszystkim co robimy. Jeśli żyjemy zgodnie z Jego wskazówkami zapisanymi w Jego Słowie, będziemy mogli korzystać z Jego mądrości i doznamy Jego błogosławieństwa.

Czasami, gdy w naszym życiu dzieją się różne rzeczy, nie dostrzegamy Bożej mądrości. Po pierwsze, musimy pamiętać, że Bóg pozwala nam podejmować własne

decyze, a jeśli te decyzje nie są zgodne z Jego wolą, to mogą przynieść nam kłopoty. Musimy także pamiętać, że żyjemy w grzesznym świecie i zarówno chrześcijanie jak i niechrześcijanie padają ofiarami naturalnych katastrof lub złych działań innych ludzi w tym zniekształconym przez grzech świecie. Bóg nie jest zobowiązany tłumaczyć się nam ze wszystkiego co się nam przydarza. On może też zezwolić na pewne sprawy z nieznanymi nam powodów. Ale tak, jak jest napisane w 1 J 4,18 *"doskonała miłość usunę strach"*, możemy ufać Bogu w każdej sytuacji wiedząc, że w swojej nieskończonej mądrości będzie we wszystkim współdziałał ku dobru i dla swojej chwały (Rz 8,28).

Takie fragmenty Pisma jak Ps 104, 24-30 i Jr 10,12 przypominają nam, że możemy dostrzec Bożą mądrość w Jego stworzeniu. Potrzebne było bardzo mądre projektowanie, by osiągnąć wielką złożoność przyrody. Gdy przyglądamy się piórom ptaka, jesteśmy zadziwieni. Każda najmniejsza cząstka została zaprojektowana do spełniania specjalnej funkcji podczas latania albo dla ochrony ptaka przed warunkami zewnętrznymi. Gdy badamy szkielet ptaka, odkrywamy, że większe kości są w środku puste i wypełnione powietrzem, co utrzymuje ptaka w powietrzu. W potroście ptaka nastąpi powielenie tego schematu budowy. Jest to jedynie niewielki przykład mądrości naszego Boga.

Bardzo cieszy mnie fakt, że Bóg udostępnił nam swoją mądrość, gdy jej potrzebujemy. Nie ma znaczenia, przed czym stajemy dzisiaj, jutro, za tydzień, za miesiąc, w Jk 1,5 czytamy, że nie powinniśmy wątpić, lecz prosić o mądrość, ponieważ Bóg jest hojny i łaskawy w udzieleniu mądrości swojemu ludowi.

18 W oparciu o nasze omówienie Bożej mądrości okreśi, które z poniższych zdań właściwie ilustrują Jego mądrość.

- a Kiedy mam niespodziewane wydatki i nie wiem, jak planować, żeby im podolać, mogę prosić Boga o prowadzenie i wiem, że On może mi dać mądrość, której potrzebuję w rozwiązaniu tego problemu.
- b Młoda chrześcijanka, która dla wszystkich jest dobrym przykładem i świadectwem miłości Chrystusa, niespodziewanie ginie w wypadku. Ponieważ jej śmierć przyprowadza wielu ludzi do społeczności z Panem, wiemy, że On zaplanował nadla większego dobra.
- c Boże Słowo, Biblia, jest przewodnikiem, pouczającym mnie, jak prowadzić dobre i owocne życie.
- d Bóg daje mądrość przywódcom Kościoła, aby kierowali duchowymi sprawami Kościoła zgodnie z Jego wola.
- e Złożoność ludzkiego organizmu świadczy o Bożej mądrości.
- f Boża mądrość uszczepi chrześcijan przed popełnianiem omyłek.

19 W ramach powtórzenia tej części połącz cztery przymioty Boga z ich definicjami.

... a Bóg jest wszędzie.	1. Wszechmoc.
... b Sposób, w jaki Bóg działa, by wykonać najwyższy cel w najlepszy sposób względem swojego stworzenia.	2. Wszechwiedza.
... c Bóg wszystko wie.	3. Wszechobecność.
... d Bóg ma wszelką moc.	4. Mądrość.

W tej lekcji dokonaliśmy przeglądu Bożej natury i Jego naturalnych przymiotów. W następnej lekcji zajmiemy się moralną charakterystyką Boga i Jego potężnymi dziełami. Będzie to przygotowanie do rozważań na temat Boga Syna i Boga Ducha Świętego. W miarę jak zdobywasz większe poznanie naszego Stwórcy i twojej więzi z Nim, będziesz mógł lepiej Mu służyć i świadczyć innym o Jego wielkiej miłości.

Pytania kontrolne

MOŻLIWOŚĆ WYBORU. Wybierz jedną, najlepszą odpowiedź w każdym zdaniu.

1 Chrześcijanie oddają cześć Bogu zamiast oddawać cześć miejscom, formom i innym rzeczom skończonym, ponieważ Bóg jest

a) duchem.	c) wszechmocny.
b) jednością.	d) wieczny.

2 Jeśli prawdziwie zrozumieć, że Bóg jest wszechwiedzący i wszechobecny to:

- będę prowadził życie podobające się Bogu i zaufam Mu, że pomoże mi w każdej próbie.
- zrozumieć też, że bez względu na to jakie podejmę decyzje, to będzie Jego wybór dla mnie i nie mogę nic zrobić, żeby zmienić swoje życie.
- będę sam rozwiązywał moje codzienne problemy i zaspokajał potrzeby, ponieważ Boga można wzywać tylko w wielkich problemach życiowych.

3 Natura Boża i Jego przymioty sprawiają, że On nie tylko zna nasze potrzeby, ale

- a) jest zbyt daleko, by zająć się ich rozwiązywaniem.
- b) wie, że ponieważ my nie posiadamy takiej natury ani przymiotów, nie może się z nami naprawdę porozumieć.
- c) może zaspokoić każdą naszą potrzebę.

4 Gdy jesteśmy przekonani o tym, że Bóg współdziała we wszystkim ku dobremu, to uznajemy Bożą:

- a) osobowość.
- b) nieskończoność.
- c) mądrość.
- d) wszechwiedzę.

PRAWDA-FALSZ. Umieść literę P przy każdym prawdziwym zdaniu i literę F przy każdym nieprawdziwym zdaniu.

- ... 5 Tę cechę Boga, która sprawia, że mamy do Niego dostęp, a On przejmuje się naszymi potrzebami, nazywamy jednością.
- ... 6 Chrześcijaństwo różni się od wielobóstwa, ponieważ Bóg jest duchem.
- ... 7 Biblia naucza nas, że w Boskiej Istocie są trzy osoby: Ojciec, Syn i Duch Święty. Tę cechę nazywamy Trójjednością Boga.
- ... 8 Te cechy Boga, które sprawiają, że istnieje On bez początku i końca oraz stałość Jego cech nazywamy wiecznością i niezmiennością.
- ... 9 Człowiek, który nie widzi sensu prób w swoim życiu może nie posiadać pełnego poznania Bożej mądrości.
- ... 10 Najwięcej doktrynalnych dowodów na istnienie Trójcy znajdujemy w Starym Testamencie.

Odpowiedzi na pytania nauczające

11 a Prawda.

b Prawda.

c Falsz.

1 Odpowiedź własna.

12 a Bóg; światu

c zniszczeni

b planach, zamysłach i wyrokach

d łasce i sprawiedliwości

2 Odpowiedź własna. Zauważyłem, że poznajemy innych przez rozmowę z nimi, słuchanie ich i przyglądanie się im. Aby poznać Boga, musimy robić to samo.

13 a 3) Jedność.

d 4) Trójca.

b 5) Wieczność

e 6) Niezmiennność.

c 2) Duchowość.

f 1) Osobowość.

3 b) zdolność myślenia, odczuwania i podejmowania decyzji.

14 "Będę z tobą".

4 b) Bóg zna i troszczy się... Zostało to wyrażone za pomocą języka metaforycznego.

15 Wiemy, że Bóg jest zawsze przy nas w czasie prób, by nas wzmacniać i dodawać otuchy. Wiemy, że On widzi wszystko, co robimy, czy jest to dobre, czy złe, a naszą odpowiedzialnością jest służyć Mu w każdej chwili.

5 d) punkty a), b) i c) podają właściwą odpowiedź.

16 a 1-6.

b 13-19.

c 7-12.

6 a Bóg Wszechmogący.

b Pan, Bóg twój; miał innych bogów obok mnie.

e sobie żadnych bogów obok mnie.

d Pan nasz Bóg jest jedynie Bogiem i poza Nim nie ma innego Boga.

7 Wszystkie terminy są oczywiście powiązane ze sobą, opisują bowiem jedność Boga. A oto nasze połączenia:

a 2) Niepowtarzalność.

e 3) Prostota.

b 1) Jedność liczbową.

f 3) Prostota.

c 2) Niepowtarzalność.
d 3) Prostota.

g 1) Jedność liczbowa lub 2) Niepowtarzalność

17 a Falsz. c Falsz. e Prawda.
b Prawda. d Prawda.

8 a Bogu Ojcu. d trzy odrębne osoby (Ojciec, Syn i Duch Święty).
b Bogu.
c Bogu.

18 Odpowiedzi a, c, d i e są dobrymi przykładami Bożej mądrości. Odpowiedź b nie jest dobrym przykładem, ponieważ wypadek dziewczyny był następstwem ludzkiej pomyłki, a nie bezpośrednim działaniem Boga. Jednak Bóg zadziałał w tym ku dobremu i wykorzystał sytuację, aby przyprowadzić do siebie ludzi. Widoczna jest w tym Jego mądrość. Odpowiedź f nie jest dobrym przykładem, ponieważ Bóg w swojej mądrości pozwala nam dokonywać wyboru. Możemy prosić Go o to, by dał nam mądrość w podejmowaniu decyzji.

9 a 5. Wielość osób. d 1. Ducha Świętego.
b 3. Mesjaszem i Duchem Świętym. e 4. Osoby Trójcy.
c 2. Odkupicielem albo Zbawicielem.

19 a 3. Wszechobecność. c 2. Wszechwiedza.
b 4. Mądrość. d 1. Wszechmoc.

10 a, b, d, e i f są prawdziwe.

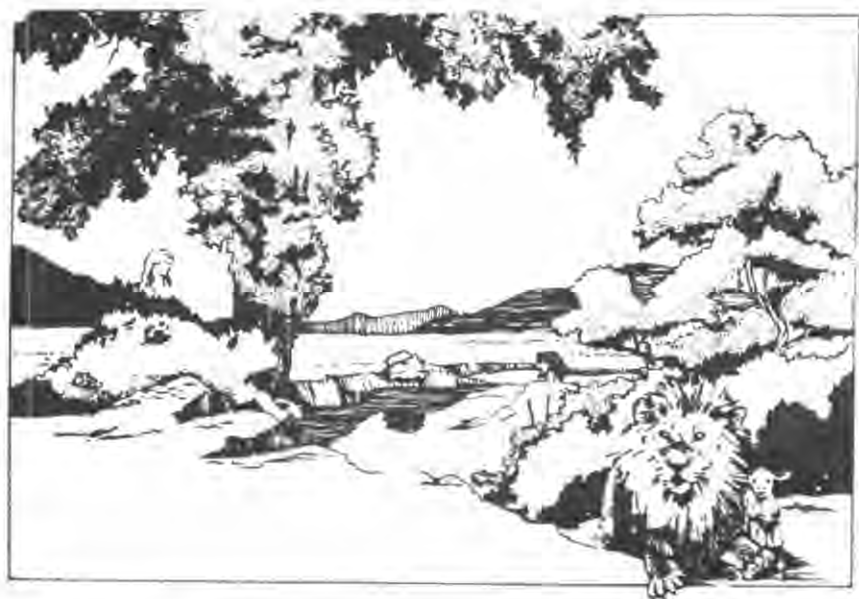
LEKCJA 2

BÓG – JEGO ATRYBUTY MORALNE I DZIEŁA

Czy zadajesz sobie pytania, gdy czytasz w gazecie o wielkiej tragedii jaka wydarzyła się w życiu chrześcijanina? Czy widziałeś, jak człowiek niegodziwy osiąga wielki sukces i zdobywa bogactwa przez nieuczciwe praktyki? Czy zastanawiałeś się, dlaczego Bóg na to pozwala? Często, gdy widzimy coś, co wydaje się niesprawiedliwe, zaczynamy kwestionować Bożą miłość.

Gdy lepiej poznamy atrybuty moralne Boga – Jego miłość i świętość – i w jaki sposób działa On dzisiaj w świecie, odkryjemy, że we wszystkim, co się nam przydarza, jest sens. Bóg chce przygotować nas do życia w swoim wiecznym Królestwie i już dzisiaj działa w nas, zmierzając do osiągnięcia tego celu.

W lekcji 2. omawiać będziemy cechy moralne Boga oraz zwrócimy uwagę na to, jak Bóg, nasz Stworzyciel, aktywnie podtrzymuje swoje stworzenie i dba o wszystko, co pomoże nam wejść do Jego Królestwa. Jednocześnie Bóg pozwala nam podejmować własne decyzje i ponosić ich konsekwencje. Otwórzmy dla Niego nasze serca, rozważając w tej części naszego kursu, Jego miłość względem nas i Jego zarządzanie stworzeniem.

Plan lekcji

Moralne atrybuty Boga

Boże dzieło stworzenia

Boże dzieło suwerennego władania

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinienes umieć:

- Omówić cechy moralne Boga i ich znaczenie dla Jego stworzenia.
- Opisać Boże dzieło stworzenia, podtrzymywania i suwerennego władania we wszechświecie.
- Wyjaśnić, dlaczego niekiedy Boża opatrzność dopuszcza cierpienie chrześcijan, podczas gdy niegodziwość pozostawia bez kary.
- Bardziej kochać i doceniać Boga w wyniku lepszego zrozumienia Jego atrybutów i dzieł.

Czynności lekcyjne

1. Przerób treść lekcji zgodnie z procedurą podaną w lekcji 1. Odpowiadając na pytania kontrolne nie zaglądaj do odpowiedzi na końcu lekcji, zanim nie odpowiesz własnymi słowami.
2. Po skończeniu lekcji odpowiedz na pytania kontrolne i porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami umieszczonymi na końcu książki. Powtórz materiał związany z pytaniami, na które odpowiedziałeś błędnie.

Słowa kluczowe

ingerować	podnosiły	tworzy
kompromis	prawość	utrzymywanie
miłosierny	sprawiedliwość	współdziałanie
moralny	stworzyć	zachowanie
najwyższy	świętość	zadośćuczynienie
opatrzność		

Treść lekcji

MORALNE ATRYBUTY BOGA

W lekcji 1. omawialiśmy cechy Bożej natury i Jego atrybuty osobowe. Teraz chcemy zająć się *moralnymi* cechami Boga. Są to te cechy, które objawiają się w Bożym postępowaniu względem ludzi. Zalicza się do nich *Boża świętość i miłość*. Najpierw przyjrzyjmy się Bożej *świętości*.

Świętość Boga

Cel 1. *Odnajdź prawdziwe zdania wyjaśniające znaczenie Bożej świętości.*

Z jakiej cechy chciałbyś być znany w swojej okolicy? Skapstwa? Plotkarstwa? Dobroci? Przyjaźni? Bóg zadbał o to, by dać poznać narodom swoją najważniejszą cechę. Bóg pragnął, by nazywano *Go Świętym* (Ez 39,7).

Dowiedzieliśmy się, że Bóg nie może popełnić intelektualnej pomyłki, jest bowiem wszechwiedzący. Ponieważ jest święty, nie może popełniać błędów *moralnych*. Świętość to ta Boża cecha, która objawia Jego doskonałość we wszystkim.

Jest ona podstawą Jego wszelkich działań. Dlatego wszystko, co Bóg robi, jest właściwe i dobre.

Wyraz *świętość* zawiera w sobie myśl o *oddzieleniu*. Doskonały Byt Boski jest oddzielony i wywyższony ponad grzesznych ludzi i zło. A jednak, mimo że Bóg jest doskonale święty i oddzielony od swojego stworzenia, utrzymuje bliską więź z ludźmi. Później rozważymy, jak to jest możliwe.

Bożą świętość możemy obserwować w Jego nastawieniu i działaniu. W świętości zawiera się miłość do tego, co dobre i nienawiść do tego, co złe. Bóg rozkoszuje się prawością i dobrem, a potępi i izoluje się od zła.

Boże oddzielenie od ludzi jest konieczne z powodu ludzkiej grzeszności. Prawda ta jest wielokrotnie przedstawiana w Starym Testamencie. Bóg kazał Mojżeszowi określić granicę wokół góry Synaj (2Mo 19,12-13,21-25). Chciał, aby w ten sposób naród izraelski oświadczył sobie, że grzeszni ludzie muszą być oddzieleni od świętego Boga.

Oddzielenie Boga od grzesznych ludzi widoczne jest również w symbolice przybytku, jaki na Boże polecenie Mojżesz zbudował na pustyni. Specjalna część namiotu oddzielona była zasłonami (patrz 2Mo 26,33). Tylko jedna osoba mogła wchodzić do tej części przybytku – namaszczony kapłan, który wchodził tam raz do roku, aby skropić krwią przebłagalną (patrz 3Mo 6). Był to znak przebłagania Boga za grzechy ludu. W ten sposób lud Boży widział do jakiego stopnia Bóg nienawidzi ich grzechu.

W Starym Testamencie znajdujemy wiele innych odnośników, które podkreślają Bożą świętość. Iz 59,2 i Ha 1,12-13 nauczają, że grzech oddziela Boga od grzesznych ludzi, a grzesznych ludzi od Boga. Jb 40,2-5 i Iz 6,5-7 ukazują, że jeśli posiadamy prawdziwe zrozumienie Bożej świętości, zrozumiemy także jak okropną rzeczą jest grzech. Oglądanie nieograniczonej świętości Boga powoduje w naszym życiu żal za grzechy, wyznanie grzechów oraz ukorzenie.

I W oparciu o podane wyżej cytaty z Pisma Świętego dokonaj poniższe zdania.

a Bóg nie może mieć kontaktu z niczym nieczystym, ponieważ jest

b Grzech sprawia, że zostajemy od Boga.

c Prawdziwe zrozumienie doskonałej świętości Bożej powinno nam uświadomić

Boża świętość jest także tematem wielu fragmentów Nowego Testamentu. Już w Starym Testamencie widzieliśmy przykłady tego, że ludzie nie mają bezpośredniego dostępu do Boga, ani nie mogą go uzyskać własnymi wysiłkami. W Starym

Testamencie do Boga zbliżał się poświęcony kapłan, by dokonać przebłagania za grzechy ludu. W Nowym Testamencie przebłaganie dokonuje się przez ofiarę Bożego Syna, Jezusa Chrystusa. Zgodnie z tym, co napisano w Rz 5,2 i Ef 2,13-18, jeśli chcemy przyjść do Boga, musimy to uczynić poprzez zasługi Jezusa Chrystusa. 1P 3,18 poucza nas, że cała nasza nieczystość i nieprawość została zakryta, a nasz sprawiedliwy Zbawiciel dokonał zadośćuczynienia, abyśmy mogli stanąć przed obliczem świętego Boga.

2 Powyższe cytaty Pisma Świętego pouczają nas, że możemy stanąć przed obliczem świętego Boga dzięki przebłaganemu dokonanej przez:

- poświęconego kapłana.
- nasze wysiłki w dążeniu do świętości.
- naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa.

Nie możemy mówić o Bożej świętości, nie wspominając o Jego sprawiedliwości i prawości. Wielu teologów klasyfikuje je jako oddzielne przymioty Bóstwa, ale sprawiedliwość i prawość wypływają bezpośrednio z Bożej świętości. Są aspektami Bożej świętości widocznymi w Jego traktowaniu ludzi.

Po pierwsze: Boża świętość wyraża się w *prawości*. On ustanowił moralny ład świata. Oznacza to, że nadał sprawiedliwe prawa, według których ludzie powinni żyć. Po drugie: Jego świętość wyraża się w *sprawiedliwości*. On sprawiedliwie stosuje prawo. Nagradza tych, którzy przestrzegają Jego prawa, a karze tych, którzy te prawa łamią.

Boża prawość objawia się w umiłowaniu świętości w ludziach. On nie tylko jest świętym Bogiem, ale wymaga od swojego ludu, aby był święty. Jego sprawiedliwość objawia się w osądzeniu grzechu. Ponieważ nie toleruje grzechu, musi karać tych, którzy grzeszą.

3 Przeczytaj Hbr 12,10,14 i odpowiedz na pytanie: Czego wymaga ode mnie Bóg, gdy staję się chrześcijaninem i odwracam się od moich grzesznych dróg?

Świętość w życiu chrześcijańskim to coś więcej niż tylko *zaprzestanie czynienia zła*. To także *czynienie dobra*. W praktyce świętość wyraża się w prowadzeniu właściwego życia i czynieniu dla innych tego, do czego skłania nas miłość Boża. Wytwarza w nas współczucie i troskę o ludzi nas otaczających.

Na przykład, możemy okazywać nasze posłuszeństwo Bogu przez zaspokajanie potrzeb ludzi. Nie musimy rezygnować z zasad chrześcijańskich, chcąc służyć innym. Przypowieść Jezusa zapisaną w Łk 10,29-37 określa *ideal* chrześcijanina (wzór

doskonałości). Jednocześnie przedstawia ten rodzaj *działania*, który praktycznie wyraża nasze ideały.

4 Przeczytaj Łk 10,29-37. W zeszycie napisz, kto przedstawia chrześcijański ideał świętości (Lewita, Samarytanin czy kapłan) i uzasadnij.

Jak czytaliśmy w (Hbr 12,10-14, Biblia zachęca nas do prowadzenia świętego, oddzielnego życia. Człowiek może spełniać ten nakaz, a jednocześnie angażować się w życie społeczeństwa. Jak tego naucza Jezus w Mt 5,13-16. Ten fragment Pisma naucza, że nie musimy tracić naszej świętości, ale możemy być przykładem dla innych. Dlatego chrześcijanin nie będzie angażował się w sprawy, na które nie zezwala Nowy Testament. Natomiast będzie robił wszystko, by służyć swojej rodzinie i bliźnim, aby pokazać im, że się o nich troszczy.

5 Zastanawiając się nad Bożą prawością i sprawiedliwością mamy dobry przykład tego, jak powinniśmy traktować nasze dzieci. Jak powinniśmy postępować? Wybierz najlepszą odpowiedź. Będziemy

- a) często karać nasze dzieci, aby przypominać im, że zawsze muszą postępować właściwie.
- b) sprawiedliwi w naszych wymaganiach – będziemy nagradzać je, gdy są posłuszne, a karać, gdy są nieposłuszne.
- c) ostrzegać je, że zostaną ukarane, gdy okażą nieposłuszeństwo, ale nie będziemy wykonywać kary, ponieważ ukarane mogłyby przestać wierzyć w naszą miłość.

Pytanie 5. przypomina nam, że musimy znać i rozumieć biblijną zasadę dyscypliny. Według Słowa Bożego, ten kto nie stosuje konsekwentnej dyscypliny wobec dzieci, przyczynia się do ich śmierci (Prz 19,18). Hbr 12,6 i Obj 3,19 pouczają nas, że Bóg karze tych, których miłuje. Jeśli prawdziwie miłujemy nasze dzieci, będziemy wychowywać je w dyscyplinie dla ich własnego dobra (Hbr 12,5-11).

6 Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWE zdania określające znaczenie Bożej świętości.

- a Świętość to nie cecha Bożego charakteru, która wyraża Jego moralną doskonałość.
- b Z powodu swojej nieskończonej świętości Bóg nie może utrzymywać bliskiej więzi ze swoim ludem.
- c Pojęcie świętości zawiera w sobie miłość do tego, co dobre i zgodne z Bożym prawem oraz nienawiść do zła.
- d W Starym Testamencie Bóg wyraźnie mówi, że nie oddzieli się od swojego ludu nawet, gdyby zgrzeszyli.
- e Sposób w jaki Bóg rządzi swoim ludem, wynika z Jego charakteru moralnego.

f Ponieważ Bóg jest sprawiedliwy, nie tylko stosuje boską sprawiedliwość, ale przygotowuje zadośćuczynienie, na wypadek gdyby ludzie nie okazali Mu posłuszeństwa.

g Świętość to po prostu nie czynienie zła.

Miłość Boga

Cel 2. *Wybierz prawdziwe zdania określające, czym jest dla nas miłość Boga i w czym się wyraża.*

Wyobraźmy sobie mężczyznę mówiącego kobiecie, że ją kocha. Jednak po ślubie cały czas na nią narzeka. Nie zwraca uwagi na to, co jest dla niej ważne i nawet nie próbuje być dla niej miły. Jak ocenilibyście jego miłość?

Bóg nie jest taki. On bardzo kocha ciebie i mnie, a okazuje tę miłość nie tylko w słowach, lecz również w czynach.

Nie możemy zasłużyć sobie na Bożą miłość. Żadne nasze słowa ani czyny nie obligują Boga do okazywania nam miłości. Częścią Jego natury jest miłość. On kocha świat i kocha nas.

Bóg okazuje, jak bardzo nas kocha w sposób praktyczny. Niektórzy ludzie wymieniają *dobroć, miłosterdzie i wierność* jako oddzielne przymioty Boże, ale ja uważam je za zawierające się w Jego miłości. Można pomyśleć także o innych aspektach Jego miłości i dodać je do listy. Te przymioty ukazują, jak jesteśmy Bogu drodzy. Pokazują nam, jak bardzo się o nas troszczy.

7 Przeczytaj Jn 3,16; 17,24; 1Jn 4,9-10 i Obj 1,4-5. Wiersze te pokazują, że Boża miłość jest czynna. Jakie czyny są wyrazem tej miłości?

8 Przeczytaj Jn 13,34-35; 14,15; 15,13-14 i 1Jn 5,2-3. Swoimi słowami napisz, jak możemy okazać Bogu naszą miłość.

W Starym Testamencie Bóg jest często przedstawiany jako wielki i mocny wojownik. Kiedy jednak widzimy Go także jako Boga miłującego, jesteśmy bardzo przejęty. Jeden z najbardziej zadziwiających przykładów Jego miłości przedstawiony został w następującym obrazie: Pan jest jak zagniewany niszczyciel, gotowy ukarać niegodziwe miasto, ale nie chce tego uczynić, powstrzymuje swój

gniew. Dlaczego nie wykonuje swojego planu? Przecież nury już padły i nie stoi na przeszkodzie. Jednak coś Go powstrzymuje – Jego miłość do niegodziwych ludzi. Oto co mówi: *„Szukałem wśród nich męża, który by potrafił wnieść mur i przed moim obliczem stanąć w wymowie, uwziwając się za krajem”* (Ez 22,30). Jeśli znalazłby się jeden sprawiedliwy człowiek, który wolałby o zmiłowanie, Bóg oszczędziłby miasto. Świadczy to o wielkiej Bożej miłości!

Dawid, Izajasz i Jeremiasz przedstawiają Boga jako *Ojca*. Jakie cechy dobrego ojca dla swych dzieci sprawiły, że wybrał to porównanie? Dawid mówi, że Bóg łmie się nad swoimi dziećmi. Pamięta, że są bezradne. (1Pś 103,13–14). Izajasz myśli o Bogu jako o *miłosiernym* ojcu (Iz 63,16; 64,8). Jeremiasz widzi Boga jako ojca, który po ukaraniu nieposłusznego dziecka, łagodnie prowadzi je do domu (Jr 31,7–9).

W Nowym Testamencie znajdujemy najwyższy przykład Bożej miłości. Gdy Jezus przyszedł na ziemię ponieść karę za nasze grzechy, objawił, jak straszna jest zapłata za grzech. Zapewnił nam zbawienie olbrzymim kosztem – oddał swoje życie (J 3,16–17). Ponieważ Bóg tak bardzo nas kocha, możemy być pewni, że On nigdy nie pozwoli, aby w naszym życiu wydarzyło się coś, co w ostatecznym rozrachunku nie służyłoby naszemu dobru – jeśli tylko Go kochamy. Możemy być spokojni, pewni Jego miłości bez względu na okoliczności. Jego miłość uwalnia nas od strachu i jego udręki (1J 4,18; 2Tm 1,7).

9 Wypisz w zeszycie wszystkie cechy Boga opisane w Iz 43,1–5. Powinnoś odnaleźć trzy przymioty osobowe i dwa moralne.

10 Czy masz przyjaciół, którzy nie wiedzą o tym, że Bóg ich kocha? Przeczytaj Mt 24,14; 28,19 i Dz 1,8. W oparciu o te fragmenty napisz w zeszycie, jaki masz stosunek względem ludzi, którzy nie znają Bożej miłości.

Ez 18,1–31 objawia, jak wielką miłością Bóg kocha swój lud. Czasem, gdy nie rozumieją przyczyn trudności jakie przeżywają, Bóg wyjaśnia, że oczekuje od nich posłusznej służby. Sąd spada na nich, by przyciągnąć ich uwagę i doprowadzić do odnowy oraz uzdrowienia więzi z Bogiem. Wiersze 31 i 32 wskazują na wielkość Bożej miłości do Izraela i na Jego nieprzemijające pragnienie zbawienia narodu:

„Odrzućcie od siebie wszystkie swoje przestępstwa, które popełniliście przeciwko mnie, i stwórzcie sobie nowe serce i nowego ducha! Dlaczego macie umierać, domy izraelski? Gdyż nie mam upodobania w śmierci śmiertelnika, mówi Wszechmogący Pan. Nawróćcie się więc, a żyć będziecie!”

11. Wybierz prawdziwe zdania mówiące o tym, co dla nas oznacza Boża miłość i w jaki sposób się wyraża. Boża miłość:

- a) wyraża się w tym, że bez względu na to, jak ludzie na nią reagują, Bóg nie będzie zwracał uwagi na ich grzechy.
- b) wyraża Jego dobroć, miłosierdzie, cierpliwość i łaskę względem ludzi, a aktywnie wyraża się w przebaczeniu grzechu.
- c) przynosi karę i wyraża się w Bożej odmowie dania ludziom jeszcze jednej szansy okazania Mu posłuszeństwa.

BOŻE DZIEŁO STWORZENIA

Cel 3. *Wybierz zdania, które wyjaśniają Boże dzieła twórcze i ich znaczenie dla nas.*

Teraz rozważać będziemy Boże dzieła: (1) Jego *dzieło stworzenia*, (2) Jego *suwerenne władanie wszechświatem*, w którym zawiera się Jego *utrzymywanie* albo *zachowanie* stworzenia i (3) Jego *opatrzność*, która doprowadza do wypełnienia wiecznych celów. Po pierwsze, przyjrzyjmy się temu, co Biblia naucza na temat stworzenia.

Ludzie często wyróżniają się w historii nie z tego powodu kim *są*, ale z powodu tego, co *uczynili*. Na przykład Maria Skłodowska-Curie nie jest sławna, ponieważ należała do rodziny królewskiej, ale dlatego, że jako fizyk i chemik odkryła rad i polon.

W przeciwieństwie do tego, Najwyższy Bóg wszechświata *jest* dla nas tak ważny z powodu tego kim *jest*. Jednocześnie jednak równie ważne jest dla nas to, co *robi*. Pierwszym dziełem Boga było stworzenie wszechświata (1 Moj 1 i 2).

Używając swojej twórczej mocy, Bóg powołał do istnienia cały widzialny i niewidzialny wszechświat. Należą do niego systemy wszechświata materialnego (słońce, księżyc, gwiazdy, planety, itp.) i wszystkie inne systemy istot wraz z istotami duchowymi, oprócz Niego samego. Jak to za chwilę zobaczymy, Pismo Święte wyraźnie mówi o dziele stworzenia.

Narracja biblijna podaje serię twórczych dzieł, które wspólnie stanowią jeden wielki proces stworzenia (1 Moj 1 i 2 oraz Ps 33,6). Fakt stworzenia ma znaczenie w naszym życiu z kilku powodów.

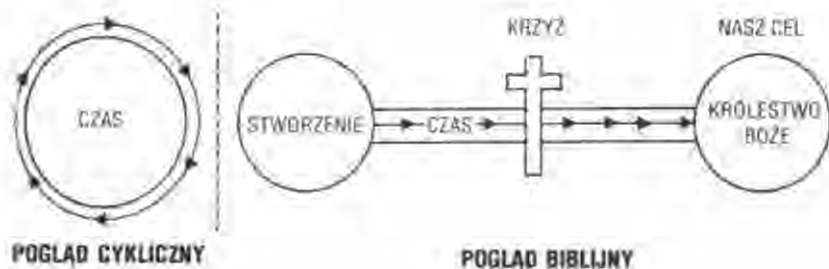
1. Świadomość, że Stwórca wszechświata istniał przed wszystkimi innymi powinna sprawić, że będziemy zdumiewać się nad odwieczną Bożą wielkością i majestatem, a w porównaniu z Nim dostrzemy naszą małość.

2. Pan stworzenia ma pełne prawo do swojego stworzenia; powinno ono posłusznie Go czcić i służyć Mu.
3. W stworzeniu widzimy ogólne objawienie Stwórcy, Jego mądrość, moc i troskę o swoje stworzenie (Rz 1,18-20).
4. Biblijne nauczanie na temat stworzenia jest podstawą naszej wiary, bowiem nie moglibyśmy nigdy powierzyć siebie ku wiecznemu zbawieniu komuś, kto miałby mniejszą moc niż Stwórca objawiony w Piśmie Świętym.

Nie musimy zastanawiać się nad tym, *dlaczego* Bóg zaplanował i wykonał wszystkie rzeczy. Uczynił to dla swojej chwały (patrz Ps 19,2; Iz 43,7; 48,11; Obj 4,11). Ludzie szukają w życiu jedynie szczęścia, a prawdziwe szczęście osiągamy tylko pragnąc uwielbić Boga. Zostaliśmy do tego celu stworzeni i jest to klucz do naszego szczęścia.

Mój przyjaciel skarżył się kiedyś, że jest nieszczęśliwy, ponieważ nie udało mu się uczynić czegoś wielkiego dla Boga. Zapytałem go: - Czy we wszystkim, co robisz chcesz uwielbić Boga? Czy gotów jesteś pozwolić na *wszystko*, aby tylko osiągnąć ten cel? Mój przyjaciel oświadczył sobie, że jego własna ambicja uczynienia czegoś wielkiego dla Boga była dla niego ważnym celem w życiu. Oszukiwał siebie, że chce to uczynić dla Boga. Jezus powiedział: *"Ba kto by chciał duszę swoją zachować, utraci ją, a kto by utracił duszę swoją dla mnie i ewangelii, zachowa ją"* (Mk 8,35). Zostaliśmy stworzeni, by przynosić chwałę Bogu.

W niektórych społeczeństwach wszechświat uważany jest za wieczny, a historia uznawana jest za nieskończony cykl stwarzania, niszczenia i ponownego stwarzania. Jedynym celem człowieka w takim systemie staje się uwolnienie od egzystencji, która wypełniona jest rozpaczą. Biblijna koncepcja wszechświata podaje, że ma on swój początek (stworzenie wszystkiego), cel (zbawienie człowieka przez Jezusa Chrystusa) i obietnicę życia wiecznego w Królestwie Bożym. Te dwa poglądy przedstawione są poniżej w formie diagramu:

12 W zeszycie napisz, jak te poglądy mają się do poglądów twoich znajomych. Jak pogląd społeczeństwa, w którym żyjesz, ma się do poglądu biblijnego?

Boże dzieło stworzenia nie ogranicza się do tego, co zrobił w przeszłości. 1.3,3, 2Kor 5,17 i Ps 51,10 stwierdzają, że Bóg oczyszcza serca tych, którzy upamiętali się ze swoich grzechów i przychodzą do Niego w wierze. Te fragmenty Pisma mówią nam również, że człowiek zwracający się do Boga z prośbą o zbawienie, rodzi się na nowo i staje się nowym stworzeniem. Tak więc Boże dzieło stworzenia obejmuje duchowe stworzenie, które następuje, gdy człowiek przyjmuje Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela.

13 Zakresl litery poprzedzające PRAWDZIWY zdania.

- a Boże dzieło stworzenia jest ogólnym objawieniem Bożych atrybutów.
- b Stworzenie objawia nam Bożą wieczną wielkość i majestat oraz naszą małość w porównaniu z Nim.
- c Boże objawienie w dziele stworzenia nie zachęca Jego stworzenia do żadnej reakcji.
- d Poznanie Bożej mocy i natury, uzyskano przez objawienie Boga w stworzeniu, powinno nas prowadzić do oddania Mu chwały.
- e Boże dzieło stworzenia ogranicza się do wydarzeń opisanych w 1 Moj 1 i 2.

BOŻE DZIEŁO SUWERENNEGO WŁADANIA

Cel 4. *Odmień zasady do życia codziennego i wybierz właściwą definicję Bożego suwerennego władania wszechświatem.*

Najwyższy Stwórca wszechświata suwerennie panuje nad wszystkim, co stworzył. Co to oznacza? Słowo *najwyższy* oznacza "najwyższy rangą albo władzą, najwyższy w stopniu lub jakości". Bóg jest wyższy ponad wszystko, co istnieje. Słowo *suwerenny* oznacza: "wolność od zewnętrznej kontroli, możliwość wykonywania tego, co się chce".

Dlatego Boża suwerenność określa Jego najwyższą władzę nad wszechświatem (1 Tm 6,15). Jego suwerenność przejawia się w kierowaniu wydarzeniami we wszechświecie zgodnie z Jego wolą (Ef 1,11). Pismo Święte jasno naucza na temat suwerenności Boga: (1) jako nasz Stwórca ma prawo nami rządzić (1 Km 29,11; Mt 20,15; Ez 18,4); (2) On czyni to, co chce (Ps 115,3; Dn 4,34); (3) we wszystkim, co czyni, jest jakiś cel (Rz 8,28; Iz 48,11).

Pewnego dnia przeczytałem w gazecie o brutalnym morderstwie dokonanym na pięcioletniej dziewczynce. Jak mogło się to stać, skoro Bóg jest naprawdę dobry, naprawdę suwerenny i ma wszelką moc, by czynić co chce? Dlaczego pozwala, aby działy się takie rzeczy? Na te pytania odpowiedni zastanawiając się nad różnymi aspektami Bożej suwerennej władzy we wszechświecie. Boże suwerenne władanie obejmuje *utrzymywanie*, inaczej *zachowanie* wszechświata oraz *upatrzność*. Najpierw zastanowimy się nad utrzymywaniem albo zachowaniem wszechświata.

Zachowanie wszechświata

Zaden architekt, nawet najbardziej inteligentny, nie jest w stanie zaprojektować domu, który nigdy nie będzie potrzebował remontu. Zaden ogrodnik nie sadi pięknych krzewów bez późniejszego przycinania, plewienia i podlewania. Biblia naucza nas, że także wszechświat potrzebuje utrzymania, zachowania (Dz 17,28; Hbr 1,3).

Bóg aktywnie zachowuje, inaczej *trzymuje* się o wszechświat. Pismo Święte okazuje nam, że po dziele stworzenia Bóg kontynuuje swoje działanie przez trzymanie się o wszystkie rzeczy (Ps 104). Dotyczy to ludzi i zwierząt (Ps 36,7) oraz zachowywania ludzi prawych i sprawiedliwych (Prz 2,7-8).

Apostoł Paweł stwierdził: „*Albowiem wam żyjemy i poruszamy się, i jesteśmy*” (Dz 17,28). Bóg nie byłby suwerenny, gdyby we wszechświecie istniało lub działo się coś poza Jego wolą i mocą. Urywki, takie jak Ne 9,6 i Ps 145, 14-16, uczą, że Bóg aktywnie uczestniczy w zachowaniu wszystkiego. Inne urywki stwierdzają, że Pan zachowuje swój lud (5Moj 1,30-31; Ps 31,21; 34,16.18.20; Iz 43,2).

Musimy uznać, że Boże zachowanie jest konieczne, ponieważ wszystko, co Bóg stworzył jest całkowicie zależne od Niego w swym istnieniu i działaniu. Stworzenie nie ma siły samo w sobie, by kontynuować istnienie. Istnieje i trwa dzięki woli Stworzyciela. Przez słowo Jego mocy cały stworzenie (wszechświat) jest podtrzymywany (Hbr 1,3).

Podczas, gdy wszystkie rzeczy istnieją przez stałe sprawowanie Bożej woli, Bóg obdarzył swoje stworzenie pewnymi właściwościami potrzebnymi do ich utrzymania. W świecie fizycznym Bóg działa według fizycznych właściwości i praw, które czasami nazywamy „prawami natury”. W świecie intelektu działa przez właściwości lub zdolności umysłu. On dał nam zdolność myślenia, odczuwania i podejmowania decyzji. Bóg posługuje się tym wszystkim działając we wszechświecie. Zachowując świat Bóg nie zakłada tego, co ustanowił w stworzeniu. Po prostu utrzymuje to, co stworzył.

14 (Wybierz właściwą odpowiedź. i Boże zachowanie swójego stworzenia oznacza, że:

- a) ma On ograniczoną moc naprawienia tego, co zostało zniszczone.
- b) jest aktywnie zaangażowany w utrzymywanie wszystkich rzeczy.
- c) każda część Jego stworzenia posiada możliwość samodzielnego utrzymywania się.
- d) Bóg nadaje właściwości swojemu stworzeniu i posługuje się tymi właściwościami w swim dziele zachowania wszystkich rzeczy.
- e) dzięki Bożej woli wszystkie rzeczy we wszechświecie ciągle trwają.
- f) Bóg chroni i troszczy się o swój lud.
- g) Bóg zajmuje się zachowaniem tylko prawych ludzi.

Opatrzność

Cel 5. Odnajdź przykłady celu, elementów i skuteczności Bożej opatrzności.

Imym aspektem Bożego suwerennego władania jest Jego *opatrzność*. Idea opatrzności zawiera w sobie pojęcie zachowania, ale jest jednocześnie czymś więcej. Oznacza także Bożą zdolność do patrzenia w przyszłość, przewidywania i planowania z wyprzedzeniem. Odnosi się do Bożej zdolności wykonania ostatecznego celu stworzenia, którym jest ustanowienie swójego Królestwa pod panowaniem Jezusa Chrystusa. Mówi o Bożej aktywności, dzięki której zachowuje, troszczy się i zarządza wszystkim, co stworzył. Jak to robi – pozostaje tajemnicą, ale są w Bożej opatrzności pewne sprawy odnoszące się do nas, o których wiemy:

1. Bóg jest osobiście zaangażowany w świat, który stworzył.
2. On sprawia, że wszystko w przyrodzie działa tak, jak zaplanował.
3. Uzdalnia ludzi i zachęca ich do funkcjonowania jako odpowiedzialne, moralne jednostki, posiadające wolność wyboru między dobrem a złem.
4. Jeśli człowiek postanawia przyjąć zbawienie oferowane przez Boga, On zapewnia mu życie wieczne w pełni radości i chwali na jaką stać Jego majestat.

Cele opatrzności

Istnieje kilka ce-ów Bożego opatrznościowego władania, które wiążą się z Jego relacją ze stworzeniem, które Go kocha i okazuje Mu posłuszeństwo:

1. *Boże władanie charakteryzuje się troską o nas.* Wiele fragmentów Pisma objawia, że Bóg włada pragnąc zapewnić szczęście swojemu ludowi. W Ps 84, 12 czytamy: *"Nie odmawia tego, co dobre, tym, którzy żyją w niewinności!"* Takie

fragmenty jak Dz 14, 17 i Rz 8, 28 również świadczą o Bożej chęci zapewnienia nam szczęścia i dobra.

2. *Boże władanie charakteryzuje się troską o intelektualny i moralny rozwój Jego ludu.* Boże postępowanie względem Jego ludu w historii obejmowało nauczenie ich, aby rozumieli: (1) czego Bóg od nich wymaga, (2) że Bóg jest święty, (3) że grzech jest dla Niego obrazą i (4) że Bóg oferuje przebaczenie grzechu i pojednanie z sobą. W dawnych czasach zezwalał na takie rzeczy jak rozwód, ponieważ ludzie byli niedojrzały. Czytamy o tym w Mk 10, 5. Prawa Starego Testamentu i system lewicki były częścią procesu rozwoju. Przygotowywały drogę objawienia Baranka Bożego, który gładzi grzech świata. Boża opatrność w prowadzeniu swojego ludu do duchowej dojrzałości ma na celu przygotowanie ich do tego, by stali się Jego szczególną własnością.

3. *Boże władanie ma przede wszystkim na celu Bożą chwałę* (Ef 1, 11–14). Wszystkie Boże atrybuty manifestują się w Jego władaniu. Uznacza to, że Jego boska Opatrzność objawia nam właściwości Jego istoty. Na przykład, Jego *wiłość* objawia się w opiece nad stworzeniem, a szczególnie w przygotowaniu odkupienia przez Bożego Syna. Jego *prawda* objawia się zarówno w prawach natury, jak i w wierności w dotrzymywaniu obietnic Słowa Bożego. Jego *świętość i sprawiedliwość* objawiają się w Jego mienności do grzechu. Jego *moć* objawia się w dziele stworzenia, odkupienia i opatrności. Jego *mądrość* objawia się w sposobach, jakimi osiąga wykonanie swoich planów. Zainteresując się wspaniałością naszego wielkiego Stworzyciela, oddajemy Mu chwałę i cześć.

15 Wybierz właściwą definicję opatrności. Jest to:

- a) zachowanie wszystkich rzeczy, przez które Bóg daje swojemu stworzeniu zdolność do zaspokajania własnych potrzeb, bez potrzeby polegania na Nim
- b) Boże władanie, dzięki któremu zachowuje, troszczy się i zarządza stworzeniem przygotowując je do swojego wiecznego Królestwa.

16 Pokaż cele opatrności (po prawej) z ich opisem (po lewej).

... a	Bóg działa we wszystkim troszcząc się o dobro człowieka.	1. Chwała Boga
... b	Bóg poucza ludzi o sobie samym i swoich wymaganiach, aby stali się Jego szczególną własnością.	2. Intelektualny i moralny rozwój człowieka
... c	Boże objawienie cech swojej istoty	3. Szczęście ludzi

Elementy opatrności

Jakie są elementy opatrności? Wielu teologów podaje, że istnieją trzy aspekty Bożej opatrności. Uznają jednak, że pojęcia te częściowo się pokrywają i że trzy aspekty Bożego działania nigdy nie dają się od siebie oddzielić. Są to *zachowanie*, *współdziałanie* i *władza*.

1. *Zachowanie*. Omawialiśmy już Boże utrzymywanie albo zachowanie wszechświata jako część Jego suwerennego władania. Bóg jest aktywnie zaangażowany w zachowanie swojego stworzenia. Wszystko, co stworzył Bóg, całkowicie zależy od Niego. A jednak nadal On swojemu stworzeniu pewne właściwości, które pozwalają mu troszczyć się o siebie. 1 Mój 1: 24–25 wskazuje na to, że Bóg obdarzył stworzenie pewnymi naturalnymi cechami, które są mu właściwe. Każde stworzenie rozwija się, dojrzewa i różni się według swojego rodzaju.

2. *Współdziałanie*. Termin *współdziałanie* oznacza "zgodę, kooperację". Zawiera się w nim idea, że żadne działanie materii albo umysłu nie może nastąpić bez Bożej aprobaty i że Jego moc współdziała z mocą tych którzy Mu podlegają. W Dz 17,28 i 1 Kor 12,6 apostoł Paweł stwierdza, że bóg Bożego *współdziałania* żadna siła ani osoba nie może trwać ani działać. Widzimy zatem, że Boża moc wywiera poważny wpływ na siłę człowieka bez narzucenia lub odbierania człowiekowi jego wolnej woli. Człowiek posiada, zachowuje i korzysta ze swoich naturalnych uprawnień, podczas gdy Bóg zapewnia jego umysłowi i ciału naturalne funkcjonowanie.

Mimo że Bóg jest podstawą egzystencji człowieka, nie możemy powiedzieć, że cząstka ludzka jest równa Bożej części. I tu znów zauważamy głęboką tajemnicę: Bóg dał człowiekowi naturalne uprawnienia, których może używać w rozróżnianiu dobra i zła. Gdy owe naturalne uprawnienia używane są w sposób zły, odpowiedzialny jest jedynie człowiek, bowiem Bóg nie jest przyczyną złych czynów człowieka (Jr 34,4 i Jk 1,15–14). Bóg *współdziała* w działach człowieka obdarzając go naturalnymi uprawnieniami, ale złe wykorzystanie tych uprawnień spowodowane jest przez człowieka. Przykładem współdziałania jest historia Józefa (1 Mój 45,5; 50,20). Widzimy, że mimo, że bracia Józefa użyli swoich naturalnych uprawnień by dokonać złego czynu, Bóg unieważnił ich działanie i wykorzystał je ku dobremu. Bóg zgodził się albo zezwolił na ich działanie, ale w rezultacie wykorzystał je do osiągnięcia własnego celu.

Paweł pisze, że Bóg "*sprawnie wszystko według zamysłu woli swojej*" (Ef 1,11), a także: "*Bóg to według upodobania sprawia w was i chcecie, i wykonam*" (Flp 2,13). On udziela nam rozeznania w życiowych sytuacjach i prowadzi nas przez swojego Ducha. Ostrzega nas przed konsekwencjami upadku i łagodnie nas

napomina. A jednak nie drwi sobie z naszej wolności, wymuszając na nas swoją wolę. Kiedy oferuje zbawienie, rozpoczyna od pukania do drzwi naszego serca, ale to my musimy je otworzyć (Obj 3,20). Wtedy dopiero Duch Święty przychodzi, aby w nas zamieszkać i kieruje naszym życiem tak długo, jak długo poddajemy się Jego panowaniu. Nasza więź z Nim, jako naszym Panem, opiera się na naszej miłości do Niego i naszej decyzji podporządkowania Mu życia.

3. *Władza*. Odnosi się do Bożego władania, które ma na celu osiągnięcie celu. Jak już stwierdziliśmy, Bóg włada światem fizycznym za pomocą praw, które ustanowił. Natomiast ludzi włada przez prawa i właściwości umysłu oraz przez działanie Ducha Świętego. Posługuje się przy tym różnymi rodzajami wpływów, takimi jak: skoliczności, motywacje, pouczenie, perswazja i przykład. Bóg posługuje się bezpośrednio działaniem Ducha Świętego, by wywierać wpływ na umysł, uczucia i wolę człowieka.

Bóg włada przynajmniej na cztery sposoby. Zrozumienie tego pomoże dostrzec związek między absolutną, suwerenną wolą dążącą do wykonania Bożego planu, a wolną wolą człowieka.

- Czasem Bóg *nie robi nic*, by uszczepić człowieka przed tym, co postanowił wykonać. Nie oznacza to, że Bóg aprobuje grzech człowieka, ale Bóg nie korzysta ze swojej mocy, by człowieka przed tym uszczepić. Przykłady znajdujemy w Dz 14,15-16 i Ps 81,12-13.
- Czasem Bóg *powstrzymuje* ludzi przed popełnieniem grzechu, używając swojego wpływu. Przykłady znajdujemy w 1 Moj 20,6; 31,24 i Oz 2,6. Psalmista modli się o taką pomoc w Ps (9,14): "Także *nie zachwalcie [grzechów] uszczepić sług swego*".
- Czasem, dzięki swojemu *kierownictwu*, Bóg *anteważnia* dzieła złych ludzi i wykorzystuje je do osiągnięcia dobrych rezultatów. Podawaliśmy już przykład Józefa. Jego bracia zgrzeszyli, ale Bóg wykorzystał ich czyn do uczynienia czegoś dobrego.
- I wreszcie, czasem Bóg *postanawia ograniczyć* zasięg grzechu i nieprawości. Fragmenty Pisma takie jak Jb 1,12 i 2,6 wskazują na to, że Bóg zakreśla granice działania Szatana. Piłwł w 1 Kor 10,13 pisze, że Bóg określa granice prób i pokus, przez jakie muszą przechodzić chrześcijanie.

Opatrzność ukazuje nam ideę Bożego panowania nad wszystkim w miłości. Miłość znajduje swój najwyższy wyraz w słowach apostoła: "A wimy, że Bóg współdziała we wszystkim ku dobru z tymi, którzy Boga miłują, to jest z tymi, którzy według postanowienia Jego są posłani" (Rz 8,28).

17 Połącz elementy opatrności (po prawej) z odpowiednim określeniem (po lewej).

... a Boża moc współpracuje z siłami Mu podległymi, ale chociaż Bóg zezwala tym siłom na podejmowanie własnych decyzji, sam nie jest twórcą złych uczynków. ... b Bóg włada w celu zrealizowania własnych planów. Oznacza to, że czasem nie czyni nic, czasem zapobiega, czasem unteważnia, a czasem ogranicza zasięg działania zła. ... c Bóg obdarzył swoje stworzenie naturalnymi właściwościami, którymi posługuje się, by ich zabezpieczyć; istnienie wszytkiego, co stworzył, zależy tylko od Niego.	1. Zachowanie 2. Współdziałanie 3. Władza

Skutki opatrności

W jaki sposób Boża opatrność wpływa na osobiste doświadczenie? W wielu fragmentach Pisma Świętego znajdujemy Boże obietnice powodzenia dla sprawiedliwych (patrz 3 Moj 26, 3-13 i 5 Moj 28, 1-14). Bóg rzeczywiście błogosławi tym, którzy do Niego należą – Jego błogosławieństwa są niezliczone.

Ale sprawiedliwi zastanawiają się często: "Dlaczego powodzi się także niegodziwym? Dlaczego nie spotyka ich kara?" Psalmista odpowiada, że (1) ich powodzenie jest tymczasowe i że (2) Bóg w końcu osądzi ich za niegodziwość (Ps 37, 16-22; 73, 1-28; patrz także Mt 3, 13-21).

Tak więc, gdy ktoś pyta ciebie: – Dlaczego Bóg nie ukróci przemocy? – możesz w pełni ufności odpowiedzieć: – Poczekaj na ostatni akt dramatu. Bóg już rozpoczął realizowanie planu pozbycia się egoizmu, buntu i zepsucia. Zaplanował błogosławieństwo i powodzenie dla wszystkich, którzy Go kochają". W tym czasie Bóg opóźnia sąd, aby dać niegodziwym możliwość upamiętania (Rz 2, 4; 2P 3, 9).

Chrześcijanie zadają często jeszcze inne pytanie: – Dlaczego człowiek wierzący musi przechodzić przez tak wiele prób, jeśli Bóg sprawuje pełną kontrolę nad wszystkimi wydarzeniami w jego życiu? Biblia mówi o kilku powodach:

1. Próby przychodzą dla duchowego rozwoju człowieka wierzącego (Ps 94, 12; Hbr 12, 5-13).
2. Próby mogą być testem przed przygotowaniem do większej służby (1 Kor 16, 9; Jk 1, 2-12).

3. Ucisk przynosi chwałę Bogu, jeśli będziemy właściwie reagować (porz. Jb 1,2-42).
4. Próby stanowią część powołania Kościoła (J 15, 18; 16,33; Dz 14,22; 1P 4, 12-19).

Wiedząc, że czasem Bóg aktywnie interweniuje w sprawy ludzi, mamy pewność, że możemy wywrzeć wpływ na życie ludzi poprzez naszą modlitwę. Mojżesz wstawiał się przed Bogiem i Izrael został ocalony od zagłady, Eliasz modlił się i cały dwór królewski został poruszony. W Starym i Nowym Testamencie czytamy o Bożych interwencjach w wyniku modlitwy ludzi. Bóg czyni czasem pewne rzeczy w odpowiedzi na modlitwę. Inne rzeczy czyni bez naszej modlitwy. Czasem postępuje jakby whrew naszej modlitwie, ponieważ jest suwerenny. On działa dla wykonania wyższego dobra. Henry C. Thiessen podsumowuje to stwierdzając: *„Jeżeli nie modlimy się o rzeczy, które możemy otrzymać przez modlitwę, nie osiągniemy ich. Jeśli Bóg chce uczynić pewne rzeczy, o które nikt się nie modli, uczyni je bez modlitwy. Jeśli modlimy się o rzeczy sprzeczne z Jego wolą, On ich nam odmówi. Wzłasnij zatem, że istnieje pełna harmonia między Jego człami i spakrzennością a wolnością człowieka”* (1979r. s. 129).

Tak więc, jak już widzieliśmy, chrześcijanie czasami cierpią, ponieważ żyją w niegodziwym świecie. Bóg, który sprawuje kontrolę, nie zawsze powstrzymuje niegodziwych ludzi przed złymi uczynkami. Chrześcijanie, jak również i niechrześcijanie, mogą cierpieć z powodu wypadków lub nieostrożności. Bóg zwykle nie ingeruje w naturalne, fizyczne prawa albo w naszą wolność wyboru. Żyjemy w świecie, w którym każdy może ulec wypadkowi i umrzeć. Naszym celem nie jest wykonanie naszych ambicji życiowych, ale raczej prowadzenie życia przynoszącego chwałę Bogu. Boża miłość względem nas nigdy się nie zmienia. Bóg obiecał nam, że jeśli Go kochamy, to On będzie we wszystkim działał dla naszego dobra. Wiedząc o tym możemy powierzyć siebie naszemu suwerennemu Bogu, ufając, że pewnego dnia poznamy przyczyny pewnych wydarzeń, na które On zezwala, które determinuje albo którym zaprządza.

18 Odpowiedz własnymi słowami na pytanie postawione w części omawiającej Boga suwerennego władanie: *“Jak Bóg mógł dopuścić do zamordowania niewinnego dziecka?”* Odpowiedź zapisz w zeszycie.

19 Przeczytaj podane niżej fragmenty Pisma Świętego. Wpisz 1. obok zdania, które jest przykładem Bożej opatrności względem ludzi. Wpisz 2., jeśli jest to przykład ludzkiego wyboru, w który Bóg nie interweniował.

... a Sdz 15, 16-19: Dostarczenie wody spragnionemu Samsonowi

- ... b Dz 24,24–26: Feliks odkłada na później decyzję przyjęcia ewangelii
- ... c Dn 2,10–23: Objawienie, które otrzymał Daniel.
- ... d 1Moj 22,13: Baran, który uwikłał się w krzakach.
- ... e Sdz 11,30–36: Jefte składa Bogu nierozważne ślubowanie.

20 Wyjaśnij Boże suwerenne i opatrnościowe wladanie w każdym podanym niżej przypadku. Oprzyj swoją odpowiedź na regułach poznanych w czasie lekcji. Odpowiedzi wpisz do zeszytu.

- a Jan był karnodzieją pracującym w trudnej dzielnicy gdzie działały gangi. Wiernie sprawował swoją służbę do chwili śmierci na skutek pobicia przez członków gangu. Jego śmierć wstrząsnęła całą dzielnicą. W rezultacie jego przykładu wiele młodych ludzi z ulicy przyszło do poznania Chrystusa.
- b Robert umierał na raka, ale po modlitwie przyjaciół został w cudowny sposób uzdrowiony.
- c Jakub razem z przyjaciółmi wspinał się na niebezpieczny stok góry i złamał nogę na skutek upadku.
- d Simone została zaatakowana i pobita w drodze z kościoła do domu. Po tym doświadczeniu jeszcze więcej zaczęła świadczyć o Chrystusie.
- e Rajmund, utalentowany chłopiec, wybiegł sprzed restauracji na ulicę wprost pod rozpedzony samochód i zginął na miejscu.
- f Henryk żyje tylko dla siebie i nieuczciwie prowadzi swój biznes. A jednak powodzi mu się we wszystkim.
- g Misjonarz łapie gumę w drodze na lotnisko i spóźnia się na samolot. Później dowiaduje się, że samolot się rozbił i nikt się nie uratował.

Pytania kontrolne

PRAWDA-FALSZ. Umieść literę P przed każdym prawdziwym zdaniem i literę F przed każdym nieprawdziwym zdaniem.

- ... 1 Świętość jest tą cechą Boga, która wyraża Jego doskonałość.
- ... 2 Ponieważ Bóg jest nieskończenie święty, a człowiek jest grzeszny, relacja między nimi jest bezosobowa.
- ... 3 Chociaż Boża świętość domaga się oddzielenia od tego, co grzeszne, Bóg w swojej łasce i miłosierdziu przygotował plan przywrócenia społeczności przez przygotowanie ofiary.
- ... 4 Boża miłość najlepiej wyraża się w tym, co Bóg mówi.
- ... 5 Wartość miłości najlepiej sprawdza się w czynach; tzn. czyny wyrażają miłość.
- ... 6 Jeśli ktoś prawdziwie kocha Boga, będzie to okazywał przez posłuszeństwo.
- ... 7 Stworzenie jako dzieło Boga ma znaczenie jedynie dlatego, że ukazuje majestat Bożej mocy. Nie wymaga żadnej reakcji od stworzenia.
- ... 8 Boże suwerenne władanie oznacza, że Bóg wolny jest od zewnętrznej kontroli i może robić to, co chce.
- ... 9 Kiedy mówimy o Bozym dziele zachowania wszechświata, rozumiemy przez to, że jest aktywnie zaangażowany w opiekowanie się tym, co stworzył.
- ... 10 Opatrzność mówi o Bożej zdolności wcześniejszego widzenia wszystkiego i kierowania stworzeniem w celu osiągnięcia ostatecznego planu, jakim jest ustanowienie Królestwa pod panowaniem Jezusa Chrystusa.
- ... 11 Boża władza to pojęcie mówiące o tym, że czasem Bóg ogranicza zasięg grzechu i niegodziwości oraz ogranicza próby, przez które muszą przechodzić chrześcijanie.
- ... 12 Modlitwa jest czynnością, która zbliża nas do Boga, nie może jednak wpłynąć na Jego działanie.
- ... 13 Chociaż Bóg ustanowił naturalne prawa i dał ludziom wolność wyboru, jednak posługuje się nimi, aby osiągnąć swój cel.
- ... 14 Boża opatrzność obejmuje zasadę, że chrześcijanie muszą cierpieć w tym świecie, podczas gdy grzeszni ludzie mogą spodziewać się powodzenia.

Odpowiedzi na pytania nauczające

- 10 W podanych fragmentach Pisma Świętego Jezus nakazał swoim uczniom zanieść nowinę o Bożej miłości i zbawieniu każdemu stworzeniu. Bóg wybrał nas, abyśmy opowiedzieli innym o Jego miłości.
- 1 a święty, b oddzieleni, c jak okropny jest grzech.
- 11 b) wyraża Jego dobroć, miłosierdzie, cierpliwość i łaskę względem ludzi, a aktywnie wyraża się w przebaczeniu grzechu.
- 2 c) naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa.
- 12 Odpowiedź własna. (W wielu społeczeństwach istnieje wielka niepewność dotycząca stworzenia, sensu życia, śmierci i sądu. Żaden pogląd nie jest tak logiczny i pocieszający, jak pogląd biblijny.)
- 3 Twoja odpowiedź powinna być podobna do następującej: Bóg wymaga ode mnie, bym był święty; On chce, bym dzielił Jego świętość.
- 13 a Prawdziwe, b Prawdziwe, c Falszywe, d Prawdziwe, e Falszywe. (Jego dzieło stworzenia kontynuowane jest w duchowym stworzeniu, które następuje w chwili przyjęcia przez człowieka Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela.)
- 4 Twoja odpowiedź powinna brzmieć: Samarytanin, ponieważ jedynie on postąpił właściwie. Zastosował w praktyce swoje ideały.
- 14 Odpowiedzi b), d), e) i f) są poprawne.
- 5 b) sprawiedliwi w naszych wymaganiach - będziemy nagradzać je, gdy są posłuszne; a karać, gdy są nieposłuszne.
- 15 b) Boże władanie, dzięki któremu zachowuje, troszczy się i zarządza stworzeniem przygotowując je do swojego wiecznego Królestwa.
- 6 a, c, e i f są prawdziwe.
- 16 a 3. Szczęście ludzi.
b 2. Intelktualny i moralny rozwój człowieka.
c 1. Chwała Boga.
- 7 Bóg okazał miłość do swojego ludu przez to, że coś mu dał.
- 17 a 2) Współdziałanie, b 3) Władza, c 1) Zachowanie.
- 8 Naszą miłość do Boga okazujemy przez posłuszeństwo Bogu i miłość względem innych ludzi. (Widzimy wyraźnie, że miłość jest aktywną siłą.)

- 18 Odpowiedź własna. Wskazałbym na to, że Bóg dał człowiekowi wolność wyboru, dlatego niektórzy wybierają grzech. Gdy to się dzieje, cierpią nie tylko niegodziwi, ale i niewinni. Biblia naucza nas, że niegodziwi zostaną w końcu osądzeni i ukarani przez Boga za zło, którego się dopuszczają.
- 9 Wiersz 1. – mądrość i wszechmoc (przymioty naturalne) oraz miłość (atrybut moralny).
 Wiersz 2. – wszechmoc i wszechobecność (przymioty osobowe) oraz miłość (atrybut moralny).
 Wiersz 3. – świętość (atrybut moralny).
 Wiersz 4. – miłość (atrybut moralny).
- 19 a 1) Opatrzność Boża. d 1) Opatrzność Boża.
 b 2) Wybór człowieka. e 2) Wybór człowieka.
 c 1) Opatrzność Boża.
- 20 Przykład a obrazuje dwie zasady: cierpienie może być wynikiem prowadzenia życia dla Boga w złym świecie; czasem Bóg wykorzystuje działanie złych ludzi, by osiągnąć dobre rezultaty. Przykład b ilustruje zasadę, że Bóg czasami czyni pewne rzeczy w odpowiedzi na modlitwę i aby przynieść sobie chwałę. Przykłady c i e ukazują, że wszyscy ludzie podlegają naturalnym prawom i niebezpieczeństwom życia. Przykład f ukazuje, że nawet niechrześcijanie korzystają z Bożej łaski. Jeśli jednak Henryk nie odda swojego życia Bogu, spędzi wieczność oddzielony od Boga i zostanie osądzony za złe czyny. Przykład g ilustruje prawdę, że czasem, gdy nie spełniają się nasze plany, Bóg wykorzystuje okoliczności dla naszego dobra.

LEKCJA 3

CHRYSTUS – WIDZIALNY OBRAZ NIEWIDZIALNEGO BOGA

“Toż to żywy obraz ojca!” Czy słyszeliście takie słowa wypowiedane pod adresem chłopca? Czasami zadajemy sobie pytanie: – Na czym polega lub podobieństwo? Jeśli jest to zewnętrzne podobieństwo, to łatwo je dojrzeć, ale czasem podobieństwo nie jest tak oczywiste. Mogą, na przykład, być do siebie podobni w działaniu, sposobie myślenia lub osobowości. Patrząc na dziecko możesz pod wieloma względami powiedzieć, jaki jest jego ojciec.

Jezus przyszedł na świat, by pokazać nam, jaki jest Bóg Ojciec. On jest widzialnym wyobrażeniem Ojca, który jest niewidzialny. Jezus jest ucieleśnieniem osobowych i moralnych cech Boga. Przez cud wcielenia przyjął naturę i kształt człowieka. Czyniąc to dał wyraz cechom Boga i obwieścił te cechy człowiekowi. Jezus powiedział: *“Kto mnie widział, widział Ojca”* (J 14,9).

W lekcji 3. rozważymy doktryny dotyczące Jezusa Chrystusa, który jest *“odblaskiem chwały i odbiciem jego [Boga] istoty”* (Hbr 1,3). Zastanawiając się nad życiem Jezusa na ziemi i w jaki sposób był odbiciem Ojca, możemy się szczerze modlić, abyśmy w taki sposób odzwierciedlali piękno Syna Bożego dla innych ludzi.

Plan lekcji

Człowieczeństwo Chrystusa

Bóstwo Chrystusa

Jedność bóstwa i człowieczeństwa w Chrystusie

Dziewięć Chrystusa

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinniśmy umieć:

- Podać biblijne dowody bóstwa i człowieczeństwa Chrystusa.
- Omówić naturę i cel wcielania.
- Wymienić dzieła Chrystusa i podać ich znaczenie.
- Bardziej kochać Chrystusa dzięki lepszemu poznaniu Go.

Czynności lecyjne

1. Przerób treść lekcji według schematu podanego w lekcjach 1. i 2.
2. Napisz swoje odpowiedzi na pytania nauczające zanim sprawdzisz odpowiedzi na końcu lekcji. Powtórz materiał obejmujący pytania, na które odpowiedziałeś źle. A potem odpowiedz na pytania kontrolne i sprawdź odpowiedzi.

Słowa kluczowe

bóstwo	oredownik	śmiertelny
człowieczeństwo	podległy	wcielenie
kara	pojednanie	wniebowstąpienie
nadprzyrodzony	pośrednik	wywyższenie
nadzwyczajny	przodkowie	zastępczy
odkupienie	rodowód	

Treść lekcji

CZŁOWIECZEŃSTWO CHRYSZTUSA

Cel 1. Połącz dowody na człowieczeństwo Chrystusa z ich definicjami.

Najważniejszym z elementów chrześcijańskiego wyznania wiary jest niewątpliwie fakt *wcielenia* naszego Pana, Jezusa Chrystusa. *Wcielenie* mówi o zjednoczeniu bóstwa i człowieczeństwa w Jezusie Chrystusie – odwieczny Syn Boży stał się człowiekiem, aby zbawić nas. Tak jednoznacznie naucza Pismo Święte. Kiedy Boży Syn stał się “ciałem”, Bóg zadziałał w zupełnie nowy sposób. Jezus został poczęty z mocy Ducha Świętego w Dziewicy Marii. W tym wyjątkowym, twórczym akcie Bóg przerwał łańcuch ludzkich pokoleń i wprowadził na świat istotę nadprzyrodzoną.

Tajemnica otaczająca to cudowne wydarzenie nieco się zmniejsza, gdy uświadomimy sobie, że była to część nowego działania Boga. Syn Boży przyszedł, aby wybawić człowieka – stworzenie z krwi i kości, stając się ciałem. Razem z wcieleniem Bóg uruchomił swój plan odkupienia: “Lecz gdy nadeszło wypełnienie czasu, zesłał Bóg Syna swego, który się narodził z niewiasty” (Gal 4,4). Nie miał innej możliwości, by osiągnąć swój zbawczy cel.

Wcielenie było zatem punktem zwrotnym dla grzesznego człowieka, umożliwiło bowiem pojednanie człowieka z Bogiem. Skoro człowieczeństwo Jezusa posiada takie znaczenie w Bożym planie zbawienia, musimy rozwiązać niektóre dowody na Jego człowieczeństwo. Należą do nich: ludzki rodowód Chrystusa, rozwój, wygląd, ludzkie ograniczenia i ludzkie muona.

Rodowód Jezusa i Jego dzieciństwo

Dwaj autorzy ewangelii: Mateusz i Łukasz, przedstawiają ludzki rodowód Chrystusa. Mateusz prezentuje Jego ród wstecz aż do Dawida, a nawet dalej – do patriarchy Abrahama (Mt 1, 1–17). Chciał przez to osiągnąć dwa cele:

1. Udowodnić, że Jezus pochodził z rodu Dawida i dlatego był dziedzicem tronu Izraela. Inaczej żaden Żyd nie przyjąłby Go jako króla albo Mesjasza.

2. Udowodnić, że Jezus jako nasienie Abrahama, był dzieckiem obietnicy, przez którego wszystkie narody ziemi miały otrzymać błogosławieństwo (patrz 1 Moj 22, 17–18).

Łukasz przedstawia rodowód Jezusa aż do Adama, pierwszego człowieka (Łk 3, 23–38). Podstawowym celem Mateusza i Łukasza było podkreślenie faktu człowieczeństwa Jezusa – narodził się z niewiasty (Gal 4, 4).

Mówiąc o ludzkim rodowodzie Jezusa, musimy jednak wyraźnie podkreślić, że nie miał On naturalnego ziemskiego ojca. Jego narodzenie było inne niż wszystkie inne narodziny. Łukasz odnotowuje scenę, w której anioł powiedział Marii, że niedługo pocznie. Maria zareagowała natychmiast: „Jak to się stanie, skoro nie znam męża?” (Łk 1, 34). Odpowiadając na jej pytanie dotycząc cudownego narodzenia Jezusa, które przedstawiało pozornie niemożliwą do rozwiązania sytuację, anioł przypomniał Marii, że „w Boga żadna rzecz nie jest niemożliwa” (w. 37). Narodzenie Jezusa było cudem, a jednocześnie były to naturalne narodziny.

Jezus rozwijał się fizycznie i umysłowo zgodnie z naturalnymi prawami rozwoju człowieka. Jego wzrastanie i wychowywanie się jako zwykłego członka społeczności w Nazarecie zostało przypomniane przez mieszkańców tego miasta (Mt 13, 55). Łukasz pisze, że dziecię Jezus „rosło i nabierało sił, było pełne mądrości, i łaska Boża była nad nim” (Łk 2, 40). Wiemy, że swojego rozwoju umysłowego nie zawdzięczał nauce w szkołach (J 7, 15). Jego rozwój umysłowy był raczej wynikiem wychowania, jakie otrzymał od pobożnych rodziców, regularnego uczęszczania do synagogi (Łk 4, 16), odwiedzania w świątyni (Łk 2, 41), wernego studiowania i stosowania Pisma Świętego i modlitwy (Mk 1, 35; J 4, 32–34).

1 Przeczytaj Lk 2,52. Wiersz ten sugeruje, że Jezus rozwijał się:

a umysłowo,	c fizycznie.
b duchowo,	d społecznie.

Ludzki wygląd i ograniczenia

Wszystkie dowody wskazują na to, że wygląd Jezusa nie różnił się od wyglądu innych ludzi. Właściwie wyglądał tak zwyczajnie, że gdy stwierdził, iż jest jedno z Ojcem, słuchacze bardzo się zezłościли. Odpowiedzieli gniewnie, że jest człowiekiem i dlatego nie ma prawa czynić się Bogiem (J 10,33).

Kiedy gubernator rzymski, Płat, przedstawił Jezusa Żydom przed ogłoszeniem wyroku, powiedział: „*Oto człowiek*” (J 19,5). Gdy Jezus stał skazany przed rzymskim sędzią, nikt nie kwestionował Jego człowieczeństwa. Apostoł Paweł świadczył później, że Chrystus Jezus był „*z postawy człowiekiem*” (Flp 2,7).

Żaden z towarzyszy Jezusa nigdy nie wątpił w to, że Jezus jest człowiekiem. Często natomiast odnosili wrażenie, że jest niezwykłym człowiekiem: „*Kim więc jest Ten, że i wiatr, i morze są mu posłuszne?*” (Mk 4,41).

Gdy Jezus przyjął postać człowieka, dobrowolnie poddał się też ludzkim ograniczeniom. W rezultacie bywał zmęczony (J 4,6), głodny (Mk 11,12) i spragniony (J 19,29). Przechodził przez pokusy (Mt 4,1-11) i był posiłony w modlitwie przez Ojca (Lk 22,42-44). Doświadczal także bólu (Jp 4,1) i zaznał śmierci (1 Kor 15,3). Był to największy dowód ograniczeń, jakie nałożyło na Niego Jego człowieczeństwo.

Ludzkie imiona

Także imiona nadawane Jezusowi wskazują na Jego człowieczeństwo. Gdy anioł powiedział Józefowi o mającym się urodzić dziecku, polecił Józefowi nazwać je *Jezus*, co jest grecką formą starotestamentowego imienia *Jozue* (Mt 1,21), co znaczy „*Jahwe-Zbawiciel*”. Był także nazywany „*synem Dawida*” i „*synem Abrahama*” (Mt 1,1). Ale określenie, pod którym najczęściej spotykamy Go w Piśmie Świętym i które zdawał się najbardziej lubić – „*Syn Człowieczy*” – najwyraźniej świadczy o Jego człowieczeństwie. Jezus używał Go mówiąc o sobie (Mt 26,64-65). Zwróćmy jednak uwagę na to, że Jezus nie twierdził, że jest jednym z wielu synów ludzkich, ale tym jedynym Synem Człowieczym [w jęz. greckim występuje przedimek określony – przyp. tłum.]. Termin ten świadczy nie tylko o tym, że jest człowiekiem, ale także, że reprezentuje całą ludzkość.

2 Przeczytaj Łk 2,40-51; 8,19-21 i J 7,1-8. W oparciu o te fragmenty Pisma Świętego zakresł zdania, które są prawdziwe:

- a Jezus przeszedł w dzieciństwie przez normalny proces wzrostu i rozwoju, rozwijając się fizycznie, umysłowo i duchowo.
- b Jezus podporządkowany był w dzieciństwie swoim rodzicom, chociaż objawiał niezwykle cechy.
- c Kiedy dwunastoletni Jezus znalazł się w centrum publicznej uwagi, podczas swego nauczania, rodzina w pełni zrozumiała Jego misję i nie próbowała Mu przeszkadzać.
- d Bracia Jezusa zostali przekonani przez Jego wielkie dzieła, że był On kimś więcej niż tylko zwykłym człowiekiem i zaprobowali Jego publiczną służbę.

3 Połącz dowody człowieczeństwa Jezusa (po prawej) z ich określeniami (po lewej).

... a Jezus doświadczał zmęczenia, głodu, pragnienia, bólu, a w końcu – śmierci.	1. Ludzki rodowód.
... b Jezus został nazwany grecką formą starotestamentowego imienia Jozue, jak również innymi określeniami.	2. Ludzki rozwój.
... c Autorzy biblijni przedstawiają Jego rodowód aż od Adama, Abrahama i Dawida.	3. Wygląd człowieka.
... d Rzymski gubernator, który wydał wyrok na Jezusa określił go słowami: "Oto człowiek" (J 19,5).	4. Ludzkie ograniczenia.
... e Jezus rozwijał się umysłowo, fizycznie, duchowo i społecznie.	5. Ludzkie imiona.

BÓSTWO CHRYSZTUSA

Cel 2. *Wybierz zdania potwierdzające bóstwo Chrystusa.*

Zbadaliśmy biblijne dowody na człowieczeństwo Chrystusa i stwierdziliśmy, że są to dowody przekonujące. Teraz rozważymy biblijne dowody dotyczące bóstwa Chrystusa i wagę tego aspektu Jego Istoty.

Prawa należne Bogu

Najpierw zastanowimy się nad dowodami bóstwa Chrystusa, które wiążą się z faktem, że *korzystał z praw przysługujących jedynie Bogu*. Prawa Boże to: *przyjmowanie ludzkiej czci, przebaczenie grzechów, wzbudzanie z martwych i prawo do sądownictwa*.

Ponieważ Bóg w Dekalogu (2Moj 20,3–5) zabronił człowiekowi czcić innych bogów, byłoby to bluźnierstwo, gdyby Jezus nie był rzeczywistocie Bogiem, (*Bluźnierstwo* to ubliżanie Bogu albo nieprawdziwe utrzymywanie, że jest się istotą boską.) Kuszony przez diabła Jezus potwierdził przykazanie nakazujące oddawanie czci Panu i służenie tylko Jemu (Mt 4,10). A jednak rościł sobie prawo do ludzkiej czci.

Biblia przedstawia nam, że w swojej niewiedzy ludzie próbowali oddawać cześć apostołom, a wtedy oni stanowczo odmówili przyjęcia aktu czci (Dz 10,25–26; 14,11–18). Nawet święci aniołowie odmawiają przyjęcia czci niewłaściwie do nich skierowanej (Obj 19,10; 22,8–9). Jezus przyjmował cześć jako należny Mu przywilej. Jezus stwierdził, że oddawanie Mu czci jest obowiązkiem wszystkich ludzi (J 5,23).

Po drugie, widzimy, że Jezus korzystał z prawa przebaczenia grzechów, prawa zarezerwowanego tylko dla Boga (Mk 2,7). Jezus nie wahał się skorzystać z tego prawa, mimo że nie podobano się to Jego przeciwnikom (Mt 9,2–6).

Jezus korzystał także z prawa dawania życia (J 5,21; 10,10). Jezus przywrócił do życia przynajmniej trzy osoby (Lk 7,11–17; 8,40–56; J 11,1–44). W przyszłości wszyscy umarli zostaną przywrócenii do życia na Jego polecenie Słowo (J 5,21–30). Obdarzanie życiem nie leży w mocy zwykłego człowieka.

Czwarty przykład posługiwania się przez Jezusa prawami boskimi, to Jego prawo do sądenia: *“Bo i Ojciec nikogo nie sądzi, lecz wszelki sąd przekazał Synowi”* (J 5,22). Podane niżej fragmenty Pisma Świętego podają szerszy zasięg Jego prawa do sądu: Mt 25,34–46; Dz 10,42; 17,31; 2Kor 5,10.

Jezus bez wahania korzystał z tych i innych praw. Gdyby czynił to nie będąc Bogiem, byłoby to bluźnierstwo i zarozumiałość.

4 Wypisz z pamięci rzeczy, które czynił Jezus będąc na ziemi, a które świadczą o tym, że korzystał z Bożych praw. Odpowiedź zapisz w zeszytce.

Boży charakter

Cel 3. Wypisz moralne i osobowe przymioty określające Jezusa jako Boga.

Przymioty moralne

Jezus zadziwiał ludzi swoim charakterem. Zastanawiali się nad Jego postępowaniem i zachowaniem w różnych sytuacjach. Jego reakcje świadczyły o tym, że jest inny. Jezus posiadał te same moralne i osobowe atrybuty, co Bóg Ojciec.

Jezus prowadził życie tak wyjątkowej świętości, że jeden z najbliższych Mu ludzi powiedział, że "On grzechu nie popełnił ani nie znaleźiono zdrady w ustach jego" (1P 2,22). Jego wrogowie nie mogli udowodnić Mu grzechu, ponieważ był bez grzechu (J 8,46). Żadna istota ludzka nie jest w stanie prowadzić takiego życia, ale Jezus był kimś więcej niż istotą ludzką.

Także miłość wyróżniała Jezusa spośród zwykłych ludzi. On okazywał swoją miłość ludziom z różnych sfer społeczeństwa i prowadzących różne życie (Łk 19,10; Mt 11,19; Mk 10,17-22). Jezus modlił się zarówno o swoich uczniów jak i o przeciwników (J 17,9,20; Łk 23,34). Doskonałość Jego miłości świadczyła o tym, że był Synem Bożym.

Jezus okazywał miłość w wieloraki sposób. Okazywał prawdziwą pokorę i łagodność. Rozpoczynając publiczną służbę, kierował się pragnieniem służenia (Mt 20,28). Jako Mistrz i Nauczyciel okazał prawdziwe znaczenie służenia umywając nogi uczniom (J 13,14). Łagodnie postępował z grzesznikami (Łk 7,37-39, 44-50), wątpiącymi (J 20,29) i tymi, którzy Go opuścili (Łk 22,61; J 21-15-23). W miłości realizował zasady, których sam nauczał. Żadna istota ludzka nie prowadziła życia tak wypełnionego miłością.

Jego miłość najlepiej uzewnętrzniała się w Jego miłości do Boga Ojca. Na swoim własnym przykładzie ukazywał, że tajemnica skutecznego życia duchowego leży w bliskiej więzi z Bogiem. Żadna zwykła istota ludzka nie mogła modlić się tak jak On. On modlił się intensywnie (Łk 22,39-44), regularnie i długo. Czasem modlił się przez całą noc, Czasami wstawał wcześniej rano, by się modlić (Mk 1,35). Zostawił nam doskonały wzór pielęgnowania i rozwijania życia duchowego (1P 2,21).

Żadna z osób bliskich Jezusowi nie wątpiła w Jego człowieczeństwo. Nikt też nie był w stanie porównać Jego doskonałości z ludzkimi wysiłkami. Jezus, doskonały przykład świętości i miłości to, mówiąc słowami Piotra, "Chrystus, Syn Boga Żywego" (Mt 16,16).

5 Napisz w zeszycie, w jaki sposób Jezus okazywał swoją świętość i miłość.

Atrybuty osobowe

Paweł stwierdza, że Jezus Chrystus jest mocą i mądrością Bożą (1 Kor 1,24) oraz że upodobało się Bogu, aby w Jego Synu zamieszkała Jego pełnia (Kol 1,19; 2,9). Mateusz kończy swoją ewangelię następującymi słowami Jezusa: "Dana mi jest wszelka moc (panowania) na niebie i na ziemi" (Mt 28,18). Te fragmenty Słowa Bożego ujawniają, że Jezus, druga Osoba Trójcy, jest wszechmocny. Wszys-

cy aniołowie, zwierchności) i moce wszechświata podlegają Jego mocy i władzy (1P 3,22).

Biblia naucza także, że Jezus jest wszechobecny. Paweł pisze, że Bóg umieścił wszystko pod Jego nogami, a Syn „wszystko we wszystkim wypełnia” (Ef 1,22–23). Jaką zaletą jest dla nas Jego obietnica, że będzie z nami tam, gdzie nawet kilka osób spotka się by go wielbić (Mt 18,20). Nawet jeśli czasami nie odczuwamy Jego obecności, możemy być pewni, że On zawsze jest z nami!

Jezus Chrystus jest także *wszechwiedzący* (J 2,24–25; 16,30; 21,17). Paweł pisze o tajemnicy Bożej, którą jest *Chrystus*, „w którym są ukryte wszystkie skarby mądrości i poznania” (Kol 2,2–3). On wiedział o grzesznym zyciu Samarytanki (14), znał myśli faryzeuszy (Łk 6,8), wiedział kiedy i jak opuści ten świat (J 12,33; 13,1), wiedział, jaki będzie koniec obecnego wieku (Mt 24 i 25; Mk 13; Łk 21).

Niektóre fragmenty Pisma Świętego zachęcają do bliższego przeanalizowania Jego wszechwiedzy. Na przykład Mt 24,36 wskazuje na to, że Jezus nie zna daty swojego powrotu; Marek zapisuje, że Jezus podszedł do drzewa figowego spodziewając się znaleźć na nim owoce i doznał rozczarowania (Mk 11,13).

Tutaj należałoby podkreślić, że będąc na ziemi, w *ciele*, Jezus zrezygnował ze swojego prawa korzystania z Bożych atrybutów. Dobrowolnie postanowił nie używać tych przywilejów. Mógł wykorzystać swoje prawa i zejść z krzyża, ale odmówił skorzystania z tego (Mt 26,52–52). Uczynił to całkowicie dobrowolnie, wiedział bowiem, że jeśli nie podda się cierpieniu i śmierci, nie będzie w stanie wypełnić swojej odkupieńczej misji śmiercią w miejsce grzesznego człowieka. Po zakończeniu swojej misji, Jezus ponownie przyjął swoje boskie atrybuty.

Jezus objawił w Písmie Świętym, że jest *odwiecznym* Synem Bżem (J 1,1; 11,1; Mt 5,2). On istniał zawsze i będzie istniał na wieki (Jbr 1,11–12; 13,8). Te fragmenty Biblii mówią też o tym, że Jezus Chrystus *są niezmienia*. Cechy te, jak mówiliśmy wcześniej, są przymiotami Boga. Dlatego są wyraźnymi dowodami na bóstwo Jezusa Chrystusa.

6 Wyjaśnij w zeszycie, dlaczego Jezus będąc na ziemi nie korzystał ze wszystkich swoich boskich atrybutów.

7 W zeszycie wypisz *moralne i osobowe atrybuty Jezusa*. Potem porównaj je z moralnymi i osobowymi atrybutami Boga omawianymi w lekcjach 1 i 2. Jakie wnioski wyciągasz z tego porównania?

Twierdzenie Jezusa o swojej boskości

Jezus wyraźnie mówił o tym, że jest Bogiem. W przeddzień swojej śmierci zapelował do uczniów, by przyjęli te twierdzenia na podstawie Jego cudownych czynów (J 14,11). Jakże to były twierdzenia?

1. Jezus powiedział do Żydów, że On i Ojciec są jedno (J 10,30).
2. Stojąc oskarżony przed Radą Jezus ponownie ogłosił, że jest Synem Bożym (Lk 22,70–71; J 19,7).
3. Stwierdził, że zbawienie można osiągnąć tylko przez Niego (J 10,9).
4. Powiedział, że jest jedyną drogą do Ojca (J 14,6).
5. Powiedział, że nikt nie może nic uczynić, jeśli On sam go do tego nie uzdolni (J 15,5).
6. Podczas nauczania mówił o swojej preegzystencji (J 8,58; 17,5).
7. Polecił uczniom modlić się w swoim imieniu (J 16,23).
8. Wysyłając uczniów do służby, dał im moc czynienia cudów (Lk 9,1–2).

Wszystkie te stwierdzenia razem z cudami, które dokonywał Jezus, stanowią mocny dowód potwierdzający Jego prawo do mówienia o sobie, że jest Bogiem.

Określenia wskazujące na boskość Chrystusa

W Nowym Testamencie wobec Jezusa Chrystusa stosuje się określenia, które mogły być używane tylko na opisanie Boga. Natchnieni autorzy często piszą o Nim jako o *Synu Bożym*. Dwa razy głos z nieba potwierdza, że jest On Synem Bożym (Mt 3,17; 17,5). Jezus także sam określał się tym mianem (J 10,36).

Inne imię wskazujące na Jego boskość zostało przepowiedziane przez proroka Izajasza i powtórzone przez anioła rozmawiającego z Józefem (Iz 7,14; Mt 1,22–23). Dziecko będzie nazwane *Immanuel*, co znaczy „*Bóg z nami*” (Mt 1,23). Bóg przyszedł na ziemię, by przez pewien czas żyć razem z ludźmi (J 1,14).

Jan napisał, że Jezus był Słowem Boga. Nam wydaje się to dzisiejszym tytułem, ale w ówczesnych czasach filozofowie wyznawali ideę, że można zsumować przyuczyny i strnienia wszechświata i moc w pojęciu słowa. Dlatego Jan powiada: „*A słowo ciałem się stało i zamieszkało wśród nas*” (J 1,14). Słowa człowieka wyrażają jego myśli. Słowa Boże jest Bożymi myślami wyrażonymi w sposób zrozumiały dla człowieka. Bóg nie odzielił się od swojego stworzenia – ale Mu się objawia. Jan stwierdza, że Słowo (Jezus) było Bogiem od wieczności (J 1,1–2).

Często w odniesieniu do Jezusa używano hebrajskiego określenia „*Mesjasz*”. W języku greckim to imię miało znaczenie „*Chryśtus*”. Inaczej można je przetłumaczyć jako „*Pomazaniec*”. Kim był dla Hebrajczyków *pomazaniec*? W ich historii, gdy Bóg powoływał kogoś do wykonania specjalnego dzieła, człowiek zostawał namaszczonej przez przywódcę religijnego, który na jego głowę wylewał oliwę. Był to symbol oddzielenia do służby. Hebrajczycy byli przyzwyczajeni do namaszczenia proroków, kapłanów i królów. Dlatego kiedy Piotr stwierdził, że Jezus jest zarówno Panem jak i Chryśtusem, jego słuchacze rozumieli, co miał na myśli (Dz 2,36). Reakcja kilku tysięcy ludzi wskazuje na to, że przyjęli Jezusa jako swojego *Mesjasza* czyli *Pomazańca*.

Jezus był także nazywany *Panem*. Czasami używano tego określenia jako tytułu grzesznościowego, ale wielokrotnie był on wyrazem uznania Jego bóstwa (Patrz: Lk 1,43; 2,11; J 20,28; Dz 16,31 i 1Kor 12,3). Ten tytuł nadawany często naszemu Panu, pochodzi z hebrajskiego zamiennika imienia *Jahwe*. W ten sposób Chryśtus - Mesjasz utożsamiany jest ze starotestamentowym Bogiem Jahwe.

8 Wypisz w zeszyte imiona nadawane Jezusowi, które wskazują na Jego bóstwo. Do każdego dołącz odpowiedni fragment biblijny.

9 Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWE zdania. Bóstwo Chryśtusa wyrażało się w tym, że:

- a) przyjmował cześć od ludzi, przebaczał grzechy, wzbudzał z martwych i rościł sobie prawo do sprawowania sądu.
- b) posiadał moralne przymioty świętości i miłości.
- c) posiadał naturalne przymioty wszechmocy, wszechobecności, wszechwiedzy i wieczności.
- d) ludzie Go przyjmowali.
- e) sam o sobie twierdził, iż jest Bogiem.
- f) stosowano w odniesieniu do Niego imiona wskazujące na Jego bóstwo.

JEDNOŚĆ BÓSTWA I CZŁOWIECZENSTWA CHRYSYTUSA

W pierwszych latach istnienia Kościoła doktryna wcielania była kwestią nierozstrzygniętą. Doktryna Trójcy była mocno osadzona w Starym Testamencie, oparta na doświadczeniach towarzyszy Jezusa i znajdowała poparcie w natchnionych pismach Nowego Testamentu. Ale wiele spekulacji rodziła następująca kwestia: Jak było możliwe, że odwieczny Syn, równy Bogu Ojcu, o tej samej substancji i istocie, stał się człowiekiem, tak jak my jesteśmy ludźmi?

Niektórzy ludzie próbujący wyjaśnić wcielenie Jezusa tak podkreślali Jego człowieczeństwo, że praktycznie zaprzeczali Jego bóstwo. Inni postępowali dokładnie odwrotnie: tak podkreślali bóstwo, że prawie zaprzeczali człowieczeństwu. W końcu przywódcy pierwszego Kościoła przyjęli definicję wcielenia, która nadal jest uważana za podstawową doktrynę dotyczącą osoby Jezusa.

Charakterystyka wcielenia

Cel 4. Wybierz zdania, które przedstawiają biblijną naukę na temat wcielenia

Definicja wcielenia podana przez przywódców pierwotnego Kościoła (na soborze w Chalcedonie w 451 r.) brzmi następująco:

Nasz Pan Jezus Chrystus był prawdziwie Bogiem i prawdziwie człowiekiem, tej samej substancji z Ojcem we wszystkim w swoim bóstwie, a jednak w swoim człowieczeństwie taki jak my z wyjątkiem grzechu. Stąd Jezus znany jest w dwu naturach: boskiej i ludzkiej. Dwie natury są od siebie różne. To różnicowanie nie zostaje zniszczone przy zjednoczeniu, ale zachowane zostają wyjątkowe cechy każdej natury.

Definicja ta oczywiście nie usuwa tajemnicy wcielenia. Wręcz przeciwnie, wszyscy chrześcijanie podzielają z apostołem Pawłem rozważanie: *„Wielka jest tajemnica pobożności: ten, który objawił się w ciele...”* (1Tm 3, 16). Lepiej zrozumieły to trudne pojęcie podczas rozważania jedności ludzkiej i boskiej natury w Jezusie i znaczenie tego niezwykłego faktu.

Kiedy mówimy o *naturze ludzkiej* i *naturze boskiej* Chrystusa, odnosimy to do Jego istoty. Kiedy mówimy, że Jezus ma *boską naturę*, rozumiemy przez to, że wszystkie cechy, właściwości albo przymioty, których można użyć na opisanie Boga, odnoszą się i do Niego. Znaczy to, że Jezus jest Bogiem, a nie tylko posiada Boga podobieństwo – jest prawdziwym Bogiem.

Kiedy mówimy, że Jezus posiadał *naturę ludzką*, rozumiemy przez to, że Jezus Chrystus nie jest bogiem udającym człowieka – On jest człowiekiem. On jest nie *tylko* człowiekiem i nie *tylko* Bogiem. On jest Bogiem, który stał się ciałem i zamieszkał wśród nas (J 1, 14). Gdy stał się człowiekiem, nie przestał być Bogiem. Nie wymienił swojego bóstwa na człowieczeństwo, ale *przyjął* człowieczeństwo, to znaczy, że dodał do natury boskiej naturę ludzką. Dlatego, poprzez wcielenie jest zarówno Bogiem, jak i człowiekiem, Bogiem-człowiekiem.

Jezus jako Chrystus posiadał wszystkie właściwości należne istocie ludzkiej, w tym i cechy cielesne, fizyczne. Jednakże nie możemy powiedzieć, że na naj-

głębszym poziomie swojej istoty jest *człowiekiem*. Jest osobą *boską* z ludzką naturą. To znaczy, że nie dodał osobowości ludzkiej do swojej własnej natury, ale raczej dodał naturę ludzką do swojej osobowości. Jego boska osobowość jest tym, kim Jezus jest w swojej istocie. Jeśli Jezus nie byłby istotą boską, nie mógłby być obiektem naszej czci, dlatego że chrześcijanie powinni czcić jedynie Boga.

Tak więc widzimy, że wcielony Syn jednoczy w sobie prawdziwe bóstwo i prawdziwe człowieczeństwo. Ponieważ istnieje w Nim takie połączenie cech, możemy o Nim mówić zarówno jako o Bogu i jako o człowieku.

10 Zakresłi linie poprzedzającą PRAWDZIWE zdania prezentujące biblijną naukę na temat wcielenia.

- Jezus Chrystus jest Bogiem, który przyjął człowieczeństwo.
- Chrystus jest człowiekiem, który przyjął boskość.
- Ponieważ Jezus Chrystus jest Osobą boską, należy Mu oddawać cześć.
- W swojej ludzkiej naturze Jezus odczuwał głód, zmęczenie, pragnienie, doświadczył bólu i śmierci. W swojej boskiej naturze zawsze pragnął najpierw wykonywać wolę swojego Ojca, gdyż był prawdziwie Bogiem.

Przyczyny wcielenia

Nasze ograniczone możliwości nigdy nie pozwolą nam na zrozumienie, dlaczego nasz Pan stał się człowiekiem. Co sprawiło, że Syn Boży przyszedł na ziemię, aby stać się częścią upadłej rasy i doświadczyć zazdrości oraz nienawiści?

Po pierwsze, Bóg nie mógł umrzeć. Istniała konieczność złożenia nienagannej ofiary za grzech. Ponieważ ludzie byli grzesznikami, Bóg stał się ciałem, aby stać się doskonałą ofiarą i zapłacić karę za grzech (Hbr 2,9). Po drugie, przez wcielenie, Jezus objawił ludziom Ojca w Jego niezrównanej doskonałości i piękności (J 14,7–11). Po trzecie, stając się człowiekiem, nasz Pan dał nam właściwy przykład (1P 2,21–25). Przeglądając się Jego reakcjom w różnych sytuacjach, możemy się z Nim utożsamiać i rozpoznać, że celem chrześcijańskiego życia jest stać się podobnym do Chrystusa (Rz 8,29).

Jezus powiedział swoim uczniom, że posyła ich na świat tak, jak Ojciec Go posłał (J 17,18, 20,21). Ten nakaz zawiera ogłoszenie zbawienia wszystkim, którzy wierzą. Jest częścią Wielkiego Nakazu Misyjnego, aby iść na cały świat i głosić ewangelię wszelkiemu stworzeniu (Mk 16,15). Jezus stał się Bożym sposobem na zbawienie. My mamy zanieść tę nowinę ludziom.

11 Napisz 1. przed każdym zdaniem, które jest PRAWDZIWYM powodem wcielenia. Wpisz 2. przed każdym nieprawdziwym powodem

- ... a Jezus musiał przyjąć na siebie śmiertelne ciało, aby zapłacić karę za nasz grzech.
- ... b Wcielenie było konieczne, ponieważ Bóg chciał poznać, co to znaczy być grzesznym człowiekiem.
- ... c Dzięki wcieleniu dowiedzieliśmy się o ojcowskiej miłości, trosce i opiece Boga.
- ... d Wcielenie dostarczyło Chrystusowi bezpośrednich doświadczeń ludzkiej słabości, co sprawia, że może za nami wstawiać się u Ojca
- ... e Dzięki wcieleniu ludzie już nie rodzą się w grzechu, gdyż ofiara Syna Bożego w ciele uczyniła ludzi nienagannymi.

DZIEŁA CHRYSYTA

Cel 5. *Wybierz zdania, które tłumaczą, dlaczego dzieła Chrystusa są ważne dla człowieka.*

Przechodzimy teraz do dzieł Chrystusa. Kiedy mówimy o *działach*, mamy na myśli śmierć, zmartwychwstanie, wniebowstąpienie i wywyższenie Chrystusa. Będziemy rozważać te dzieła w kolejności występowania.

Śmierć

Śmierć Chrystusa różniła się od śmierci wszystkich ludzi. Jego śmierć była całkowicie dobrowolna. On sam powiedział: *"Nikt mi go [życia] nie odbiera, ale Ja kładę je z własnej woli"* (J 10,18). W chwili śmierci oddał swojego ducha (Mk 27,50). Śmierć nie została na Nim wymuszona przez Szašana albo przez żołnierzy rzymskich. Chrystus przyjął ją jako wolę Boga dla zbawienia ludzkości.

Jego śmierć była Jego dziełem w tym sensie, że przez nią zapłacił karę za nasz grzech. Karą za grzech jest oddzielenie od Boga. Tę właśnie cenę musiał zapłacić dla naszego zbawienia. Umierając na krzyżu Chrystus doświadczył tego strasznego oddzielenia. Zawołał: *"Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścił?"* (Mk 15,34). Przez to dzieło usmierzył Boży gniew wobec nas, spowodowany przez nasze grzechy. Chrystus pozwolił, aby sprawiedliwa kara Boża spadła na Niego. Przez złożenie tej ofiary Chrystus dokonał zadośćuczynienia za nasze grzechy, ponosząc śmierć w nasze miejsce. Zrobił to dlatego, byśmy mogli doznać przebaczenia i powrócić do stanu harmonii z Bogiem.

Przez wieki ludzie starali się odwracać gniew swoich rzekomych bogów. Jakże żalodne były ich wysiłki! Przynosili i składali krwawe ofiary, ale odchodzili nie wiedząc, czy ich ofiara została przyjęta. Aztekowie, na przykład, bardzo obawiali się swoich bogów. Składali tyle ofiar ludzkich, ile wydawało się im konieczne, ale ich hojne, drogocenne i szczerze wysiłki były zawsze daremne. Odpowiedź kapłanów była zawsze taka sama: – Bogowie żądają więcej krwi!

Biblia ukazuje nam, że nasz niebiański Ojciec prawdziwie gniewa się z powodu naszego grzechu, ale Jego gniew nie jest podobny do gniewu azteckich bóstw. Nie musimy się bać ani trwać w niepewności, co powinniśmy zrobić, aby odwrócić Jego gniew. On sam za nas to zrobił. Sam złożył ofiarę – swojego Syna. Przez swoją śmierć Jezus zapłacił karę i wszystko naprawił. W ten sposób stało się zadość Bożej sprawiedliwości. Grzech został zniszczony, kara zapłaconą, człowiek doznał przebaczenia i otrzymał dostęp do świętego Boga. Paweł wyjaśnia to w Rz 3,25–26:

„Ktorego [Chrystusa] Bóg ustanowił jako ofiarę przebłagalną przez krew jego, skuteczną przez wiarę, dla okazania sprawiedliwości swojej przez to, że w cierpliwości Bożej pobłażliwie odniósł się do przedtem popelnianych grzechów, dla okazania sprawiedliwości swojej w tej ażniejszej chwili, aby On sam był sprawiedliwym i usprawiedliwiającym tego, który wierzy w Jezusa.”

Śmierć Chrystusa ma także zastosowanie praktyczne w naszym życiu codziennym. W liście do zbiorów w Galacji Paweł pisze: *“Z Chrystusem jestem ukrzyżowany”* (Gal 2,20). *“A ci, którzy należą do Chrystusa Jezusa, ukrzyżowali ciała swoje wraz z namiętnościami i żądźmi”* (5,24). Chodzi tu o ukrzyżowanie swojego ja, co oznacza zrezygnowanie z naszych własnych pragnień na rzecz tego, co podoba się Bogu. Ukrzyżowanie Chrystusa musi stać się *naszym* ukrzyżowaniem. Zbawienie, które oferuje nam Bóg, otwiera przed nami możliwość prowadzenia świętego życia – takiego które rzeczywiście podoba się Bogu. To musi się *ustowiecznić*, gdy poddamy nasze życie panowaniu i kontroli Ducha Świętego (Rz 8,5–11).

12 Czy robisz postępy w uśmiercaniu swojej grzesznej natury? Napisz w zeszycie, co inni mogą zobaczyć w twoim życiu, co świadczy o twoim ukrzyżowaniu siebie i poważnym traktowaniu tej chrześcijańskiej powinności.

13 Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWE zdania dotyczące znaczenia dzieła Chrystusa dla nas.

- a Jego śmierć zapłaciła karę za nasz grzech i uśmierzyła Boży gniew.
- b Śmierć Chrystusa została spowodowana przez zewnętrzne siły, nad którymi nie mógł zapanować; dlatego też była przypadkową.

- e. Śmierć Chrystusa przywróciła pełną społeczność między Bogiem a człowiekiem.
- d. Jego grzech zaspokoił Bożą sprawiedliwość skierowaną przeciw ludzkiemu grzechowi.
- e. Dzięki śmierci Chrystusa nie będziemy musieli odpowiadać za nasz grzech, nawet jeśli będziemy trwać w grzechu.
- f. Śmierć Chrystusa jest przykładem Bożego pragnienia ukarania ludzi za ich słabości i błędy.

Zmartwychwstanie

Dzieło naszego Pana, Jezusa Chrystusa, byłoby niepełne, a nasza wiara daremna, gdyby nie powstał znów do życia (1 Kor 15,14). Wydarzenie to zaznaczyło dopełnienie Jego dzieła na ziemi. Dlatego zmartwychwstanie Chrystusa wyróżnia chrześcijaństwo od innych religii i wierzeń. W żadnej innej religii wyznawcy nie mogą powiedzieć, że grób jej założyciela jest pusty. My, chrześcijanie nie organizujemy pielgrzymek do miejsca, gdzie nadal spoczywa Chrystus, ponieważ On nie pozostał w grobie! Wywyższamy Go jako żyjącego Zbawiciela! On pokonał śmierć! Ponieważ On żyje, my odziedziczyliśmy życie wieczne razem z Nim!

Zmartwychwstanie jest podstawą wiary chrześcijańskiej. Bez zmartwychwstania śmierć Chrystusa nie miałaby znaczenia, gdyż zmartwychwstanie potwierdziło skuteczność Jego śmierci i nadało jej wartość. Paweł tak o tym pisze: *"Został wydany za grzechy nasze i wzbudzony z martwych dla usprawiedliwienia naszego"* (Rz 4,25).

Istnieje wiele powodów, dla których zmartwychwstanie ma dla nas wielkie znaczenie. Zwróćmy uwagę na niektóre ważniejsze skutki tego wydarzenia:

1. Zmartwychwstanie ukazuje, że śmierć Chrystusa jako ofiara za grzesznika została przyjęta. Możemy mieć pewność, że Bóg przyjął odkupieczną śmierć Chrystusa, ponieważ *Bóg wzbudził Go z martwych* (Dz 2,24-32; 3,15; 4,10; 5,30).
2. Zmartwychwstanie potwierdza bóstwo naszego Pana. Paweł stwierdza w Liście do Rzymian 1,14: *"Który według ducha uświęcenia został ustanowiony Synem Bożym w mocy przez zmartwychwstanie"*.
3. Dzięki swojemu zmartwychwstaniu Chrystus stał się *naszym najwyższym kapłanem* stojącym w Bożej obecności (Hbr 9,24). On jest naszym orędownikiem (Rz 8,34), naszym niebiańskim obrońcą (Ef 1,20-22; 1 J 2,1), naszym pośrednikiem (1 Tm 2,5). Tak więc poza tym, że przyniósł nam uwolnienie z więzów dzięki swojej śmierci, Chrystus wstawia się za nami przed tronem Łaski.

4. Zmartwychwstanie ukazuje wielką moc Bożą w zapewnieniu nam zbawienia. Możemy mieć pewność, że da nam odpowiednią moc do prowadzenia właściwego życia i skutecznej służby (por. Flp 3,10 i Flp 1,6). On ma wszelką moc.
5. Zmartwychwstanie jest naszą gwarancją, że ci, którzy umierają w Chrystusie, zostaną wzbudzeni z martwych (1 J 5,28; 6,40; Rz 8,11; 1 Kor 15,20-23; 1 Tes 4,14).

Dlatego zmartwychwstanie stało się właściwym podsumowaniem zbawczej misji Chrystusa. Zostało zaplanowane w wieczności, ale wykonano się w chwili, gdy Bóg wkroczył w ludzką egzystencję przez wcielenie. Żyjąc doskonałym życiem, Chrystus umarł jako doskonała ofiara odkupieńcza za grzesznika i zapłacił karę za jego grzech. Dzięki temu gniew Boży został usmierzony, grzesznik może pojednać się z Bogiem i może zareagować na działanie Ducha Świętego. W tym momencie dzieło Chrystusa na ziemi zostało dokonane i nadszedł czas Jego powrotu do Ojca. Jego misja została wykonana!

14 Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWE skutki zmartwychwstania:

- a Zmartwychwstanie przyłączyło chrześcijaństwo do kilku innych religii, których twórcy powrócili do życia.
- b Zmartwychwstanie wskazywało na przyjęcie przez Boga ofiary Chrystusa jako zadośćuczynienia za grzechy ludzi.
- c Zmartwychwstanie potwierdza bóstwo naszego Pana.
- d Przez zmartwychwstanie Chrystus stał się naszym najwyższym kapłanem, który wstawia się za nami u Boga.
- e Zmartwychwstanie gwarantuje chrześcijanom, że nigdy nie odpadną od Bożej łaski.
- f Zmartwychwstanie gwarantuje chrześcijaninowi, że ci, którzy umierają w Chrystusie, zostaną wzbudzeni z martwych przy powtórnym przyjściu Chrystusa.

Zmartwychwstanie i wywyższenie

Opis nowotestamentowy wskazuje, że po 40 dniach usługiwania po zmartwychwstaniu, Chrystus *wstąpił*, powrócił do nieba: *"Został uniesiony w górę i obłok wziął go sprzed ich oczu"* (Dz 1,9). Zmartwychwstanie i wniebowstąpienie Chrystusa są ze sobą ściśle powiązane w zwiastowaniu apostołów (Dz 2,32-35; Ef 1,20; 1P 3,21-22). Te dwa wydarzenia poprzedzają wywyższenie naszego ukrzyżowanego Pana.

Słowo *wniebowstąpienie* określa powrót Chrystusa do nieba. Słowo *wywyższenie* mówi o Jego podniesieniu na wyższy poziom. Jezus został podniesiony do

pozycji chwały i czci po prawicy Ojca. Jego wniebowstąpienie i wywyższenie mają dla nas wielkie znaczenie. Przy wywyższeniu Jezus zajął należne Mu miejsce suwerennego Pana (Dz 2,33-36; 5,31; Ef 1,19-23; Hbr 2,14-16). Jego wywyższenie przyniosło ludziom wspaniałe korzyści. Oto niektóre z nich:

1. Przebywając w niebie Jezus jest duchowo wszędzie obecny, wypełniając cały wszechświat (Ef 4,10). I dlatego stanowi idealny obiekt czci wszystkich ludzi (1 Kor 1,2).
2. Jezus rozpoczął swoją kapłańską służbę w niebie, jak to już wyjaśnialiśmy (Hbr 4,14; 5,5-10).
3. Obdarzył ludzi darami (Ef 4,8-11). Są to dary dla pojedynczych ludzi (1 Kor 12,4-11) i dla Kościoła (Ef 4,8-13).
4. Wylał Ducha Świętego na swój lud (Dz 2,33).
5. Jako wywyższony Król i Zbawiciel Jezus udziela ludziom wiary i upamiętnienia (Dz 5,31; 11,18; 2 P 1,1).
6. Nasz wywyższony Pan powrócił do nieba w swoim człowieczeństwie (uwielbionym ciele). Myśl ta podkreślona została w Liście do Hebrajczyków, gdzie autor stwierdza, iż skoro Jezus dzielił ludzkie doświadczenia, może być wiernym i miłosiernym Arcykapłanem (Hbr 2,14-18; 4,14-16). Jest to dla nas źródło pociechy i siły.

15 W zeszycie zdefiniuj pojęcia *wniebowstąpienie* i *wywyższenie*.

16 Wpisz 1 przed zdaniami, które poprawnie określają skutki dzieł Chrystusa, a 2 przed zdaniami, które są błędne:

- ...a Chrystus wypełnia wszechświat i dlatego stanowi idealny obiekt czci dla całej ludzkości.
- ...b Chrystus wykonał swoje dzieło dla ludzi i już nie angażuje się w ich duchowe życie.
- ...c Jezus rozpoczął swoją rolę Arcykapłana na rzecz Bożego ludu.
- ...d Chrystus udziela darów poszczególnym ludziom i Kościołowi jako całości.
- ...e Duch Święty został wylany na wierzących.
- ...f Śmierć Chrystusa zapłaciła karę za grzech i zaspokoili Boży gniew.
- ...g Śmierć Chrystusa przywróciła pełną społeczność między Bogiem a człowiekiem.

- ...b Ponieważ Jezus wszystko już wykonał, człowiek wierzący nie musi już rozwijać swojego duchowego życia.
- ...i Zmartwychwstanie gwarantuje wierzącym, że ci, którzy umierają w Chrystusie, powstaną z martwych.

Stwierdziliśmy, że wszystkie dzieła Chrystusa mają dla nas wielkie znaczenie. Przez swoją śmierć Chrystus zapłacił karę za nasz grzech. Jego zmartwychwstanie daje nam gwarancję wiecznego życia z Nim. Przez wniebowstąpienie i wywyższenie Jezus osiągnął należne Mu miejsce naszego suwerennego Pana. A teraz Chrystus buduje swój Kościół i troszczy się o niego, dbając o wszystko, co doprowadza nas do duchowej dojrzałości.

Pytania kontrolne

1 Które z podanych niżej dowodów na człowieczeństwo Chrystusa występują w Biblii?

- a) ludzkie ograniczenia i ludzkie imiona.
- b) przodkowie.
- c) grzeszność.
- d) wygląd i rozwój.

2 Biblijne dowody na bóstwo Chrystusa ujawniają, że:

- a) Jezus zawsze korzystał ze wszystkich swoich boskich praw.
- b) Jego zachowanie, twierdzenia i przymioty dowodzą, iż był kimś więcej niż tylko człowiekiem.
- c) dowody ograniczają się do Jego osobistych twierdzeń i świadectwa Jego przyjaciół.

3 Które z poniższych zdań najlepiej określa chrześcijańską doktrynę wcielenia? Pan Jezus Chrystus:

- a) był Bogiem udającym człowieka.
- b) posiadał naturę ludzką.
- c) posiadał naturę boską.
- d) był w pełni Bogiem i w pełni człowiekiem.

4 Pismo Święte objawia nam, że Jezus Chrystus:

- a) jest człowiekiem, który przyjął boskość.
- b) jest istotą boską, która przyjęła nasze człowieczeństwo.
- c) posiadał niektóre cechy ludzkie.
- d) posiadał niektóre cechy boskie.

5 Głównym celem wcielenia było:

- a) wykonanie Bożego planu odkupienia człowieka.
- b) zakończenie ery obowiązywania starotestamentowego Zakonu.
- c) ustanowienie dla ludzi moralnego przykładu do naśladowania.
- d) ukazanie ludziom, jak naprawdę jest Bóg.

6 Śmierć Chrystusa uważana jest za Jego dzieło, ponieważ:

- a) było zadaniem, które przyjął na siebie dobrowolnie, aby zapłacić karę za nasz grzech.
- b) wymagała wielkiego wysiłku fizycznego i związana była ze znęcaniem się.
- c) został do niej zmuszony.

7 Wcielenie było niezbędne, ponieważ:

- a) Chrystus musiał przyjąć na siebie śmiertelne ciało, aby mógł zapłacić karę za grzech.
- b) objawiło ludziom niebiańskiego Ojca.
- c) przez nie Bóg poznał głębokości grzechu i zrozumiał, co to znaczy być grzesznym człowiekiem.
- d) przez nią Chrystus dał nam doskonały przykład.

8 Praktyczne znaczenie śmierci Chrystusa wyraża się także w naszym *ukrzyżowaniu własnego ja*. Oznacza to, że ludzie należący do Chrystusa muszą:

- a) osobiście doświadczyć śmierci za własne grzechy.
- b) uśmiercić swoją grzeszną naturę, ponieważ zbawienie umożliwia prowadzenie świętego życia.
- c) uznać, że przez swoją śmierć Chrystus rozprawił się z ich grzeszną naturą i dlatego są całkowicie święci.

9 Dzieło zmartwychwstania Chrystusa jest ważne, ponieważ:

- a) potwierdzało przyjęcie przez Ojca ofiary Chrystusa jako zadośćuczynienia za grzech.
- b) potwierdzało bóstwo naszego Pana.
- c) gwarantuje, że chrześcijanin nie może odpaść od Bożej łaski.

- d) Chrystus jest teraz naszym Arcykapłanem, który wstawia się za nami przed Ojcem.
- e) daje wierzącemu gwarancję, że zostanie wzbudzony z martwych przy powtórnym przyjściu Chrystusa.

10 Wniebowstąpienie i wywyższenie naszego Pana są ważne, ponieważ:

- a) zapoczątkowały nową służbę Chrystusa: jako suwerenny Pan troszczy się o Kościół i buduje go oraz jest wszędzie obecny.
- b) zakończyły działanie Chrystusa na rzecz człowieka.
- c) zapoczątkowały prawdziwe duchowe oddawanie czci.

Odpowiedzi na pytania nauczające

- 9 Wszystkie zdania oprócz d) są prawdziwe.
- 1 Wszystkie odpowiedzi oprócz d są prawdziwe.
- 10 Zdania a), c) i d) są PRAWDZIWE.
- 2 Zdania a i b są PRAWDZIWE.
- 11 Zdania a, c i d są prawdziwymi powodami.
- 3 a 4. Ludzkie ograniczenia d 3. Wygląd człowieka.
b 5. Ludzkie imiona. e 2. Ludzki rozwój.
c 1. Ludzki rodowód.
- 12 Odpowiedź własna. Musimy to robić każdego dnia.
- 4 Jezus przyjmował cześć od ludzi, przebaczał grzechy, wzbudzał z martwych i otrzymał prawo sądenia wszystkich.
- 13 Zdania a, c i d są PRAWDZIWE.

- 5 Jezus okazał swoją świętość przez to, że był bez grzechu. Swoją miłość objawiał przez pokorę, służbę i łagodność, przez bliską więź z Bogiem Ojcem i wiele innych sposobów.
- 14 Wszystkie zdania oprócz **a** i **e** są PRAWDZIWE.
- 6 Jezus postanowił poddać się ludzkim ograniczeniom, aby wypełnić swoją misję śmierci za grzesznego człowieka.
- 15 *Wniebowstąpienie* mówi o powrocie Chrystusa do nieba w uwielbionym ciele. *Wywyższenie* odnosi się do podniesienia Jezusa do pozycji chwały i czci po prawicy Ojca.
- 7 *Moralne przymioty Jezusa*: świętość i miłość. *Osobowe przymioty Jezusa*: mądrość, wszechmoc, wszechwiedza, wszechobecność i wieczność. Przy porównaniu okazuje się, że są to takie same atrybuty, jak atrybuty Boga.
- 16 Wszystkie zdania oprócz **b** i **h** są poprawne.
- 8 **a** Słowo (J 1,1). **d** Immanuel (Iz 7,14).
b Syn Boży (J 10,36). **e** Pan (Łk 2,11).
c Mesjasz, Chrystus, Pomazaniec (Dz 2,36).

LEKCJA 4

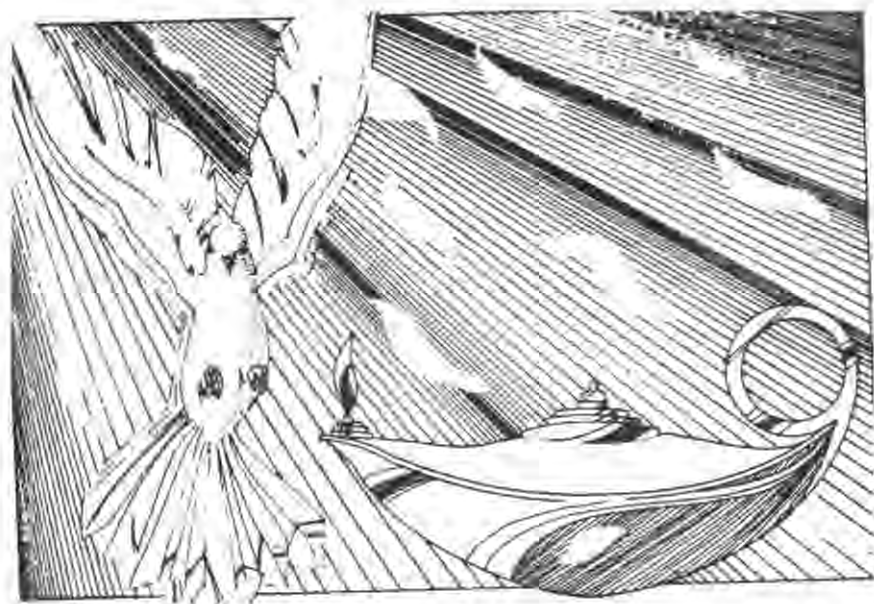
DUCH ŚWIĘTY – MĄDRY ZARZĄDCA

Czy zastanawiałeś się, dlaczego Jezus powiedział do swoich uczniów: *“Lepiej dla was, żebym Ja odszedł”* (J 16,7)? Powiedział tak dlatego, że w swoim człowieczeństwie był ograniczony i mógł przebywać tylko w jednym miejscu w danym czasie. Jezus wiedział jednak, że gdy przyjdzie w Jego miejsce Duch Święty, nie będzie ograniczony miejscem ani możliwością wykonywania pracy.

Dlatego przez Ducha Świętego Bóg nie tylko posyła nas do pracy, ale także pozostaje z nami i uzdalnia nas do wykonania zadania. Co więcej, zamieszkuje w nas i oferuje nam osobiste kierownictwo, społeczność, pociechę i uzdolnienie we wszystkich naszych duchowych potrzebach.

W poprzednich lekcjach omawialiśmy Boże działanie zmierzające w kierunku odkupienia człowieka. W ostatniej lekcji zwróciliśmy uwagę na to, że Chrystus tak bardzo ukochał ludzi, iż zniżył się do nas i stał się człowiekiem. Teraz zwracamy uwagę na Ducha Świętego i znajdujemy tę samą miłość do ludzi i te same zadziwiające cechy osobowości.

W miarę jak będziesz uczył się tej lekcji, modlę się, abyś lepiej i pełniej poznał osobę Ducha Świętego i Jego działanie. Wtedy twoja osobista więź z Nim rozwinie się i znajdzie swoje odbicie w twojej służbie dla innych (2Kor 3,18).

Plan lekcji

Bostwo Ducha Świętego

Osobowość Ducha Świętego

Służba Ducha Świętego

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinieneś umieć:

- Przedstawić dowody na bosstwo Ducha Świętego.
- Wymienić podstawowe elementy osobowości człowieka napelnionego przez Ducha Świętego i wyjaśnić ich znaczenie.
- Opisać służbę Ducha Świętego w odniesieniu do niewierzących, poszczególnych wierzących i Kościoła.
- Pielegnować owoce Ducha Świętego w codziennym życiu.

Czynności lekcyjne

1. Postępuj zgodnie z procedurą wskazaną w lekcji 1. Pamiętaj o odszukaniu i przeczytaniu wszystkich fragmentów biblijnych podanych w treści lekcji. Pomaga to w zrozumieniu lekcji.
2. Odpowiedz na pytania kontrolne na końcu lekcji i sprawdź odpowiedzi.
3. Powtórz lekcje od 1 do 4. Udziel odpowiedzi na sprawdzian do części 1. w zeszycie ze sprawdzianami.

Słowa kluczowe

cielesność
komponenty
motywacja
odrodzenie
orędownik
oświecenie

pochodzenie
potencjalny
powierzchnowy
przypisany
równość
tłumacz

uzdolnienie
zanurzenie
zbiorowy
wrażliwość
wyznaczyć

Treść lekcji

BÓSTWO DUCHA ŚWIĘTEGO

Rozważając Bożą naturę w lekcji 1, omówiliśmy Jego istotę i zauważyliśmy następujące sprawy:

1. Bóg jest duchem.	4. Jest Bogiem trójjedynym.
2. Jest jedynym Bogiem.	5. Jest wieczny.
3. Posiada osobowość.	6. Jest niezmienny.

Zauważyliśmy też, że wszystkie atrybuty Boga odnoszą się w jednakowym stopniu do Ojca, Syna i Ducha Świętego. Trzy Osoby są sobie równe w chwale i majestacie. Ponieważ Osoby Bóstwa dzielą te wszystkie właściwości, nie powtarzaliśmy ich przy rozważaniu osoby Chrystusa ani nie musimy ich powtarzać zastanawiając się nad osobą Ducha Świętego. Chcielibyśmy jednak krótko podkreślić fakt, że Duch Święty jest prawdziwym Bogiem i posiada wyróżniające cechy osobowości. Najpierw omówimy Jego bóstwo.

Bóstwo Ducha Świętego wyraża się w Jego cechach, Jego więzi z innymi Osobami Trójcy, nadawanych Mu boskich imionach i dziełach, jakie wykonuje.

Cechy natury boskiej

Cel 1 *Określ cechy boskości przypisywane Duchowi Świętemu.*

Duch Święty posiada cechy natury boskiej. Jest, na przykład, wieczny. Słowo *wieczny* oznacza "nieskończony w trwaniu, bez początku, końca, bez ograniczeń". Jest to zatem cecha Boga. Natchniony autor Listu do Hebrajczyków stwierdza, że jest On *Duchem wiecznym* (Hbr 9,14). Słowo *wieczny* jest tym samym określeniem używanym w innych miejscach na opisanie wieczności Boga Ojca i Jezusa Chrystusa, Syna Bożego.

Duch Święty posiada także następujące cechy.

1. Jest wszechobecny. Psalmista Dawid stwierdza: "*Dokąd idę przed duchem twym? I dokąd przed obliczem twym ucieknę?*" (Ps 139, 7-10).
2. Jest wszechwiedzący. Paweł opisując tę boską cechę Ducha Świętego wierzącym w Koryncie, pisze, że "*Duch bada wszystko, nawet głębokości Boże*" (1 Kor 2,10-11). Co więcej, ten, który zna myśli Boże, zna także Bożą wolę i uzdalnia nas do modlitwy zgodnej z Bożą wolą (Rz 8,26-27).
3. Duch Święty jest wszechmocny. To znaczy, że ma moc i zdolność wykonania całej woli Bożej, bez ograniczeń (1 k 1,35; Dz 1,8).

1 Określ każdą cechę bóstwa przypisywaną Duchowi Świętemu przez połączenie cechy (po prawej) z definicją (po lewej).

... a Brak ograniczeń w odniesieniu do czasu.	1. Wszechmoc
... b Zdolność do wypełniania wszechświata tak, że jest obecny wszędzie.	2. Wszechwiedza
... c Cechą, która pozwala Duchowi Świętemu wykonywać całą wolę Bożą, bez ograniczeń	3. Wszechobecność
... d Nieograniczona wiedza.	4. Wieczność

Tytuły określające naturę boską

Warto zauważyć, że gdy apostoł Piotr zwracał się do kłamliwego Ananiasza powiedział, że Ananiasz oszukując Ducha Świętego, skłamał Bogu (Dz 5,1-4). W ten sposób apostoł Piotr przypisuje Duchowi Świętemu honoru. Apostoł Paweł również potwierdza ten fakt stwierdzając, że Duch Święty, który jest Panem, prze-

mienia nas na podobieństwo Chrystusa (2Kor 3,17-18). W czasach Pawła tylko o bóstwie mówiono jako o Panu. Ówczesni rzymscy cesarze i władcy Egiptu nie pozwalali swoim poddanym tytułować ich imieniem *Pan*, dopóki oficjalnie nie przyjęli statusu bóstwa. Takie użycie potwierdza fakt, że mówiąc o Duchu Świętym, Paweł uznaje Jego bóstwo.

2. Które z podanych niżej fragmentów Pisma Świętego mogą być użyte na potwierdzenie bóstwa Ducha Świętego?

- a) Paweł pisze o Duchu Świętym jako o *Panu*.
- b) Jezus mówi o Duchu Świętym jako o Poczycycielu.
- c) Izajasz pisze o Duchu Świętym jako o *Duchu Pana* (Iz 11,2).
- d) Piotr stwierdził, że okłamywanie Ducha Świętego jest okłamywaniem Boga.

Więzi świadczące o boskiej naturze Ducha

Kilka fragmentów Pisma Świętego ujawnia bóstwo Ducha Świętego przez Jego związki. W dwóch podanych niżej przykładach, przyjmując się bóstwo Ducha Świętego przez Jego związek z innymi Osobami Trójcy, widzimy równość osób i ich bóstwo.

1. Mt 28,19 – *formuła chrztu*: "chrzcząc je w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego".

2. 2Kor 13,13 – *blagosławieństwo apostołskie*: "Laska Pana Jezusa Chrystusa i miłość Boga, i społeczność Ducha Świętego".

3. 1Kor 12. W rozdziale tym widzimy Kościół jako Ciało Chrystusa (w. 27). W Kościele Bóg ustanowił różne służby, aby pomóc w Jego rozwoju (w. 28). I to właśnie Duch Święty rozdziela dary Ciału anwerennie: jak chce (w. 11). Współzależność, jaką tu widzimy może być wyjaśniona jedynie na podstawie pełnej jedności wszystkich Osób w błogosławionej Trójcy. Tylko na tej podstawie Duch Święty może korzystać z prawa istoty boskiej rozdzielając dary, jak chce (1Kor 12,4-6,11).

4. Dz 28,25-28. Paweł udziela nam istotnego wglądu w tę sprawę, gdy stwierdza, że Duch Święty wypowiedział słowa zapisane w Iz 6,9-10. Według Izajasza słowa te zostały wypowiedziane przez Boga. Porównaj te dwa fragmenty Pisma Świętego. Porównanie wykazuje, że skoro Duch Święty jest reprezentantem Boga Ojca, to działa na ziemi w imieniu Ojca. Ukazane to jest także w następujących przykładach: Duch Święty pocliga ludzi do Chrystusa (J 16,8), objawia prawdę (J 14,26; 16,13) i prowadzi (Rz 8,14).

5. 1Moj 1. Wspólne działanie Ojca, Syna i Ducha Świętego widoczne jest w 1Moj 1,26, gdzie Bóg mówi: "Uczynmy człowieka na obraz nasz". Użycie

zaimków w liczbie mnogiej wskazuje na wielość osób w Bóstwie, jak to już omawialiśmy w lekcji 1. Fragment ten wskazuje na to, że wszystkie trzy Osoby zaangażowane były w stworzenie.

Fragmenty Pisma Świętego, które mówią o więzi Ducha Świętego z innymi Osobami Trójcy, wskazują na to, że Duch Święty jest Bogiem równym Ojcu i Synowi.

3 Połącz fragmenty Pisma Świętego (po lewej) z dowodami na bóstwo Ducha Świętego (po prawej)

... a Dz 28,25-28 i Iz 6,9-10	1. Wielość Osób Bóstwa przy stworzeniu
... b 1Kor 12	2. Duch Święty działa na ziemi
... c 2Kor 13,13	3. Boska suwerenność
... d 1Moj 1	4. Równość Osób Bóstwa
... e Mt 28,19	

OSOBOWOŚĆ DUCHA ŚWIĘTEGO

Cel 2. Określ podstawowe elementy osobowości Ducha Świętego.

Podstawowe elementy osobowości

W lekcji 1, stwierdziliśmy, że istnieją trzy zasadnicze składowe osobowości: (1) *intelekt* (zdolność myślenia), (2) *wrażliwość* (zdolność odczuwania) i (3) *wola* (zdolność podejmowania decyzji). Prześledźmy fragmenty Pisma Świętego mówiące o Duchu Świętym i sprawdźmy, czy cechy te występują u Ducha Świętego.

Biblia wyraźnie mówi o osobowości Ducha Świętego. W swoim wspomnianym dyskursie na temat życia w Duchu, apostoł Paweł kończy je pisząc o "zamyśle Ducha" (Rz 8,27), co określa intelektualne zdolności Ducha. Apostoł opisuje także *wrażliwość* Ducha (Rz 15,30). To znaczy pisze o zdolności Ducha Świętego do *odczuwania* – w tym przypadku do *miłości* i Jego zdolność *wyrażania uczuć*. I wreszcie apostoł pisze do wierzących w Koryncie o suwerennym działaniu Ducha Świętego przejawiającego swoją *wolę*, rozdzielającego dary, jak chce (1Kor 12,11). Powyższe fragmenty Pisma świadczą o tym, że Duch Święty posiada podstawowe cechy osobowości.

4 Połącz podstawowe elementy osobowości (po prawej) z odpowiednią definicją albo opisem (po lewej).

.... a Zdolność podejmowania decyzji	1. Intelpekt
.... b Zdolność myślenia, rozumowania	2. Wrażliwość
.... c Zdolność odczuwania i wyrażania uczuć	3. Wola

Inne elementy osobowości

Oprócz tych podstawowych składników osobowości istnieją również inne, które pomagają nam w zrozumieniu osobowości. Są to: (1) osobowe związki, (2) osobowe działanie, (3) osobowe imiona, (4) zaimeki osobowe i (5) osobowe traktowanie. Wszystkie te cechy, jak to zaraz zobaczymy, dotyczą Ducha Świętego.

1. *Osobowe związki.* Jak już to zauważyliśmy, Duch Święty wymieniany jest razem z Ojcem i Synem w formule chrztu i błogosławieństwie apostołskim. Taki związek z innymi osobami implikuje osobowość. Czyż nie byłoby to niemądre rozkazywać komuś chrzczyć w imię Ojca i Syna oraz w imię "siły", "mocy" albo "wiatru" (Mt 28, 19)? Tylko istota osobowa może mieć więź i współdziałać z innymi osobowościami.

Jest to niewątpliwie podstawa słów napisanych przez apostołów i starszych na synodzie w Jerozolimie: "Postanowiliśmy bowiem, Duch Święty i my, by nie nakładać na was żadnego innego ciężaru oprócz następujących rzeczy..." (Dz 15, 28). Osobowość Ducha Świętego jest wyraźnie implikowana przez Jego związek z innymi Osobami Trójcy.

2. *Osobowe działanie.* Rozważając działanie Ducha Świętego opisane w Piśmie Świętym, dostrzegamy jak pomagają nam uzyskać pełniejszy obraz Jego osobowości. Przeczytaj wszystkie podane niżej fragmenty Pisma Świętego.

<i>Fragm. ent</i>	<i>Działanie natury osobowej</i>
2P 1,21	Duch Święty objawia, motywuje i uzdalnia.
1Kor 2,10	Duch Święty bada.
Dz 13,2 Obj 2,7	Duch Święty przemawia, powołując ludzi do służby.
J 15,26	Duch Święty świadczy
Dz 16,6-7	Duch Święty kieruje ludźmi, często nie pozwalając na jakies działanie.
Rz 8,26	Duch Święty wstawia się za nami.
J 14,26	Duch Święty naucza.
J 16,8-11	Duch Święty przekonuje.
J 16,13	Duch Święty prowadzi nas.
J 16,14	Duch Święty uwielbia Chrystusa.
J 17,5	Duch Święty nas odradza.

5 Jak opisane powyżej działania ujawniają naturę Ducha Świętego? Odpowiedz zapisz w zeszyte.

3. *Osobowe imiona*. W przeddzień ukrzyżowania Jezus obwiesił uczniom, że ich opuści. Wiedząc, że Jego odejście pozbawi ich przywódcy, pewności i rady, Jezus powiedział: "Ja proszę będę Ojca i da wam innego Pocieszyciela" (J 14,16).

Zaraz potem Jezus określił tego, który miał zająć Jego miejsce i nazwał Go *Duchem Świętym* (J 14,26). Jezus także potwierdził, że tak jak On przyszedł zwiastować Ojca, tak i Duch Święty będzie wyjaśniał, objawiał i tłumaczył naturę i wolę Jezusa. (Por. następujące fragmenty: J 14,15-18,26; 15,26 i 16,13-15.) Widzimy zatem, że Duch Święty został nazwany *Pocieszycielem* i został posłany, aby zająć miejsce Jezusa i wykonywać służbę Jezusa jako *inny* Pocieszyciel. Taka służba wymaga od Ducha Świętego, działającego w imieniu Syna Bożego, *zdolności* myślenia, odczuwania i wrażliwej osobowości.

Duch Święty został posłany przez Ojca na prośbę Syna (J 15,26), aby uwielbić Syna i zaspokajać duchowe potrzeby wierzących. Duch Święty nazywany jest *Duchem prawdy* (J 14,17), *Duchem życia* (Rz 8,2), *Duchem łaski* (Hbr 10,29),

Duchem synostwa (Rz 8,15; Ga 4,5-7), *Duchem uświęcenia* (Rz 1,4) i *Oredownikiem* (1J 2,1) albo *Pocieszycielem* (1J 14,16-26). Ten, który nosi te imiona, to ten sam Duch Święty, który uwielbia Jezusa, przedstawia Go nam i kontynuuje Jego dzieło na ziemi.

Pocieszyciel nazywany jest też *Duchem Świętym* (Ef 4,30), *Duchem Jezusa* (Dz 16,7), *Duchem Chrystusowym* (Rz 8,9), *Duchem Jezusa Chrystusa* (Flp 1,19) i *Duchem Bożym* (1J 4,2). Choć określenia są inne, odnoszą się do tej samej Osoby. Różne imiona określają po prostu różne aspekty Jego natury i działania.

4. *Zaimki osobowe*: Prawdopodobnie zauważyliście już zainteresowanie osobą Ducha Świętego w ewangelii Jana rozdziałach 14, 15; 16. Bardzo istotne jest, że Jan chcąc zwrócić uwagę na osobowość Ducha Świętego używa *zaimków osobowych*. Na przykład w 1J 16,13 w odniesieniu do Ducha Świętego stosuje zaimek osobowy rodzaju męskiego *ekainos*, określając w ten sposób Jego osobowość. Ten sam zaimek używany jest w odniesieniu do Jezusa w 1J 2,6; 3,3.5.7.16.

5. *Osobowe traktowanie*: Fakt, że Duch Święty podlega osobowemu traktowaniu świadczy o Jego osobowości. Pismo Święte świadczy o tym, że można Go kusić (Dz 5,9), zasmucać (Ef 4,30), okłamywać (Dz 5,3), błużnić i mówić przeciwko niemu (Mt 12,31-32), sprzeciwiać się (Dz 7,51) i znieważać (Hbr 10,29). Bezosobowa siła nie mogłaby być tak traktowana i nie byłaby w stanie na nie reagować.

6. Którego z poniższych terminów można użyć na określenie Ducha Świętego? Zakreśl odpowiednie litery.

a Pocieszyciel	h Ten, którego można kusić
b Przewodnik	i Osoba
c Bezosobowa siła	j Nauczyciel
d On	k Posiadający rozum
e Bóstwo	l Suwerenny
f Oredownik	m Odczuwający
g To/ono	n Ten, którego można znieważać

Bardzo ważne jest rozpoznanie osobowości Ducha Świętego. Gdy uświadomimy sobie, że jest On odmienną osobowością w obrębie Bóstwa, zrozumimy, że jest godny naszej czci, wiary, miłości i uwielbienia. Powinniśmy pragnąć, aby nami zawiadnął i użył dla swojej czci i chwaly.

SŁUŻBA DUCHA ŚWIĘTEGO

Zwróćmy już uwagę na jeden aspekt służby Ducha Świętego – Jego współdziałanie przy stworzeniu. Odnosząc się do tego wydarzenia Psalmista powiada: "Stwarzasz je, gdy ślesz swego Ducha i odnawiasz oblicze ziemi" (Ps 104,30.BT). Zauważ, że tekst ten mówi również o roli Ducha Świętego w zachowywaniu stworzenia i opiece nad nim.

Prorok Izajasz omawiając nieskończoną wielkość Bożej mocy w stworzeniu i opatrności (boskiego kierownictwa albo opieki), zadaje pytanie: "Kto kieruje Duchem Pana, a czyja rada pouczyła go?" (Iz 40,13). Zastanawiając się nad tym pytaniem, zaczynamy zauważać ograniczenia ludzkiej zdolności pojmowania Bożych tajemnic. Dlatego na to pytanie możemy odpowiedzieć, że wiele rzeczy związanych z Duchem Świętym jest dla nas niezrozumiałych, ale możemy doświadczać Jego obecności, Jego dotknięcia, Jego błogosławieństwa, a także kierownictwa i uzdalniającej mocy. Oglądamy skutki Jego służby, tak jak możemy oglądać skutki działania wiatru, mimo że nie rozumiemy Jego tajemnic (J 3,8).

Chociaż skonczonego człowieka nie może w pełni zrozumieć postępowania nieskończonego Ducha, może jednak badać główne dziedziny Jego działania objawione w Piśmie Świętym. Poniższe fragmenty Pisma prezentują nam prawie pełny obraz osoby Ducha Świętego i szeroki zakres Jego służby. Rozważymy Jego służbę w odniesieniu do: (1) niewierzącego świata, (2) pojedynczych wierzących i (3) Kościoła jako całości.

Niewierzący świat

Cel 3. Wybierz przykłady usługiwania Ducha Świętego niewierzącemu światu, poszczególnym wierzącym i Kościołowi.

Oprócz zaangażowania w stworzenie i opatrność, Duch Święty działa także w niewierzącym świecie. Według J 16,8-11 Duch Święty przekonuje świat o grzechu, sprawiedliwości i sędzie.

1. *Przekonuje o grzechu.* Jezus powiedział, że gdy przyjdzie Duch Święty, "przekona świat o grzechu, i o sprawiedliwości, i o sędzie, o grzechu, gdyż nie uwierzyli we mnie" (J 16,8-9). Duch Święty przekonuje ludzi o grzechu, polegającym na niewierze w Jezusa Chrystusa.

2. *Przekonuje o sprawiedliwości.* "O sprawiedliwości, gdyż odchodzę do Ojca i już mnie nie ujrzycie" (J 16,10). To znaczy, że Duch Święty objawia ludziom sprawiedliwość Jezusa Chrystusa i niesprawiedliwość wszystkich innych. Przy-

pomina im, że dzięki zwycięstwu Jezusa nad grzechem, Bóg ogłasza grzeszników sprawiedliwymi i uzdalnia ich do stania się sprawiedliwymi przez wiarę w Niego.

3. *Przekonuje o sędzie*. "O sędzie zaś, gdyż książe tego świata został osądzony" (J 16,11). Duch Święty przekonuje niewierzących o sędzie przez ukazanie im związku między śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystusa a osądzeniem świata. Przez swoją śmierć i zmartwychwstanie Jezus odniósł zwycięstwo nad wrogiem, Szatanem, który został skazany na wieczną śmierć. Dlatego krzyż symbolizuje spłatę długu: kary za grzech. Symbolizuje także zadośćuczynienie dla wszystkich, którzy go przyjmują oraz zniweczenie mocy grzechu i Szatana.

Na podstawie nauczania Jezusa na temat Ducha Świętego (J 14,16–17,26; 15,26; 16,5–15) możemy wyziąć wniosek, że pod nieobecność Jezusa na ziemi i w imieniu Ojca, Duch Święty świadczy niewierzącym. Duch przekonuje o grzechu i przyciąga ich do Chrystusa (J 6,44). A potem oświeca wierzącego i ukazuje mu jego duchowe obowiązki (1J 1,9).

7 Które z poniższych zdań są PRAWDZIWYMI przykładami sposobu usługiwania Ducha Świętego niewierzącemu światu? Zakreśl odpowiednie litery.

- a. Duch Święty ukazuje nieprawemu człowiekowi, że jedyną możliwością uzyskania sprawiedliwości jest wiara w zadośćuczynienie Chrystusa.
- b. Duch Święty przez swoją obecność na świecie odniósł ostateczne zwycięstwo nad szatanem.
- c. Objawiając, że Chrystus raz na zawsze i za wszystkich zapłacił karę za grzech, Duch Święty przekonuje niewierzących o Bożym sędzie.
- d. Duch Święty przekonuje niewierzących o grzechu.

Poszczególne wierzący

Pomoc ludziom wierzącym

Cel 4. *Wyjaśnij sześć sposobów niesienia pomocy ludziom wierzącym przez Ducha Świętego.*

Rozważmy usługiwanie Ducha Świętego wierzącym w dwóch kategoriach: (1) pomoc i (2) chrzest. Jezus powiedział uczniom, że lepiej jest, aby On odszedł, ponieważ wtedy przyjdzie Duch Święty, aby im pomagać (J 16,7). Zdziwia wielość sposobów niesienia pomocy wierzącym.

1. *Stajemy się wierzącymi dzięki działaniu Ducha Świętego*. Jako niewierzący jesteśmy duchowo umarli, ale gdy przychodzimy do Boga w upamiętaniu i wierze,

rodzimy się duchowo. Stajemy się nowym stworzeniem (2Kor 5,17). Rodzimy się na nowo z Duchu Bożego i otrzymujemy nową naturę. To przeżycie teologii nazywa *odrodzeniem* (J 3,5-7; Ef 2,5; T 3,5)

2. *Otrzymujemy od Ducha moc do świadectwa* (Dz 1,8) Kiedy postanawiamy dzielić się z innymi ewangelią, powstają problemy. Okoliczności, ludzie, złe duchy próbują nam przeszkadzać. Musimy mieć szczególną moc, aby pokonać przeszkody. Duch Boży jest źródłem mocy do skutecznego świadectwa.

3. *Duch Święty usługiwa nam jako nauczyciel* (J 14,26; 15,26; 16,13). Muzie nie należy do klasy uprzywilejowanej, ale kiedy przychodzi do Ducha Świętego. On mnie naucza. Jest gotowy objawić mi prawdy Bóże, tak jak i innym (1Kor 2,12-14)

4. *Otrzymujemy pomoc Ducha przez Jego wstawienie za nami*. Oznacza to że reprezentuje On nasze interesy przed niebiańskim Ojcem. Czy w pewnych sytuacjach nie wiedzieliście, jak się modlić? Czasem czujemy się tak, jakbyśmy w ogóle nie byli w stanie się modlić. W takich chwilach możemy liczyć na modlitwę Ducha Świętego (Rz 8,26).

5. *Duch Święty prowadzi nas każdego dnia do zwycięskiego życia na wódc Chrystusa*. Kiedy dostępujemy odrodzenia i Duch Święty zamieszkuje w nas, odkrywamy, że posiadamy dwie natury: jedną skoncentrowaną na sprawach naturalnych albo fizycznych oraz drugą zainteresowaną sprawami duchowymi. Odkrywamy, że nasze ciało nadal podlega pokusom. Walka między dobrem a złem tocząca się w nas została opisana ze szczegółami w Liście do Rzymian rozdz. 7. Paweł pisze: *"Wiem tedy, że nie mieszka we mnie, to jest w ciele mam, dobro; mam bowiem zawsze dobrą wolę, ale wykonania tego, co dobre, brak"* (Rz 7,18). W tym momencie apostoł nie bierze pod uwagę pomocy Ducha, ale w rozdz. 8. dziewiętnaście razy pisze o Duchu Świętym w związku ze zwyciężeniem nad grzechem. Władanie Duchu Świętego w życiu chrześcijanina jest tajemnicą zwycięstwa nad grzechem. Duch Święty dba o nasz duchowy rozwój; On chce nam pokazywać, jak przezwyciężać naszą egoistyczną naturę (Rz 8,1-14)

Miejsce i znaczenie Ducha Świętego w naszym życiu zdecydowanie o naszym charakterze. Człowiek nie rodzi się z ustalonymi nawykami. Charakter kształtuje się przez powtarzanie czynności. Charakter człowieka, który żyje tylko po to, by zaspokajać potrzeby swojego ciała jest odrażający i żalony. Charakter człowieka duchowego, który pozwala Duchowi Świętemu prowadzić się w życiu jest, jak to za chwilę zobaczymy, całkowicie odmienny. Paweł oferuje następujące rozwiązanie: *"Według Ducha postępujcie; a nie według ciała, które chcecie zadowalać"* (Ga 5,16).

6. *Duch Święty wytwarza błogosławiony owoc życia chrześcijańskiego.* Pewnego razu przyjaciel zapytał mnie, dlaczego pewna grupa ludzi, którzy twierdzili, że mają bardzo bliską więź z Duchem Świętym, chlubi się swoją duchowością. Powiedział, że nie wyobraża sobie Ducha Świętego chępiącego się samym sobą. Całkowicie się z nim zgodziłem. Aby uniknąć cielesności (ulegania żądzy cielesnej) albo powierzchownej duchowości, musimy chodzić w Duchu.

Chodzenie w Duchu oznacza, że całkowicie na Nim polegamy i wierzymy w Jego zdolność uwolnienia nas w każdej dziedzinie życia. Choć nie otrzymujemy objętnicy prowadzenia bezgrzesznego życia, wypełnieni i kontrolowani przez Ducha Świętego, zostaniemy we wspólny sposób przemienieni. W naszym życiu zamiast uczynków ciała (Ga 5,19-21), pojawi się owoc Ducha: „*miłość, radość, pokój, cierpliwość, uprzejmość, dobroć, wierność, łagodność, wstrzeźliwość*” (Ga 5,22-23). Te cechy albo owoce są cechami Ducha Świętego. Powinniśmy dokładnie przyjrzeć się naszemu nastawieniu, naszym relacjom i naszym uczynom i zbadać, czy objawiają się w nich powyższe cechy, czy też brak jest w nas owocu Ducha. (Szczegółowe studium owocu Ducha znajdziesz w kursie ICI »Służba chrześcijańska« w książce: *»Obfite życie - studium charakteru chrześcijańskiego«*.)

8 W oparciu o podane niżej słowa wyjaśnij sześć dziedzin, w których Duch Święty pomaga wierzącym.

- a Odrodzenie
- b Świadcstwo
- c Nauczanie
- d Wstawiennictwo
- e Prowadzenie
- f Owoc

Chrzest w Duchu Świętym

Cel 5. *Określ terminy związane z chrzestem w Duchu Świętym.*

Bliska więź Ducha Świętego z wierzącym została zobrazowana w Biblii za pomocą kilku terminów. Jeden z nich to określenie *chrzest*, które oznacza „zanurzenie” (Mt 3,11; Dz 1,5). Co się dzieje, gdy ktoś zostaje zanurzony w wodzie? Człowiek taki natychmiast staje się całkowicie mokry! Woda go pokrywa. Jakże jest to wspinające, że ludzie mogą doświadczyć pełnego *nasycenia* (całkowitego wypełnienia) Bogiem!

Inny termin użyty na określenie więzi wierzącego z Duchem Świętym to *napelnienie* (Dz 2,4; 4,31). Gdy naczynie jest pełne, nie może już niczego więcej pomieścić. W ten sam sposób Duch Święty pragnie dać nam tyle swojej mocy i chwały, że nie będziemy w stanie przyjąć już więcej. Wtedy będziemy mieli moc, mądrość i namaszczenie potrzebne, aby podobać się Bogu i skutecznie służyć w Ciele Chrystusa. Możemy być napelniani Duchem Świętym wielokrotnie, tak jak pierwsi chrześcijanie. W miarę jak rosną nasze możliwości, Duch będzie nas napelniał na nowo swoją Boską pełnią. Paweł zachęca wierzących: *“Bądźcie pełni Ducha”* (Ef 5,16). Obysmy zawsze pragnęli pełni Ducha!

Trzeci sposób spojrzenia na relacje Ducha Świętego z wierzącymi przedstawia określenie *wylanie* (Jl 3,1–2). Joel mówi o deszczu pory jesiennej, na który z niecierpliwością czekali rolnicy w Izraelu, a który sprawiał, że ich zbiory mogły w pełni dojrzeć przed zniwami. Obysmy i my tak pragnęli wylania Ducha Świętego na nasze zbory i w naszym życiu, byśmy w pełni wykorzystali swój potencjał w promowaniu Bożej chwały.

Nowy Testament wskazuje, że jeśli pragniemy szczególnego działania Ducha Świętego w naszym życiu w sposób opisany wyżej, to musimy mieć najpierw niejako (pierwszą) przyczynę. Chrzest nie powinien być traktowany jako punkt kulminacyjny w naszym kroczeniu z Duchem Świętym.

Na podstawie zapisów w Dziejach Apostołów wiemy, że po pierwszym chrzcie (Dz 2) wierzący doświadczali dodatkowych napelnień (Dz 4,31). Rozpoczynając życie w Duchu, nadal w Nim chodzili i wzrastali duchowo. Porównaj np. 2Kor 3,18; Rz 8,29 i 2P 3,18. Ta więc każdego dnia powinna być coraz piękniejsza. W miarę upływu czasu powinniśmy obserwować prawdziwy duchowy wzrost. Rozpoczynając w nas dobre dzieło, Duch Święty będzie je kontynuował w miarę naszego chodzenia w Nim (Flp 1,6).

9 Dokończ poniższe zdania za pomocą jednego ze słów: **chrzest**, **napelnienie**, **wylanie**.

a Z Bożego punktu widzenia chrzest w Duchu Świętym widziany jest jako

b Nieochrzczeni wierzący, którzy czynią pierwszy krok w życiu w Duchu potrzebują

c W miarę chodzenia w Duchu Świętym wierzący doznają kolejnych

Symbole Ducha Świętego

Cel 6. Napisz, jak możesz zastosować w swoim życiu prawdy określone przez poszczególne symbole Ducha Świętego, tak abyś mógł lepiej służyć Panu.

Nie moglibyśmy zakończyć tego studium doktryny Ducha Świętego, nie wspominając symboli biblijnych, które reprezentują różne aspekty Jego działania. Przeczytaj każdy fragment podany poniżej, abyś zrozumiał sens każdego symbolu.

<i>Wiersz</i>	<i>Symbol</i>	<i>Opis</i>
1. Mt 3,11	Ogień	Ogień spala nieczystości.
2. Mt 3,16	Gołębica	Gołębica symbolizuje łagodność.
3. 1Krl 19,16 1J 2,20	Oliwa do namaszczenia	Królowie i prorocy w Starym Testamencie byli często namaszczeni olejem na znak Bożej aprobaty ich służby.
4. Lk 11,13	Dar	Duch Święty jest darem Ojca dla nas.
5. J 7,37–39	Rzeki wody żywej	Duch Święty wypełnia nas do przelewu nowym życiem.
6. 2Kor 1,22 Ef 1,13–14	Pieczeń	Duch Święty został nam dany jako rękojmia życia wiecznego z Ojcem.
7. J 20,22	Tchnienie Wiatr	Duch Święty jest tchnieniem Bożym, które daje nam życie.

10 W zeszycie zrób listę symboli. Napisz, jak możesz zastosować w swoim życiu prawdy wyrażane przez każdy z symboli, aby lepiej służyć Panu. To ćwiczenie pomoże ci lepiej poznać niektóre prawdy dotyczące działania Ducha Świętego w twoim życiu i doznać radości, która pochodzi od Niego.

Kościół i Duch Święty

Cel 7. Połącz opis uzdolnienia Ducha Świętego do służby z odpowiedzialnością wierzącego na to uzdolnienie.

Omówienie służby Ducha Świętego w świecie daje nam podstawy do rozwiązania Jego służby w Ciele Chrystusa jako całości.

W czasach starotestamentowych Jęd Boży często korzystał ze służby Ducha Świętego, który namaszczał wybrane osoby do szczególnej służby. Jednak w erze Nowego Testamentu ta Jego służba jest bardziej wyraźna, jest bowiem stała i nie ogranicza się do jakiegokolwiek grupy ludzi. Przyjrzyjmy się, jak i dlaczego służba Ducha Świętego w okresie Nowego Testamentu różni się od działania Ducha Świętego w Starym Testamencie.

W chwili chrztu Jezusa, Jan Chrzciciel nazwał Go tym, który chrzcic będzie Duchem Świętym (J 1,33). Dzięki swojemu odkupieńczemu dziełu Jezus otworzył możliwość przed swymi naśladowcami, by zostali ochrzczeni w Duchu Świętym i otrzymali Pocieszyciela. Jest On osobistym przedstawicielem Jezusa, który będzie zawsze z nimi przebywał (J 14,16). Po swoim znartwychwstaniu Jezus ogłosił uczniom, że po niewiele dniach zostaną ochrzczeni w Duchu Świętym i otrzymają moc (Dz 1,5,8).

Inaczej niż w przypadku szczególnego namaszczenia do wykonania konkretnego zadania w Starym Testamencie, chrzest w Duchu Świętym miał być podstawowym uzdolnieniem wierzących do stałego i owocnego życia duchowego oraz służby. Obecność Ducha nie miała się już ograniczać do wykonania szczególnego zadania albo niektórych okazji, jak to miało miejsce w Starym Testamencie. Miał On na stałe zamieszkiwać tych, którzy przyjęli Chrystusa (J 7,38-39; 14,17). Rezultatem tego zamieszkania i pełnej mocy obecności był spektakularny rozwój Kościoła, gdy naśladowcy Jezusa dzielili się swoją wiarą i przeżyciami z innymi ludźmi.

Dlatego w czasach Nowego Testamentu Duch Święty może zamieszkiwać wierzących uzdalniając ich do prowadzenia świętego życia i właściwej służby Bogu. Teraz mają oni już nie tylko zewnętrzny wzór życia (Zakon) jak w Starym Testamencie, bez żadnej innej pomocy w wykonaniu jego wymagań poza własnymi dobrymi chęćami. Gdy Duch Święty zamieszkuje w członkach Kościoła i kieruje ich wspólnymi działaniami, otrzymują oni zdolność wykonywania dzieła i woli Bożej na ziemi.

II Połącz okres czasu (po prawej) z opisem działaniami Ducha Świętego w życiu ludzi (po lewej). Ćwiczenie to pomoże ci dostrzec różnicę między działaniem Ducha w Starym i Nowym Testamencie.

... a	Czasowe zamieszkanie, a potem odejście Ducha	1. Stary Testament
... b	Zamieszkanie wszystkich, którzy przyjęli Chrystusa.	2. Nowy Testament
... c	Obecność wewnętrzna i osobista	
... d	Obecność zewnętrzna i nieosobista	
... e	Ludzie otrzymują chrzest w Duchu Świętym przez proste przyjęcie.	
... f	Okazjonalne namaszczenie pewnych ludzi z konkretnych powodów	

Naśladowcy Jezusa zostali uzdolnieni nie tylko do skutecznego *świadczenia*, ale także otrzymali moc do skutecznej *obrony* ewangelii. Było to bezpośrednie wypełnienie Mk 13,9–11. Wczesniej Piotr nie potrafił wystąpić w obronie swojej społeczności z Jezusem (Mt 26,69–75). Jednak po kilku ważnych przeżyciach, do których zaliczają się zmartwychwstanie i napełnienie Duchem Świętym w dniu Pięćdziesiątnicy, Piotr otrzymał odwagę do zwiastowania (Dz 2) i odwagę do mądrej obrony swojej wiary (Dz 4,8–20).

Poza tym Duch Święty kieruje *ewangelizacyjną misją* Kościoła prowadząc swoje sługi (Dz 13,2; 16,6–7). Dzięki Jego kierownictwu pierwsi chrześcijanie zdobyli ważne ośrodki, które odegrały w historii ważną rolę w kontynuacji misji Kościoła, czyli w zwiastowaniu ewangelii wszelkiemu stworzeniu (Mk 16,15). W czasie pierwszego misyjnego przedsięwzięcia Kościoła to właśnie Duch Święty odłączył Pawła i Barnabę do służby i ordynował ich do jej wykonania (Dz 13,2).

Duch Święty kierował także właściwym *zarządzeniem* Kościoła. W miarę jak Kościół rozwijał się i przekraczał granice państw, kultur i religii, powstawały pytania, na które trzeba było znaleźć odpowiedzi zgodne z Pismem Świętym i miłością chrześcijańską. Naturalne ludzkie uprzedzenia groziły podziałem Ciała Chrystusowego, ale Duch Święty uzdolnił Jakuba i apostołów do rozwiązania trudności i udzielenia mądrej rady (Dz 15,28–29). Umożliwiło to jeszcze szybszy rozwój Kościoła i pozwoliło na zachowanie ducha jedności.

Przez swoje stałe prowadzenie Duch Święty uzdalniał Pawła i innych do udzielania zachęty, pociechy, nauki, ostrzeżenia i zastosowania dyscypliny w Kościele przez natchnione listy. Paweł, na przykład, odpowiadał na konkretne pytania dotyczące zachowania w zborze w Koryncie i dotyczące kwestii odpowiedzialności

społecznej (1 Kor 7,40). Autor listu do Hebrajczyków wyjaśnia, że przez stosowanie dyscypliny Bóg prowadzi ludzi wierzących do duchowej dojrzałości (Hbr 12,4-11).

W procesie dojrzewania Duch Święty jako wszechmądry administrator wyposaża wierzących w dary, które są potrzebne im do właściwego funkcjonowania w świecie i Kościele, Ciele Chrystusa. Por. Rz 12,4-8; 1 Kor 12,1-28; Ef 4,11-16. Paweł powiada: *"I różne są sposoby działania, lecz ten sam Bóg, który sprawia wszystko we wszystkich - a w każdym różnie przejawia się Duch ku wspólnemu pożytkowi"* (1 Kor 12,6-7).

Duch Święty zatem dostarcza Kościołowi następującej pomocy:

1. Mocy do ewangelizacji
2. Mądrości i odwagi potrzebnej do obrony wiary.
3. Odpowiednich darów do służenia całemu Ciału Chrystusa oraz jego poszczególnym członkom.
4. Ludzkiego przywództwa, które kieruje pracą.
5. Wizji i natchnienia potrzebnego do wypełnienia Wielkiego Nakazu Misyjnego.

12 Połącz opisy służby Ducha (po prawej) z reakcją wierzących, która najlepiej odpowiada opisowi (po lewej)

a Wierzący uświadamiają sobie konieczność dostarczenia z ewangelii do niewierzących i starają się to robić.	1. Udziela mocy do życia i służby.
b Wierzący w Kościele funkcjonują jako zjednoczone ciało wykonujące różne służby.	2. Daje dary.
c Wierzący przeżywają chrzest w Duchu Świętym	3. Daje wizję i kieruje.
d Wierzący są uzdalniani do obrony ewangelii.	4. Rozwiązuje problemy.
e Wierzący korzystają z rad Pisma Świętego i modlitwy, gdy przeżywają trudności albo muszą podejmować decyzje.	5. Udziela mądrości i odwagi.

Czy widzisz teraz, jak bardzo musimy polegać na Duchu Świętym w życiu duchowym? On daje nam siłę, wizję, skuteczność w służbie, pomoc w chwili prób, zwycięstwo i dojrzałość. Oddawaj cześć Bogu za Ducha Świętego. Miłuj Jego obecność w swoim życiu. Pragnij wzrostu i rozwoju, byś stał się takim człowiekiem, jakim pragnie cię widzieć Duch Święty. Bądź zawsze świadomy tej Osoby, która zamieszkała w tobie. Bądź wrażliwy na Jego głos, Jego prośby, Jego nagany i napomnienia. Niech każda myśl, rozmowa i czyn ukazują, że wiesz, iż On zajmuje

miejsce przywódcy w twoim życiu. Wtedy powiedzie ci się duchowo i odniesiesz prawdziwy sukces.

Zanim rozpoczniesz lekcję 5. wypełnij sprawdzian do części I, w zeszyte ze sprawdzianami i wyślij arkusz odpowiedzi do swojego instruktora ICI.

Pytania kontrolne

PRAWDA–FALSZ Jeśli zdanie jest PRAWDZIWE, wpisz P, jeśli NIEPRAW-
DZIWE, wpisz F.

- 1 Cechy Bóstwa – wieczność, wszechmoc, wszechobecność i wszechwiedza – odnoszą się też do Ducha Świętego.
- 2 Termin *Pan* używany przez apostoła Pawła jedynie na określenie Bóstwa, używany jest, gdy jest mowa o Duchu Świętym.
- 3 Błogosławieństwo apostoelskie i formuła chrztu wskazują na równość osób Trójcy.
- 4 Z natury Duch Święty jest istotą nieosobową o cechach przypominających wiatr.
- 5 Osobowe dzieła, imiona, związki, zaimki i traktowanie jako osoby to fakty, które wyraźnie wskazują na osobowość Ducha Świętego.
- 6 Ponieważ jesteśmy ograniczeni a Duch Święty nieograniczony, nie możemy zrozumieć istoty i działania Ducha Świętego.
- 7 Duch Święty nie ma do czynienia z grzesznymi ludźmi.
- 8 Wierzący otrzymują szczególną pomoc Ducha przez Jego wstawiennictwo za nimi.

- 9 Piotr nauczał, że osobiste doświadczenie wierzącego jest lepszym przewodnikiem w wierze i praktyce niż Słowo Boże.
-10 Główna różnica między służbą Ducha Świętego w Starym Testamencie a w Nowym Testamencie polega na tym, że Duch zamieszkuje w nowotestamentowych wierzących.
-11 Służba Ducha ogranicza się do niesienia ewangelii niewierzącym i obrony ewangelii przed władzami.
-12 Duch Święty jest godnym zaufania administratorem w trudnych sytuacjach.
-13 Kiedy wierzący pozwala Duchowi Świętemu prowadzić go w zwycięstwie nad grzeszną naturą, staje się coraz bardziej podobny do Pana.
-14 Życie w Duchu zaczyna się, gdy zostajemy wypełnieni Duchem.
-15 Kiedy wierzący przeżyje chrzest w Duchu Świętym, to oznacza, że osiągnął już pełną dojrzałość duchową.
-16 Chrzest w Duchu Świętym jest podstawą dalszego życia i wzrostu w Duchu.
-17 Duch Święty został nam dany jako gwarancja życia wiecznego z Ojcem.
-18 Namaszczenie oliwą symbolizuje czystość Ducha Świętego.
-19 Chrzest w Duchu Świętym porównany jest w Piśmie Świętym do strumienia wody żywej.
-20 Duch Święty mieszkający w człowieku wierzącym jest gwarancją, że wierzący będzie zawsze święty i efektywny w pracy.

Żywa woda – napelnia mnie do przelewu, daje mi życie.

Pieczęć – Duch Święty jest gwarancją, że znajdę się w Jego wiecznym królestwie.

Tchnienie, wiatr – Duch Święty daje mi (tchnął we mnie) życie wieczne.

5 Ujawniają one, że Duch Święty wykonuje działania, które może wykonać tylko istota osobowa, a które nie mogą być wykonane przez bezosobową siłę. Dlatego wskazują one na osobowość Ducha Świętego.

11 a 1. Stary Testament.

d 1. Stary Testament.

b 2. Nowy Testament.

e 2. Nowy Testament.

c 2. Nowy Testament.

f 1. Stary Testament.

6 Powinieneś zakreślić wszystkie oprócz e Bezosobowa siła i g To/ono. Tych terminów nie można użyć na określenie Ducha Świętego.

12 a 3. Daje wizję.

d 5. Udziela mądrości i odwagi.

b 2. Daje dary.

e 4. Rozwiązuje problemy.

c 1. Udziela mocy.

CZĘŚĆ 2

ISTOTY PODDANE BOGU

LEKCJA 5

ANIOŁOWIE – ARMIE CIEMNOŚCI I ARMIE ŚWIATŁOŚCI

Obudził mnie hałas strzelaniny – oddziały wrogich sobie armii toczyły walkę w pobliżu mojego domu. Moja żona i rodzina zeszli do schronu w obawie przed bombowcami, które przelatwały nad nami. Widziałem, jak żołnierze odbierali żywność ludności cywilnej. Nienawidzę wojny!

Co powinien zrobić mądry władca, gdy zaatakuje go nieprzyjaciel? Jeśli prawdziwie zależy mu na ludziach i na ich życiu, musi stawić opór nieprzyjacielowi. Wie bowiem, co by się stało, gdyby nieprzyjaciel zwyciężył!

W pewnym sensie tak samo wygląda sytuacja w sferze duchowej. Diaboliczne duchowe siły Szatana starają się zniszczyć naszą obronę i zgładzić nas duchowo. Jesteśmy bezpieczni tak długo, jak długo ufamy Bogu. Jego przeważające siły duchowe oferują nam pomoc w stawianiu oporu naszemu nieprzyjacielowi – diabłu. Konflikt duchowy jest zatem sytuacją, w jakiej znajdują się aniołowie.

W części I. uczyliśmy się o Bogu i Jego suwerennym władaniu we wszechświecie. Teraz zwracamy się do podmiotów Jego boskiego władania, aniołów i ludzi oraz zajmujemy się problemem grzechu. W najbliższych trzech lekcjach poznamy nie tylko przyczynę grzechu, ale także jego konsekwencje dla wszystkich Bożych poddanych.

Kiedy będziemy w czasie tej lekcji uczyć się na temat Króla i anielskich sił, którymi dysponuje, modlę się, byś lepiej Go docenił poznawszy, że On prowadzi zastęp odkupionych do ostatecznego zwycięstwa!

Plan lekcji

Natura aniołów

Cechy moralne aniołów

Liczba aniołów

Organizacja i działanie aniołów

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinieneś umieć:

- Na podstawie Pisma Świętego opisać naturę, przymioty, liczbę, organizację, działanie i cechy moralne aniołów.
- Wyjaśnić pochodzenie i naturę Szatana oraz złych aniołów.
- Podać biblijne dowody na to, że wszechmoc Boża gwarantuje wierzącemu ostateczne zwycięstwo nad siłami zła.
- Bardziej docenić pomoc i usługiwanie aniołów

Czynności lekcyjne

1. Przeczytaj Ef 6, 10–18, 2P 2, 1–22 i List Judy. Będzie to podstawa niniejszej lekcji.
2. Zapoznaj się z lekcją zgodnie z procedurą podaną w lekcji 1. W treści lekcji znajdziesz wiele odnośników do Biblii, które są pomocne w zrozumieniu lekcji. Przeczytaj je i odpowiedz na pytania nauczające. Potem udziel odpowiedzi na pytania kontrolne.

Słowa kluczowe

bunt	przeznaczenie
diaboliczny	rozumny
ingerencja	sfera
naśludzki	uosabiać
przedstawiciele	utwierdzony
przeciwnik	uwielbiony
próba	

Treść lekcji

NATURA ANIOŁÓW

Autor Listu do Hebrajczyków podaje następującą radę: *„Gościnności nie zapominajcie; przez nią bowiem niektórzy, nie wiedząc o tym, aniołów gościli”* (Hbr 13, 2).

W tym odnośniku do aniołów widzimy nieco z ich natury, są oni bowiem niezwykli. Ponieważ są niezwykli, otacza ich aura tajemniczości. Fakt ten przedstawiany jest zarówno w Starym jak i w Nowym Testamencie.

Nie możemy, czytając Pismo Święte, nie stwierdzić, że potwierdza ono istnienie aniołów. Czego możemy się z Biblii dowiedzieć o aniołach? Jakie jest ich pochodzenie? Czym się charakteryzują? Odpowiedzi na te pytania pomogą nam lepiej zrozumieć cel działania aniołów i ich znaczenie w naszym życiu. Zbadajmy niektóre fakty przedstawione w Biblii, dotyczące pochodzenia (początków) i cech aniołów.

Ich pochodzenie

Cel 1. *Dokończ (wybierz zdania mówiące o pochodzeniu i cechach aniołów):*

Kim są aniołowie? Aniołowie to określona klasa albo grupa istot stworzonych, które są Bożymi posłańcami albo sługami. Inteligencja i siła przewyższają człowieka. Niektórzy aniołowie służą realizacji Bożego planu przez swoją świętość i dobrowolne wykonywanie Bożej woli. Inni aniołowie, którzy zbuntowali się przeciw Bogu, zostali w rezultacie tego na wieki od Niego odłączeni. Ich wieczne odłączenie od Boga jeszcze bardziej podkreśla szczególną łaskę Bożą okazaną grzesznemu człowiekowi, który otrzymał zbawienie przez Jezusa Chrystusa.

Termin *aniołowie* w oryginalnych językach biblijnych znaczy dosłownie *posłańcy*. Czasem słowo *posłańcy* określa ludzi (kapłana – Mt 2,7) albo używane jest w sposób metaforyczny na określenie czynników nieosobowych (wiatr – Ps 104,4). Ponieważ słowo to może oznaczać różne rzeczy, za każdym razem musimy zbadać kontekst, aby określić właściwe znaczenie. Jednak ogólnie rzecz biorąc, gdy Biblia mówi o aniołach, odnosi się do pewnych duchowych i nadprzyrodzonych istot, które ukazane są jako szczególnie posłańcy Boga.

Kiedy pojawili się aniołowie? Psalmista powiada, że razem z słońcem, księżycem i gwiazdami – Bóg stworzył aniołów i zastępy niebieskie (Ps 148,2–5). Jan pełniej przedstawia twórcze dzieło Chrystusa: *“Wszystko przez nie powstało, a bez niego nic nie powstało, co powstało”* (J 1,3). Ponieważ Pismo Święte wyraźnie przypisuje istnienie wszystkiego Bogu, wiemy, że aniołowie są istotami stworzonymi. Potwierdzają to poniższe fragmenty Biblii.

1. *Dokończ zdania.*

a W Kol 1,16 czytamy, że nasz Pan, Jezus Chrystus stworzył

..... (Łącznie z aniołami.)

b W ITm 6,13–16 czytamy, że tylko Bóg

wszystko. (Łącznie z aniołami.)

Nie wiemy dokładnie, kiedy aniołowie zostali stworzeni, ponieważ Biblia tego nam nie ujawnia. Wiemy, że było to przed wydarzeniami opisanymi w 1 Moj 3, gdyż w tym momencie Szatan, który jest aniołem, pojawia się na scenie wydarzeń związanych z ludźmi. Jak wszystkie rozumne (myślące) istoty stworzone, tak i aniołowie mają nieśmiertelność, to znaczy, nigdy nie przestaną istnieć (Łk 20,36).

2. *Z tego, co mówi Biblia na temat pochodzenia aniołów możemy wyciągnąć wniosek, że są oni:*

a) nieśmiertelnymi istotami, które zawsze istniały.

- b) niesmiertelnymi istotami, które nigdy nie przestana istnieć.
- c) śmiertelnymi istotami podobnymi do człowieka, które przewyższają go siłą i mądrością.
- d) klasą istot podobnych do bóstwa.

Ich cechy

Omawiając pochodzenie aniołów zwróciliśmy uwagę na fakt, że zostali oni *stworzeni*. Kiedy badamy Pismo Święte, znajdujemy jeszcze inne cechy charakterystyczne aniołów.

Aniołowie są *istotami duchowymi*. W 1Hr 1,14 czytamy: "Czy nie są oni wszyscy służebnymi duchami, posłanymi do pełnienia służby gołowi tych, którzy mają dostąpić zbawienia?" O człowieku nie można powiedzieć, że jest *duchem*, jego natura jest podwójna: materialna (ciało) i niematerialna (dusza). Ponieważ aniołowie są *duchami*, nie posiadają ciał fizycznych. Wynika to z Hf 6,12: "Gdzie bóg tworzy nie z krwią i z ciałem, lecz i z czystymi duchami w okręgach niebieskich". Werset ten mówi o złych aniołach, które wykonują działo Szatana.

W Pismie Świętym często znajdujemy przykłady objawiania się aniołów w ludzkiej postaci (Sdz 6,11-24; J 20,12), jednak te *mezycykle* pojawienia się nie oznaczają, że materialne ciało stanowi konieczną cechę ich istnienia. *Objawiają* one raczej ciała, aby komunikować się z istotami ludzkimi. Skoro aniołowie nie posiadają ciał, nie doświadczają wzrostu, starzenia, śmierci.

Aniołowie są *istotami osobowymi*. Posiadają podstawowe aspekty osobowości: intelekt, uczucia i wolę. Pewne przykłady *intelektualnych* zdolności aniołów uznawanych przez ludzi w Starym Testamencie znajdujemy w 2Sm 14,20. W Lk 4,34 czytamy, że zakres poznania nawet złych aniołów jest większy od *poznania* człowieka. W Obj 12,12 znajdujemy wskazówkę, że zli aniołowie mają zdolność wyrażania *uczucie* (wściekłości i złości). Jezus mówi o bardzo pozytywnym wyrażaniu uczucie przez świętych aniołów (radość) w Lk 15,10. Paweł pisze o zdolności diabła do chwytania ludzi w sidła i zmuszania do wykonywania jego *woli* (2Tm 2,26). Są to jedynie niektóre przykłady wielu biblijnych odnośników do osobowej natury aniołów.

Aniołowie nie posiadają *pleci*. Nie są klasyfikowani według płci, chociaż niektórzy noszą męskie imiona (Gabriel i Michał). Biblia powiada, że aniołowie ani się nie żenią, ani nie wychodzą za mąż (Mt 22,30). Ponieważ aniołowie się nie *rozródzają*, określamy ich mianem klasy a nie *razu*. Może zauważyłeś, że Pismo Święte w Starym Testamencie mówi o aniołach jako o *synach* *ludzkich*, natomiast nie wspomina nigdy o *synach anielskich* (patrz Hf 1,6; 2,1; 38,7).

Jak na to już zwróciliśmy uwagę, aniołowie posiadają nadludzką inteligencję. Świadczenie Jezusa nasuwa wniosek, że ich wiedza jest rozległa: *“A o tym dniu i godzinie nikt nie wie, ani aniołowie w niebie, ani Syn, tylko sam Ojciec”* (Mt 24,36). Jednak ich wiedza, mimo że nadludzka, jest ograniczona. Piotr pisząc o przyszłej chwale stwierdza: *“A są to rzeczy, w które samy aniołowie wejrzeć pragną”* (1P 1,12).

Dokładne badanie cech aniołów prowadzi do wniosku, że najbardziej wyeksponowaną cechą jest ich *moc*. Piotr zauważa, że aniołowie są silniejsi od ludzi (2P 2,11). Psalmista pisze, że aniołowie są *“potężni siłą, wykonujący słowa jego [Boga]”* (Ps 103,20). Paweł pisze o nich jako o aniołach potęgi (2Tes 1,7; BT).

W przypadku złych aniołów, nad którymi będziemy się zastanawiać później, znówu podkreślana jest ich *moc*: “władca świata” (J 12,31), “mocarz” (Lk 1,21), “moc ciemności” (Lk 22,53), “władca świata ciemności” (Ef 6,12), “potęga nieprzyjacielska” (Lk 10,18). Szatan kusząc Jezusa pokazał mu wszystkie królestwa świata i powiedział: *“Dam ci całą władzę i chwałę ich, ponieważ zostałeś mi przekazany i dajesz ją komu chcesz”* (Lk 4,6).

Mimo że mądrość i moc złych aniołów są nadludzkie, są jednak *ograniczone*. Pod koniec wieków wystarczy jeden anioł do związania Szatana i wrzucenia go do otchłani (Obj 20,2–3). Ale zanim nastąpi chwila niewzruszenia, Szatan i jego aniołowie stoczą walkę z archaniołem Michałem i jego aniołami. Szatan przegra wojnę w okęgach niebieskich i zostanie wyrzucony (Obj 12,7–9). Według Daniela 10 – dobrzy i zli aniołowie walczą ze sobą w sprawach ludzi i narodów. Ani archanioł Michał (Judy 9), ani Szatan (Jb 1–2) nie posiadają nieograniczonej mocy.

Innym dowodem na ograniczenie aniołów jest fakt, że *nie są wszechobecne*. Szatan odpowiadając na pytanie Boga dotyczące jego zajęć, rzekł: *“Wędrowałem po ziemi i przemierzałem ją wzdłuż i w szerz”* (Jb 1,7; 1P 5,8). Aniołowie Pana donoszą: *“Obeszliśmy ziemię”* (Za 1,11). To przemierzanie się z miejsca na miejsce wymaga czasu i niekiedy powoduje opóźnienia (Dn 10,5,12–14). Te ograniczenia tłumaczą, dlaczego duchowe walki, w które angażuje się Boży lud, trwają często przez dłuższy czas.

I na koniec, musimy zrozumieć, że *aniołowie nie są uwielbionymi ludźmi*. W niebiańskim Jeruzalem Biblia odróżnia *“wieliczone rzeczy aniołów”* od *“duchów ludzi sprawiedliwych, którzy osiągnęli doskonałość”* (Hbr 12,22–23). To rozróżnienie widoczne jest też w Hbr 2,16: *“Bo przecież, ujmując się On, nie za aniołami, lecz ujmując się za potomstwem Abrahama”*.

Właściwie człowiek jest na krótko „*niewiele mniejszy od istot niebieskich*” (Pw 8,5–6; BT), ale w przyszłości człowiek będzie od nich wyższy (Hbr 2,7). Paweł powiada: „*Czy nie wiecie, że umolów sędzię będziemy?*” (1 Kor 6,3). Przy dokonywaniu sądu ci, którzy są niżsi albo mniej ważni, nie osądzają tych, którzy są od nich wyżsi.

3 Określ, w jakich trzech dziedzinach aniołowie są ograniczeni.

4 Połącz cechy aniołów (po prawej) z odpowiednim opisem (po lewej).

... a Nie rozmnażają się i nie wznoszą w liczbę.	1. Stworzeni
... b Mogą znajdować się tylko w jednym miejscu w jednym czasie.	2. Są istotami duchowymi
... c Są zdolni wykonywać wolę i cele swojego przywódcy.	3. Osobowi
... d Wiedzą o sprawach ludzi.	4. Nie posiadają płci
... e Nie mają ciała.	5. Inteligentni
... f Zaczęli istnieć w określonym momencie czasu.	6. Mocni
... g Są wyraźnie odróżniani w Piśmie Świętym od istot ludzkich.	7. Nie wszechobecni
... h Posiadają intelekt, uczucia i wolę.	8. Nie są uwielbionymi ludźmi

CHARAKTER MORALNY ANIOŁÓW

Aniołowie zostali stworzeni jako święci

Cel 2. *Wybierz prawdziwe zdania określające moralny charakter aniołów. Zrób to w oparciu o Biblię.*

Na poprzednich stronach mówiliśmy o świętych aniołach i o złych aniołach. W naszym studium w tej części wykazemy, że wszyscy aniołowie zostali stworzeni jako święci, ale niektórzy odpadli od świętości, a ich upadek miał daleko idące konsekwencje dla wszechświata.

Biblia mówi bardzo niewiele o pierwotnym stanie aniołów. Czytamy jednak, że pod koniec swojego aktu stworzenia „*spojrzał Bóg na wszystko, co stworzył, a było to bardzo dobre*” (1 Moj 1,31). Obejmuje to także doskonałość i świętość aniołów podczas ich stworzenia. A jednak Pismo Święte pisze o ich tragicznym upadku. Zastanówmy się nad zdolnością aniołów do czynienia dobra i zła, a także ich zdolności rozpoznania i podporządkowania się normom właściwego postępowania.

5 Przeczytaj podane fragmenty Pisma Świętego i dokończ zdania:

a. J 8,44. Jednym z grzechów, który spowodował upadek Szatana było

b. 2P 2,4. Bóg nie oszczędził aniołów, gdy ci

c. Judy 6. Niektórzy aniołowie nie trzymali się

A zamiast tego

d. 1Tm 3,6. Jednym z głównych powodów upadku diabła był grzech

Aniołowie dokonali wyboru

Jak stwierdziliśmy, aniołowie zostali stworzeni jako doskonali. Na początku ich uczucia, miłość były skierowane do Stwórcy i pragnęli wykonywać Jego wolę. Choć Biblia nie podaje nam szczegółów, wierzymy, że na tym etapie aniołowie mogli *grzeszyć lub nie*. Widocznie zdawali sobie sprawę ze swojej pozycji i relacji ze Stwórcą. Musieli także wiedzieć, że ich posłuszeństwo albo nieposłuszeństwo zadecyduje o ich przyszłym losie.

Choć aniołowie mogli wybrać posłuszeństwo Bogu lub grzech, nie byli *zmuszeni* wykonywać wolę Bożą i zatrzymać swoją pozycję. Ich wybór był całkowicie dobrowolny. Niestety nie znamy szczegółów wydarzeń, które wiązały się z tragedią upadku części aniołów. Jednak Paweł w natchnieniu Bożym wskazuje, że upadek diabła spowodowany był pychą (1Tm 3,6).

Niektóre fragmenty Pisma Świętego, które odnoszą się głównie do ziemskich królów, zdają się także wskazywać na Szatana. Na przykład w Ez 28,12-19 mowa jest o upadku króla Tyru, który był nadmiernie dumny ze swojej piękności. Pycha uniemożliwiła mu właściwe postępowanie i właściwe rozsądzenie.

Także król Babilonu, według Iz 14,12-15, został skazany na zatracenie z powodu nadmiernej pychy i ambicji. Bez względu jednak na to, czy przykłady te symbolizują upadek Szatana czy nie, wiemy na pewno, że część zastępów anielskich aktem woli postanowiła nie zachowywać dłużej swojej godności sług Bożych i opuścić swoje mieszkanie (Judy 6; BT).

Wydaje się, że to samo nastawienie, które spowodowało grzech diabła, udzieliło się większej liczbie aniołów. Odnosnik do tego wydarzenia może znajdować się w Obj 12,4, gdzie czytamy, że jedna trzecia aniołów przyłączyła się do Szatana w oświeceniu przeciw Bogu. Wiemy na pewno, że Szatan jest mistrzem w duchowym zwodzeniu (J 8,44). Szatan i inni aniołowie, którzy się zbuntowali, wybrali raczej

siebie i swój interes, zamiast Boga i Jego sprawy. Rezultatem była katastrofa, nastąpił sąd: *“Bóg bowiem nie oszczędził aniłów, którzy zgrzeszyli”* (2P 2,4).

Zbawienie, zaplanowane dla zaspokojenia duchowych potrzeb człowieka, nie jest dostępne dla upadłych aniłów. Zli aniłowicie żyją nadal w królestwie *“Złego”* (Mt 6,13; 13,9; 1J 5,18–19). Ich ciągłe istnienie, o którym będziemy mówić w następnej części, służy dla nas stałe ostrzeżenie przed odzuceniem Boga albo pogardzeniem darem łaski, jaki nam oferuje Bóg.

Część aniłów zgrzeszyła, została osądzona i stała się *“aniłami diabła”* (Mt 25,41). Inni nie zgrzeszyli, pozostali przy Ojcu jako *święci aniłowicie* (Mk 8,38). Pismo Święte nie wskazuje na żaden inny bunt i sąd nad aniłami. Wygląda na to, że aniłowicie są stali w swojej decyzji, to znaczy ci, którzy postanowili wykonywać wolę Ojca, są odtąd na zawsze święci, a ci, którzy wybrali swój własny interes, są odtąd na zawsze zli.

Święci aniłowicie to ci, którzy postanowili zachować swoją więź z Bogiem, trwać przed Ojcem w niebie (Mt 18,10) i wykonywać Jego wolę (Mt 6,10). Uważani są za aniłów światłości (Szatan próbuje przybierać ich postać – 2Kor 11,14).

6 Określ, czy poniższe zdania są wyraźnie przedstawione w Biblii, *implikowane* przez kontekst albo język symboliczny, czy też w ogóle *nie mają potwierdzenia* w Biblii.

... a	Diabeł upadł z powodu swojej zarozumiałości i pychy.	1. Wyrazne stwierdzenie
... b	Aniłowicie zostali stworzeni jako doskonali.	2. Implikacja
... c	Jedna trzecia aniłów postanowiła pójść za Szatanem.	3. Nie znajduje potwierdzenia w Biblii
... d	Wszyscy upadli aniłowicie będą mieli szansę upamiętania.	
... e	Wszyscy aniłowicie dokonali dobrowolnego wyboru między posłuszeństwem a grzechem.	
... f	Bóg ogłosił natychmiastowy sąd nad aniłami, którzy zgrzeszyli.	
... g	Wszyscy aniłowicie są utwierdzeni w swojej decyzji, czy to grzechu, czy to posłuszeństwa Bogu.	
... h	Szatan uważany jest za aniła światłości.	
... i	Jak święci aniłowicie wykonują wolę Bożą, tak zli aniłowicie wykonują wolę Szatana.	
... j	Szatan był zły od momentu stworzenia.	

LICZBA ANIOŁÓW

Cel 3. *Wybierz zdanie, które najlepiej podsumowuje biblijną naukę dotyczącą liczby aniołów.*

Zanim przyjrzymy się bliżej organizacji i czynnościom świętych i złych aniołów, odnajdźmy w Biblii, ilu jest aniołów. Choć Biblia nie podaje dokładnie liczby aniołów, wiemy, że jest ich bardzo wielu. Poniższe fragmenty Biblii świadczą o wielkiej ilości aniołów:

1. Kiedy Elizeusz i jego sługa zostali otoczeni przez potężną armię aramejską w Dotanie, Bóg posłał jeszcze większy zastęp aniołów, by strzegli Jego sług (2Krl 6;14-17):

2. Według słów psalmisty: *"Wozy Boże niezliczone, mnóstwo tysięcy"* (Ps 68,18).

3. W widzeniu proroczym Daniel oglądał Sędziwego (Boga) zasiadającego na tronie. Daniel tak to opisuje: *"Tysiąc tysięcy służyło mu, a dziesięć tysięcy razy dziesięć tysięcy stało przed nim"* (Dn 7,10).

4. Autor Listu do Hebrajczyków przypomina czytelnikom o wielkim przywileju przychodzenia do żywego Boga, w którego obecności stoją *"niezliczone rzesze aniołów"* (Hbr 12,22).

5. I wreszcie Bóg dał Janowi, umiłowanemu uczniowi, majestatyczną wizję niebiańskiego dworu. Jan pisze: *"A gdy spojrzałem, usłyszałem głos wielu aniołów wokół tronu (-) a liczba ich wyniosła krocie tysięcy i tysiące tysięcy"* (Obj 5,11).

Na podstawie tych dowodów widzimy, że liczba zastępów anielskich lub świętych aniołów jest olbrzymia. Dodatkowo wiemy, że istnieją także legiony Szatana, a ich liczba jest również wielka (Obj 12,7-12).

7 Czego Biblia naucza na temat liczby aniołów?

- a) O wiele więcej aniołów upadło niż pozostało lojalnymi Bogu.
- b) Istnieją niezliczone rzesze aniołów, dobrych i złych.
- c) Wielu aniołów służy Bogu, niewielu złych służy szatanowi.
- d) Rzesza aniołów ciągle maleje.

ORGANIZACJA I DZIAŁALNOŚĆ ANIOŁÓW

Dowody na ich zorganizowanie

Cel 4. *Wybierz zdania, które przedstawiają dowody na zorganizowaną działalność świętych aniołów.*

Mamy wiele biblijnych dowodów na istnienie skutecznej organizacji wśród sił duchowych, które zajmują się wykonywaniem określonych zadań. Oto niektóre z nich.

1. [Krl 22,19. Prorok Micheasz ujawnia istnienie organizacji wśród aniołów: *“Widziałem Pana siedzącego na swoim tronie, a cały zastęp niebieski stał przy nim, po jego prawicy i po lewicy”*. Bóg zasiada na tronie, a zastępy anielskie otaczają Go.

2. Mt 26,53. Jezus wypowiedział takie słowa do Piotra: *“Czy myślisz, że mógłbym prosić Ojca mego, a On wystawiłby mi teraz więcej niż dwadzieścia legionów aniołów?”* Sugeruje to istnienie organizacji podobnej do rzymskiej armii. Sugeruje to również, że aniołowie zawsze są w pogotowiu, gotowi wykonywać polecenia niebiańskiego Ojca.

3. Lk 2,8-14. Do anielskiego posłańca, który ukazał się pasterzom i przyniósł im wieść o narodzeniu Jezusa, przyłączyło się *“mnóstwo wojsk anielskich”*. Wspólne anioł i specjalny chór anielski wzniesli hymn chwwały Bogu. Anioł i chór anielski musieli wykonać wolę Ojca i powierzone im zadanie.

4. Obj 19,16-17. Także wizja Jana (triumfującej armii aniołów przy powrotnym przyjściu Pana) ujawnia precyzję, porządek, organizację, autorytet i cel: *“I szły za nim wojska niebieskie na białych koniach, przyobleczone w czyste, białe histon”*.

Zwróćcieś na pewno uwagę na to, że cytowane fragmenty dotyczą organizacji świętych aniołów. W dalszej części lekcji dowiedziemy się, że także złi aniołowie są zorganizowani. Co więcej, zorganizowani są po to, by stawiać opór Bogu.

Zorganizowana działalność świętych aniołów

Ponieważ rozpatrujemy dwie odrębne grupy aniołów, świętych i złych, przyjrzymy się najpierw działaniu świętych aniołów. Kiedy poznamy, jaką wykonują pracę, lepiej zrozumiemy organizację, która pomaga im wykonywać zadania.

Aniołowie oddają cześć Bogu. Wśród obrazów aniołów przedstawionych w Piśmie Świętym, znajdujemy grupę aniołów stojących w Bożej obecności, oddającą Mu cześć (Ps 103, 20; 148,2; Iz 6,1-7). Wznoszą oni głos w potężnych

hymnach chwały, ponieważ On jest godzien chwały swojego stworzenia, aniołowie uwielbiają Boga za to kim jest, za to, co dał i za środki, jakie przedsięwziął, aby zapewnić odkupienie. (Por. Dłj 5,9-12 z 5,13-14).

Święci aniołowie radują się potężnymi dziełami twórczymi Boga w przyrodzie (Jb 38,7) i pięknym cudem, jakiego dokonuje przemieniając grzeszników i wprowadzając ich do swojej rodziny (Lk 15,10). Niebo ukazywane jest jako wspólna świątynia, w której aniołowie występują jako *święte zgromadzenie*. Tam uwielbiają i chwalią Boga, trwając w Jego obecności (Mt 18,10).

Aniołowie są służebnym duchami. Aniołowie nie tylko uwielbiają Boga i radują się Jego istotą oraz dziełami, ale także wypełniają Jego wolę (Ps 103,20). Jako duchy służebne, aniołowie posyłani są, by służyć tym, którzy odziedziczą zbawienie (Hbr 1,14). Zwróćmy uwagę na to, jak wykonywali tę anielską posługę w Starym i Nowym Testamencie:

1. Paweł będąc więźniem w bardzo niebezpiecznej sytuacji *doznał pomocy* od anioła (Dz 27,23-24).
2. Filip został *posłany* w swojej służbie przez anioła (Dz 8,26).
3. Korneliusz w swoich poszukiwaniach Boga znalazł *pomoc* anioła (Dz 10,3-7).
4. Piotr został w cudowny sposób *wolony* przez anioła (Dz 12,7-10).
5. Jezus przynajmniej dwa razy był *posłany* przez aniołów (Mt 4,11; Lk 22,43).
6. Elizeusz został *wolony* przed potęgą armii syryjskiej przez zastęp świętych aniołów (2Krl 6,8-23).
7. Dawid po ucieczce od Abimelecha (1Sm 21,10-22,1) uznał, że był *strzeżony i wolony* przez aniołów (patrz Ps 34,8).

Aniołowie wykonują wyrok sądowny. Wykonując Bożą wolę aniołowie sprawują także sąd, karząc Bożych nieprzyjaciół. Jeden z takich przykładów znajdujemy w 2Krl 19,35: "I stało się tej samej nocy, że wyszedł anioł Pański i pozabawił życie w obozie asyryjskim sto osiemdziesiąt pięć tysięcy". Także w Dz 12,23 czytamy: "W tej samej chwili poraził go anioł Pański za to, że nie oddał chwały Bogu, potem ułożony przez rzeźnię, wyzionął ducha".

Wiele innych fragmentów Pisma Świętego wskazuje na działalność aniołów jako wykonawców Bożej opatrności, wykonawców Jego sądu w przeszłości i w przyszłości oraz jako specjalne siły towarzyszące Panu przy Jego powtórny przychodzie.

8 W jakie z podanych niżej czynności angażują się święci aniołowie?

- Uwielbiają i oddają cześć Bogu oraz wykonują Jego wolę.
- Służą odkupionym na ziemi jako duchy służebne.
- Przekonują ludzi o grzechu i prowadzą ich do upamiętania.
- Ochraniają, uwalniają, kierują, zachęcają i posilają lud Boży.
- Działają jako wykonawcy Bożego sądu karząc Jego nieprzyjaciół.

Aniołowie zdają się mieć wpływ na sprawy narodów. Dn 10,13 i 20 objawia, że nad narodami panują złe księstwa i że sprzeciwiają się im święci aniołowie. Na podstawie tych wzmianek oraz Dn 10,21–11,1 wyciągamy wniosek, że aniołom powierzono sprawy narodów. Porównując Danięła z Efl 21; 6,12 i Kol 1,16; 2,15 widzimy, że w kręgach niebieskich ciągle trwa walka. Walka ta jest inicjowana przez siły zła, które starają się opanować myśli i serca ludzi, a w efekcie ich wzięcia dusze.

Czasem wygląda na to, że konflikt jest tak zazarty, iż angażuje się w niego *archanioł Michał*, który nazwany jest archaniołem, jest *przewodcą* świętych aniołów (Judy 9). Mówi się o nim także jako o księciu narodu izraelskiego, a jego zadanie zdaje się polegać na zabezpieczeniu i zapewnieniu powodzenia narodowi (Dn 10,13,21, 21,1). Podniesie on swój głos w uwielbieniu, gdy rozpoczną się ostatnie wydarzenia przyścia Pańskiego (1 Tes 4,16).

W Piśmie Świętym wspomniane są tylko dwa imiona aniołów: archanioł *Michał* i *Gabriel*, który ukazany jest jako specjalny posłaniec (Dn 8,16; 9,21; Lk 1,19-26). Bogu służy także wiele nie wymienionych z imienia posłańców.

Biblia podaje też pewne wzmianki na temat innych klas aniołów:

- Cheruby* (1 Moj 3,24; 2 Krl 19-15; Ez 10,1-22; 28,14-16). Cheruby są strażnikami tronu Bożego. Strzegły także wstępu do ogrodu Eden.
- Serafy* (Iz 6,2,6). Serafy zdają się być liderami uwielbiania Boga. Ich główną troską jest świętość i czystość odkupionych, aby byli zdolni do właściwego uwielbienia i służby.
- Stróżowie* (Dn 4,14). Są wyznaczeni do nadzorowania specjalnych działań. Wiernie wykonują swoje obowiązki i w tym kontekście widzimy ich przynoszących Bożą wieść ludziom.
- Postaci* (Obj 4,6-9; 6,1-7; 15,7). Te anielskie istoty zdają się różnić od serafów, cherubów i zwykłych aniołów. Uwielbiają Boga, wykonują Jego sądy i znajdują się wokół tronu.

Wszyscy święci aniołowie służą Bogu. Zawsze gotowi są wykonywać Jego wolę względem Bożego ludu.

9 Połącz każdą nazwę lub klasyfikację (po prawej) z jej opisem (po lewej)

... a	Szczególni posłańcy, których zadaniem jest nadzorowanie specjalnych zadań	1. Michał
... b	Specjalny anielski posłaniec.	2. Gabriel
... c	Aniołowie strzegący Bożego tronu.	3. Święci aniołowie
... d	Znajdują się przy tronie i wykonują niektóre Boże sądy.	4. Cheruby
... e	Ogólna klasa tych, którzy oglądają Boże oblicze, uwielbiają Boga i stoją gotowi na Jego rozkazy.	5. Serafy
... f	Anielskie istoty przejęte szczególnie świętością przed Bożym obliczem i właściwym uwielbieniem.	6. Stróżowie
... g	Księżę narodu izraelskiego.	7. Postaci

Zakres działania aniołów

Zanim zakończymy temat działania świętych aniołów, powinniśmy wymienić kilka wniosków, które następują z studiowania Biblii, a dotyczą *zakresu* albo *zasięgu* ich działania.

Po pierwsze, święci aniołowie wypełniają Boże opatrnościowo zarządzenia w sprawach ludzi i Kościoła. W Hbr 1,7 czytamy: *"Aniołów swych czyni On wiatrami, a służę swoje płomieniami ognia"* (patrz także Ps 104,4). Innymi słowy Bóg używa aniołów jako swoich posłańców nie w zwyczajnych działaniach, lecz w chwili szczególnego przejawu mocy związanego z Bożym prawem (5Moj 33,2; Dz 7, 53; Ga 3, 19 i Hbr 2,2). *Ingerencja* albo zaangażowanie aniołów w zwyczajny bieg spraw ludzkich zdaje się być czymś rzadkim i wyjątkowym. Aniołowie nie ingerują na podstawie własnej decyzji, ale tylko na rozkaz Boży. Nigdy nie stają pomiędzy Bogiem a Jego ludem.

Po drugie, moc aniołów, która zależy od Boga i od Niego pochodzi, zdaje się być używana zgodnie z prawami świata duchowego i naturalnego. W przeciwieństwie do Boga, aniołowie nie mogą tworzyć i działać bez czyjegos autorytetu (Boga), badać motywy ludzkie albo zmieniać prawa natury. Nie mogą bezpośrednio wpływać na umysł człowieka, jest to bowiem domena działania Ducha Świętego. Oznacza to, że aniołowie działają w pewnych ramach.

Po trzecie, Pismo Święte wskazuje, że ukazanie się aniołów zwykle poprzedza i towarzyszy ważnym punktom zwrotnym objawienia Bożego planu. Na przykład

widzimy aktywność aniołów w następujących wydarzeniach:

- przy stworzeniu (Jb 38,7)
- przy nadaniu Zakonu (Ga 3,19)
- przed i w chwili narodzenia Chrystusa (Łk 1,11,26; 2,13)
- podczas kuszenia Jezusa na pustyni i w Getsemani (Mt 4,11; Łk 22,43)
- podczas zmartwychwstania (Mt 28,2)
- podczas wniebowstąpienia (Dz 1,10-11)
- podczas wydarzeń związanych z powtornym przyjściem Chrystusa (patrz: wiele odnośników do działań aniołów w księdze Objawienia i Mt 25,31)

10 Zakreśl literę przed właściwym określeniem działania świętych aniołów

- a Pośredniczą między Bogiem a Jego ludem.
- b Wykonują zarządzenia Bożej opatrności.
- c Okazali szczególną moc w chwili nadania Zakonu.
- d Byli obecni przy stworzeniu.
- e Są narzędziami w wywieraniu wpływu na umysł ludzki.
- f Odpowiedzialni są za bezpośrednie kuszenie ludzi.
- g Zaangażowani są szczególnie w ważne punkty zwrotne w Bożym planie zbawienia.
- h Unieważniają prawa świata duchowego i naturalnego.

Zorganizowana działalność złych aniołów

Cel 5. *Wybierz zdania, które określają działalność i przeznaczenie złych aniołów i ich przywódcy.*

Biblia objawia, że Bóg ma swój tron i sługi, tak samo objawia, że w królestwie ciemności diabeł ma swoją organizację. Jak ktoś słusznie zauważył, Szatan "malpuje", kopiuje Boga. Szatan posiada tron (Obj 2,13). W Piśmie Świętym określany jest jako "książę tego świata" (J 14,30; 16,11) i "władca, który rządzi w powietrzu" (Ef 2,2). Jest głową organizacji zła. Biblia naucza, że ma on swoich aniołów (Mt 25,41), którzy sprzeciwiają się Bogu (Obj 12,7-9).

Dalsze dowody na istnienie zorganizowanego zła znajdujemy w listach Pawła. W Kol 1,16 Paweł pisze o "tronach, panowaniach, nadziemskich władzach i zwierzchnościach". W Ef 6,12 wspomina o "nadziemskich władzach, zwierzchnościach, władcach tego świata ciemności i złych duchach w okręgach niebieskich". Są to te

same "władze i zwierzchności", które Chrystus zwyciężył na krzyżu (Kol 2,15). W każdym z tych fragmentów znajdujemy dowody na zorganizowanie sił zła według rangi opartej o zasięg władzy. Zorganizowane zło znajduje się w stanie buntu przeciw Panu Jezusowi Chrystusowi, a różne elementy sił Szatana sprzeciwiają się Bogu i jego ludowi. Wiele dowiadujemy się o złych aniołach przyglądając się ich przywódcy.

Ich przywódca

Zli aniołowie sprzeciwiają się Bogu i starają się przeszkodzić w wykonywaniu Jego woli. Widzimy to na podstawie imion nadawanych ich przywódcy:

1. *Szatan* oznacza *przeciwnika*. Jest on głównie Bożym przeciwnikiem. Jest także przeciwnikiem człowieka (Za 3,1; Mt 13,39; 1P 5,8).

2. *Diabeł* oznacza *potwarcę* (tego, kto wysuwa fałszywe oskarżenia). Oskarża Boga przed człowiekiem (1Moj 3,1-4) i człowieka przed Bogiem (Jb 1,9.16; Obj 12,10).

3. Ponieważ *kusi* człowieka do grzechu, nazywany jest *kusicielem*. Jego metoda polega na podsuwaniu logicznego uzasadnienia grzechu, jak również złudnych korzyści grzechu (Mt 4,5; 1Tes 3,5).

Ponieważ Szatan jest ograniczony i nie posiada wszelkiej mocy, nie jest wszechwiedzący ani wszechobecny, korzysta z różnych sposobów, aby się sprzeciwić Bogu. Oczywiście nie może bezpośrednio zaatakować Boga, dlatego atakuje człowieka, koronę Bożego stworzenia, na różne sposoby:

- kłanie (J 8,44; 2Kor 11,3)
- kusi (Mt 4,1)
- kradnie (Mt 13,19)
- dręczy (2Kor 12,7)
- przeszkadza (1 Tes 2,18)
- przesiewa (oddziela) (Lk 22,31)
- personifikuje się (przybiera czyjąś postać), aby zwodzić (2Kor 11,14)
- oskarża (Obj 12,10)
- nęka chorobą (Lk 13,16)
- bierze w posiadanie (J 13,27)
- zabija i pochłania (J 8,44; 1P 5,8)

Szatan, jak widzimy, sprawuje władzę nad wieloma innymi złymi aniołami, które przyłączyły się do niego prawdopodobnie w chwili, gdy zbuntował się przeciw Bogu. Wygląda na to, że pozwolono mu zachować władzę, jaką otrzymał w chwili

stworzenia. Żli aniołowie, którzy postanowili pójść za nim, zamiast zachować swoją pozycję władzy i wyznaczone przez Boga mieszkanie (Judy 6) oraz pozostać posłusznymi swemu Stwórcy, są utwierdzeni w swoim buncie. Całkowicie oddali się swojemu przywódcy, który ich oszukał, a teraz dobrowolnie usługują mu, aby osiągnął swój niegodziwy cel.

II Połącz określenie (po prawej) z opisem (po lewej).

a	Obiekt ataków diabła, jego sposób wywierania zemsty na Bogu.	1. Szatan
b	Jeden ze współpracowników diabła w bitwie skierowanej przeciw Bogu.	2. Diabeł
c	Przeciwnik, ktoś kto występuje przeciwko.	3. Kusiiciel
d	Nazwa nadawana komuś, kto nakłania innych do grzechu.	4. Człowiek
e	Potwara.	5. Zły anioł

Ich działanie

Żli aniołowie występują przeciw Bogu, Jego ludowi i Jego planom jako walcząca część szatańskiego królestwa ciemności (Mt 25,41; Ef 6,12; Obj 12,7-12). Istnieją próby rozróżnienia złych aniołów od demonów, nie znajdujemy jednak dowodów na to, że nie jest to ta sama kategoria istot.

Aniołowie starają się oddzielić Boży lud od Boga (Rz 8,38). Stawiają opór świętym aniołom (Dn 10,12-11,1), dręczą ludzi fizycznymi i umysłowymi chorobami (Mt 9,33; 12,22; Mk 5,1-16; Łk 9,37-42), rozpowszechniają fałszywą naukę (2Tes 2,1-12; 1Tym 4,1), a także zamieszkują ludzi, a nawet zwierzęta (Mt 4,24; Mk 5,8-14; Łk 8,2; Dz 8,7; 16,16).

Czasami Bóg wykorzystuje złe anioły, wbrew im samym, do wykonania Jego celu ukarania bezbożnych (Ps 78,49; 1Krl 22,23) oraz napomnienia i dyscypliny dobrych (Jb 1 i 2; 1Kor 5,5).

Ich los

Żli aniołowie stanowią przykład tego, co stanie się z ludźmi niemoralnymi. Następujące fragmenty Biblii opisują ich los:

– Demony, które opętały dwóch mężczyzn krzyczały do Jezusa: „Przyszedłeś tu przed czasem dręczyć nas!” (Mt 8,29)

- Jezus mówi o "ogniu wiecznym, zgotovanyim diabłu i jego aniołom" (Mt 25,41).
- Paweł pisze: "A wtedy objawi się ów niegodziwiec, którego Pan Jezus zabije tchnieniem ust swoich i zniweczy blaskiem przyjścia swego" (2Tes 2,8).
- Jakub pisze: "Demony [- /] wierzą i drżą" (Jk 2,19).
- Jan pisze: "Zstąpił do was diabeł palający wielkim gniewem, bo wie, iż czasu ma niewiele" (Obj 12,12).
- I wreszcie Jan pisze: "I będą dręczeni dnem i nocą na wieki wieków" (Obj 20,10).

12. Przeczytaj podane niżej fragmenty Biblii i dokończ zdania.

- a 2P 2,4 Bóg bowiem nie oszczędził aniołów, którzy zgrzeszyli, lecz strąciwszy ich do umieścił ich w, aby byli zachowani na
- b Judy 6; BT I aniołów tych, którzy nie zachowali swojej godności, ale opuścili własne mieszkania, spętanych wiekuistymi więzami zatrzymał w na
- c Ps 78,49 Wykonując swój sąd, Bóg użył grupy
- d Mt 8,16; Mk 9,25-26. Ludzie bywają przez złe duchy.
- e Lk 13,10-16. Złe duchy mogą
- f Obj 12,7-12; Ef 6,12. Miejscem działania Szatana i złych aniołów jest zarówno jak i

Z naszego studium działania i losu złych aniołów możemy wyciągnąć ważne wnioski:

1. Nie możemy pozwolić sobie na nieznajomość metod diabła i pozwolić mu na zwodzenie nas (2Kor 2,11). Nie możemy mu pozwolić na znalezienie do nas przystępu (Ef 4,17). Powinniśmy natomiast być gotowi dać mu odpór korzystając z całej zbroi Bożej (Jk 4,7; Ef 6,10-18).

2. Nie powinniśmy lekceważyć diabła (Judy 8-9) ani nie doceniać stopnia, do jakiego jest on oddany niszczeniu życia duchowego ludzi wierzących. Z drugiej strony nie powinniśmy zapominać, że Jezus pokonał Szatana na krzyżu (Hbr 2,14) i że wiarą zwyciężymy na bazie tego zwycięstwa!

3. Moc Szatana i złych aniołów jest ograniczona w czasie i w zasięgu przez Boże przyzwolenie. Zli aniołowie i Szatan *nie* są wszechmocni, wszechwiedzący ani wszechobecni.

4. Nie powinniśmy przypisywać każdej choroby i naturalnych katastrof diabłu i jego aniołom, chyba że zostało to wyraźnie objawione. Ich moc czynienia zła jest rzeczywista, lecz ograniczona.

5. Chociaż zli aniołowie występują przeciwko Bogu, Bóg zmusza ich do wykonywania swojej woli. Mimo że Bóg wykorzystuje ich złe zamiary do wykonania swoich celów, w oznaczonym czasie wykona nad nimi swój wyrok i ukarze ich.

6. Moc złych duchów nad człowiekiem nie jest niezależna od woli człowieka. Złe duchy nie mogą okazywać swojej mocy bez uprzedniej zgody człowieka. Oznacza to, że wierzący może przeciwstawić się ich mocy przez modlitwę i wiarę w Boga! W Bożym Słowie znajdujemy taką pewną obietnicę: *"Wy z Boga jesteście dziećmi, i wy ich [złe duchy] przewyciężyliście, gdyż Ten, który jest w was, większy jest, aniżeli ten, który jest na świecie"* (1 J 4,4).

13 Zakreśl literę poprzedzającą każde PRAWDZIWE zdanie.

- a W imionach nadawanych Szatanowi widzimy jego zamiary.
- b Ponieważ Szatan nie może zaatakować Boga bezpośrednio, atakuje człowieka, aby sprzeciwić się Bogu.
- c Diabeł został stworzony jako przywódca złych aniołów, które zbuntowały się przeciw Bogu.
- d Zli aniołowie zostali stworzeni złymi przez Boga.
- e Zli aniołowie nie są niczym ograniczeni i dlatego mogą występować przeciw każdemu o każdej porze.
- f Bóg może używać złych aniołów wbrew im samym, w celu ukarania bezbożnych i napomnienia dobrych ludzi.
- g Niektóre złe anioły pozostają w więzach aż do chwili sądu, inne mogą wykonywać wolę diabła.
- h Szatan i jego zli aniołowie są ograniczeni w czasie i zasięgu działania przez Boże przyzwolenie.
- i Wierzący jest w pełni wyposażony do tego, aby stawiać opór diabłu i jego siłom i powinien to robić, zgodnie z Pismem Świętym.
- j Diabeł nie może opanować wierzącego wbrew jego woli.

Pytania kontrolne

PRAWDA-FALSZ Umieść literę F przed zdaniami, które są nieprawdziwe oraz literę P przed zdaniami prawdziwymi.

- 1 Aniołowie są stworzonymi, duchowymi istotami.
- 2 Wszyscy aniołowie zostali stworzeni jako święci.
- 3 Aniołów można nazwać klasą albo rasą.
- 4 Zastępy anielskie wydają się być zorganizowane według wykonywanych zadań.
- 5 Aniołowie, którzy porzucili swoją pozycję i mieszkanie, zrobili to z własnego wyboru.
- 6 Aniołowie charakteryzują się osobowością, nadludzką inteligencją i mocą.
- 7 Większość aniołów jest wszechwiedząca, wszechobecna i wszechmocna.
- 8 W Biblii znajdujemy przesłanki, które świadczą o tym, że Szatan upadł z powodu swojej pychy.
- 9 W Biblii znajdujemy dowody na to, że istnieje archanioł, cheruby, serafy i wiele aniołów, które nie noszą konkretnego tytułu.
-10 Moc Szatana jest ograniczona w czasie i zasięgu przez przyzwolenie Boże.
-11 Biblia wskazuje na to, że przynajmniej połowa aniołów postanowiła pojsć za Szatanem i dlatego razem z nim upadła.
-12 Diabeł może nas kusić do upadku, ale nie może nas do niego zmusić.
-13 Ludzie mogą zostać opętani przez diabła wbrew swojej woli, nawet jeśli stawiają mu opór.
-14 Biblia objawia nam, że istnieją wielkie rzesze aniołów, które tworzą niezliczone zastępy.
-15 Termin *anioł* oznacza "posłańca" i określa podstawowe zadanie aniołów.

Odpowiedzi na pytania nauczające

- 7 b) Istnieją niezliczone rzesze aniołów, dobrych i złych.
- 1 a wszystkie rzeczy widzialne i niewidzialne.
b ożywia.
- 8 a), b), d) i e) to czynności aniołów.
- 2 b) nieśmiertelnymi istotami, które nigdy nie przestaną istnieć.
- 9 a 6. Stróżowie.
b 2. Gabriel.
c 4. Cheruby.
d 7. Postaci.
e 3. Święci aniołowie.
f 5. Serafy.
g 1. Michał.
- 3 Nie są wszechwiedzący, wszechmocni ani wszechobecni.
- 10 Punkty b), c) i g) przedstawiają działania aniołów.
- 4 a 4. Nie posiadają płci.
b 7. Nie są wszechobecni.
c 6. Mocni .
d 5. Inteligentni.
e 2. Są istotami duchowymi.
f 1. Stworzeni.
g 8. Nie są uwielbionymi ludźmi.
h 3. Osobowi.
- 11 a 4. Człowiek.
b 5. Zły anioł.
c 1. Szatan.
d 3. Kusiciel.
e 2. Diabeł.
- 5 a kłamstwo.
b zgrzeszyli.
c zakreślonego dla nich okręgu; opuścili własne mieszkanie.
d pychy.

- 12 a otchłani; mrocznych lochach; sąd.
b ciemnościach; sąd.
c aniołów zagłady.
d opętani.
e doprowadzić ludzi do kalectwa.
f ziemia; okręgi niebieskie.
- 6 a 2. Implikacja.
b 1. Wyraźne stwierdzenie.
c 2. Implikacja.
d 3. Nie znajduje potwierdzenia w Biblii.
e 2. Implikacja.
f 1. Wyraźne stwierdzenie.
g 1. Wyraźne stwierdzenie.
h 3. Nie znajduje potwierdzenia w Biblii.
i 1. Wyraźne stwierdzenie.
j 3. Nie znajduje potwierdzenia w Biblii.
- 13 Zdania c), d) i e) są nieprawdziwe. Pozostałe są prawdziwe.

LEKCJA 6

LUDZKOŚĆ – LUDZIE JAKO PODDANI STWÓRCY

Ludzie posiadają szeroki wachlarz odpowiedzi na pytanie o pochodzenie człowieka. Filozofowie rozumują, ewolucjonści przedstawiają swoje racje, socjologowie zastanawiają się. Wysiłki ludzi świeckich zmierzające do wyjaśnienia zagadki ich pochodzenia i rozwoju pozostają nierozstrzygnięte, uważają oni bowiem, iż człowiek zaistniał jedynie dzięki przypadkowi. Inaczej przedstawia to Psalmista. Zastanawiając się nad swoim pochodzeniem mówi do Boga: *“Wysławiam się za to, że cudownie mnie stworzyłeś. W księdze twej zapisane były wszystkie dni przyszłe, gdy jeszcze żadnego z nich nie było”* (Ps 139.14.16).

Zostaliśmy stworzeni na Boże podobieństwo. Zostaliśmy uczynieni przez naszego Stwórcę po to, byśmy panowali nad ziemią sprawiedliwie, twórczo i odpowiedzialnie. On dał nam inteligencję, uczucia i zdolność dokonywania moralnych wyborów. Mamy wielkie możliwości, w tym także możliwość zmanowienia naszych przyrodzonych darów i zaparcia się ich Dawcy. Jedynym sposobem zrealizowania wielkiego potencjału danego nam przez Boga jest okazywanie posłuszeństwa Jego Słowu. Nasze nieposłuszeństwo okrada nas z możliwości wykorzystania naszego potencjału zarówno tutaj, jak i w wieczności.

W ostatniej lekcji badaliśmy sfery duchowe. Teraz przyjrzymy się innej grupie Bożych poddanych: ludziom. Terminy *człowiek* i *ludzkość* w niniejszej lekcji odnoszą się do obu płci rasy ludzkiej, mężczyźni i kobiety. Po skończeniu lekcji powinieneś być w stanie lepiej zrozumieć siebie i poznać lepiej obowiązki i prawa tych, którzy uznają władzę Boga.

Plan lekcji

Pochodzenie człowieka

Natura człowieka

Niesmiertelność człowieka

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinieneś umieć:

- Przedstawić biblijny pogląd na pochodzenie człowieka, jego naturę i niesmiertelność.
- Określić, z jakich elementów składa się istota ludzka.
- Opisać proces dokonywania wyborów moralnych.
- Pragnąć wykazywać się w życiu podobieństwem do Boga.

Czynności lekcyjne

1. Przeczytaj 1 Moj 1–3 jako podstawę do niniejszej lekcji. Pamiętaj o odnajdywaniu i czytaniu wszystkich fragmentów Biblii podanych w treści lekcji.
2. Przerób lekcję jak zwykle. Po skończeniu udziel odpowiedzi na pytania kontrolne i popraw je.

Słowa kluczowe

ewoluować
konsekwencje
kontrolować

nieomylny
nieśmiertelność

podobieństwo
sumienie

Treść lekcji

POCHODZENIE CZŁOWIEKA

Szczególne stworzenie

Cel 1 *Wybierz zdania, które dostarczają dowodów na to, że człowiek jest szczególnym Bożym stworzeniem.*

Biblia rozsądnie i wprost udziela odpowiedzi na pytanie: – Skąd wziął się człowiek? Podaje dowody na pochodzenie człowieka, mówi o jego celu i przeznaczeniu. Objawia nam, że człowiek jest *szczególnym stworzeniem* Bożym.

Człowiek jest wyjątkowy. Pismo Święte stwierdza, że powstał na skutek specjalnego aktu Bożego: *„Tak mówi Pan: [...] Ja uczyniłem ziemię i stworzyłem na niej ludzi”* (Iz 45,11–12). Inne fragmenty Pisma Świętego podają takie samo świadectwo.

1 Przeczytaj poniższe fragmenty i określ, czego dowiadujemy się z każdego z nich na temat stworzenia człowieka:

a 1 Moj 1,27

b 1 Moj 5,1–2

c 1 Moj 6,7

- d 1Moj 9,6
- e 5Moj 4,32
- f Ps 100,3
- g Jk 3,9

Stworzenie wszystkich innych rzeczy wymagało jedynie Bożego rozkazu, który natychmiast był realizowany (patrz 1Moj 1,20-24). Lecz stwarzając człowieka Bóg dokonał szczególnego aktu. Po pierwsze, ukształtował człowieka z ziemskich elementów, potem tchnął w nozdrza człowieka dech życia (1Moj 2,7) i człowiek stał się istotą żyjącą. To *Boże tchnienie* było udzieleniem człowiekowi *duchowej natury* od Boga, co dało mu pozycję ponad wszystkimi stworzeniami wymienionymi w 1Moj 1. Ponadto Boże polecenie, aby człowiek panował nad ziemią i ją napełniał, wskazuje na wielką różnicę między człowiekiem a wszystkimi innymi stworzeniami ziemskimi (1,28).

Zauważamy także szczególne zainteresowanie Boga człowiekiem, gdy *blagosławił go* i nakazuje mu się rozmnażać (1Moj 1,28; 5,2), aby wypełniał ziemię rasą ludzką, a także *daje mu panowanie* nad wszystkimi stworzeniami na ziemi (oraz roślinami).

Najważniejsza różnica między człowiekiem a wszystkimi innymi stworzeniami polega na tym, że *człowiek został stworzony na obraz Boga* (1Moj 1,26). Żadne inne stworzenie nie zostało uczynione na Boże podobieństwo. Tylko człowiek otrzymał podobieństwo do Stwórcy. Jak dowiemy się później, podobieństwo człowieka do Boga nie jest *fizyczne*, lecz *moralne i duchowe*.

Dalsze dowody na szczególną naturę człowieka znajdujemy w fakcie istnienia ogromnej różnicy między człowiekiem a zwierzętami. Rozważmy niektóre z tych różnic.

1. Człowiek posiada zdolność mowy – zadziwiająco zdolność przekazywania zarówno konkretnych (rzeczywistych), jak i abstrakcyjnych (teoretycznych) idei w sposób dynamiczny i twórczy. Przykład *konkretniej* (rzeczywistej) idei jest następujący: *Mieszkam w białym domu, w którym jest pięć pokoi*. Przykład *abstrakcyjnej* (teoretycznej) idei: *Lepiej jest kochać niż nienawidzić*. Obie idee mogą zostać zakomunikowane innym istotom ludzkim dzięki zdolności człowieka do myślenia, rozumienia i wyrażania myśli za pomocą mowy. Żadne zwierzę tego nie potrafi.

2. Człowiek posiada zdolność radowania się pięknem. Zwierzęta nie posiadają zdolności dostrzegania i doceniania np. pięknego ogrodu i odróżnienia go od zaśnieżonego chwastami pastwiska.

3. Człowiek posiada zdolność odróżniania dobra i zła. Zwierzęta nie posiadają tej zdolności. Na przykład, pies może nie lubić karami z powodu nieposłuszeństwa i może zostać wytresowany do okazywania posłuszeństwa przez powtarzanie kary, ale nigdy nie nauczy się tego, że wykradanie kurzych jaj lub zabijanie karczaków to czyn *moralnie zły*.

4. Człowiek posiada głęboką potrzebę oddawania czci wyższej istocie. Zwierzęta ani nie posiadają zdolności oddawania czci, ani środków wyrażania szacunku.

5. Człowiek może planować, przewidywać przyszłe potrzeby i zmieniać wydarzenia. Rozkoszuje się tworzeniem nowych stylów architektonicznych i nowych form sztuki. Ustawicznie dokonuje wysiłków, by modyfikować środowisko i uczynić życie lepszym i lepszym. Zwierzęta jednak nie mają zdolności twórczych ani nie potrafią przewidywać. Wszystko co robią, aby przygotować się do życia, jest reakcją na bodźce naturalnego instynktu. Na przykład, ptaki posiadające instynkt budowania gniazd dla swojego potomstwa, przez wieki budują taki sam rodzaj gniazd.

Wydaje się zatem oczywiste, że człowiek jest szczególnym stworzeniem Bózym. Nie jest wynikiem przypadku, nie ewoluował też z niższych form życia zwierzęcego. We wcześniejszych lekcjach czytaliśmy, że Bóg, który stworzył wszechświat, także go podtrzymuje. Przyroda zostawiona samej sobie ma tendencję do *macenia* jakości, a nie polepszania się. Wszystko się zużywa. Porządek zamienia się w chaos. Potrzeba inteligencji i energii z zewnątrz, aby ją podtrzymać i ulepszać. Suwerenny Bóg przez szczególny akt stworzył swoje najwspanialsze dzieło - człowieka (1Moj 1,16-17).

2 Które z poniższych stwierdzeń jest dowodem na to, że człowiek jest szczególnym stworzeniem Bózym?

- a. Stworzenie człowieka odbywało się według takiego samego wzoru, jak stworzenie roślin i zwierząt.
- b. Jedynie człowiek otrzymał życie przez Boże tchnienie.
- c. Człowiek otrzymał panowanie nad światem roślinnym i zwierzęcym.
- d. Człowiek został stworzony na podobieństwo Stwórcy.
- e. Człowiek jest odmienny i wyższy od wszystkich stworzeń ziemskich.
- f. Człowiek jest niezależny od jakiegokolwiek wyższej władzy.

Stworzony na Boży obraz

Cel 2. *Znajdź w pądurnych tekstach Biblii podobieństwo do Boga, bezpośrednie albo pośrednie.*

Biblia naucza, że człowiek został stworzony na Boży obraz, inaczey – podobieństwo (1 Moj 1,16-27; 5,1; 9,6; 1 Kor 11,7; Jk 3,9). Jak Bóg, tak i człowiek może myśleć i planować, aby osiągnąć cel. Każdy z nas, na swój sposób, potrafi tworzyć rzeczy użyteczne i piękne. Potrafimy także poprzez badania odkryć zasady obowiązujące w świecie, które dowiodą Bożego działania. Co jeszcze zaliczamy do "podobieństwa do Boga"? Czego ono *nie* obejmuje?

Termin "na obraz Boży" nie oznacza, że człowiek jest dokładną kopią Boga. Chodzi o to, że człowiek w pewnych sferach przypomina Boga. W lekcji 1 dowiedzieliśmy się, że Bóg jest niewidzialny, jest Duchem. Wiemy stąd, że podobieństwo człowieka do Boga *nie jest podobieństwem fizycznym*. Jakie zatem jest to podobieństwo, jeśli nie fizyczne?

1. *Osobowość*. Mimo, że Bóg jest Duchem, nasz ludzki duch może komunikować się z Jego Duchem, gdyż tak jak Bóg, jesteśmy istotami osobowymi. Mamy możliwość nawiązywania z Nim społeczności przez więź osobową, a także posiadamy zdolność, tak jak On, by mieć społeczność z innymi istotami.

2. *Podobieństwo moralno*. Człowiek, podobnie jak Stwórca - Bóg, posiada zdolność rozróżniania między dobrem a złem. Potrafiłowo cała osobowość człowieka - jego intelekt, uczucia i wola - były skierowane na Boga. Moralna natura człowieka była ograniczoną kopią Bożej nieograniczonej natury moralnej. Człowiek miał możliwość dokonywania wyboru i odpowiedzialnego działania. Mogł być poddawany próbie, mógł dokonywać osądów, rozwijać się korzystając z wolności wyboru między dobrem a złem. Człowiek miał świadomość konieczności wyboru między dobrem a złem.

3. *Zdolność rozumowania*. Człowiek jest podobny do Boga w Jego mądrości, ponieważ posiada intelekt oraz zdolność do rozumowania i możliwość poznawania Boga i innych. To świadczy o tym, że również w sferze rozumu człowiek został stworzony na podobieństwo swojego Stwórcy.

4. *Zdolność panowania*. Człowiek w swojej zdolności panowania i kontrolowania podobny jest do Boga. Człowiek potrafi poskramiać zwierzęta, opanowywać rzeki za pomocą zapór i w ten sposób produkować elektryczność. Sprawia, że pustynia rozkwita jak żyzna ziemia. Na małą skalę ta zdolność otrzymana od Boga odzwierciedla Boże panowanie nad całym wszechświatem.

5. *Samoświadomość*. Jako istota osobowa, stworzona na Boży obraz, człowiek posiada świadome "ja". Bardzo wczesnie dziecko zaczyna odczuwać, że jest oddzielone od wszystkich innych osób w swojej rodzinie. Jest indywidualnością. Bez względu na to, czego wymaga od niego rodzina, albo jakie jest jego środowisko kulturowe, wie że jest oddzielną osobą. Ma swoje marzenia, ambicje, nadzieje, obawy i motywy. Jest odmiennie od każdej innej istoty. Inne stworzenia nie posiadają samoświadomości.

6. *Natura społeczna*. Podstawą Bożej natury społecznej są Boże uczucia, Jego miłość. Przez całą wieczność Bóg znajdował obiekt swojej miłości w obrębie Trójcy. Jezus powiedział: "*Jak mnie umiłował Ojciec, tak ja was umiłowałem [...] abyście się wzajemnie miłowali, jak ja was umiłowałem*" (J 15,9.12). Ponieważ otrzymaliśmy naturę społeczną, szukamy społeczności z Bogiem i z innymi, a także organizujemy nasze życie w podstawowe jednostki społeczne – rodziny. Nasza miłość i zainteresowanie innymi wypływa bezpośrednio ze społecznego aspektu naszej natury.

3 Odszukaj podane niżej fragmenty Biblii i określ, jakie podobieństwo człowieka do Boga wyrażają:

- a 1Moj 2,18
- b Ełf 4,24
- c Kol 3,10
- d Ps 139,13–16
- e Rz 10,8–11
- f 1Moj 1,26.28
- g Jp 1,15

Biblia podaje nam rozsądne wyjaśnienie kwestii pochodzenia człowieka. Traktuje o jego naturze i potencjałach z jakim został stworzony. Ujawnia fakt podobieństwa człowieka do jego Stwórcy. Pomaga to nam stwierdzić, jak wyjątkowy jest człowiek i jak przewyższa inne stworzenia. Biblia naucza nas także, że wraz z wyższą pozycją jako istoty moralnej, na człowieku spoczywa bardzo ważna odpowiedzialność – odpowiedzialność, która, jak się o tym przekonamy w następnej lekcji, decyduje o jego wiecznym przeznaczeniu.

NATURA CZŁOWIEKA

• **Cel 3.** *Połącz fragmenty Pisma Świętego i dokonaj zdania dotyczące materialnego i niematerialnego aspektu człowieka.*

Łatwiej będzie nam rozwiązać nasze problemy i pojąć, jak i dlaczego zachowujemy się tak, jak się zachowujemy, jeśli pełniej zrozumiemy naturę człowieka. Prawdą jest, że człowiek to istota złożona – posiada wspaniałe ciało, tworzy umysł i zdolność rozróżniania między dobrem a złem. Są to zaledwie niektóre z jego bardzo wyróżniających się cech. Powyższy opis świadczy o tym, że człowiek jest istotą zarówno *fizyczną* albo *materialną* jak i niematerialną albo *niefizyczną*. Rozważmy teraz te dwa aspekty albo cechy charakterystyczne natury człowieka.

Aspekt materialny (fizyczny)

Hardzo łatwo jest nam zidentyfikować materialną albo fizyczną stronę składową człowieka. Można to zważyć, zmierzyć i zanalizować w laboratorium. Jest to ciało ludzkie.

Pismo Święte wyraża się o ciele dosyć często i włącza je do dzieła odkupienia (Rz 8,23; 1 Kor 6,12–20). Jaką wartość przypisuje Biblia ciału? Choć jestesmy nauczani, że niematerialny aspekt człowieka jest ważniejszy od fizycznego (Mt 10,28), nie powinniśmy uważać naszych ciał za coś godnego pogardy, coś z gruntu złego. Wręcz przeciwnie, apostoł Paweł nauczał, że mimo, iż nasze ciała rozkładają się po śmierci, pewnego dnia zostaną w cudowny sposób przywrócone do życia: „... [Jezus] przemienił znikome ciało nasze w postać, podobną do uwielbionego ciała swego” (Flp 3,21).

Pisząc do zboru w Koryncie Paweł stwierdza, że ciała ludzi wierzących są członkami Ciała Chrystusa. Ich ciała, powiada, są świątynią Ducha Świętego. Dlatego poleca chrześcijanom, aby wystawiali Boga w swoich ciałach (1 Kor 6,15 19–20).

Pan Jezus uhonorował ciało ludzkie do najwyższego stopnia, gdy sam przyjął ciało. Łukasz opisuje, że Jezus wzrastał i przyhywało Mu sił (Łk 2,40). Autor listu do Hebrajczyków stwierdza, że nasz Pan przyjął na siebie ciało, aby stać się pełnym współczucia Arcykapłanem i Zbawicielem (Hbr 2,14–15, 17–18).

4 Połącz fragmenty Biblii (po prawej) z odpowiednim opisem (po lewej).

.... a Ludzkie ciało jest wspaniałym tworem Bożym i Bóg stwierdził, że jest ono bardzo dobre.

- b Jezus może być współczującym Arcykapłanem, ponieważ przyjął ludzkie ciało.
- c Nasze ciało i wszystkie jego części służą za porównanie z ciałem Chrystusowym.
- d Ciało należy szanować jako świątynię Ducha Świętego.
- e Ciała nasze zostały włączone do dzieła odkupienia.
- f Nasze ciała powinny być używane w służbie dla Boga.
- g Nasze ciała zmartwychwstaną i zostaną przemienione na wzór uwielbionego ciała Jezusa.

- 1. 1 Moj 1,27-31
- 2. Rz 12,1
- 3. 1 Kor 6,15-19-20
- 4. Ps 139,13-16
- 5. Hbr 2,14-15 17-18
- 6. 1 Kor 6,14
- 7. Flp 3,21
- 8. Rz 8,23
- 9. 1 Kor 12,12-27

Aspekt niematerialny

Łatwo jest zidentyfikować aspekt materialny człowieka, trudniej natomiast jest opisać jego wymiar niematerialny. Na przykład Biblia mówi o *duszy* i *duchu* (1 Tes 5,23), które wraz z ciałem składają się na pełnego człowieka. Jednak w Mt 10,28 dusza zdaje się reprezentować cały aspekt niematerialny. Jesteśmy istotami dwuczęściowymi, czy trzyczęściowymi? Czy dusza i duch oznaczają to samo, czy też różnią się od siebie?

Trudno jest stwierdzić, czy *dusza* i *duch* stanowią dwa odrębne elementy osobowości człowieka, czy też są jednym i tym samym. Pamiętajmy o tym, gdy będziemy nadal badać niematerialny aspekt człowieka.

Niektórzy teologowie twierdzą, że gdy Bóg stworzył człowieka, tchnął w niego duszę żyjącą. Inni teologowie twierdzą, że istnieją dwa elementy niematerialne w człowieku. Jeden z nich to *dusza*, która jest źródłem życia *biologicznego* albo tym, co daje nam tchnienie i czyni nas istotami żywymi. Drugi element to *duch*, który jest podstawą życia *rozumnego*, związanego ze zdolnością myślenia i rozumienia.

5 Przeczytaj poniższe fragmenty Biblii i określ, czy mówią o podwójnej, czy potrójnej budowie istoty ludzkiej.

- a 1 Moj 2,7
- b Ps 42,7
- c 1 Kor 5,3
- d Hbr 4,12
- e 1 Tes 5,23

uzdalnia nas do poznania kwestii dobra i zła. Emocje nakłaniają nas do podążania albo w jednym, albo w drugim kierunku, o którym ostatecznie rozstrzyga wola. Ale bez czwartego elementu, bez sumienia, nie podejmowalibyśmy wyborów moralnych.

Sumienie można określić jako "wewnętrzny głos", który interpretuje Boże prawo moralne w konkretnych sytuacjach i nakłania nas do okazywania mu posłuszeństwa. Aby lepiej zrozumieć naturę tej siły moralnej, powróćmy teraz zastanawiać się nad *sumieniem* i *wolą* w odniesieniu do naszych działań.

Sumienie

Zwróciliśmy już wstępie uwagę na to, że sumienie związane jest z naszym nastawieniem i działaniem. Jest to zdolność umożliwiająca nam właściwy osąd działań i formowanie nastawienia, które mogą się Bogu podobać albo nie podobać. Bóg w swoim Słowie ukazał nam właściwe reguły życia. Nauczanie i praktyczne zastosowanie Bożej prawdy, które otrzymujemy, pomaga nam rozumieć jak powinniśmy żyć. Dlatego to, co wiemy o woli Bożej objawionej w Jego Słowie i to, jak nauczyliśmy się stosować tę prawdę w codziennym życiu, kształtuje bazę, w oparciu o którą działa sumienie.

Sumienie bada (ostrzega, poucza) właściwość lub niewłaściwość kształtującego się w nas nastawienia albo działania, które mamy zamiar podjąć. Apostoł Paweł podaje przykład tego mówiąc, że "świadczy o tym sumienie *ich* oraz *myśli*, które nawzajem się oskarżają lub też biorą w obronę" (Rz 2, 15).

Zastanówmy się, na przykład, nad przypadkiem chrześcijańskiego biznesmena – Janusza, który staje przed koniecznością podjęcia decyzji – Czy powinienem pójść na kolację z ważnym klientem do miejsca, gdzie odbywają się niewłaściwe formy rozrywki? Czy raczej powinienem jasno powiedzieć o moich przekonaniach, nawet jeśli oznaczałoby to utratę ważnej transakcji, gdybym nie przyjął zaproszenia?

Janusz czepie wzorce postępowania ze Słowa Bożego. Wie co Bóg mówi o niewłaściwym towarzystwie (2Kor 7,1; 1Kor 15,33). Jego sumienie *poucza* go o tym, że jest cześcią niewłaściwą przyjąć zaproszenie, ponieważ sprzeciwia się to Bożym regułom. Sumienie także *przypomina* mu o jego obowiązku zachowywania się zgodnie z Bożym zaleceniem. W ten sposób sumienie Janusza na podstawie Słowa Bożego *dokonyuje* rozróżnienia (rozsądzenia) między dobrym a złym postępowaniem. Ponieważ Janusz jest chrześcijaninem, jego sumienie znajduje się pod wpływem Ducha Świętego.

Jeśli Janusz zlekceważy ostrzeżenie sumienia i zlekceważy swoją moralną odpowiedzialność, będzie tego żałował, odczuwał wstyd i obawiał się skutków

swojego działania. Poddanie się pokusie nieść za sobą poczucie porażki – niepowodzenia w prowadzeniu życia zgodnie z Bożymi normami. Uczucia związane z porażką – wstyd, żal i lęk – nie należą do sumienia, lecz do sfery emocji. Zatem sumienie działa jako sędzia naszego nastawienia i działania.

8 Gdy chrześcijanin sprzeciwia się swojemu sumieniu, efektem tego są trzy uczucia

Ponieważ Bóg stworzył nas z wewnętrznym "kontrolerem" albo "głosem", powinniśmy dowiedzieć się czegoś więcej, co można zrobić z sumieniem i jakie są jego ograniczenia. Po pierwsze, podobnie jak nasz intelekt, sumienie rozwija się i dojrzewa. Gdy zaczynamy pojmować nasze obowiązki, zaczynamy też rozumieć konsekwencje naszego postępowania. Po drugie, Biblia naucza, że sumienie może zostać skalane, napiętnowane.

"Niektórzy ludzie bowiem, przyzwyczajeni dotąd do bałwochwaltstwa, spożywają mięso jako składane w ofierze bałwanom i sumienie ich naturalnie słabe, kała się" (1 Kor 8,7).

"Dla czystych wszystko jest czyste, a dla pokalanych i niewierzących nie jest czyste, ale pokalane są zarówno ich umysł, jak i sumienie" (1 Tm 1,15).

"Uwiedzeni obłudą kłamców, naznaczonych w sumieniu piętnem występku" (1 Tym 4,2).

Te fragmenty Pisma Świętego wskazują na to, że bez troska w życiu chrześcijańskim, ignorowanie głosu sumienia i zrezygnowanie z wiary sprawia, iż jego funkcjonowanie może zostać zakłócone. Jednak Biblia nigdzie nie powiada, że sumienie może zostać zniszczone.

Po trzecie, sumienie nie jest *niewomyślne* (bezbłędne, doskonałe). To znaczy, że może źle prowadzić daną osobę, jeśli zaaplikujemy mu na początku niewłaściwe reguły. Apostoł Paweł przed nawróceniem na drodze do Damaszku był bardzo *gorliwy* w wykonywaniu złego dzieła. *Uważał ze czym dobrze*. Jego gorliwość i nienaganny charakter były godne pochwały, ale jego postępowanie było szokujące! Ponieważ jego umysł przyjął niewłaściwą interpretację Starego Testamentu, jego sumienie działało na podstawie tej interpretacji i zwodziło go (patrz Dz 9).

Nasze sumienie zatem dokonuje osądu naszych działań i nastawienia na podstawie:

1. naszej wiary w istnienie Boga,
2. Bożej objawionej woli,
3. moralnej świadomości, w którą nas wyposażył.

- 4. tego, czego się nauczyliśmy (wkład w sumienie);
- 5. norm społecznych, jakie przyjęliśmy.

Wiemy, że odpowiadamy przed Bogiem. Jednak normy społeczne nie zawsze są właściwe, co wynika z obecności grzechu na świecie i odrzucenia przez ludzkość Bożych zasad. Dlatego *jedyną normą sumienia możliwą do przyjęcia dla Boga, są normy oparte na Jego Słowie wykładanym przez Ducha Świętego*.

9. Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWE zdania

- a. Sumienie mówi nam o tym, czy żyjemy w zgodzie z przyjętymi zasadami.
- b. Chrześcijanie w określaniu, czy coś jest dobre lub złe, zwykle kierują się normami społecznymi.
- c. Sumienie zawsze działa na podstawie norm, które zostały wprowadzone jako podstawa.
- d. Jeśli sumienie opiera się na zasadach Słowa Bożego, nie może zostać skalane i napiętnowane.
- e. Sumienie chrześcijanina kształtuje się głównie na podstawie interpretacji dobrych i złych uczynków.
- f. Sumienie może zostać skalane i napiętnowane, jeśli się je ostawicznie ignoruje.
- g. Sumienie człowieka może zostać zniszczone, jeśli ciągle sprzeciwia się on temu, co ono dyktuje.

Wola

Wola to zdolność dokonywania wyboru i podejmowania decyzji. Najpierw musimy poznać różne możliwości działania. Dopiero później będziemy mogli określić nasze uczucia względem każdej możliwości. Potem na podstawie wiedzy i odczuć, możemy dzięki aktowi woli obracić określony kierunek działania. Możemy dowolnie podejmować działania, które są zgodne z naszą naturą. Możemy okazać wolę biegania, ale nie możemy okazać woli życia po wodą jak ryby. Bieganie należy do natury ludzkiej, natomiast życie pod wodą nie. Jak stwierdzimy to w przyszłej lekcji, człowiek jest ograniczony przez grzech do tego stopnia, że nie może zmienić swojej sytuacji moralnej tylko przez wyrażenie *woli* stania się człowiekiem sprawiedliwym.

Co zatem wpływa na naszą wolę? Czy znajduje się w pełni pod kontrolą człowieka czy też pod kontrolą Boga? Jak wygląda proces podejmowania decyzji? Rozważmy te zagadnienia przyglądając się bliżej naturze człowieka.

Kiedy Bóg stworzył człowieka, dał mu możliwość dokonywania wyboru: możliwość nie grzeszenia albo grzeszenia. Bóg umieścił go w ogrodzie Eden i określił warunki trwania ich społeczności:

“I dał Pan Bóg człowiekowi taki rozkaz: Z każdego drzewa tego ogrodu możesz jeść, ale z drzewa poznania dobra i zła nie wolno ci jeść. bo gdy tylko zjesz z niego, na pewno umrzesz.” (1 Moj 2, 16–17)

Jak Adam odpowiedział na to pouczenie Pana? Proces podejmowania decyzji prawdopodobnie przebiegał według następującego wzoru:

1. *Umysł* Adama zaakceptował Boży nakaz. Adam *rozumiał*, co mówił do niego Bóg.
2. Jego *uczucia* potwierdziły własność Bożych słów. Jako jego Stwórca i Suwerenny Pan, Bóg miał prawo wydać taki nakaz.
3. Jego *wola* przygotowana była do podjęcia decyzji (przyjęcia albo odrzucenia pokusy zaofiarowanej później przez węża) (1 Moj 3, 4–6).
4. W tej przełomowej chwili *sunięcie* Adama rozważyło konsekwencje wynikające z postąpienia wbrew Bożemu nakazowi.
5. Adam poddał się pokusie *poprzez akt swojej woli*.

Dlatego możemy powiedzieć, że Adam dobrowolnie okazał nieposłuszeństwo Bożemu słowu i poniósł natychmiastowe konsekwencje. Sunięcie go potęgowało sprawiając, że rozumiał, iż nie posłuchał Bożego rozkazu. Odczuł wstyd, żal i lęk, dlatego że akt nieposłuszeństwa okradł go z niewinności (1 Moj 3, 7–10). Od tej chwili jego natura stała się skazona. Stracił stan niewinności i stał się skazonny. Od chwili, gdy Adam utracił Bożą przychylność, jako człowiek został ograniczony przez swoją grzeszną naturę. Dlatego człowiek bez Bożej pomocy nie jest w stanie aktem *woli* wytrwać w posłuszeństwie Bogu. Paweł pisze: *“Wiem tedy, że nie mieszka we mnie, to jest w ciele moim, dobro, mam bowiem zawsze dobrą wolę, ale wykonania tego, co dobre, brak”* (Rz 7, 18).

Bóg jednak nie jest zainteresowany pozostawieniem człowieka w jego skazonym stanie. Okazuje swoją łaskę w jego zagubieniu, wzywa go do upamiętania z grzechów i przyjęcia oferowanego mu zbawienia (1 T 2, 11). Wtedy właśnie Duch Święty przejmując inicjatywę i wywiera wpływ na wolę człowieka, aby nawrócił się do Boga (Ejp 2, 13). Ci, którzy się nawracają, mają prawo stać się dziećmi Bożymi (1 J 1, 12).

Chciał Bóg okazać swoją łaskę upadłemu człowiekowi i uzdalać go do przyjęcia Chrystusa jako Zbawiciela, Bóg jednak go do tego nie zmusza. Aktem woli człowiek może przyjąć ofertę i stać się dzieckiem Bożym albo może ją odrzucić i pozostać pod potępieniem (sadem) Bożym. Ma wolną wolę w podjęciu decyzji. W proces ten zaangażowana jest zarówno wola Boża, jak i wola człowieka (1 T 2, 1)–(2, 17).

10 Połącz fragment Pisma (po prawej) ze zdaniem (po lewej).

a	Laska Boża uczy nas sprzeciwiać się bezbożności i świeckiej pozadliwości.	1. J 7,17
b	Bóg sprawia w nas pragnienie i wykonanie	2. Flp 2,13
c	Jeśli ktoś postanawia wykonywać wolę Bożą, będzie wiedział, czy nauczanie pochodzi od Boga.	3. Pt 2,11–12
d	Mam pragnienie czynienia dobra, ale nie potrafię tego zrealizować.	4. Rz 7,18

11 W procesie podejmowania decyzji widzimy zaangażowanie wszystkich zdolności racjonalnych człowieka. Dokończ poniższe zdania wyjaśniające istotę tego procesu.

- a Umysł (intelekt)
- b Emocje
- c Sumienie
- d Wola

Podczas, gdy nasze zdolności racjonalne zaangażowane są w podejmowanie decyzji w kwestiach moralnych, Duch Święty wywiera pozytywny wpływ nakłaniając nas do dobra tak długo, jak nasze umysły nakierowane są na pragnienia Ducha (patrz Rz 8,5–9 i 12–14) i działa w nas, byśmy pragnęli wykonywać Jego wolę (Flp 2,13). W miarę jak zmierzamy w naszym życiu do chrześcijańskiej dojrzałości i rozwijamy się, uczymy się żyć w Duchu i dotrzymywać Mu kroku (Ga 5,16–18,25).

NIEŚMIERTELNOŚĆ CZŁOWIEKA

Cel 5. *Wyjaśnij zagadnienie nieśmiertelności i co dzieje się z człowiekiem po jego śmierci.*

Co dzieje się z człowiekiem w chwili śmierci? Wielu spraw na temat życia po śmierci nie znamy, ale Biblia naucza nas, że takie życie istnieje.

Śmierć fizyczna następuje w chwili, gdy ciało przestaje funkcjonować. Ciało ulega rozkładowi i obraca się w proch (patrz 1 Moj 3,19), ale niematerialna część człowieka, którą Biblia nazywa duszą albo duchem, nadal istnieje. Potwierdzają to liczne fragmenty Pisma Świętego:

Lk 23,43: *"I rzekł mu [Jezus]: Zaprawdę powiadam ci, dziś będziesz ze mną w raju."*

2Kor 5,8: *"Wolelibyśmy raczej wyjść z ciała i zamieszkać u Pana"*

Flp 1,22-23: *"A jeśli żyję w ciele umożliwia mi owocną pracę, to nie wiem, co wybrać. Albowiem jedno i drugie mnie pociąga. pragnię zostać się z ciałem i być z Chrystusem, bo to daleko lepiej!"*

1Kor 15,24: *"Kto słucha słowa mego i wierzy temu, który mnie posłał, ma żywot wieczny i [] przeszła od śmierci do żywota"*

Fizyczna śmierć człowieka należy do części przekleństwa, które spadło na ludzkość po grzechu Adama. *"[...] prochem jesteś i w proch się obrócisz"* (1Moj 3,19). Choć w chwili śmierci chrześcijanin przestaje istnieć jako pełna istota materialna i niematerialna, posiada jednak błogosławioną nadzieję powtórnego przyjścia Chrystusa, kiedy otrzyma uwielbione ciało. Jezus przez swoją śmierć za nasze grzechy i przez zmartwychwstanie zapewnił i nam zmartwychwstanie. Wyjaśnione to zostało w 1Kor 15,42-49:

"Tak też jest ze zmartwychwstaniem. Co się sieje jako skazone, bywa wzbudzone jako nieskazone. Sieje się w niestawie, bywa wzbudzone w chwale; sieje się w słabości, bywa wzbudzone w mocy; sieje się ciało cielesne (duszejwne), bywa wzbudzone ciało duchowe. Jeżeli jest ciało cielesne (duszejwne), to jest także ciało duchowe. Tak też napisami. Pierwszy człowiek Adam stał się istotą żywą (duszą ożywianą), ostatni Adam [Chrystus] stał się duchem ożywiającym... [] Przeto jak nosiliśmy obraz ziemskiego człowieka, tak będziemy też nosić obraz niebieskiego człowieka."

Natomiast gdy umiera grzesznik, jego dusza pozostaje w stanie świadomej egzystencji w miejscu cierpienia zwanym krainą umarłych albo piekłem (hadesem). Widzimy to w historii Pana Jezusa o bogaczu i Lazarzu (Łk 16, 19-24). W krainie umarłych bogacz, według opisu Jezusa, myślał, wspominał, rozmawiał i odczuwał. Zachował także samoświadomość.

Widzimy zatem, że człowiek został stworzony przez Boga jako istota nieśmiertelna. Jest to błogosławiona nadzieja dla tych, którzy przyjęli odkupienie dzieło Chrystusa, którzy mu służą i okazują posłuszeństwo. Gdy umiera człowiek wierzący, jego dusza natychmiast znajduje się w obecności Pana. Przy powtórnym przyjściu Jezusa ich śmiertelne ciała zostaną wzbudzone z martwych i zostaną przemienione w ciała uwielbione (1Kor 15,50-57). Coż to będzie za wspomniany dzień! Natomiast niewierzący człowiek stanie przed wiecznym sądem i zostanie skazany na cierpienie z dala od obecności Pana (patrz Obj 20,7-10).

12 W zeszycie udziel odpowiedzi na następujące pytania oparte o powyższe rozważania.

- a Co dzieje się z ciałem po śmierci?
- b Co dzieje się z duszą albo duchem w chwili śmierci?
- c Co stanie się z ludźmi wierzącymi w chwilę powtórnego przyjścia Chrystusa?
- d Jakie jest wieczne przeznaczenie tych, którzy nie przyjmują Chrystusa?
- e Wyjaśnij zdanie: *Człowiek jest istotą nieśmiertelną.*

Pytania kontrolne

Zakreśl litery przed każdą poprawną odpowiedzią.

1 Biblia naucza, że:

- a) Człowiek jest tylko jedną z wielu żywych istot, które Bóg stworzył w określonym czasie.
- b) Człowiek był szczególnym stworzeniem Bożym, postawionym ponad inne stworzenia i błogosławionym przez Boga.
- c) Człowiek przechodził proces ewolucji na przestrzeni czasu od niższych stworzeń aż stopniowo uzyskał nad nimi kontrolę.

2 Mówiąc, że człowiek został stworzony na Boże podobieństwo, mamy na myśli, że jest:

- a) Dokładnie taki jak Bóg.
- b) Teraz ograniczoną kopią Boga i ostatecznie stanie się dokładnie taki jak Bóg z nieograniczoną mocą i władzą.
- c) Podobny w swojej osobowości, moralnej i społecznej świadomości, a także zdolności do sprawowania władzy.

3 Istoty ludzkie składają się z:

- a) sfery materialnej i niematerialnej.
- b) ciała, które się zużywa i niszczy po śmierci oraz duszy, która umiera i jest ożywiana dopiero na sąd ostateczny.
- c) ciała, które jest złe i sfery niematerialnej, która jest dobra.

4 Niematerialna sfera człowieka odpowiedzialna za biologiczne życie człowieka nazywana jest przez niektórych teologów:

- a) ciałem.
- b) duszą.
- c) duchem.
- d) tchnieniem życia.

5 Dusza, duch, tchnienie życia i sumienie to terminy używane w Biblii na określenie:

- a) sfery materialnej.
- b) sfery niematerialnej.
- c) osobowości.
- d) ciała.

6 Które z poniższych zdań są prawdziwe w odniesieniu do elementów człowieka jako istoty racjonalnej?

- a) Intelpekt (umysł) pozwala człowiekowi rozumieć i myśleć.
- b) Emocje pozwalają człowiekowi odczuwać i ulegać wpływowi tego, co już wie.
- c) Sumienie bada możliwości działania i nastawienie na podstawie norm dobra i zła.
- d) Wola uzdalnia człowieka do podejmowania decyzji i działania.

7 Kiedy nasz umysł zrozumie daną sprawę:

- a) wola natychmiast podejmuje decyzję.
- b) umysł wskazuje na dobre i złe punkty w porównaniu z przyjętą normą.
- c) emocje nakłaniają człowieka, aby postąpił w określony sposób.
- d) sumienie powoduje uczucie winy i żalu.

8 W procesie podejmowania decyzji człowiek musi najpierw:

- a) uzyskać zrozumienie faktów.
- b) zdecydować, co robić w oparciu o normy społeczne.
- c) rozwiązać swoje odczucia i konsekwencje decyzji.

9 Sumienie to ten element, który:

- a) nakłania do podjęcia decyzji na podstawie naszych pragnień.
- b) porównuje możliwe działania z naszymi normami postępowania.
- c) podejmuje decyzję działania.
- d) wybiera sposób działania.

10 Wola człowieka działa w zgodzie z wolą Bożą dzięki:

- a) jego pragnieniu, by robić dobrze;
- b) sumieniu człowieka, które objawia mu Bożą wolę;
- c) Bożej łasce, która przynosi zbawienie i uzdalnia do okazywania posłuszeństwa Bogu.
- d) lękowi przed potępieniem albo sądem Bożym.

11 Które z poniższych zdań jest prawdziwe w odniesieniu do nieśmiertelności człowieka?

- a) Ciało i dusza człowieka są nieśmiertelne w takim stanie, w jakim się człowiek znajduje już teraz.
- b) Ciało człowieka umrze i ulegnie rozkładowi, ale jego dusza będzie żyła wiecznie w stanie doskonałego pokoju.
- c) Ciało człowieka umrze; dusza/duch człowieka wierzącego znajdzie się natychmiast w obecności Pana i w czasie Jego powtórnego przyjścia otrzyma zmierzwiłwstałe, uwielbione ciało; niewierzący będzie doświadczał wiecznej udreki w krainie umarłych, inaczej w piekle.

Odpowiedzi na pytania nauczające

- 1 a Bóg stworzył człowieka na swój obraz.
 b Bóg stworzył mężczyznę i kobietę na swoje podobieństwo.
 c Bóg stworzył ludzkość.
 d Bóg uczynił człowieka na obraz Boży.
 e Bóg stworzył człowieka na ziemi.
 f Pan nas uczynił.
 g Ludzie zostali stworzeni na Boże podobieństwo.
- 7 Elementu intelektualnego, woli, elementu emocjonalnego i sumienia.

2 Zdania b), c), d) i e) stanowią dowód.

8 wstyd, zał i lęk.

- 3 a natura społeczna. e osobowość.
 b podobieństwo moralne. f zdolność panowania.
 c natura racjonalna. g podobieństwo moralne.
 d samoświadomość.

- 9 a Prawda. e Fałsz. (Kształtowane jest przez Słowo Boże tłumaczone przez Ducha Świętego.)
 b Fałsz. f Prawda.
 c Prawda. g Fałsz.
 d Fałsz.

- 4 a 1. i 4. 1Moj 1,27,31; Ps 139,13–16.
 b 5. Hbr 2,14–15.17–18.
 c 9. 1Kor 12,12–27.
 d 3. 1Kor 6,15.19–20.
 e 8. i 6. Rz 8,23; 1Kor 6,14.
 f 2. Rz 12,1.
 g 7. Flp 3,21.

- 10 a 3. Tt 2,11–12. e 1. J 7,17.
 b 2. Flp 2,13. d 4. Rz 7,18.

5 W Biblii wydanej przez Towarzystwo Biblijne w Warszawie znajdujemy następujące określenia:

- a dech życia (jeden element).
 b dusza (jeden aspekt).

- c duch (jeden aspekt).
 - d dusza i duch (dwa elementy).
 - e dusza i duch (dwa elementy).
- 11 Odpowiedź powinna być podobna do następującej:
- a rozumie, o co chodzi albo jaką trzeba podjąć decyzję.
 - b apelują o podjęcie takiego lub innego sposobu działania.
 - c porównuje proponowane sposoby działania z normami moralnymi człowieka.
 - d podejmuje decyzję.
- 6 e) Biblia, opisując naturę człowieka, mówi o ciele, duszy i duchu, technieniu życia oraz używa innych określeń ale nie stwierdza wyraźnie, czy człowiek ma podwójną, czy potrójną naturę.
- 12 Odpowiedzi powinny być podobne do następujących:
- a Ciało ulega rozkładowi i obraca się w proch.
 - b Chrześcijanin natychmiast znajduje się w obecności Pana w raju. Niewierzący cierpi w krainie umarłych, inaczej w piekle.
 - c Nasze śmiertelne ciała zostaną wzbudzone z martwych i przemienione w nieśmiertelne, uwielbione ciała.
 - d Wieczny sąd i cierpienie z dała od obecności Boga.
 - e Człowiek został stworzony przez Boga jako istota materialna i niematerialna, której dusza/duch nigdy nie umiera. Człowiek będzie istniał zawsze albo w obecności Pana, albo w piekle, gdzie odbywa się wieczna kara.

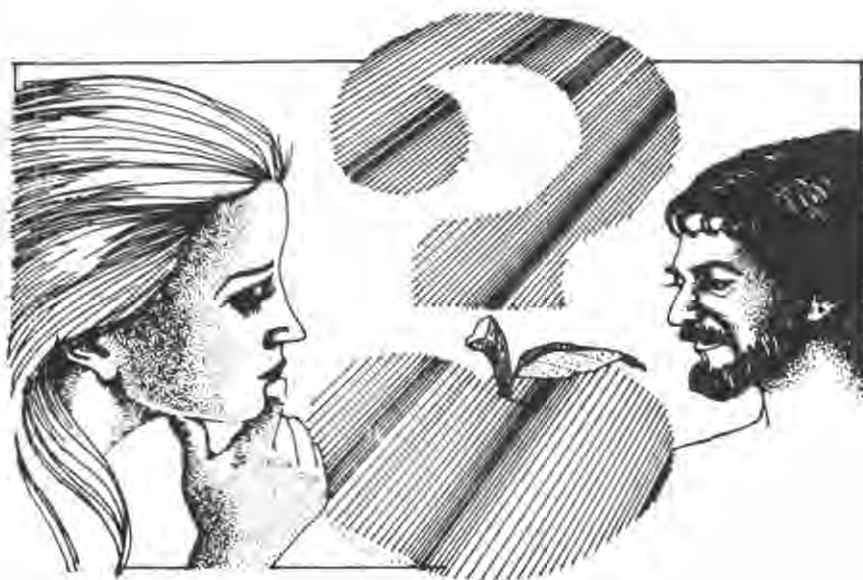
LEKCJA 7

GRZECH I ZBAWIENIE – PROBLEM I ROZWIĄZANIE

→ Robertcie, dzisiaj robotnicy obok na budowie mieszają cement. Nie chodź więc tam. Masz na sobie nową koszulę.

Moja żona lubi opowiadać historię o tym, jak jej mały brat zirytowany był zakazem matki. W końcu wstał i prowokująco pomaszzerował w kierunku budowy. W chwili gdy się zbliżał, motyl usiadł na kadzi do mieszania cementu. Robert szybko pochylił się, aby uwolnić motyla, ale stracił równowagę i wpadł do kadzi! Cement ściekał mu z włosów i płynął po twarzy. Nowa koszula została zniszczona, żrący cement zagrażał oczom i skórze! Nieposłuszeństwo Roberta zmieniło się w przerażenie. Jakie będą konsekwencje nieposłuszeństwa?

Ludzkość znajduje się w podobnej sytuacji. Wspaniałe stworzenie Bóże, o którym mówiliśmy w lekcji 6, zostało zniszczone i zdegenerowane przez grzech. W niniejszej lekcji dowiemy się, co Biblia mówi na temat pochodzenia i konsekwencji grzechu. Dzięki jednak Bogu za to, że nie musimy zakończyć naszej lekcji w rozpacz. Poznamy bowiem także rozwiązanie, jakie przygotował Chrystus. Prośmy Ducha Świętego, by nam pomagał w studiowaniu tych ważnych tematów.

Plan lekcji

Rzeczywistość grzechu
Pochodzenie grzechu
Natura grzechu
Konsekwencje grzechu
Odrodzenie grzesznika

Cele lekcji

Kiedy skończysz lekcję, powinieneś umieć:

- Podać przykłady rzeczywistości grzechu.
- Określić, co wiemy o pochodzeniu grzechu na podstawie Pisma Świętego.
- Określić naturę i konsekwencje grzechu.
- Wymienić kroki prowadzące do odrodzenia grzesznika.

Czynności lekcyjne

1. Jako podstawę lekcji przeczytaj 1Moj 2 i 3, Rz 5 i 6, które odnoszą się do problemu grzechu. Przeczytaj także Iz 53, w którym znajdujemy wyjaśnienie, jakie rozwiązanie problemu grzechu przygotował Bóg. Potem przerób treść lekcji jak zwykle.
2. Po udzieleniu odpowiedzi na pytania kontrolne, powtórz lekcje 5-7 i wypełnij arkusz odpowiedzi do części 2 w zeszytzie ze sprawdzianem.

Słowa kluczowe

huntowniczność	odnowa	wrogi
celowy	skażenie	zadosłuczynienie
falszywy	skłonność	zanieczyszczenie
naśladować		

Treść lekcji

RZECZYWISTOŚĆ GRZECHU

Cel 1. *Podaj definicję i dwa dowody na rzeczywistość grzechu.*

Grzech można zdefiniować jako nieposłuszeństwo i niedostosowanie się do Bożych praw, które nadał Bóg, chcąc kierować swoimi racjonalnymi istotami. Ponieważ prawo Boże jest wyrazem Jego natury moralnej, człowiek musi podporządkować się temu prawu, aby zadowolić świętą naturę Bożą. Biblia jasno przedstawia nam rzeczywistość grzechu, a także mówi o jego pochodzeniu, naturze, konsekwencjach i lekarstwie na grzech. Wszystkie te aspekty zostaną omówione w trakcie tej lekcji.

Jak stwierdziliśmy w ostatniej lekcji, człowiek jest stworzeniem rozumnym. Dlatego więc, że popełnił grzech, gdy: (1) zrobi to, czego nie powinien robić; (2) nie zrobi tego, co powinien zrobić; (3) jest tym, kim nie powinien być; (4) nie jest tym, kim powinien być. Istnieje wiele dowodów na rzeczywistość grzechu. Pierwszy z nich znajdujemy w Biblii.

Dowód biblijny

Grzech jest jednym z głównych tematów Biblii. W 1Moj 3 znajdujemy opis pierwszego grzechu człowieka. W rozdz. 4 czytamy o kontynuacji tej historii –

w jaki sposób grzech wpływał na dzieci pierwszych rodziców. W tym momencie Bóg skierował do Kaina pouczającą prośbę: *“U drzwi czyha grzech. Kusi cię, lecz ty masz nad nim panować”* (1Moj 4,7). Kain jednak poddał się uczuciom zazdrości, nienawiści oraz buntu i zamordował swojego brata.

1 W dwóch słowach określ naturę grzechu Adama i Ewy oraz grzech Kaina. (1Moj 3,11 i 4,7).

Czytając Biblię widzimy powracający problem grzechu. Bóg już na początku nadał Zakon, by ukierunkować swój lud (2Moj 20,1–17). Podał dalsze pouczenia Mojżeszowi na temat wszystkich praw dla swojego ludu i jasno określił, w jaki sposób należy dokonywać odkupienia za grzech. Nakazał Izraelowi składanie odpowiednich ofiar za grzechy popełniane przez lud (3Moj 4–7). Ustanowił nawet jeden dzień, kiedy cały naród izraelski musiał się rozprawiać z grzechem (3Moj 16). Pierwsze pięć ksiąg Starego Testamentu nazywa się księgami Prawa, ponieważ zawierają wszystkie Boże nakazy dla Jego ludu, aby mogli prowadzić święte życie oraz Jego pouczenie, jak osiągnąć przebaczenie grzechu.

Księgi historyczne, od Jozuego do Estery, są zapisem tragicznego niepowodzenia Bożego ludu w okazywaniu posłuszeństwa Bożym przykazaniom. Opisują odstępstwo, nieposłuszeństwo, upór i bunt Izraela wobec Boga oraz Jego praw.

2 Porównaj Sdz 2,6–7 z 2,10–19. Jak zmienił lud swoje postępowanie po śmierci Jozuego?

3 Przeczytaj Sdz 3,7–9, 12–15; 4,1; 6,1. Jaki temat powtarza się w tych wierszach?

Psalmista ukazuje osobisty smutek z powodu grzechu: *“Zmiłuj się nade mną, Boże [...] Obmyj mnie zapleśniałymi winami mojej i oczyść mnie z grzechu mego!”* [...] *Oto urodziłem się w przewrotności.*” (Ps 51 3–4,7). Prorocy wołali przeciwko grzechowi, który spowodował upadek Izraela (Ez 23; Jr 5; Dn 9, 1–23).

Nowy Testament opisuje zdradę Judasza (Mt 26, 14–16). Przedstawia cierpienia naszego Zbawiciela, który wziął na siebie grzech świata (Łk 22,39–44; J 19,1–3,18). Przedstawia także niegodziwy podstęp Ananiasza i Saffiry (Dz 5, 1–11). Jeden z najwyższych obrazów rzeczywistości grzechu przedstawiony jest w Liście do Rzymian 1,18–32. Oto jak jest opisany tam grzech:

“A ponieważ nie uważali za wskazane uznać Boga, przeto wydał ich Bóg na pastwę niecznych zmysłów, aby czynili to, co nie przystoi; są oni pełni

wszelkiej nieprawości, złości, chciwości, mięzemości, pełni są również zazdrości, morderstwa, zwady, podstępni, podłości; potwarzy, oszczercy, nienawidzący Boga, zuchwali, pyszni, chęplawi, swatałdzy złego, rodzicom nieposłuszni, nierozumni, niestali, bez serca, bezlitości, oni, którzy znają orzeczenie Boże, że ci, którzy to czynią, winni są śmierci, nie tylko to czynią, ale jeszcze pochwalają tych, którzy to czynią." (w. 28-32)

4 Zdefiniuj grzech na podstawie 1J 5,17 i naszej lekcji.

Potrzeba władzy

Nie tylko Biblia przedstawi nam wiele dowodów na rzeczywistość grzechu, dowodzi jej także potrzeba istnienia władzy (rządu) w społeczeństwie. W Sdz 21,15 czytamy: *"W tym czasie nie było jeszcze króla w Izraelu, każdy robił, co mu się podobalo"*. Do tego momentu Bóg używał sędziów, by prowadzili Izraela według Jego wskazówek, ale w 1Sm 8 czytamy, że Izraelici prosili Samuela, by wyznaczył króla, który będzie im przewodził. Chcieli mieć ten sam system zarządzania jak narody wokół nich (w. 5). Ponieważ lud nie chciał okazywać posłuszeństwa Bogu, zaistniała potrzeba ustanowienia władzy nad nim.

Czasami ludzie marzą o idealnym państwie "Utopii", w którym panuje doskonała sprawiedliwość i społeczna harmonia. W Utopii każdy zajmuje się swoją pracą, z radością łoży na innych i w pełni cieszy się dobrymi rzeczami w życiu. Jednak utopijne społeczeństwo nie może zaistnieć na ziemi. Istoty ludzkie są z natury samolubne i buntownicze. Grzech jest rzeczywisty w naszym codziennym życiu. Nikt nie może uciec od jego skutków. Tragiczne konsekwencje grzechu są nam codziennie przedstawiane w gazetach, przez radio i inne środki masowego przekazu, wskazując wyraźnie na potrzebę istnienia władzy zwierzchniej w społeczeństwie.

Grzech jest rzeczywisty. Nie jest to przesąd albo brak wykształcenia. Wynika z natury ludzi, którzy żyją w sprzeczności z prawami Boga, według swoich złych pragnień.

5 W zeszycie przedstaw dwa dowody na rzeczywistość grzechu i podaj przykłady.

POCHODZENIE GRZECHU

Przez wiele wieków filozofowie dyskutowali, czy grzech jest wieczny i czy istniał zawsze obok dobra. Niektórzy doszli do wniosku, że walka między dobrem a złem istniała zawsze i będzie trwała przez całą wieczność. Czy był taki czas, gdy istniało tylko dobro? Jeśli tak, to kiedy pojawił się grzech? Aby odpowiedzieć na to pytanie, musimy przesądzić o pochodzeniu grzechu we wszechświecie i wśród rasy ludzkiej.

We wszechświecie

Cel 2. *Wybierz zdania, które właściwie określają pochodzenie grzechu*

W lekcji 5 omawialiśmy grzech aniołów, który doprowadził ich do upadku i co Pismo Święte mówi na temat pochodzenia grzechu we wszechświecie. Przyjrzyjmy się krótko tym faktom, aby zobaczyć, jak przyczyniły się do rozszerzenia grzechu wśród rodzaju ludzkiego. Najpierw przeczytaj ponownie w lekcji 5 część zaitylowaną „*Moralny charakter aniołów*”. Oto streszczenie tej części:

1. Aniołowie zostali stworzeni jako grupa świętych, doskonałych, osobowych istot, których wola skierowana była ku ich Stwórcy.
2. Aniołowie musieli posiadać prawo wyboru i znać konsekwencje nieposłuszeństwa.
3. Jeden spośród nich, Szatan, zajmował wysokie stanowisko (Ez 28, 12; 2Kor 4, 4; Ef 2, 2).
4. Szatan od samego początku był przywódcą buntu (J 8, 44; J 13, 8).
5. Na podstawie odnośników do ziemskich królów, którzy wydają się symbolizować Szatana, stwierdzamy, że grzech zaczął się od niezdrowych ambicji i pychy (Por. Ez 28, 11–19 i Iz 14, 13–14 z 1Tm 3, 6).

Podane wyżej fragmenty Pisma Świętego pomagają nam zrozumieć, że Szatan był niezadowolony ze swojej pozycji i podporządkowania Bogu. Bardziej zajmował się swoimi ambicjami niż służeniem Bogu. Był tak zaślepiony swoim pięknem, że wydawało mu się, iż może przewyższyć Stwórcę. Był egoistyczny, niezadowolony, pełen żądz, pragnący nie tylko tego, co dał mu Stwórca, ale także tego, co Bóg zarezerwował dla siebie. Symptomy grzechu, jakie obserwujemy u Szatana, stały się widocznie zarzewiem grzechu, który ogarnął i innych aniołów.

Wszystko to ma dla nas wielkie znaczenie, ponieważ kiedy Szatan i jego aniołowie zburzyli się przeciw Bogu, grzech stał się zasadą we wszechświecie. Ich grzech był sprzeciwem wobec władania naszego miłującego niebiańskiego Ojca.

Obecnie celem Szatana jest krzyżowanie planów Boga w całym wszechświecie. Służy mu na czole świeckiego systemu, który sprzeciwia się Bogu i Jego władaniu.

- b** Zakresłi literę poprzedzającą PRAWDZIWE zdarzia dotyczące pochodzenia grzechu we wszechświecie.
- Hóg wprowadził grzech do wszechświata jako środek wypróbowywania lojalności Jego stworzeń.
 - Grzech jest wieczną zasadą mającą na celu zrównoważenie zasady dobra.
 - Grzech pojawił się, gdy odpowiedzialne istoty stworzone przez Boga postanowiły okazać nieposłuszeństwo swójemu Stwórcy i pójść własną drogą.
 - Grzech powstał we wszechświecie, gdy Szatan zapragnął wyższej pozycji z powodu swojej ambicji i pychy.
 - Możliwość wyboru była niezbędna aniółom, tak jak i ludziom, ponieważ Hóg nikogo nie zmusza do oddawania mu służby.

Wśród rodzaju ludzkiego

Jak widzimy, Bóg stworzył człowieka bez grzesznej natury, umieścił go w idealnym środowisku i zaspokajał wszystkie jego potrzeby. Bóg obdarzył Adama wspaniałym umysłem i dał mu wiele zadań, aby na ich wykonanie poświęcał swój czas i energię. Dał Adamowi także odpowiednią pomocnicę i towarzyszkę – Ewę. Stwórca podał także kilka prostych zasad do przestrzegania i ostrzegł Adama i Ewę przed konsekwencjami nieposłuszeństwa. Bóg nawiązał bardzo bliską społeczność z pierwszą parą ludzi.

Boży zakaz wydany Adamowi i Ewie miał być próbą. Pierwsi ludzie otrzymali wielkie przywileje i możliwości. Odmówiono im tylko jednego – owocu z drzewa poznania dobra i zła. Próba miała na celu zbadanie ich skłonności do okazania posłuszeństwa lub nieposłuszeństwa Bożej woli. Adam i Ewa nie zostali stworzeni jako mechaniczne roboty, które miałyby żyć na chwałę Bożą bez możliwości dokonywania wyboru. Ich wola skłaniała się ku Bogu, ale ponieważ mieli prawo tę skłonność przyjąć albo odrzucić, mogli korzystać z wolnej woli i dokonać dobrowolnego wyboru. Ta zdolność jest koniecznym warunkiem próby.

Szatan w chwili popełnienia grzechu wobec Boga nie był przez nió ogo kuszony, ale pierwsi ludzie tak. Wkrótce po tym, jak Adam i Ewa zostali umieszczeni w ogrodzie Eden, Szatan przyszedł do Ewy i zasugerował jej, że Hóg odmawia jej i Adamowi czegoś, co jest dobre i korzystne. Zwrótny uwagę na fakt, że Ewa nie zaprotestowała na poważnie óskarżenie Boga. Kiedy Szatan wlaóciwio nazwał Boga kłamcą, stwierdzając: *"Na pewno nie umieszto"* (1 Mój 3,4), Ewa ani mu protes-

towała, ani nie próbowała przeciwstawić się fałszywemu oskarżeniu świętego Boga. Myślała tylko o korzyściach jakie niogłaby osiągnąć posłępując zgodnie z radą kusiciela. Odpowiadało to jej zmysłom, apetytom i rozbudzonej ambicji.

Dlatego Ewa z powodu kłamstwa Szatana aktem woli postanowiła zrobić to, co się jej podobało, zamiast postąpić zgodnie z Bożą wolą. Z 1 Moj 3, 1-5 wynika, że: (1) zapragnęła mieć to, czego zabronił Bóg, (2) poznać to, czego Bóg nie objawił, (3) być tym, kim Bóg nie chciał, by była.

Ewa wybrała siebie zamiast Boga, co jest grzechem. Rozwazyła to, co miała uczynić. Patrząc na owoc stwierdziła, że ponieważ był dobry do spożycia, to nie może być nic złego w zjedzeniu go. Uznała także, że ponieważ był piękny i miał przynieść wiedzę, zjedzenie go nie powinno być niczym złym. Zapomniała o najważniejszym fakcie: BÓG ZABRONIŁ JIM SPOŻYWANIE TEGO OWOCU! Widząc tylko to, co chciała widzieć, zjadła i dała Adamowi. W ten sposób oboje okazali jawne nieposłuszeństwo słowu Boga. Nie zadalili sobie pytania, czy Bóg będzie uwielbiony przez ich postępowanie, chociaż byli na tyle inteligentni, aby zrozumieć konsekwencje. Dlaczego nie zastanowili się nad tym, co robią?

Trak nasi przodkowie dobrowolnie postanowili zignorować Boże ostrzeżenie. Mimo, że byli kuszeni, nikt ich nie zmusił do postąpienia wbrew Bożemu załozeniu. Ten akt nieposłuszeństwa spowodził grzech na rodzaj ludzki (patrz Rz 5, 12), a nastawienie, które spowodowało pierwszy grzech ciągle jest stałą cechą natury ludzkiej. Ja tego doświadczyłem, doświadczyłeś tego i ty. W ten sposób grzech wkroczył na świat i wywarł swój zły wpływ na rodzaj ludzki niszcząc błogosławioną więź człowieka z Bogiem. Skutki grzechu nadal trwają w potomkach Adama. Każdy człowiek dziedziczy po Adamie grzeszną naturę, która, jeśli nie zostanie zmieniona, doprowadzi do duchowej śmierci.

7 Przeczytaj 1 Moj 3, 22-23 i Rz 5, 12 i odpowiedz na pytania:

a Jakie były skutki grzechu Adama w jego życiu?

b Jakie skutki dotyczą jego potomków?

8 W zeszycie wyjaśnij, dlaczego Boża kara dla Adama i Ewy, a przez nich i całego rodzaju ludzkiego, jest uzasadniona.

NATURA GRZECHU

Cel 3. *Określ aspekty grzechu.*

Czyż nie byłoby dobrze, gdyby grzech był jakąś fizyczną substancją, którą można by wyodrębnić? Moglibysmy prosić naukowców, aby wynaleźli lekarstwo albo surowiec do niszczenia grzechu. Potem zespoły specjalistów udawałyby się z miasta do miasta i zaszczerpiałby ludzi przeciwko mocy i skutkom grzechu. I tak już wkrótce społeczeństwo zostałoby całkowicie odmianione, a ludzie żyłoby ku chwale Bożej. Wiemy jednak, że grzech nie jest ani bakterią, ani wirusem. Jaka jest prawdziwa natura grzechu?

W krótkiej definicji grzechu, w pierwszej części tej lekcji, stwierdziliśmy, że jest to nieposłuszeństwo i niedostosowanie się do Bożego Słowa. Są to wszystkie złe rzeczy, jakie czynią ludzie. Zawiera się w tym czynienie tego, czego nie powinniśmy robić i nie robienie tego, co powinniśmy robić.

Język hebrajski w Starym Testamencie i dialekt grecki, które, w jakim został napisany Nowy Testament, posługują się bardzo wyrazistymi słowami na opisanie aktu grzechu przeciw Bogu. Naukowcy, którzy studjują znaczenie słów wyjaśniają, jakie pojęcia kryją się za tymi słowami. Ich badania dają nam lepsze zrozumienie znaczenia słowa *grzech*. Każdy z terminów w odmienny sposób wyraża akt albo nastawienie, które wywołuje Bożą dezaprobatę. Przyjrzyjmy się niektórym z tych terminów. (Terminy użyte we współczesnych tłumaczeniach Biblii mogą być nieco inne niż podane tutaj. Ponizsze wywody są bezpośrednio z wyrazów hebrajskich lub greckich.)

1. *Wykroczenie* (Rz 5,14-17). Często widzimy znak: *Nieupoważnionym wstęp wzbroniony*. Co zatem oznacza słowo *wykroczenie*? Oznacza wkroczenie na czyjąś posiadłość albo wkroczenie w czyjeś prawa. Kiedy ludzie umieszczają taki znak, oznacza to, że nie chcą, aby ktoś wchodził na ich posiadłość. Aby zapobiec wykroczeniu, ogradzają swoją posiadłość albo wyraźnie zaznaczają jej granice. Często umieszczają znak, który mówi o karze za wykroczenie. Podobnie Bóg ustanowił pewne moralne granice dla człowieka, które nazywamy *prawami*. Gdy człowiek dopuszcza się wykroczenia, inaczej przekroczenia granicę, *grzeszy* – lekceważy Boże prawo. Bezprawie jest grzechem (1J 3,4).

2. *Chybnienie celu* (2Moj 20,20). Gdy człowiek *grzeszy*, nie wypełnia Bożego celu w swoim życiu. W tym sensie grzech jest *chybnieniem celu*. Nie wypełnia tego, co Bóg dla niego zaplanował. *Chybnienie celu* to termin z łacznictwa, oznaczający nie trafienie do środka celu.

3. *Samolubstwo* (Ps 119,36; Flp 2,3). Pierwsze nieposłuszeństwo zrodziło się z powodu samolubstwa, gdyż człowiek zapragnął mieć to, czego Bóg mu odmówił. Był to wyraz jego *próżności i pychy*.

4. *Bunt* (2Moj 23,21; 1Sm 24,11). Zbuntować się oznacza nie okazać posłuszeństwa albo wystąpić przeciw przyjeniu autorytetowi. Jest to *odejście* od prawa Bożego. Izajasz ilustruje to powiadając: „*Wszyscy jak owce zbłądziłiśmy, każdy z nas na własną drogę zboczył*” (Iz 53,6). Właśnie to robią ludzie po dzień dzisiejszy. Każdy z nas chce robić „to, co mi się podoba” – podążać za własnymi pragnieniami. Dotyczy to całych grup społecznych i narodów. Ludzie nie chcą zdążyć ścieżką, którą Bóg dla nich wytyczył.

5. *Nieczystość* (Jk 1,27). Gdy ktoś grzeszy rozmyslnie, jest świadomy swojego niewłaściwego postępowania, bowiem jego sumienie go polepia. Uczucie winy rozbudzone przez grzech sprawia, że człowiek uświadamia sobie swoją nieczystość. Czuje się brudny. Dlatego Pismo Święte mówi o potrzebie *oczyszczenia* od brudu grzechu (Ps 51,4-9; 1J 1,7).

Podsumowując, grzech to niepodporządkowanie się stworzonych przez Boga rozumnych istot. Jego prawom. Wszystko, co nie ma na celu Bożej chwały, jest grzechem (Rz 3,23). Wszystko w człowieku, co nie wyraża albo jest sprzeczne ze świętą naturą Boga, jest grzechem.

9 Połącz terminy reprezentujące aspekty grzechu z odpowiednimi definicjami:

... a Pragnienie kroczenia własną drogą zamiast Boga	1) Wykroczenie
... b Jej skutkiem jest potrzeba oczyszczenia.	2) Chybiecie celu
... c Niewykonanie Bożego celu w życiu	3) Samolubstwo
... d Przekroczenie nakreślonej przez Boga granicy	4) Bunt
... e Sprzeciwienie się Bożemu autorytetowi – odejście od prawa Bożego	5) Nieczystość

KONSEKWENCJE GRZECHEU

Cel 4. *Znajdź prawdziwe zdania określające konsekwencje grzechu*

W 1Moj 3 znajdujemy opis tragicznych skutków pierwszego grzechu. Tak jak Bóg powiedział: „*Z drzewa poznania dobra i zła nie wolno ci jeść*”, tak samo Bóg ostrzegł: „*bo gdy tylko zjesz z niego, na pewno umrzesz*” (1Moj 2,17). Zlekceważwszy Boże ostrzeżenie i zjadłszy to, co było zakazane, człowiek nie mógł się spodziewać niczego innego niż zapowiedzianych konsekwencji. Przyjrzyjmy się pokrótce głównym skutkom pierwszego grzechu człowieka

Zerwanie więzi z Bogiem

Świadomość, że dobrowolnie okazali nieposłuszeństwo Bogu, przyniosła Adamowi i Ewie natychmiastowe poczucie winy. Ich niewinność zniknęła, sumienie potępiło w nich ich czyn. Zauważyli swoją nagotę i ze wstydem próbowali ukryć się przed Bogiem. Kiedy Bóg ich skonfrontował, próbowali zrzucić winę jedno na drugie. Adam oskarżał Ewę, Ewa obwiniła węża (1Moj 3,12-13). I takim tragicznym akcentem zakończyła się piękna, osobista więź z Bogiem. Doświadczyli duchowej śmierci (1Moj 2,17) i zostali odesłani z doskonałego sadu Eden do życia całkowicie odmiennego od tego, które znali dotychczas.

Grzeszna natura

Grzech Adama i Ewy zepsuł nie tylko ich serca, ale i serca ich potomków. Biblia stwierdza, że ich grzech stał się zasadą przekazywaną przez ich potomków całemu rodzajowi ludzkiemu (Rz 5,12). Cały świat znalazł się w ten sposób pod mocą grzechu (Ga 3,22). W tym stanie staliśmy się "dziećmi gniewu" (Ef 2,3). Grzeszna natura sprawia, że człowiek nie może podobać się Bogu. Każdy człowiek postępuje według swojej zepsutej natury; grzeszy, bo jest grzesznikiem.

Biblia stwierdza, że rodzimy się z zepsutą naturą (Ps 51,7). Chcielibyśmy myśleć, że dzieci są doskonałe i nie mają grzesznej natury. Jednak gdy obserwujemy, jak dzieci waleczą między sobą, stwierdzamy, że samolubstwo należy do natury ludzkiej. Skłonności dziecka do okazywania nieposłuszeństwa rodzicom pochodzą również z jego grzesznej natury.

10 Połącz fragmenty Pisma Świętego (po lewej) z częścią ludzkiej istoty zepsutej przez grzech (po prawej).

.... a 1Tm 4,2; Tl 1,15	1) Umysł
.... b 1Kor 2,14; 2Kor 4,4; Ef 4,18	2) Emocje i uczucia
.... c Ef 2,1,5; Kol 2,13	3) Wola
.... d Jr 17,9-10;	4) Sumienie
.... e Rz 1,28; 7,18-20	5) Duch (jest martwy)

Powyższe fragmenty Biblii ukazują nam, że każda część istoty ludzkiej została zepsuta przez grzech i w tym stanie nie może uczynić nic, by podobać się Bogu. Nie oznacza to, że człowiek bez Boga nie może czynić i cenić sobie dobra. Oznacza to, że dopóki nie zostaniemy ożywieni duchowo, nie możemy zrobić nic, co zasługuje na Bożą aprobatę. A to dlatego, że w nas zostało zniszczone podobieństwo do Boga.

Człowiek nie tylko ponosi konsekwencje grzechu Adama i doświadcza skutków działania grzesznej natury, którą po nim odziedziczyliśmy, ale także ponosi konsekwencje własnych grzechów. Jeśli jestem leniwy i nie wykonuję pracy, będę cierpiał skutki takiego postępowania (moja rodzina również).

Często cierpimy z powodu nie tylko naszego grzechu, ale także grzechów innych. Obywatel? kraju, w którym rząd jest skorumpowany, nie może cieszyć się błogosławieństwem jakie przynosi dobry rząd. Dzieci ojca pijaka cierpią z powodu jego aktów przemocy. Ludzie giną w wypadkach samochodowych spowodowanych przez pijanych kierowców. Całe społeczeństwo cierpi z powodu przestępstw kryminalistów, a potem ponosi koszty zamknięcia ich w więzieniach.

W lekcji 6. widzieliśmy, że można podziwiać dobrą stronę człowieka. Teraz przyglądamy się jego tragedii. Człowiek bez Boga jest zdeprawowany. W miarę jak zbliżamy się do czasów ostatecznych, możemy się spodziewać pogorszenia sytuacji. Apostoł Paweł w malchieniu proroczym napisał takie słowa:

“A to wiecie, że w dniach ostatecznych nastaną trudne czasy; ludzie bowiem będą samolubni, chętni, chępliwci, pyszni, bluźniercy, rodzicom nieposłuszni, niewdzięczni, bezbożni, bez serca, nieprzejednani, przewrotni, niepowściągliwi, okrutni, nie miłujący tego, co dobre, zdradzieccy, zachwali, nadeś, miłujący więcej rozkosze niż Boga, którzy przybierają pozor pobożności, podczas gdy ich życie jest zaprzeczeniem jej mocy; również tych się wystrzegaj.” (2Tm 3,1-5)

II Które zdanie najlepiej wyraża konsekwencje grzechu?

- Cierpimy dzisiaj nie tylko z powodu grzechu Adama i odziedziczonej grzesznej natury, ale także z powodu grzechów innych ludzi.
- Każdy człowiek ponosi konsekwencje własnego grzechu, ale jego grzech nie wywiera wpływu na życie innych ludzi.
- Grzech w czasach ostatecznych będzie się zmniejszał, ponieważ ludzie będą bardziej oświeceni.

Skutki fizyczne

Adam i Ewa w sadzie Eden nie znali choroby ani niedomagań. Bakterie, wirusy i choroby wszelkiego rodzaju pojawiły się jako skutek grzechu i odąd kojarzone są w połączeniu z grzechem i sądem (2Moj 15,26; 5Moj 28,58-62). Ból, zmęczenie i fizyczne załamanie należą do procesu zapoczątkowanego przez grzech, który w rezultacie prowadzi do śmierci fizycznej (1Moj 3,16-19). Śmierć panuje nad ludzkością na skutek upadku człowieka. Życie jest także naznaczone sprzeciwem

Szatana wobec wysiłków człowieka, by zbliżyć się, żyć i podobać się Bogu (1Moj 3,15).

Wrocie środowisko

Z powodu przekleństwa grzechu cierpi cały wszechświat (1Moj 3,17-18). Zwierzęta są dzikie. W Iz 11,6-9 znajdujemy wzmiankę o tym, że w nadchodzącym Bożym Królestwie dzikie zwierzęta złagodnieją. To prowadzi do wniosku, że działające obecnie prawo dzungli jest efektem grzechu; słabszy pada łupem silniejszego. Harmonia w naturze została zniszczona.

Także w świecie roślinnym znajdujemy skutki działania grzechu. Chwasty zaduszają dobre rośliny. Pozywienie nie rośnie bez włożenia dużego wysiłku w jego wyhodowanie ze strony człowieka. Walka człowieka ze środowiskiem, aby zdobyć pozywienie jest ciężkim zadaniem. Apostoł Paweł tak to opisuje:

“Bo stworzenie z tęsknotą oczekuje objawienia synów Bożych, gdyż stworzenie zostało poddane znikomości, nie z własnej woli, lecz z woli tego, który je poddał, w nadziei, że i samo stworzenie będzie wyzwolone z niewoli skażenia ku chwalebnej wolności dzieci Bożych. Wiemy bowiem, że całe stworzenie wspólnie wzdycha i wspólnie hołduje aż dotąd.”

(Rz 8,19-22)

Wieczne oddzielenie i kara

Ostatni skutek grzechu, o którym chcemy wspomnieć, jest ze wszystkich najsmutniejszy. Biblia stwierdza, że grzesznik, który się nie upamięta, będzie musiał cierpieć wieczną karę. Chciałbym, żeby było inaczej, ale nie odważę się zamknąć oczu na wyraźne stwierdzenia.

12 Znajdź każdy fragment i określ, co mówi na temat wiecznej kary.

- a Mt 25,41
- b Mk 9,48
- c Rz 2,8-9
- d Judy 13
- e Obj 14,10-11

Choćby mekiedy autorzy biblijni określają karę *zniszczeniem*, będzie jednak trwała ona wiecznie (patrz Ps 52,7; 2Tes 1,6-9). Zwróćmy uwagę na to, że w Ewangelii Mateusza 25,46 to samo słowo *wieczny* użyte jest na określenie

nieba i piekła: wieczne potępienie (piekło) i życie wieczne (niebo). Jeśli ludzie nie upamiętają się ze swoich grzechów i nie rozwiążą problemu grzechu w swoim życiu, cierpieć będą wieczne potępienie z dala od obecności Pana.

ODRODZENIE GRZESZNIKA

Cel 5: *Wybierz zdania wyjaśniające jak grzesznik dostępuje odrodzenia i jakie są skutki odrodzenia.*

W samym środku rozpaczy błyszczą nadziei. Bóg w swojej łasce przygotował drogę wyjścia ze śmierci duchowej. Przygotował drogę wiecznej chwały w Jego obecności dla wszystkich, którzy przyjmą Jego łaskawą ofertę. Możemy doznać duchowej i fizycznej odnowy a skutki grzechu mogą zostać usunięte.

Odrodzenie duchowe

Bóg przygotował dla człowieka duchowe odrodzenie przez śmierć swojego jedyne Syna, Jezusa, który stał się za nas ofiarą odkupieńczą dla zadośćuczynienia naszym grzechom. Wyjaśniono to zostało w J 3,16-17:

"Albowiem tak Bóg umiłował świat, że Syna swego jednorodzonego dał, aby każdy, kto weń wierzy, nie zginął, ale miał żywot wieczny. Bo nie posłał Bóg Syna na świat, aby sądził świat, lecz aby świat był przez niego zbawiony."

Ty i ja możemy otrzymać duchowe odrodzenie, jeśli upamiętamy się z naszych grzechów i postanowimy je porzucić. Musimy jednak przyjąć Bożą ofertę zbawienia i powołać się na Jego obietnicę niesienia nam pomocy. Wymaga to od nas wiary. Biblia stwierdza, że *"łaską zbawieni jesteście, przez wiarę"* (Ef 2,8). Wyznanie ust. że *"Jezus jest Panem"* (Rz 10,9) jest ostatnim wymaganiem. Kiedy uwierzymy w Niego, wyznamy i porzucimy grzech oraz pozwolimy Jezusowi być Panem naszego życia, zostaniemy odmienieni. Otrzymujemy duchowe życie (Ef 2,1-9; Kol 2,13) i stajemy się nowym stworzeniem w Chrystusie: *"Tak więc, jeśli ktoś jest w Chrystusie, nowym jest stworzeniem, stare przemigło, oś wszystko stało się nowe"* (2Kor 5,17). Apostoł napomina wierzących, by zdjęli z siebie starą naturę i pozwolili Bogu przeistoczyć nas w nowe istoty, które będą Go uwielbiały (Ef 4,17-28; Kol 3,1-17).

Przez swoją śmierć nasz Pan zapłacił karę za grzech i zaspokoił Boży gniew skierowany przeciw grzechowi. Przez Niego staliśmy się usprawiedliwieni. On

zapewnia nam przebaczenie i daje pełne, darmowe odkupienie. Daje nam także nową naturę. Mimo, że urodziliśmy się z zepsutą naturą, Bóg adoptuje nas do świętej rodziny Bożej, a ponadto nadaje nam status synów Bożych i czyni nas spadkobiercami Bożych bogactw (Rz 8,17). Nasz Pan nie tylko poczynił wszystkie te przygotowania dla naszej duchowej odnowy, ale także występuje jako nasz obrońca w sądzie, nasz orędownik, który wstawia się za nami przed Wszechmogącym Sędzią i prosi o zmiłowanie nad nami (Hbr 7,25; 1J 2,1).

Razem z darem zbawienia wierzący przyjmuje na siebie różnorakie obowiązki. Musi "chodzić w światłości" (patrz 1J 1,7; 1J 1,4-9). Chociaż chrześcijanin nigdy w swoim życiu nie osiągnie doskonałości, może chodzić w *światłości* i jej się poddawać. Kiedy to czyni, dzieją się dwie rzeczy: (1) ma społeczność z innymi wierzącymi i (2) jest oczyszczany. Oczyszczanie następuje wtedy, gdy wierzący pozwala Duchowi Świętemu pokazywać mu jego upadki, złe nastawienie i wszelkiego rodzaju grzech. Musi stałe wyznawać swoje grzechy i postanawiać stawiać opór przyszłym pokusom, żyjąc pod kontrolą Ducha Świętego (Rz 8,5).

(Bardziej szczegółowe studium doktryny zbawienia znajdziesz w kursie ICI pt. *Żywieni w Chrystusie – studium doktryny zbawienia*.)

13 W oparciu o powyższe rozważania napisz w zeszycie trzy rzeczy, które osiągnął dla nas Jezus przez ofiarę śmierci.

Odrodzenie fizyczne

Jezus przygotował dla nas nie tylko *duchowe* odrodzenie, ale Jego śmierć na krzyżu zapewnia nam odrodzenie fizyczne. Choroba jako część przekleństwa grzechu straciła swoje panowanie nad ludźmi w chwili, gdy Jezus cierpiał na krzyżu. Biblia naucza, że uzdrowienie należy do odrodzenia. A oto jedno z najpiękniejszych słów w Piśmie Świętym na temat Bożego uzdrowienia:

*"Lecz on nasze choroby nosił,
nasze cierpienia wziął na siebie
A my mieliśmy, że jest zraniony
przez Boga zbity i umęczony.
Lecz on zraniony jest za występki nasze,
starty za winy nasze.
Ukaranym został dla naszego zbawienia,
a jego ranami jesteśmy uzdrowieni."*

- (1z 53,4-5)

14 Znajdź poniższe fragmenty Pisma Świętego i określ, co każdy z nich mówi na temat Bożego uzdrowienia.

a Mt 8,17

b 1P 2,24

Jezus w czasie swojej służby publicznej uzdrowił niezliczone ilości chorych. Pouczył także tych, których wysłał do służby, aby głosili poselstwo o Królestwie Bożym i uzdrawiali chorych (patrz Mt 10,7-8; Mk 16,18; Lk 9,1-2, 10,9).

Powniebostąpieniu Jezusa cuda uzdrowienia nadal działały się przez ręce Jego naśladowców. Księga Dziejów Apostolskich pełna jest cudów uzdrowienia. Co więcej, Jakub poucza starszych zboru, aby modlili się o chorych i oczekiwali, że Bóg ich uzdrowi (Jk 5,14). Jest to zgodne ze stwierzeniem Jezusa, który powiedział, że przyszedł, abyśmy mieli "obfite życie" (J 10,10).

Świat nie został jeszcze uwolniony od choroby i cierpienia, a jednak Kościół na przestrzeni wieków świadczy, że ufający Jezusowi mogą doznać uzdrowienia w odpowiedzi na modlitwę wiary. W ten sposób śmierć naszego Pana na krzyżu Golgoty daje nam możliwość doświadczania duchowych, fizycznych i wiecznych korzyści. Przez Adama grzech wkroczył na świat, przez Jezusa Chrystusa zostaliśmy uwolnieni od grzechu i jego skutków! Uwielbiamy Boga za wspaniały dar zbawienia!

15 Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWE zdania dotyczące naszego duchowego i fizycznego odrodzenia.

- a Najważniejszy aspekt duchowego odrodzenia polega na tym, że pozwala nam z powrotem nawiązać społeczność z Bogiem.
- b Ponieważ Jezus umarł na krzyżu jako ofiara odkupieńcza za nasz grzech, ludzkość została już uwolniona od kary za grzech.
- c Duchowe odrodzenie wymaga od człowieka upamiętania, odwrócenia się od grzechu i chodzenia w światłości.
- d Choroba należy do przekleństwa grzechu i musimy ją zaakceptować jako część naszego życia.
- e Warunkiem Bożego uzdrowienia jest wiara.
- f Chodzenie w światłości przynosi oczyszczenie z grzechów i społeczność z innymi wierzącymi.
- g Wielu ludzi od czasów Nowego Testamentu do dziś doświadczyło Bożego uzdrowienia.
- h Jedynym wymaganiem przy Bożym uzdrowieniu jest modlitwa starszych zboru.
- i Wszelkie konsekwencje grzechu Adama dla ludzkości zostały przezwyciężone przez odkupieńczą śmierć Chrystusa na krzyżu.

Jest to ostatnia lekcja części 2. Po wykonaniu sprawdzianu powtórz lekcje 5, 6 i 7 i odpowiedz na pytania w zeszycie odpowiedzi.

Pytania kontrolne

KRÓTKA ODPOWIEDŹ. Dokończ poniższe zdania.

1 Początki grzechu wśród ludzi możemy datować od grzechu

.....

2 Początki grzechu we wszechświecie możemy datować od buntu

.....

3 Dwa dowody na rzeczywistość grzechu są następujące

.....

4 Kroki niezbędne do odrodzenia grzesznika są następujące

.....

5 Najsmutniejszym i najpoważniejszym skutkiem grzechu jest

.....

PRAWDA–FALSZ. Umieść **P** przed każdym prawdziwym zdaniem, a **F** przed każdym zdaniem nieprawdziwym.

.... 6 Człowiek nie miałby możliwości zgrzeszyć, gdyby Szatan nie zgrzeszył pierwszy.

.... 7 Prawa są niezbędne z powodu grzesznej natury człowieka.

.... 8 Biblia podaje wiele dowodów na to, że człowiek nie może sam z siebie zadowolić Boga.

- ...9 Według Biblii do upadku Szatana przyczyniły się jego pycha i egoizm.
- ...10 Strategia działania Szatana we współczesnym świecie polega na opracowaniu planu całkowicie przeciwnego Bożemu planowi.
- ...11 Zjedzenie owocu przez Ewę było grzechem tylko dlatego, że był to czyn zabroniony przez Boga.
- ...12 Ponieważ grzech ogarnął rodzaj ludzki, każdy człowiek rodzi się martwy duchowo.

Odpowiedzi na pytania nauczające

- 8 Odpowiedź powinna zawierać następujące myśli: Bóg postanowił dać człowiekowi zdolność dokonywania własnych wyborów i możliwość podjęcia własnej decyzji służenia Bogu. Taka sytuacja wymagała dokonania próby, aby mogło dojść do podjęcia prawdziwej decyzji. Nasi pierwsi rodzice, Adam i Ewa, postanowili pójść za własnymi egoistycznymi pragnieniami zamiast za Bogiem. Ponieważ zgrzeszyli przeciw Bogu, okazując nieposłuszeństwo Jego prawu, odziedziczyli po nich grzeszną naturę. Boża kara jest uzasadniona, ponieważ Adam i Ewa dokonali dobrowolnego wyboru pomiędzy dobrem a złem, wiedząc, że będą musieli ponieść konsekwencje.
- 1 Nieposłuszeństwo Bogu.
- 9 a 3) Samolubstwo, d 1) Wykroczenie.
b 5) Nieczystość, e 4) Bunt.
c 2) Chybiecie celu.
- 2 Nowe pokolenie czyniło zło w oczach Pana (zgrzeszyli przeciwko Bogu).
- 10 a 4) Sumienie, d 2) Emocje.
b 1) Umysł, e 3) Wola.
c 5) Duch.
- 3 Izraelici powracali do czynienia zła.
- 11 a) Cierpimy dzisiaj nie tylko z powodu grzechu Adama i odziedziczonej grzesznej natury, ale także z powodu grzechów innych ludzi.

CZĘŚĆ 3

BOŻY SYSTEM NA ZIEMI

LEKCJA 8

PISMO ŚWIĘTE – PISEMNE OBJAWIENIE BOGA

W poprzednich lekcjach poznaliśmy wiele faktów dotyczących natury Boga, natury człowieka, pochodzenia i natury grzechu, aniołów i ich działania oraz Bożego planu odkupienia upadłego człowieka. Na pewno zauważyłeś, że głównym źródłem wszystkich tych doktryn jest Biblia, Pismo Święte. Jest to pismem objawienie się Boga.

Prawdziwym jest założenie, że suwerenny, miłujący, sprawiedliwy Bóg będzie chciał objawić się swojemu racjonalnemu stworzeniu za pomocą przekazu pisanego. Jakże wspaniale jest to, że Bóg postanowił posłużyć się ludźmi poddanymi Jego woli i uczynić ich autorami Pisma Świętego. Cudownie jest dowiadywać się o tym, jak zapiski ponad 40 osób powstałe w okresie ok. 1600 lat, zostały przez Boga zachowane i znajdują się w naszej Biblii.

Zaczynając studiowanie części 3., rozważymy najpierw objawienie Bożego planu odkupienia, zapisanego w Piśmie Świętym. Po drugie, rozpatrzmy dowody na to, że Biblia jest prawdziwie świętym Słowem Boga. Następnie zastanówimy się nad Kościołem, Ciałem, którym posługuje się Bóg, by wzywać ludzi niezbaawionych do siebie, pokrzepiać ich wiarę i czynić ich efektywnymi świadkami. W ostatniej lekcji naszego kursu rozważymy cele odkupienia w odniesieniu do przyszłości.

Plan lekcji

Potrzeba pisemnego objawienia
Natchnienie Pisma Świętego
Wyjątkowość Pisma Świętego
Interpretacja Pisma Świętego
Autorytet Pisma Świętego

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinieneś umieć:

- Zdefiniować terminy związane z natchnieniem Pisma Świętego.
- Powiedzieć, dlaczego było potrzebne pisemne objawienie Boga.
- Wyjaśnić, co rozumiemy przez *wyjątkowość* i *autorytet* Pisma Świętego.
- Przedstawić, jakie miejsce Pismo Święte powinno zajmować w życiu wierzących i Kościoła.
- Zrozumieć znaczenie poprawnej interpretacji Pisma Świętego.

Czynności lekcyjne

1. Przestudiuj lekcję zgodnie z procedurą podaną w lekcji 1. Pamiętaj o przeczytaniu wszystkich fragmentów Pisma Świętego podanych w treści lekcji. Udziel odpowiedzi na wszystkie pytania nauczajace.
2. Znajdź w słowniczku wszystkie nowe dla siebie słowa kluczowe i zapoznaj się z ich definicjami.
3. Odpowiedz na pytania kontrolne i sprawdź odpowiedzi.

Słowa kluczowe

apokaliptyczny	natchnienie	tradycja ustna
autografy	niezgodność	uwierzytelnić
budujący	objawienie	wiarygodny
doktryna	odkrycie	wypaczenie
kanon	oświecać	zachowanie
miarodajny		

Treść lekcji

POTRZEBA PISEMNEGO OBJAWIENIA

Cel 1. *Znajdź zdania wyjaśniające, dlaczego istniała potrzeba pisemnego objawienia się Boga.*

Większość z nas ma słabą pamięć. Jeśli Bóg objawiłby mi się (twarzą w twarz w określonym momencie mojego życia, szybko zapomniałbym pewnych szczegółów tego objawienia. Wkrótce wspomnienia tego wydarzenia wyblakłyby. Moze przypomniałbym sobie niektóre części objawienia bardziej żywo, ale na pewno wspomnienia szczegółów zatarłyby się i byłyby niejasne. Gdybym natychmiast po objawieniu opowiedział je ze szczegółami mojemu dziecku, na pewno nie zapamiętałoby wszystkiego, co powiedziałem. Gdyby mój syn miał je potem dalej przekazać swoim dzieciom, upływ czasu zatarłby historię w jego pamięci i wypaczył ją. Widzimy zatem, że taka metoda przekazywania Bóżeo objawienia nie byłaby rzetelna.

Tradycja ustna, historie przekazywane z pokolenia na pokolenie, mogą się znacznie zmieniać w miarę upływu czasu. Widac zatem wyraźnie, że ta metoda dowiadywania się o Boga i Jego celach nie jest godna zaufania.

Nasz wielki i mądry Bóg okazuje swoją miłość do nas także przez to, że nas zabezpiecza. Zapewnia nam fizyczne przetrwanie, na przykład przez obieg wody, co powoduje uzupełnianie i oczyszczanie zasobów wody. Niemniej wspaniała jest Jego metoda uzupełniania tlenu w atmosferze. Wydychając wydalamy dwutlenek węgla, natomiast rośliny uwalniają do atmosfery tlen. Człowiek wdycha tlen produkowany przez rośliny, natomiast rośliny do produkcji pożywienia zużywają wydychany przez nas dwutlenek węgla.

Jeśli Bóg tak wspaniale zapewnił nam *fizyczne* przetrwanie, na pewno nie pozostawi nas samych w sprawach *duchowych*. Bez Bożego objawienia, naturalny człowiek nie uświadomiłby nawet sobie swojej beznadziejnej sytuacji i potrzeby znalezienia pomocy. By zrozumieć, dlaczego potrzebujemy Bożego objawienia, musimy zrozumieć, co znaczy słowo *objawienie* w odniesieniu do Boga. Oznacza ono, że Bóg *objawia* albo *odkłada* ludziom coś, czego nie byłby w stanie inaczej poznać, dowiedzieć się na temat Niego samego i Jego planów. Zapamiętaj tę definicję i inne definicje kluczowych słów przedstawiane w tej lekcji.

1 Zapisz definicję słowa "objawienie" w odniesieniu do Boga. Wykorzystaj do tego swój zeszyt.

Bóg jest wielki i kochający i ponieważ człowiek rozpaczliwie potrzebuje pomocy w rozwiązaniu problemu grzechu, możemy się spodziewać, że Bóg jasno powie człowiekowi o tym, kim jest i czego oczekuje od człowieka. Co więcej, najlepiej byłoby zapewnić temu objawieniu odpowiednią ochronę, tak by ludzie mogli posiadać nie wypaczoną informację. Dlatego, jak mogliśmy się tego spodziewać, Bóg zadbał o to, by Jego objawienie zachowało się w formie pisanej.

2 Zakreśl litery poprzedzające PRAWDZIWE zdania.

- a Bóg musiał przekazać pisemne objawienie po to, by ludzie wiedzieli, czego od nich oczekuje.
- b Tradycja ustna jest najbardziej godnym zaufania sposobem przekazywania Bożego objawienia z pokolenia na pokolenie.
- c Tradycja ustna jest lepsza niż przekaz pisany, ponieważ można ją uwspółcześniać i zmieniać zgodnie z potrzebami człowieka.
- d Przekaz pisany posiada pewne normy, które pozwalają na dokładne zachowanie obrazu przeszłości tak, byśmy nie zapomnieli o tym, co się wydarzyło.

NATCHNIENIE PISMA ŚWIĘTEGO

Określenie natchnienia

Cel 2. *Określ i wymień dowody na natchnienie Pisma Świętego.*

Wierzymy, że Pismo Boga jest nieomylnym (bezbłędnym) objawieniem Jego samego i Jego celów w życiu ludzi. Zostało ono napisane przez ludzkich autorów pod *natchnieniem* Ducha Świętego. Jest to zapisany przekaz Bożej prawdy, którą może być w pełni odkryta jedynie za pośrednictwem Bożego objawienia.

Przez Pismo Święte rozumiemy Stary i Nowy Testament – Biblię składającą się z 66 ksiąg. (Niektórzy przyjmują do kanonu księgi apokryficzne i uznają większą liczbę świętych ksiąg.)

Przez natchnienie rozumiemy działanie Ducha Świętego, który kierował i nadzorował ludzkich pisarzy Pisma Świętego w wyborze materiału zawartego w księgach i doborze słów. Było to szczególne uzdolnienie do wykonania szczególnego zadania. Bóg umieścił w umysłach i sercach piszących to, co chciał przez nich wyrazić. Pisali oni pod kierownictwem Ducha Świętego, który uszegli autorów przed błędami i pominięciami w zapisywaniu tego, co Bóg chciał powiedzieć. Jednocześnie można zauważyć, jak wspaniale Bóg wykorzystał osobowość ludzkich autorów w zapisywaniu swojego objawienia. Styl, słownictwo każdej księgi zawartej w Piśmie Świętym są charakterystyczne dla danego pisarza i jego osobowości.

Autorzy Biblii nie zawsze byli świadomi tego, że to, co piszą, będzie częścią Bożego pisanego objawienia. Niemniej jednak, gdy przychodziło natchnienie, pisali posłusznie i nie mieli wątpliwości, jakich słów używać. Bóg, na przykład, natchnął Łukasza, by zbadał i poznał wszystkie świadectwa naocznych świadków życia Jezusa, aby przedstawić uporządkowany zapis (Łk 1,1-4). Paweł pisał czysto odpowiadając na pytania zborów, podając nauczanie potrzebne w zborach i pocouczenie dla jednostek (1 Kor 1,10-13; 7,1; Ga 1,6-7; 1 Tim 1,3; Fj 10). A jednak wszystko co napisał było z inspiracji Ducha Świętego.

Dwa fragmenty w Nowym Testamencie rzucają cenne światło na rodzaj natchnienia pisarzy. Paweł powiada, że *całe Pismo przez Boga jest natchnione* (1 Tim 3,16). Piotr zaś podaje następujące stwierdzenie:

“(...) wszelkie proroctwo Pisma nie podlega dobrowolnemu wykładowi, albowiem proroctwa nie przychodziło nigdy z woli ludzkiej; lecz wypowiadali je ludzie Boży, natchnieni Duchem Świętym” (2P 1,20-21).

Często sami pisarze mówią o swoim natchnieniu albo o inspiracji doświadczanej przez innych autorów Pisma. Piszą o tym używając określenia: *Bóg do nich przemówił*.

3 Znajdź poniższe fragmenty Pisma i określ, w jaki sposób Bóg przemawiał przez pisarzy

- a 2Moj 17,14
- b 2Moj 24,4
- c Iz 43,1
- d Jr 11,1
- e Am 1,3.6.9
- f 1Kor 14,37
- g 2P 3,15-16

Widzimy stąd, że natchnienie Ducha Świętego spoczywające na autorach Biblii było *szczególnym uzdolnieniem do wykonania konkretnego zadania*.

4 Wybierz właściwe zakończenie następującego zdania: *Natchnienie Pisma odnosi się do*.

- a) każdej pracy opartej na temacie biblijnym.
- b) konkretnego uzdolnienia Ducha Świętego do wykonania szczególnego zadania.
- c) każdej myśli i każdego czynu zapisanego w Piśmie.
- d) prowadzenia Ducha Świętego w życiu ludzi wybranych do zapisania Bożego objawienia Jego samego i Jego planu.
- e) stylu i słownictwa autorów Pisma.
- f) całej zawartości Pisma wraz z wybranym materiałem i dobranymi słowami.

Dowody natchnienia

Przejdźmy teraz do badania dowodów natchnienia. Rozważymy uznanie Starego Testamentu przez Jezusa, wypełnienie proroctw biblijnych i jedność tematu Biblii.

1. *Jezus demonstrował szacunek i uznanie dla Starego Testamentu.* Jezus objawiał swoje myśli na temat Starego Testamentu w trojaki sposób. Po pierwsze, potwierdził, że Słowo trwać będzie na wieki (patrz Mt 5,17-18; Lk 10,26; 21,22; J 10,35). Po drugie, powiedział, iż Pismo mówi o Nim (Mt 26,24; Mk 9,12; Lk

18,31; 24,44; J 5,39). Po trzecim, Jezus okazał, że przyjmuje aurytet Starego Testamentu cytując go (Mt 4,4 7,10; 21,13; 26,31).

Czy zwrócicieś uwagę na to, że Jezus nigdy nie wskazywał na to, aby jakaś myśl albo nauka Starego Testamentu była fałszywa lub niegodna? Na pewno wypowiedziałby swoje zdanie, gdyby jakaś część Starego Testamentu nie była natchniona. Jezus okazywał całkowitą akceptację Pisma Świętego, które sami Żydzi uznawali za natchnione przez Boga. Szacunek i akceptacja okazywane przez Jezusa Staremu Testamentowi, posługiwanie się nim, są mocnymi dowodami na poparcie nadprzyrodzonego natchnienia.

2. *Proroctwa biblijne wypełniły się.* Biblia to coś więcej niż tylko książka napisana przez utalentowanych autorów. Wypełnienie się wielu z jej przepowiedni z całą dokładnością wskazuje na zaangażowanie Ducha Świętego. W żaden sposób pewne wydarzenia nie mogły zostać przewidziane, nawet przez inteligentnego, rozsądnego człowieka. A przecież wiele z proroctw w zadziwiający sposób już się wypełniło, a pozostałe wypełnią się we właściwym czasie.

Miejsce narodzin Jezusa. Mała miejscina, w której miał się narodzić Mesjasz, została wyróżniona przez proroka Micheasza na 700 lat przed tym wydarzeniem: "Ale ty, Betlejemie Efrata, najmniejszy z okręgów judzkich, z ciebie mi wyjdzie ten, który będzie władcą Izraela. Początki jego od prawiętku, od dni samarckich" (Mt 5,1). Wyobraź sobie wszystko, co musiało się wydarzyć, aby Józef i Maria znaleźli się w tym mieście. Z czysto ludzkiego punktu widzenia można powiedzieć, że o mało co, a by się im nie udało! Bardzo szybko po ich przybyciu do miasta, narodził się Jezus. Duch Święty w swojej wszechwiedzy wiedział, że boski Król nie narodzi się w Jerozolimie, ale w małym mieście Betlejem.

Zdrada Jezusa. Zadziwia mnie fakt, że zdradę Jezusa przepowiedział Psalmista 1000 lat przed narodzeniem Jezusa. Kto mógł przypuścić, że ów Pomazaniec, za którym tęskniły pokolenia, ten, który przyniesie zbawienie Izraelowi, wyznaczony przez Boga, by władał na wieki, zostanie zdradzony przez przyjaciela. A jednak każdy z nas może przeczytać: "Nawet przyjaciel mój, któremu zaufałem, który jadł mój chleb, podniósł pięć przeciwko mnie" (Ps 41, 10).

Rodzaj śmierci. Trzecia zapowiedź, która mnie zadziwia, dotyczy rodzaju egzekucji, która w czasach, gdy Dawid pisał Ps 22, nie była znana w Izraelu. W czasach Dawida Żydzi zadawali śmierć złoczyńcom przez ukamienowanie. Ps 22 zapowiada inną metodę: "I... przebywali ręce i nogi moje" (w. 17). Brzmiało to dziwnie dla uszu Żyda, a jednak był to dokładny obraz rzymskiego ukrzyżowania.

Proroctwo określa też inne szczegóły ukrzyżowania. Pamiętaj, może, że Bóg przekazał specjalne pouczenia Mojżeszowi dotyczące przygotowania ludu do

wyjścia z Egiptu. Mieli zabić paschalnego Baranka i jego krwią pokropić futryny drzwi. Także mięso miało być specjalnie przygotowane – miało być w całości upieczone. Bóg miał wiele uzasadnień tego polecenia, ale jedno było szczególnie jasne: *żadna kość nie miała być złamana*. Jeśli gotowaliby mięso, musieliby połamać kości, aby włożyć mięso do garnka. Duch Święty wiedział, że baranek paschalny był symbolem doskonałego Baranka Paschalnego. Dlatego słowo prorocze wypowiedziane na 1000 lat przed Jego narodzeniem określało, że będzie żarliwy, przebity i zbity, ale kość Jego nie zostanie złamana (por. Iz 52,13–53,12 z Ps 34,21).

5 Przeczytaj J 19,31–37 i napisz w zeszycie, czego dowiadujemy się w związku z prorocstwem, które przed chwilą omówiliśmy.

Inne prorocтва. Wiele innych prorocztw spełniło się w sposób wykluczający zbieg okoliczności. Przyjrzyjmy się wielu prorocstwom wypełniającym się na naszych oczach, a dotyczącym odrodzenia się Izraela jako narodu i państwa (patrz Iz 35,1–2; Ez 37; Za 8,7–8; 10,9). Wypełniło się tak wiele przepowiedni z księgi Daniela, że liberalni krytycy próbowali twierdzić, iż zostały one napisane po fakcie, a nie były proroczwem. To jednak im się nie udało. Współcześnie naukowcy ciągle odkrywają nowe dowody potwierdzające fakt, że Daniel żył w czasach niewoli babilońskiej i objawienia dotyczące przyszłości zostały zapisane w tym czasie.

1. *Biblia prezentuje cudowną jedność tematów.* Choć Biblia została napisana przez 40 pisarzy, na przestrzeni ok. 1600 lat, widzimy w niej jeden główny temat: *Boże odkupienie człowieka przez ofiarę Jego Syna, Jezusa Chrystusa*. W Piśmie znajdujemy jeden system doktrynalny, takie same normy moralne, jeden plan zbawienia i jeden Boży program. W poszczególnych księgach temat ten nie jest zamazywany ani zmieniany, ale wypełniany i uzupełniany w sposób bardzo harmonijny. Wspaniała seria objawień następuje po sobie osiągając punkty kulminacyjne w finałowym fragmencie nad Szafirem. Księgi Biblii, tak różne jak 3 Mojżeszowa i Ewangelia Jana, ukazują jedną historię, jeden temat, jedno dzieło. Cztery Ewangelie podają nam szczegóły życia Chrystusa, a każda z nich rzuca światło na inny aspekt Jego charakteru i służby. A wszystkie one stanowią jedność.

6 Bez zagładania do poprzedniej części, odpowiedz w zeszycie na pytania.

- Wypisz trzy dowody na natchnienie Pisma.
- W jaki sposób Jezus okazywał, że przyjmuje autorytet Starego Testamentu?
- Podaj przykład spełnionego prorocтва biblijnego.
- Jaki jest główny temat Biblii przewijający się od 1 Księgi Mojżeszowej do księgi Objawień?

WYJĄTKOWOŚĆ PISMA ŚWIĘTEGO

Cel 3 *Określ kryteria wyjątkowości kanonu Starego i Nowego Testamentu i znajdź zdania dotyczące kanonu Pisma Świętego*

Kiedy mówimy o *wyjątkowości* Pisma Świętego, mamy na myśli fakt, że Biblia jest pisaniem, *pełnym* objawieniem Bożej prawdy. Dowiedzieliśmy się, że Bóg posłużył się ludzkimi autorami do zapisania swojego objawienia. Mówiliśmy też o czasie powstawania pełni Bożego objawienia. Dochodzimy zatem do dwóch ważnych kwestii. (1) Kiedy objawienie zostało zakończone? (2) Co zawiera się w Bożym objawieniu? Przejdźmy do zbadania tych dwu spraw

Zakończenie Bożego objawienia

Zwróciliśmy uwagę na stosunek Jezusa do Starego Testamentu – Jezus okazywał swoją akceptację wielokrotnie go cytując. Jednak zbliżając się do końca swojej ziemskiej służby, powiedział swoim uczniom, że objawi im więcej prawdy:

„Mam wam jeszcze wiele do powiedzenia, ale teraz znieść nie możecie; lecz gdy przyjdzie On, Duch Prawdy, wprowadzi was we wszelką prawdę; bo nie sam od siebie mówić będzie, lecz cokolwiek usłyszy, mówić będzie, i to, co ma przyjąć wam oznajmi. On mnie uwielbi, gdyż z niego weźmie i wam oznajmi. Wszystko, co ma Ojciec, moje jest, dlatego rzekłem, że z mego weźmie i wam oznajmi” (J 16,12-15)

Z przytoczonego fragmentu wynika, że Duch Święty objawi dodatkową prawdę. Prawda ta będzie dotyczyła *przyszłych wydarzeń* („co ma przyjść”), *przewodzenia i oświecenia* („z mego weźmie i wam oznajmi”) i dalszej doktryny („we wszelką prawdę”) potrzebnej do prowadzenia życia *podobającego się Bogu* („On mnie uwielbi”).

W wypowiedzi Jezusa zawarte są dwie niezwykle ważne sprawy:

1. Jezus obiecał, że Duch Święty dokona objawienia wprowadzając Jego naśladowców *we wszelką prawdę* (w.13). Uzdolni ich do zrozumienia i zastosowania nauczania Jezusa.
2. Jezus mówił o objawieniu nowotestamentowym zanim zostało odsłonięte przed ludzkimi autorami i zapisane. Można powiedzieć, że zostało z wyprzedzeniem *uwierzytelnione*. *Uwierzytelnić* znaczy ogłosić międzynarodym i zatwierdzić. W ten sposób dzieło autorów Ewangelii, księga Dziejów Apostolskich, Listy i księga Objawienia zostały zapowiedziane, wyjaśnione i zatwierdzone.

Autorzy, tacy jak Paweł, stwierdzali, że to co piszą otrzymali przez objawienie. Mówiąc o swoich doświadczeniach w Ef 3,1–12 apostoł powiada, że on sam, inni apostołowie i prorocy otrzymali Boże objawienie uprzednio nieznaną prawdę. Piotr także zauważał wartość tego, co objawiał Duch Święty i do czego natchnął autorów Nowego Testamentu (2P 1,20–21). W 2P 1,15–16 pisze o doktrynalnej nauce apostoła Pawła określając ją mianem *Pismo*.

Do roku 64 lub 65 po Chr. zostały napisane Ewangelie i większość Listów. Kazały one wśród zborów, 25–30 lat później apostoł Jan otrzymał Objawienie. Duch Święty uzdolnił apostoła do otrzymania tego objawienia i wydaje się, że wtedy zakończył Boże objawienie. I w tym momencie Pismo Święte zostało zakończone, nie wolno nam do niego nic dodawać ani (zmieniać). Bóg stopniowo objawiał swoją wolę i cel w okresie ok. 1600 lat. Więcej już nie potrzebujemy. Bóg powiedział wszystko, co chciał powiedzieć, odnośnie siebie samego i swojego planu dla nas.

Oznacza to, że szczególne natchnienie Ducha Świętego, które doprowadziło do powstania Słowa Bożego w formie pisanej nie jest dla nas dzisiaj dostępne. Należało wyłącznie do twórców Pisma Świętego. My możemy otrzymać Boże natchnienie do rozszerzania Jego Królestwa, ale nie pismennego objawienia. Po przeczytaniu, przestudiowaniu i zastosowaniu nauk Pisma możemy z całą stanowczością stwierdzić, że Bóg przemówił w sposób *nasny i spólny*. W *palni* objawił to, co chciał. Nie planuje niczego więcej i nic więcej nie jest potrzebne.

Musimy jednak pamiętać, że Bóg nadal przemawia do swojego Kościoła. Przez dar proroctwa Duch Święty nadal ogłasza ludziom wierzącym Boże zamysły. Jednakże każde proroctwo musi być zgodne ze Słowem Bożym, budujące, napominające i pocieszające wierzących (1Kor 14,3). Nie może zasypawać, a tyro bardziej być w sprzeczności z objawieniami podanymi w Wieku Apostolskim jako ogólne pouczenie dla kościoła.

7 Dowiedzieliśmy się, że Jezus potwierdził Stary Testament, często z niego cytując w czasie swojej służby. Odpowiedz na poniższe pytania dotyczące Nowego Testamentu w zeszycie.

- Jaki fragment Pisma Świętego mówi nam o tym, że Jezus uwierzytelnił pisma Nowego Testamentu z wyprzedzeniem?
- Czego według słów Jezusa miała dotyczyć dodatkowa prawda?
- Przytocz dwa fragmenty Biblii, które świadczą o tym, iż apostołowie wiedzieli o tym, że zapisują Boże objawienie.

8 Dlaczego tak ważne jest, byśmy wiedzieli, iż Boże przymierze objawienie, Biblia, jest pełnym Bożym objawieniem? Odpowiedz w zeszycie.

Kanon Pisma Świętego

Od ostatniego objawienia w Piśmie Świętym upłynęło prawie 1900 lat. Boże objawienie w Nowym Testamencie określało Boży plan odkupienia i Jego ostateczne zaproszenie skierowane do człowieka.

Możesz zapytać: W jaki sposób różne zapisy objawionej prawdy znalazły się razem w jednej księdze? Kiedy to nastąpiło? Jaka instytucja albo pojedyncza osoba odpowiada za zebranie ksiąg Biblii? Rozważmy te pytania.

Formowanie się Starego Testamentu

39 ksiąg Starego Testamentu nazywamy *kanonem*. Słowo to pochodzi od greckiego słowa *kanon*, które znaczyło pierwotnie "trzcina". Później zaczęło oznaczać "trzcinę mierniczą, regułę, normę". W odniesieniu do Pisma Świętego słowo *kanon* odnosi się do ksiąg, które zostały zbadane według pewnych kryteriów i uznane za spełniające wszystkie wymagania, by można było uznać je za natchnione Boże objawienie.

W skrócie – początek Bożego objawienia został zapisany przez Mojżesza ok. 1450 r. przed Chr. Ostatnie objawienia Starego Testamentu zostały zapisane ok. Końca XV w. przed Chr. Mojżeszowi przypisuje się autorstwo pierwszych pięciu ksiąg Starego Testamentu, znanych często pod nazwą *Zakon*. Następnie w Biblii hebrajskiej znajdowali się *Prorocy*. Były to księgi ludzi, którzy zajmowali urząd proroka. Trzecia część ksiąg zwana była *Pismami* i składała się z trzech grup: (1) księgi napisane na specjalną okazję, święto (na przykład, księga *Estery* używana była w czasie święta Purim); (2) księgi poetyckie (Psalmy, Przypowiesci i Jaby); (3) księgi historyczne (Daniel, Łezdrasz, Nehemiasz i Kroniki) napisane przez ludzi nie zajmujących urzędu proroka, chociaż Daniel operował danym proroczym. 39 ksiąg, składających się na Biblię Hebrajską, to te same księgi, które uznajemy za Stary Testament.

Dowody, przytaczane przez żydowskiego historyka Józefa Flawiusza (95 r. po Chr.), wskazują na to, że księgi Starego Testamentu zostały zebrane razem pod kierownictwem Łezdrasza i członków Wielkiej Synagogi w J w. przed Chrystusem. 39 ksiąg z trzech wspomnianych przez nas kategorii – Zakon, Prorocy i Pisma – zostało uznane przez lud Boży za natchnione przez Boga i za jedyną regułę wiary i życia. Zapiski dyskusji w Domu Nauki w Jamnie, w Palestynie, s. 100, 70-100 po

Chł. dowodzą uznania istnienia kanonu 39 ksiąg, które nazywamy Starym Testamentem.

Formowanie się Nowego Testamentu

W czasie dwóch wieków przed przyjściem Chrystusa Izrael cierpiał straszny ucisk i prześladowanie z rąk obcych narodów. Ludzie zastanawiali się: Dlaczego Bóg nie interwenkuje? Czy nie ma już nadziei na sprawiedliwość?

Jakby w odpowiedzi na te niespokojne pytania pojawiły się pisma zwane *apokaliptycznymi* (przepowiadające wydarzenia wstrząsające światem). Pojawiły się różne księgi, których autorami rzekomo miały być postaci biblijne. Te, tak zwane proroctwa ogłaszały, że wkrótce Bóg dokona gwałtownego sądu, ukarze niegodziwych, a wynagrodzi sprawiedliwych. Choć literatura ta posiada wartości historyczne, nie była nigdy stawiana na tym samym poziomie co Pismo Święte ani przez Żydów, ani przez pierwotny Kościół. Przykładem tego typu literatury są pisma zwane *apokryfami*.

W takich właśnie okolicznościach Jezus przyszedł, by służyć, umrzeć, zmartwychwstać i wstąpić do Ojca. Przyszedł przynieść nadzieję i światłość dla ludzi pogrążonych w ciemności grzechu; nie karał jednak niegodziwych ani nie nagradzał sprawiedliwych. Zamiast tego ustanowił Kościół i nakazał wierzącym, aby wszędzie zwiastowali ewangelię. Powiedział, że Jego naśladowcy mają głosić wszystko, co On sam powiedział (Mt 28, 20). Oczywiście, potrzebny był zapis Jego słów.

W miarę jak pierwotny Kościół wzrastał liczebnie i rozszerzał swój zasięg geograficzny, wierzący rozwijali się dzięki służbie głoszenia ewangelii. Służba ta została zapoczątkowana przez tych, którzy odeszli z Panem. Wtedy też zaczęły pojawiać się pytania dotyczące praktycznego zastosowania Słowa Bożego w rozwiązywaniu codziennych problemów. Jak chrześcijanie mieli radzić sobie w innych kulturach, spełniać wymagania społeczeństwa i reagować na herezje (opinie i doktryny sprzeczne z przyjętymi wierzeniami). Apostołscy przywódcy odpowiadali na te potrzeby pisząc pouczające listy, które krążyły między zborami. Widac wyraźnie, że ich powstanie zostało zamiejowane przez Ducha Świętego. Listy uznawane były za Pismo Święte (2P 3, 15-16). Później, w miarę jak apostołowie i pierwsze pokolenie wierzących starzeł się, Duch Święty zamsprowował pewnych autorów do spisania życia Chrystusa (2P 1, 12-15). Zapisy te zwane są Ewangeliami (Mareusza, Marka, Łukasza i Jana).

Musimy pamiętać, że w czasie rozwoju Kościoła istnieł też fałszywy "bracia", fałszywi "apostołowie" i "antychryści", którzy proponowali Kościołowi swoje

doktryny. (Przeczytaj 2Kor 11,12-15; Ga 1,6-9; 3,1; Kol 2; 1Tm 4,1-3; 2Tes 2; 2P 2; 1J 2,18-19 i Judy, które o tym mówią.) Oprócz fragmentów Pisma krążyły między zborami i inne pisma. Dlatego Kościół ustalił zasady rozpoznawania Pisma natchnionego przez Boga, które miało zająć właściwe mu miejsce w Kościele. To posunięcie oddzieliło Pismo Święte od innej literatury.

Zasady doboru (kanon) pism Nowego Testamentu były następujące:

1. Tekst musiał być napisany przez apostoła albo przez niego potwierdzony.
2. Treść musiała mieć charakter duchowy uznawany za natchniony przez Boga.
3. Musiał być powszechnie uznawany przez Kościół za natchniony przez Boga.

Bardzo wczesnie w historii Kościoła 27 ksiąg Nowego Testamentu zostało przebadanych według tych kryteriów i nieformalnie określonych jako natchnione przez Boga. Zostało to oficjalnie potwierdzone w czasie Synodu w Kartaginie w 397 r., kiedy grupa przywódców Kościoła ogłosiła, że w skład Nowego Testamentu wchodzi 27 określonych ksiąg. W ten sposób synod potwierdził tylko to, co było już oczywiste dla wierzących prowadzonych przez Ducha Świętego.

9 Określ w przybliżeniu daty i grupy osób odpowiedzialne za opracowanie kanonu Starego i Nowego Testamentu.

- a) Stary Testament
- b) Nowy Testament

10 Określ własnymi słowami kryteria wyboru spośród pism chrześcijańskich pierwszych wieków tych pism, które znalazły się w kanonie Nowego Testamentu (Odpowiedź umieść w zeszycie.)

Wiarygodność manuskryptów

Szczególnie natchnienie Ducha Świętego, pod jakim pracował autorzy zapisując Boże objawienie odnosi się do oryginałów, zwanych niekiedy autografami. Dziś nie posiadamy oryginalnych manuskryptów, ale mamy doskonałe kopie tych dokumentów. Ponieważ między kopiami istnieją drobne różnice, nie możemy do końca powiedzieć, że Bóg inspirował powstanie każdej kopii.

Jednakże nawet w kopiowaniu i przekazywaniu Pisma Świętego widzimy dowody Bożej ochrony i troski. Właściwie już sam fakt zachowania dokładnego tekstu przez tak wiele pokoleń jest eudem Bożej opatrzności. Można było by zapytać: Jak wiemy jest ten tekst, skoro istnieją różnice między kopiami? Na to pytanie możemy odpowiedzieć z całym przekonaniem: Tekst jest w pełni wiarygodny! Drob-

ne różnice zupełnie nie dotyczą którejkolwiek doktryny ani nauczania, ani też nie zmieniają naszego pojmowania objawienia Bożego.

Wielu ekspertów poświęciło całe lata na porównywanie najstarszych manuskryptów ze sobą i z innymi wiarygodnymi manuskryptami. Przeprowadzili obszernie badania. Niedawne odkrycia starych kopii tekstów biblijnych w okolicach Morza Martwego, w Qumran, w dużej mierze przyczyniły się do rozwoju prac.

Rezultaty badań naukowych potwierdziły, że w naszym posiadaniu znajdują się wiarygodne manuskrypty. Wykazano, że zachowane teksty hebrajskie i greckie są praktycznie identyczne z oryginałami (zwanymi *autografami*). Wszystkie ważne doktryny Starego i Nowego Testamentu są nienaruszone. Bóg, który natchnął autorów do zapisania Jego objawienia dla ludzi, zachował je także przez wiele pokoleń. Możemy mieć pewność, że nasza Biblia jest Słowem Bożym!

Podczas gdy Biblia wskazuje, że przy otrzymywaniu Bożego objawienia autorom towarzyszyło szczególne natchnienie Ducha Świętego (2P 1,20-21), nie możemy na podstawie Biblii stwierdzić, że takie samo natchnienie towarzyszy tłumaczom i kościołom Pisma Świętego. Nie chcę przez to powziąć, że tłumaczenia nie są wiarygodne. Wręcz przeciwnie, wiemy że współczesne i dawne tłumaczenia spełniają rygorystyczne wymagania naukowe. Większość z nich posiada wyjątkowo wysoką jakość. Jednak chcielibyśmy podkreślić, że nie możemy uznać żadnego tłumaczenia naszym ostatecznym autorytetem w sprawach wiary i życia. Powinniśmy porównywać jedną wersję z drugą i rozważać ich wartość według zasad naukowych.

11 Które z poniższych zdań są PRAWDZIWE w odniesieniu do kanonu Pisma Świętego omawianego w tej lekcji?

- a. Ponieważ nie posiadamy oryginalnych manuskryptów, nie możemy być pewni, że posiadany przez nas kanon jest natchnionym Słowem Bożym.
- b. Termin *kanon Pisma* wskazuje na to, że wszystkie księgi Biblii spełniają pewną normę: są natchnione przez Boga.
- c. Zupełnością możemy przyjąć nauczanie Biblii, ponieważ Bóg nie tylko natchnął Pismo, ale także zachował je przez wiek.
- d. Bóg nie tylko natchnął autorów Pisma w szczególny sposób, ale także inspirował naukowców, którzy tłumaczą tekst na inne języki, tak że wszystkie tłumaczenia są w pełni godne zaufania.
- e. Część literatury apokaliptycznej, np. Apokryfy zostały włączone do kanonu Starego Testamentu.

- f. Nasz Stary Testament jest identyczny z Biblią Hebrajską.
 g. Kanon Starego Testamentu składa się z 39 ksiąg, a Nowego Testamentu z 27.

INTERPRETACJA PISMA ŚWIĘTEGO

Cel 4. *Określ właściwe metody analizy i interpretacji Pisma Świętego.*

Może czytając Pismo Święte zauważyłeś pewne wiersze i fragmenty Pisma Świętego, które nie są dla Ciebie jasne, w odniesieniu do dzieł i planów Bożych. Nie objawiają także tego, czego Bóg oczekuje od człowieka. Może nie znalazłeś tam nawet wzmianki o Bogu. Ja na przykład zastanawiałem się często nad wartością księgi Kaznodziej Salomona i dlaczego znalazła się ona w Słowie Bożym. Wiele z jej stwierdzeń stało w bezpośredniej sprzeczności z innymi naukami Pisma Świętego. Czytając tę księgę znajdujemy w niej dominujący temat: "Wszystko to marność" (1,2).

Podchodząc do takich właśnie wersetów i fragmentów Pisma Świętego musimy je starannie przeanalizować, aby zinterpretować je właściwie. Musimy przeczytać wersety poprzedzające oraz następujące po danym fragmencie. W przypadku Kaznodziej, aby zrozumieć, co jest "marnością", musimy przeczytać całą księgę. Gdy dozbędziemy do ostatniego rozdziału, sens całej księgi staje się jasny. Autor wyraźnie stwierdza, że *bez Boga* całe życie jest bezużyteczne i jest marnością. Doświadczenie życiowe dało autorowi lekcję, którą chce przekazać nam w formie użytecznej rady:

"Pamiętaj o swoim Stwórcy w kwiecie swojego wieku [...] Bój się Boga i przestrzegaj jego przykazań, bo to jest obowiązek każdego człowieka. Bóg bowiem odhędzie się nad każdym człowiekiem, nad każdą rzeczą tamną – czy dobrą, czy złą" (12,1,13-14)

Przykład ten uczy nas ważnej zasady: *każdy fragment Pisma Świętego musi być analizowany i interpretowany w świetle nauczania całej Biblii*. Jeśli nauczymy się stosować tę zasadę, to będziemy budować nasze życie chrześcijańskie na zdrowych fundamentach. Nie osmielibyśmy się opierać naszego życia i działania na wyrwanym z kontekstu wersecie albo fragmencie. Jeśli nie będziemy stosować tej zasady, możemy popaść w poważne kłopoty.

Bóg pomaga rozumieć nauczanie Jego Słowa. Duch Święty nie tylko natchnął ludzi, którzy pisali Pismo Święte, ale także *oświeca* umysły czytających. Oznacza to, że Duch Święty *oświeca* umysł wierzącego, aby ten rozumiał to, co czyta. Bez pomocy Ducha Świętego nikt nie jest w stanie właściwie rozumieć Pisma Święte-

go, ponieważ grzech zaślepił umysł. Gdy Duch Święty mieszka w nas, wyjaśnia nam prawdy Słowa Bożego i pomaga nam właściwie je interpretować. (Patrz Rz 1,21; Ef 1,18; 4,18; 1Kor 2,6-16 i 1J 2,20,27).

Widzimy zatem, że Biblia jest Bożym objawieniem dla człowieka. Niektóre stwierdzenia zapisane w Biblii, jeśli nawet na pierwszy rzut oka wydają się kontrowersyjne, interpretowane w świetle nauczania całej Biblii, stają się jasne. Co więcej, Duch Święty oświeca nasze umysły, byśmy właściwie interpretowali Słowo Boże i rozumieli lekcję, której uczy nas Bóg.

12 Dokonaj zdanie: Każdy fragment Pisma Świętego musi być analizowany i interpretowany w świetle nauczania ...

AUTORYTET PISMA ŚWIĘTEGO

Cel 5. *Określ, jakie miejsce w naszym życiu powinno zajmować Słowo Boże.*

Kiedy studiujemy Biblię, pojawia się bardzo ważne pytanie: Jakie miejsce w naszym życiu i postępowaniu powinna zajmować Biblia? Pismo Święte bardzo wyraźnie przedstawia Bożą wolę w tej sprawie. *Dowiadujemy się, że Słowo Boże powinno być ostatecznym autorytetem we wszystkich sprawach wiary i życia* (2Tm 3,16-17).

Bardzo wcześnie w swoim porozumiewaniu się z ludźmi Bóg objawił swoją wolę i plan. Pomformował także ludzi o tym, czego od nich oczekuje – aby znali Jego przykazania i postępowali zgodnie z nimi: *“Wszystko, co ja wam powiedziałem, starannie wypełniajcie. Nic do tego nie będziecie dodawał ani niczego od tego nie umiesz”* (5Moj 13,1). Bóg zapowiedział nawet, że będzie ich wypróbowywał, czy zrozumieją Jego słowo i czy okażą mu posłuszeństwo (5Moj 13,4).

Jeśliby powstał wśród ciebie prorok albo ten, kto ma sny, i zapowiedział ci znak albo cud, i potem nastąpiłby ten znak albo cud, o którym ci powiedział. Czy to sprawiłoby, że jest prawdziwym prorokiem? Nie, jeśli nie będzie mówił zgodnie z tym, czego Bóg już nauczał w swoim Słowie (patrz 5Moj 13,2-4).

Zasada ta powtarza się w całym Piśmie Świętym. Nie powinniśmy dać się zwieść cudom, znakom, tym co jest tylko akompaniamentem dla Słowa, niczym, co chciałoby nas odwieść od prawdy Słowa Bożego.

Powinniśmy trwać w społeczności z Jezusem żyjąc zgodnie z Jego słowem: *“Jeśli przykazań moich przestrzegać będziecie, trwać będziecie w miłości mojej”* (J 15,10). Naszą miłość do Chrystusa możemy okazać przez posłuszeństwo Jego objawionej woli: *“Jesteście przyjaciółmi moimi, jeśli czynić będziecie, co wam przykazuję”* (J 15,14).

Słowo Boże jest prawdą (J 17,17). Dlatego powinno być najwyższym autorytetem w naszym osobistym i zborowym życiu. W wielu naszych zborach na podwyższeniu, na przodzie stawiamy kazałnicę, ponieważ właśnie tam zwiastuje się Słowo Boże. Jest to ilustracja słów Psalmisty Dawida: *“Bo nad wszystko wywyższyłeś imię i słowo swoje”* (Ps 138,2).

Słowo Boże powinno być najważniejsze w całym naszym życiu. Jego naukę musimy stawiać ponad rodzinę i przyjaciół. Powinniśmy zwracać uwagę na jego ostrzeżenia i kierownictwo. Powinno ono panować nad naszymi uczuciami.

Bardzo ważne jest, byśmy w naszych zborach mieli zdrową naukę biblijną. W sercach ludzi wierzących musimy pielęgnować miłość do systematycznego studiowania Słowa Bożego. Ludzie powinni schodzić się do domu Bożego nie ze względu na programy działania czy osobowości ludzi, ale z powodu miłości do Słowa Bożego.

*“Trawa usycha, kwiat więdnie;
ale słowo Boga naszego trwa na wieki”*

(Iz 40,8)

13 W oparciu o powyższe nauczanie wyjaśnij w zeszycie, jakie miejsce w naszym życiu powinno zajmować Słowo Boże.

Pytania kontrolne

POLĄCZENIE

I Połącz każdy termin (po prawej) z definicją (po lewej).

... a	Przekazywanie nie spisanych historii z pokolenia na pokolenie	1. Literatura apokaliptyczna.
... b	To co dzieje się, gdy Duch Święty pomaga nam rozumieć Pismo Święte	2. Autografy.
... c	Oryginalne manuskrypty Pisma Świętego	3. Tradycja ustna.
... d	Szczególne działanie Ducha Świętego – prowadzenie pisarzy poszczególnych ksiąg Biblii	4. Kanon
... e	Odkrycie prawdy Boga o samym sobie i Jego dziełach, które inaczej nie mogłyby być poznane.	5. Natchnienie
... f	Pisma charakteryzujące się przepowiedniami o katastrofach i wydarzeniach wstrząsających światem.	6. Oświecenie
... g	System kryteriów pozwalających określić, czy dana księga jest natchniona przez Boga.	7. Objawienie

PRAWDA-FALSZ Umieść **P** przed prawdziwymi zdaniami, a **F** przed zdaniami nieprawdziwymi.

- ... 2 Kościół jest ostatecznym autorytetem w sprawach wiary i życia.
- ... 3 Aby zrozumieć prawdy Słowa Bożego, musimy starannie analizować i interpretować to, co zostało napisane w świetle całej Biblii.
- ... 4 Natchnienie Pisma Świętego dotyczy autografów, kopii, tłumaczeń i wersetów.
- ... 5 Mamy pewność, że nasza Biblia jest wiarygodna jako natchnione Słowo Boże, ponieważ widzimy dowody na to, iż Bóg zatroszczył się o przetrwanie rzetelnych tekstów.
- ... 6 Wszystkie księgi włączone do kanonu Pisma Świętego są uznawane za natchnione przez Boga.
- ... 7 *Wyjątkowość* Pisma Świętego oznacza, że w 66 księgach Biblii mamy zawarte pełne Boże objawienie.

- 11 a Fałsz. e Fałsz.
b Prawda. f Prawda.
c Prawda. g Prawda.
d Fałsz.
- 5 Chociaż istniał zwyczaj łamania gołeni ukrzyżowanych skazańców celem przyspieszenia ich śmierci, kości Jezusa nie trzeba było łamać, gdyż – jak stwierdził żołnierz – Jezus już umarł. Tak więc przebito Mu tylko bok włócznią.
- 12 całej Biblii.
- 6 a Jezus okazywał szacunek i akceptację Starego Testamentu jako Słowa Bożego; wypełniło się wiele z proroctw biblijnych; istnieje jedność tematów Biblii.
b Jezus cytował Stary Testament.
c Jednym z przykładów jest miejsce narodzenia Jezusa przepowiedziane przez Micheasza; inne dotyczy sposobu śmierci Jezusa przepowiedzianej przez Izajasza i Dawida.
d Odkupienie człowieka.
- 13 Odpowiedź powinna być podobna do następującej: Biblia, Słowo Boże powinno być ostatecznym autorytetem we wszystkich sprawach wiary i życia. Powinno kierować naszym działaniem, myślami i uczuciami. Musimy je wiernie studiować i stosować jego naukę w naszym życiu.

LEKCJA 9

KOŚCIÓŁ – SPOŁECZNOŚĆ LUDU BOŻEGO

Czy obserwowałeś kiedyś bawiące się dzieci i zauważyłeś, w jak naturalny sposób zbliżają się do siebie? Jest to dowód na to, że człowiek jest istotą społeczną – w jego naturze leży tworzenie więzi i społeczności z ludźmi mu podobnymi. Nie więc dziwnego, że Jezus ustanowił społeczność ludzi jednomyślnych – swój Kościół – aby wypełniali wolę Bożą. Kościół bowiem jest społecznością ludu Bożego, a więź między ludźmi w Kościele opiera się na indywidualnej więzi z Jezusem Chrystusem.

Piotr stwierdził: *“Wy, którzy kiedyś byliście nie ludem, teraz jesteście ludem Bożym”* (1P 2,10). Byliśmy poza społecznością. Nasze grzechy trzymały nas z dala od Boga. Kiedy jednak przyjęliśmy Jezusa jako Zbawiciela, przez wiarę nawiązaliśmy nową więź z Bogiem przez Chrystusa. Ta nowa więź wprowadziła nas także w nową więź z innymi wierzącymi. Staliśmy się członkami Bożej rodziny – Jego Kościoła.

W niniejszej lekcji przyjrzymy się instytucji, którą Bóg wybrał, aby przygotować dla siebie chwałę, by kultywować życie duchowe i przekazywać innym dobrą nowinę. Kiedy będziemy zastanawiać się nad Kościołem i zrozumimy prawdziwy sens jego istnienia, będziemy mogli lepiej ocenić wartość, jaką nadał mu Pan przez to, że oddał swoje życie za Kościół (Ef 5,25).

Plan lekcji

Czym jest Kościół?

Kiedy powstał Kościół?

Jaki jest Kościół?

Co czyni Kościół?

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinienes umieć:

- Zdefiniować termin Kościół i rozróżnić definicje biblijne i niebiblijne.
- Określić, kiedy powstał Kościół i poprzeć swoje twierdzenia dowodami biblijnymi.
- Wyjaśnić dwojaką naturę Kościoła.
- Wymienić trzy główne cele Kościoła i metody osłagania tych celów.

Czynności lekcyjne

1. Jako podstawę lekcji przeczytaj Dz 2; 1 Kor 12, 12–31; Rz 12; Ef 4, 1–16; 5, 22–33.
2. Przerób treść lekcji według procedury określonej w lekcji 1. Pamiętaj o sprawdzeniu znaczenia nowych słów.

Słowa kluczowe

denominacja	przeszkody	wyzwanie
doktrynalny	rozporządzenie	wyznanie
dynamiczny	więź	zbór
funkcje	społeczny	zbudowanie

Treść lekcji

CZYM JEST KOŚCIÓŁ?

Cel 1. *Określ definicję terminu Kościół według Pisma Świętego.*

I Załóżmy, że użyłeś słowa Kościół w obecności osoby, która nigdy przedtem nie słyszała tego słowa i pyta cię: Co znaczy słowo *Kościół*? W oparciu o swoją wiedzę napisz w zeszycie krótką odpowiedź na to pytanie.

Jeśli jesteś podobny do wielu ludzi w dzisiejszych czasach, to prawdopodobnie twoja odpowiedź wyglądała tak: "Kościół to miejsce, gdzie ludzie zbierają się na nabożeństwo". Jeśli chciałeś być bardziej precyzyjny, mogłeś nawet napisać: "Słowo »kościół« odnosi się do organizacji składającej się z grup ludzi, którzy mają takie same poglądy doktrynalne, kierują się tymi samymi zasadami i mają podobne cele."

Obie odpowiedzi dają nam pewne pojęcie o tym, jak ludzie definiują termin *kościół*. Obie można uznać za poprawne, zgodnie ze współczesnym pojmowaniem tego terminu. Jednak kiedy Biblia używa słowa *kościół*, to kryje się za nim o wiele głębszy sens.

Biblia nie określa mianem Kościoła *budynków*, jak my to dzisiaj czynimy, ale nazywa tak pewnych *ludzi*, którzy tworzą Kościół. Nie mówi też o Kościele jako o *organizacji*. Ludzie, którzy w ten sposób tłumaczą termin Kościół, kojarzą go z wyznaniem – kościół rzymskokatolicki, prawosławny, baptyistyczny, metodystyczny, itd.

W Biblii znajdujemy dwie definicje słowa *kościół*. W grece słowo tłumaczone w Nowym Testamencie jako "kościół" brzmi *ekklesia* i użyte jest na określenie ludzi, którzy zostali wywołani z tego świata bo odpowiedzieli na Boże wezwanie. Wyznawszy Jezusa jako Pana, stali się członkami Jego rodziny. Są świadkami znieruchomiałego Chrystusa, żyją według wskazań ewangelii, tak jak nakazał im ich Pan. Jest to *społeczność* ludzi posłusznych Bogu, którzy zorganizowali się, aby wykonywać Jego wolę. Na szerszą skalę społeczność wierzących, którzy wyznają Jezusa jako Pana, reprezentują *Kościół powszechny*, nazywany również *Kościółem niewidzialnym*. Termin ten obejmuje wszystkich wierzących, którzy mają tę samą wiarę i lojalność wobec Jezusa Chrystusa.

Na mniejszą skalę słowo "kościół" odnosi się do lokalnego zgromadzenia ludzi, inaczej zboru. Są to ludzie wierzący z pewnej okolicy posiadający tę samą wiarę w Jezusa Chrystusa, którzy zbierają się na wspólne nabożeństwa. Mówimy o nich, że są *Kościółem lokalnym* (zbozem) albo *Kościółem widzialnym*. Przykłady zborów widzimy w Nowym Testamencie:

Rz 1,7: *"Wszystkim, którzy jesteście w Rzymie, umiłowanym Boga, powołanym świętym"*

1 Kor 1,2: *"Zborowi Bożemu, który jest w Koryncie, poświęconym w Chrystusie Jezusie, powołanym świętym"*

Ga 1,2: *"... do zborów Galacji"*

Filp 1,1: *"... do wszystkich świętych w Chrystusie Jezusie, którzy są w Filipi wraz z biskupami i z diakonami"*

Ogólnie rzecz biorąc, można powiedzieć, że Kościół w rozumieniu Nowego Testamentu, to społeczność ludu Bożego. Termin *społeczność* jest bardzo ważny w opisie Kościoła, ponieważ mówi o poszczególnych wierzących, którzy łączą się w celu wspólnego wielbienia Boga. Taka społeczność Ducha opisana jest w Dz 2,42-47:

"I trwali w nauce apostołowskiej i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach. A dusze wszystkich ogarnięte były bojaźnią, albowiem za sprawą apostołów działo się wiele cudów i znaków. Wszyscy zaś, którzy uwierzyli, byli razem i mieli wszystko wspólne. I sprzedawali posiadłości i majątkę, i rozdzielali je wszystkim, jak komu było potrzeba. Codziennie też jedynomyślnie uczęszczali do świątyni, a łamując chleb po domach, przynosili pokarm z weselem i w prostocie serca, chwaliąc Boga i ciesząc się przychylnością całego ludu."

Biblia naucza, że Kościół jest narzędziem wybranym przez Boga do spełniania następujących funkcji:

1. Ma pomagać we wspólnym oddawaniu czci Bogu (J 4,20-24; por. z 1 Hbr 10,25).
2. Ma pomagać w duchowym wzroście wierzących (Ef 4,13-16).
3. Ma dbać o szerzenie dobrej nowiny o zbawieniu w Chrystusie wśród innych ludzi (Mt 16,18; 24,14; 28,18-20).

Później przyjrzymy się bliżej tym funkcjom.

W Piśmie Świętym często znajdujemy termin *kościół Boży* albo *kościół Chrystusowy*. Termin ten wskazuje na to, że charakter zgromadzenia nie zależy od jego członków, ale pochodzi od jego Głowy, Jezusa Chrystusa, Syna Bożego.

Dlatego Kościół jest stworzoną przez Boga społecznością ludzi zbawionych od grzechu, którzy mają tego samego Zbawiciela. Społeczność wierzących jest wspólnota, ponieważ jej członkowie są ze sobą jedno w Chrystusie dzięki jedności tworzonej przez Ducha Świętego.

W Nowym Testamencie czytamy, że ludzie, którzy uwierzyli byli zachęcani do potwierdzenia swojego wyznania Jezusa Chrystusa przez chrzest w wodzie, który jest zewnętrznym obrazem ich zjednoczenia z Chrystusem (patrz Dz 2,38; 8,12-13; 9,1-19; 10,47-48). Wierzący wchodzący w skład zborów i należący do Kościoła powszechnego charakteryzowali się następującymi cechami:

1. Wyznali wiarę w Jezusa.
2. Potwierdzili swoje wyznanie wiary przez chrzest.
3. Tak najszybciej łączyli się w społeczność (por. Dz 13,43 z 14,23).
4. Mieli wyraźny cel: połączyć się we wspólnym uwielbieniu i wykonywać wolę Bożą.

2 Zakreśl literę przed każdym właściwym dokończeniem zdania: Biblijna definicja słowa *kościół* określa go jako

- a) budynek, w którym gromadza się ludzie, aby uwielbiać Boga.
- b) zgromadzenie ludu Bożego, który zbiera się razem we wspólnej wierze i lojalności względem Jezusa Chrystusa.
- c) stworzoną przez Boga społeczność wierzących, którzy ufają temu samemu Zbawicielowi i którzy trwają w jedności dzięki zjednoczeniu z Nim.
- d) każdą grupę religijną, organizację oraz wyznanie.
- e) całą światową społeczność wierzących, którzy wyznają wspólną wiarę w Boga i uznają panowanie Jezusa Chrystusa.

KIEDY POWSTAŁ KOŚCIÓŁ?

Cel 2. *Przedstaw obydwa biblijne opisy powstania Kościoła i wypisz siedem czynności pierwszych ludzi wierzących*

Po raz pierwszy o społeczności ludu Bożego czytamy w Starym Testamencie – Bóg obiecuje Abrahamowi, że jego rodzina ubogać i ziemię (1Moj 12,1-3). Obietnica ta została spełniona w chwili wyjścia Izraelitów z niewoli egipskiej. Później koncepcja społeczności ludu Bożego pojawiła się wyraźniej w czasie zawierania przez Boga przymierza z Abrahamem, kiedy Bóg przedstawił obowiązki i błogosławieństwa (por. 2Moj 19,4-6 z 1Moj 22,17-18).

Ale historia Starego Testamentu dowodzi, że naród izraelski nie wypełnił swojej misji ubłogosławienia ziemi przez świadectwo i przykład. Choć w Starym Testamencie istniała społeczność ludu Bożego, nie wypełniła ona jednak Bożego zadania. Jednakże to nie zawiodł Boży cel powołania dla siebie ludu, wykupienia go z grzechu i obdarzenia zbawieniem. Cel ten zostanie osiągnięty przez śmierć i zmartwychwstanie Jezusa, umiłowanego Syna Bożego.

Jezus wprowadził pojęcie *Kościola* jako społeczności ludu Bożego w czasie swojej ziemskiej służby. Używając czasu przyszłego powiedział: "Zbuduję kościół mój" (Mt 16,18). Paweł zwraca uwagę w Ef 1,19-23 na to, że zanim Kościół został ustanowiony, a Jezus stał się głową odkupionej społeczności, najpierw musiało nastąpić zmartwychwstanie i wniebowstąpienie naszego Pana:

"... jaką okazał w Chrystusie, gdy wzbudził go z martwych i posadził po prawicy swojej w niebie... I wszystko poddał pod nogi jego, a jego samego ustanowił ponad wszystkim głową Kościoła, który jest ciałem jego" (w 20,27-28).

Zmartwychwstanie i wniebowstąpienie Chrystusa było także konieczne, aby Jezus mógł służyć jako wieczny Arcykapłan na rzecz swojego ludu (Kościola). Co więcej, mógł wtedy obdarzyć Kościół darami niezbędnymi do jego funkcjonowania (patrz Hbr 4,14-16; 7,25; Ef 4,7-12).

3 Które z poniższych zdań są poprawne w świetle Nowego Testamentu?

- Biblia wskazuje na to, że Kościół został ustanowiony przez Jezusa w czasie Jego służby na ziemi
- Pismo Święte dostarcza dowodów na to, że śmierć, zmartwychwstanie i wniebowstąpienie Jezusa musiały nastąpić przed ustanowieniem Kościoła.

Za chwilę "oficjalnego" powstania Kościoła uważa się tradycyjnie dzień Pięćdziesiątnicy, Zielonych Świąt, chociaż wierzący zgromadzali się i wcześniej. Spójrzmy na dowody:

1. Tuż przed wniebowstąpieniem Jezus powiedział do uczniów: "Nie oddalajcie się z Jerozolimy, lecz oczekujcie obietnicy Ojca, o której słyszeliście ode mnie; Jan bowiem chrzczył wodą, ale wy po niewiele dniach będziecie ochrzczeni Duchem Świętym" (Dz 1,4-5; przeczytaj też J 14,12; 16,7-8; 13-15).

2. Wtedy Jezus obiecał, że po otrzymaniu chrztu w Duchu Świętym, uczniowie staną się świadkami ewangelii blisko i daleko (Dz 1,8).

3. Zgodnie ze słowami Jezusa uczniowie i wierzący, którzy modlili się w Górnej Izbie zostali ochrzczeni, gdy Duch Święty zstąpił na nich w dniu Pięćdziesiątnicy, Zielonych Świąt i zamieszkał w ich życiu (Dz 2,1-4; por. J 7,37-39 z 14,17).

4. Dodatkowo tego samego dnia około 3000 ludzi odpowiedziało na zwiastowanie ewangelii i przyłączyło się do społeczności ludzi wierzących. W ten sposób został ustanowiony *kościół* i zaczął funkcjonować jako społeczność ludzi zajmujących się wielbieniem Boga, opieką i duchowym karmieniem wierzących oraz ewangelizowaniem, czyli świadczeniem o Jezusie.

W ten sposób zstąpienie Ducha Świętego oznaczało początek nowej ery – ludzie wierzący otrzymali Bożą moc do świadczenia o zbawiennej łasce Bożej i Jego powszechnym wezwaniu do przyjęcia zbawienia. Księga Dziejów Apostolskich stwierdza, że od tego dnia ludzie wierzący działali jako rodzina, wspólnie jako jedność. Oto charakterystyka wierzących w pierwotnym Kościele:

1. Normą doktrynalną była dla nich nauka apostołów (Dz 2,42).
2. Mieli społeczność z innymi wierzącymi (Dz 2,43).
3. Przestrzegali obrządku Chrztu i Wieczerzy Pańskiej (Dz 2,41-42; 47; patrz Mt 28,19; 1 Kor 11,23-26).
4. Spotykali się na publiczne oddawanie chwały Bogu i modlitwy (Dz 2,46; 4,23-31).
5. Pomagali innym ludziom wierzącym w ich potrzebach (Dz 2,41; 4,32-35; 6,1-7).
6. Wyznaczyli ludzi, którzy mieli iść zwiastować ewangelicę i zakładać społeczności ludzi wierzących (Dz 8,14-17; 11,22).
7. Badali pewne aspekty głoszonej ewangelii – sprawdzali nowych chrześcijan i ich praktyki. Ustanowili podstawowe normy doktrynalne dla chrześcijan (Dz 11,1-3; 18; 15,4-35).

4 Napisz w zeszycie, jakie dwa fakty, które wydarzyły się w dniu Pięćdziesiątnicy. Zielonych Świąt stanowią dowód na to, że tego dnia Kościół rozpoczął swoją działalność (patrz Dz 2).

5 Wypisz z pamięci siedem czynności pierwszych wierzących, które mówią o tym, że stanowili oni Kościół, jedno Ciało. Zapisz odpowiedź w zeszycie i porównaj z listą podaną w tej części lekcji. Czy lista przypomina ci działania twójego kościoła/zboru?

JAKI JEST KOŚCIÓŁ?

Cel 3 *Znajdź cechy określające naturę Kościoła.*

Kiedy ktoś przyjmuje Chrystusa jako Pana, Duch Święty, który doprowadza do zbawienia, przyląca go także do innych wierzących w społeczności, którą nazywamy Kościołem albo *Ciałem Chrystusa*. W Biblii Kościół został przyrównany do ciała, oblubienicy, budynku, winorośli, trzody. Te same porównania zostały użyte w odniesieniu do poszczególnych ludzi wierzących, zboru i Kościoła powszechnego.

6 Połącz termin (po prawej) z fragmentem Pisma Świętego, w którym on występuje (po lewej).

a 1Kor 15,4–10 (trzoda)	1. Pojedynczy wierzący
b 2Kor 11,2 (oblubienica)	2. Zbór
c 1Kor 3,16–17 (budynek)	3. Kościół powszechny
d Ef 1,22–23 (ciało)	
e Hbr 13,20 (trzoda)	
f J 15,1–5 (winorośl)	

Powyższe ćwiczenie ukazuje nam nieco istoty Kościoła. Pojedynczy człowiek wierzący nie tworzy Kościoła, ponieważ Kościół jest ciałem składającym się z wielu ludzi wierzących. Jeśli uważamy Kościół za instytucję albo organizację, szybko zapomnimy, że jest społecznością ludzi wierzących, którzy łączą się ze sobą w bliskiej społeczności dzięki osobistej więzi z Chrystusem. Wierzący ci usługują sobie nawzajem i pomagają w życiu chrześcijańskim. Zatem istotę Kościoła można wyjaśnić w dwojaki sposób. Przede wszystkim jest to więź wierzących ze sobą. Po drugie, jest to widzialna manifestacja jedności wierzących z Chrystusem.

1. *Kościół to więź ludzi wierzących ze sobą i z Chrystusem.* Kiedy grzesznik słyszy wieść ewangelii, staje przed Bogiem sam. Jego decyzja czy przyjęcie, czy

odrzuć ewangelię, jest osobistą decyzją, którą musi podjąć indywidualnie. Kiedy już ją podejmie, zauważa, że inni ludzie zdecydowali podobnie. Dlatego chociaż nawrócenie jest sprawą bardzo osobistą, nie jest kwestią wyłącznie prywatną. Wprowadza nas w osobistą więź z Jezusem Chrystusem i innymi wierzącymi. Oba rodzaje społeczności są wierzącemu niezbędne do duchowego wzrostu i rozwijania natury Chrystusowej.

Paweł mówił o więzi z Jezusem Chrystusem nawiązywanej przez człowieka wierzącego w momencie zbawienia: *"Z Chrystusem jestem ukrzyżowany; żyję więc już nie ja, ale żyje we mnie Chrystus; o obecnym życiu moim w ciele jest życiem w swej w Słone Bożym, który mnie umiłował i wydał samego siebie za mnie"* (Ga 2,20). O więzi ludzi wierzących między sobą pisał: *"Jesteśmy członkami jedni drugich"* (Ef 4,25). Oznacza to, że wszyscy wierzący tworzą razem Kościół.

Dlatego z jednej strony każdy wierzący jest jednostką, która żyje w osobistej więzi z Chrystusem i ma osobiste zadania do wykonania w życiu chrześcijańskim. Z drugiej strony wszyscy wierzący znajdują się w duchowej jedności, która także ma bliską więź z Chrystusem i wspólne zadania do wykonania.

7 Pismo Święte przyrównuje więź między Chrystusem a Kościołem do głowy i ciała. Przeczytaj (Kor 12,12-27; Ef 1,22-23; 4,7-16; Kol 1,18). W oparciu o te fragmenty określ, które z poniższych zdań są prawdziwe.

- a W Ciele Chrystusa jest wiele części.
- b Jedne części są mniej ważne od innych.
- c Pojedynczy wierzący może dorosnąć do dojrzałości chrześcijańskiej bez czynnego uczestniczenia w życiu całego Ciała Chrystusowego.
- d Każdy wierzący jest częścią Ciała Chrystusowego.
- e Każdy wierzący sam odpowiada tylko przed Chrystusem.
- f Jeśli jeden członek ciała cierpi, inne członki odczuwają ból i cierpią z nim.
- g Dary, które Chrystus daje Kościołowi są potrzebne do tego, aby każdy członek doświadczał osobistego wzrostu.

Powyższe fragmenty Pisma Świętego nauczają nas, że nie przypadkiem w Nowym Testamencie życie Kościoła przedstawione jest jako wspólnota. Ludzie nowo nawróceni szukają więzi z innymi wierzącymi w oddawaniu czei Bogu, społeczności i świadectwu. Przy nowym narodzeniu odrzucają swoją starą, samolubną naturę, a stają się członkami społeczności pełnej wzajemnej troski i dzielenia się.

Biblia wyraźnie stwierdza, że społeczność z innymi ludźmi wierzącymi w ciele odpowiedzialnym przed głową jest bardzo wymagającym zadaniem. Chodzi o to, że na każdym z nas spoczywa odpowiedzialność, która wykracza poza naszą osobistą

wybor, naszą więź z Ciałem i nasze wartości. Mamy teraz funkcjonować jako część Ciała Chrystusa. Rozumiemy teraz, dlaczego Paweł martwił się o zbór w Koryntcie.

“I proszę was, bracia, w imieniu Pana naszego, Jezusa Chrystusa, abyscie wszyscy byli jednomyślni i aby nie było między wami rozłączeń, lecz abyscie byli zespołem, jednością myśli i jednością zdania.” (1 Kor 1, 10).

Jako część Kościoła, który jako wspólnota związany jest z Chrystusem, musimy żyć w zgodzie z innymi ludźmi w Chrystusie, jeśli chcemy być w zgodzie z Nim. Kościół zatem przedstawiony w Piśmie Świętym to *ludzie*, którzy mają społeczność z Chrystusem, a przez Niego i ze sobą nawzajem.

2. *Kościół jest widzialną manifestacją zjednoczenia wierzących z Chrystusem.* Bóg zaprojektował Kościół w taki sposób, aby jego istota objawiała się przez więź między ludźmi wierzącymi. Skoła nasza więź z Chrystusem jest doświadczeniem duchowym, ja może się ona stać widzialna i rzeczywistością jedynie przez nasze życie. Mówimy innym o naszej wierze i powinniśmy to robić. Jeśli nasze życie cechuje uprzejmość, altruizm i prawdziwa chrześcijańska miłość wtedy ludzie zauważają, że nasza niewidzialna więź z Chrystusem jest rzeczywista. Jeśli jednak nie żyjemy zgodnie z wypowiedzanym świadectwem, niewierzący powiadają: *Twoje zachowanie krzyczy tak głośno, że nie słyszę, co mówisz!*

Dotyczy to także wspólnego życia w społeczności ludzi wierzących. Rzeczywistość więzi między Ciałem (Kościółem) a Jego Głową (Chrystusem) powinna wyrażać się w życiu Kościoła. Dlatego Paweł przypomina wierzącym w Efezie: *“Z wszelką pokorą i łagodnością, z uległością, znosząc jedni drugich w miłości, starając się zachować jedność Ducha w spójnym pokoniu.”* (Ef 4, 2–3).

W czasach Pawła istniały poważne bariery społeczne odgradzające Żydów od pogan, niewolników od wolnych. Porą ewangelia nie istniała szansa przekroczenia tych barier. W Ef 2, 11–22 czytamy, że dzięki krzyżowi Chrystusa nastąpiła przemiana. On zniszczył barierę między Żydem a poganinem, czyniąc ich *“współobywatelami i członkami Bożej rodziny”*. Wiąż z Chrystusem usuwa różnice społeczne i jednoczy wszystkich ludzi, którzy stają się częścią Bożej rodziny.

Jako członkowie tego samego ciała ludzie o różnym pochodzeniu społecznym powinni być zjednoczeni w duchu i mieć ten sam cel (patrz Flp 2, 2). Powinni być uprzejmi i współczujący. Jezus określił to wymaganie mianem nowego przykazania: *“Nowe przykazanie daję wam, abyscie się wzajemnie miłowali, jak ja was umiłowalem, abyscie się i wzajemnie miłowali. Po tym wszyscy poznają, żeście naprawdę moimi, jeśli miłość wzajemną miść będziecie.”* (1 J 13, 34–35).

Widząc zatem, że więź między ludźmi wierzącymi powinna charakteryzować się *miłością*, Zasada ta jest tak ważna, że na jej podstawie można określić:

jaką relację z Bogiem ma dany człowiek: *"Kto mówi, że jest w światłości, a brata swojego nienawidzi, w ciemności jest nadal"* (1 J 2.). Jan mówi dalej:

"Jasli kto mówi: Miłuje Boga, a nienawidzi brata swego, kłamcą jest, albowiem kto nie miłuje brata swego, którego widzi, nie może miłować Boga, którego nie widzi. A to przykazanie mamy od niego, aby ten, kto miłuje Boga, miłował i brata swego" (1 J 4,20-21).

Dlatego właśnie Paweł ganił koryncekich wierzących za zazdrość i kłótnie, które doprowadziły ich do podziałów i mówienia: *"Ja naśladowuję Pawła"* i *"Ja naśladowuję Apollosa"* (1 Kor 3,4). Nie jest to zachowanie godne chrześcijanina, ale nieduchowe zachowanie nieduchowych niemowląt. Takie nakazy i przykłady pomagają nam zrozumieć, że jeśli między ludźmi nie ma zgody, nie ma też zgody między nimi a Bogiem.

8 (Wybierz najlepszą odpowiedź.) Kościół jako społeczność duchowa może być najlepiej określony jako:

- a) grupa ludzi starających się zachować między sobą jedność.
- b) wszyscy wierzący w jedności z Chrystusem.
- c) codzienne przeżywanie chrześcijaństwa.

9 Istotę Kościoła jako widzialnego wyrazu więzi wierzącego z Chrystusem można określić jako:

- a) duchową więź miłości do Boga.
- b) miejsce, gdzie ludzie łączą się w grupy według pochodzenia społecznego w celu oddawania cześci Bogu.
- c) zbory ludzi wierzących w więzi jedności ze sobą opartej o miłość.

Widzimy zatem, że ze swej natury Kościół jest duchowy. Jest jednak także praktyczną społecznością, w której ludzie wierzący okazują swoją więź z Panem i ze sobą nawzajem. Stąd jest to społeczność ludzi wierzących, w której widzimy i doświadczamy prawdziwej miłości. Skoro miłość jest najważniejszą cechą więzi duchowej, to miłość ta musi się także objawiać w lokalnych kościołach, zborach:

"Kto nie miłuje, nie zna Boga, gdyż Bóg jest miłością. W tym objawiła się miłość Boga do nas, że Syna swego jednorodzonego posłał Bóg na świat, abyśmy przez niego żyli. Na tym polega miłość, że nie myślimy umiłowali Boga, lecz że On nas umiłował i posłał Syna swego jako ułaganie za grzechy nasze. Umilowami, jeżeli Bóg nas tak umiłował i myśmy powinni nawzajem się miłować" (1 J 4,8-11).

10 W oparciu o informacje zawarte w tej lekcji określ dwie cechy, które opisują naturę Kościoła.

CO CZYNI KOŚCIÓŁ

Co czyni Kościół? Jaki jest cel jego istnienia? Z listu Pawła do ludzi wierzących w Efezie doświadczamy się, że Bóg stworzył społeczność wierzących, aby przynieść chwałę swojemu imieniu. Odkupił nas ku "uwielbieniu chwały swojej" (Ef 1,6,12,14).

Kościół uwielbia Boga w trzech wymiarach:

1. *Ku górze*, gdy wierzący oddają Mu cześć.
2. *Do wewnątrz*, gdy wierzący budują siebie nawzajem.
3. *Na zewnątrz*, gdy wierzący dzielą się ewangelią z niewierzącymi.

Kościół oddaje chwałę Bogu

Cel 4. Znajdź prawdziwe zdania dotyczące wspólnego uwielbiania i wyjaśnij, co ofiarowujemy Bogu w uwielbieniu.

Uwielbienie to akt uznania Boga za godnego szacunku i czci. We wspólnym uwielbieniu ludzie wierzący oddają chwałę i cześć Bogu za Jego dobrodziejstwa darowane w Jezusie Chrystusie i przez niego okazywane ludowi Bożemu. W centrum prawdziwego uwielbienia stoi Bóg a nie ludzie. Uwielbiamy Boga za to kim jest (Jego charakter) i za to co czyni.

W lekcji 3. naszego podręcznika rozważaliśmy powody, dla których Bóg jest godzien naszego uwielbienia. Ps 107, 1-3 powiada: "Wysławiajcie Pan, albowiem jest dobry, albowiem łaska Jego trwała wieki! Niech mówią odkupieni przez Pana: ci, których wyzwolił z ręki nieprzyjaciela, których zebrał z ziemi".

Jezus stwierdził, że Bóg szuka ludzi, którzy będą Mu oddawali cześć "w duchu i w prawdzie" (J 4,23). Oznacza to, że nasze wielbienie musi być szczere i musi opierać się na osobistej więzi z Jezusem Chrystusem, poprzez naszego ducha trwającego w społeczności z Jego Duchem. Przygotowawszy nam zbawienie, Bóg usunął na zawsze bariery, które przeszkadzały w nawiązaniu społeczności z Bogiem (patrz Hbr 4,16: 10,19-22). Prawdziwe uwielbienie chrześcijańskie opiera się nie na tym, co my czynimy dla Boga, lecz opiera się na naszym poznaniu i przyjęciu tego, co On uczynił dla nas przez śmierć i zmartwychwstanie Jezusa.

Nasze uwielbienie różni się od czci, jaką oddają pogańskie bóstwom z drewna i kamienia. Ich cześć ma na celu usmierzenie gniewu bóstw albo pozyskanie ich

przychylności. Natomiast Bóg lud oddaje cześć Bogu prawdziwemu, ze świadomością, że łaskę i miłosierdzie już dawno ofiarował On za darmo wszystkim ludziom (Ps 118,1). Uwielbienie jest pełnym wdzięczności wyrażeniem Bogu podziękowania za Jego łaskę. Zawiera się w nim chwalenie i adoracja.

Chociaż często uwielbiamy Boga prywatnie, musimy też uznać znaczenie wspólnego uwielbiania, które jest *symfonią* chwały dla Boga. Kiedy rodzina Boża zbiera się w Jego obecności, aby Go czuć, każdy wierzący zauważa jedność ludu Bożego. We wspólnym uwielbianiu zauważamy pewną dynamikę, której człowiek nie może doświadczyć w samotnym uwielbieniu. Oznacza to, że kiedy łączymy się we wspólnym uwielbieniu, objawia się w nim duchowa moc, która wzmacnia każdego chwalcę. Kiedy uwielbiam Boga razem z innymi wierzącymi, doświadczam pomocy w moim uwielbieniu Boga. Dlatego Pismo Święte nakamnia nas: *"I bierzmy jedni na drugich w celu pobudzenia się do miłości i dobrych uczynków, nie opuszczając wspólnych zebrań naszych, jak to jest u niektórych w zwyczaju, lecz dodając sobie otuchy"* (1Hr 10,24-25).

Kościół we wspólnym oddawaniu chwały Bogu pod kierownictwem Ducha Świętego i zgodnie ze Słowem Bożym stara się wielbić Boga za pomocą takich środków jak modlitwa, usługa Słowem, pieśń i muzyka. Musimy jednak zauważyć, że zwykle wykonywane pewnych form uwielbienia nie oznacza prawdziwego oddawania cześć. Możemy cieszyć się pięknem muzyki, zdolnościami kaznodziej, doświadczać przyjemności przebywania z innymi ludźmi, a jednak nie oddać cześć Bogu. Pamiętajmy, że najważniejszym celem prawdziwego uwielbienia jest adoracja, oddanie cześć Bogu. On musi stać w centrum naszego uwielbienia.

Wspólne uwielbianie jest często prezentowane w Biblii. Spójrzmy na kilka przykładów:

Neh 8,6: *"Ezdrasz pobłogosławił Pana, wielkiego Boga, a cały lud, podniósłszy swoje ręce, odpowiedział: Amen, amen. Następnie skłonił swoje głowy i oddał Panu pokłon z twarzami zwróconymi do ziemi"*.

2Krn 29,28: *"Cao zgromadzenie oddawało pokłon, rozbrzmiewał śpiew i donośny głos trąb"*

1Dz 2,46-47: *"Codziennie też jednogłównie uczęszczali do świątyni, a łamiąc chleb po domach, przyjmowali pokarm z weselem i w prostocie serca, chwalcąc Boga"*

Obj 5,13: *"I słyszałem, jak wszelkie stworzenie, które jest na niebie i na ziemi, i pod ziemią, i w morzu, i wszystko, co w nich jest mówiło: Temu, który siedzi na tronie, i Barankowi, błogosławieństwo i cześć, i chwala, i moc, na wieki wieków"*

Oprócz kazania, śpiewu, modlitwy i chwaleń Boga Kościół oddaje Mu cześć także przez przestrzeganie dwóch nakazów Jezusa Chrystu i Wieczerzy Pańskiej. W czasie Chrystu nowo nawrócony człowiek składa wyznanie wiary i zamurzony zostaje w imię Ojca, Syna i Ducha Świętego na znak wewnętrznej przemiany. Wieczerza Pańska powinna być obchodzona, jak powiedział Jezus: *„(…) na pamięć moją – albowiem, alekwić ten chleb jecie, a z kielicha tego pijecie, śmierć Pańską zwiastujecie, aż przyjdzie”*. Okazywanie posłuszeństwa tym nakazom jest aktem wspólnego uwielbienia. (Porz. Mt 28,19; 1Kor 11,23–26).

11. Które z poniższych zdań są PRAWDZIWE w odniesieniu do wspólnego uwielbiania? Zakreśl litery poprzedzające wybrane przez siebie zdania.

- a) Celem wspólnego uwielbiania jest uśmierzenie Bożego gniewu i zdobycie Jego przychylności.
- b) Uwielbianie w duchu i w prawdzie wymaga szczerości i osobistej więzi z Jezusem Chrystusem.
- c) Wspólne uwielbianie łączy wierzących w jedności i mocy.
- d) Duchowe uwielbianie zawsze koncentruje się na Bogu.
- e) Wspólne uwielbianie znajduje swoje przykłady w Piśmie Świętym, tam też znajdujemy nakaz wspólnego uwielbiania.

12. Określ trzema słowami, co ofiarowujemy Bogu w czasie uwielbienia.

Kościół buduje się

Cel 5. Wyjaśnij znaczenie fraz *budować się*, a także zależność między *darami* a *owocem Ducha Świętego* i *Kościółem*.

Kiedy badamy przykłady biblijne dotyczące funkcjonowania Kościoła, jeden fakt rzuca się szczególnie w oczy: Bóg zawsze traktuje wierzących jako *społeczność*. Funkcjonowanie tej społeczności możemy lepiej zrozumieć, jeśli połączymy Kościół z koncepcją ciała. Pismo Święte używa porównania do ciała wyjaśniając funkcjonowanie Kościoła, ciała duchowego (porz. Rz 12,4–8; 1Kor 12,4–31 i Ef 4,7–16). Każdy członek ciała i jego wkład w życie jest istotny dla funkcjonowania ciała.

Ciało ludzkie jest bardzo złożonym organizmem. Składa się z wielu części, które spełniają różne funkcje. Podobnie Ciało Chrystusa ma wiele części. Każdy członek posiada jeden albo więcej darów lub uzdolnień, które pozwalają mu na pracę dla dobra całego ciała. Jakie to są dary? Gdy przyglądamy się ich listom, zauważamy, jak wielka różnorodność darów dostępna jest dla członków ciała Chrystusa.

1. Rz 12,4-8: prorokowanie, posługiwanie, nauczanie, napominanie, obdarowywanie, przywodzenie, okazywanie miłosierdzia.
2. 1 Kor 12,8-10: mowa mądrości, mowa świadzy, wiara, dary uzdrawiania, dar czynienia cudów, prorocтво, rozróżnianie duchów, mówienie innymi językami, wykładanie języków (patrz także w 28-30).

Musimy tutaj dodać, że obdarzeni ludzie dani są *Kościółowi - społeczności wierzących*. "aby przygotować świętych do dzieła posługiwania, do budowania ciała Chrystusowego" (Ef 4,12). Oznacza to, że wierzący żyją w społeczności ze sobą i są od siebie zależni. Każdy członek Ciała Chrystusowego ma służbę do wykonania. Może wnieść coś szczególnego, a każdy z nich potrzebuje tego, co wnoszą inni ludzie. Dla wszystkich członków Ciała Bóg darował apostołów, proroków, ewangelistów, pasterzy i nauczycieli (Ef 4,11).

Musimy też zwrócić uwagę na fakt, że Ciało Chrystusa jest *duchowym organizmem* złączonym z Chrystusem. Oznacza to, że jest czymś więcej niż tylko zbiorowiskiem indywidualności. Ludzie wierzący w Chrystusa złączeni są w Jego Ciało, ponieważ połączeni są z Głową. Jedność, o tym musimy zawsze pamiętać, pochodzi od samego Chrystusa. *Członkowie należą do siebie nawzajem, ponieważ należą do Chrystusa*. Ciało żyje, aby służyć Głowie. W ciele ludzkim, gdy mózg jest martwy, nie istnieje potrzeba ciała. Jeśli Chrystus nie zająłby miejsca naszej Głowy, nie istniałaby potrzeba ciała. Jezus powiedział do zboru w Sardes: "Znam uczynki twoje. Masz imię, że żyjesz, a jesteś umarły" (Obj 3,1). Kościół, aby mógł się budować, musi utrzymywać więź z Głową, Jezusem Chrystusem, przez uwielbienie. *Budować się znaczy: "pouczać, polepszać duchowo, utwierdzać"*.

Bóg dba o harmonię w Kościele, organizmie duchowym. Jak części organizmu ludzkiego reagują na potrzeby innych części, tak duchowy organizm reaguje na potrzeby poszczególnych ludzi wierzących. Jeśli cierpi jeden członek, inni dzielą z nim ból; jeśli ktoś się raduje, inni dzielą z nim radość (1 Kor 12,24-26). A to wszystko służy jednemu celowi: "Ciele ciała spojone i związane przez wszystkie wzajemnie się zasilające stawy, według zgodnego z przeznaczeniem działania każdego poszczególnego członka, rośnie i buduje siebie samo w miłości" (Ef 4,16).

Proces budowania Ciała czasami oznacza oczyszczenie Kościoła. Wymaga to zastosowania środków dyscyplinarnych wobec członka, który zgrzeszył. Jezus mówił o tym (Mt 18,15-20) i podał wskazówki, jak należy postępować z taką osobą w duchu miłości. Jeśli jednak człowiek taki nie chce słuchać i upamiętać się, powinien zostać wyłączony ze społeczności ludzi wierzących (patrz także 1 Kor 5,9-13).

Duch Święty rodzi swój owoc w człowieku wierzącym właśnie w dziedzinie relacji z innymi członkami Ciała Chrystusa. Owoce Ducha wymieniony w Ga 5,22-23 odnosi się do cech Chrystusa, które rozwijają się w nas, gdy mamy społeczność z innymi. Są to miłość, radość, pokój, cierpliwość, uprzejmość, dobroć, wierność, łagodność, samokontrola.

13 Dokończ poniższe zdania.

a Członkowie Kościoła *budują* siebie nawzajem. *Budować* się znaczy

.....

b Związek między darami Ducha a Kościołem polega na

.....

c Związek między owocem Ducha a Kościołem polega na

.....

Chrześcijaństwo to nie jest droga samotnika. Gdy czytamy księgę Dziejów Apostolskich, widzimy, że Ciała Chrystusa działa, oddaje cześć Bogu, trwa w społeczności ludzi wierzących zjednoczonych w celu chwalenia Boga, wzrasta w Jego miłości i przyprawdza innych ludzi do Bożego Królestwa. Kościół jest dany dla wzrostu, rozwoju i dojrzwania członków Ciała Chrystusa. Gdy to ma miejsce, Kościół gotowy jest do wykonywania swojej trzeciej funkcji: niesienia ewangelii niewierzącym.

Kościół ewangelizuje świat

Cel b. Wyjaśnij, w jaki sposób nauka Jezusa na temat misji Kościoła powinna być wprowadzona w czyn.

Pierwszym przykazaniem Jezusa dla ludzi w potrzebie jest: Pójdźcie do mnie (Mt 11,28). Gdy doznają już przebaczenia i akceptacji, wtedy słyszą: Idźcie (Mt 28,19). Gdy społeczność ludzi wierzących buduje się w wierze, musi zwrócić swoją energię na zewnątrz, do niewierzącego świata. Bóg używa ludzi, aby zdobywać ludzi! Kościół uwielbia Boga przez to, że ludzie wierzący dzielą się ewangelią z innymi, angażują się w ewangelizację. Słowo *ewangelizacja* znaczy dosłownie "głoszenie ewangelii". Zadaniem i przywilejem Kościoła jest *oznajmianie* wszystkim ludziom Bożego zbawienia.

Wierzący powołani są do wyjścia ze świata w tym sensie, że nie powinni już dłużej kierować się jego wartościami. Niemniej jednak wzywani są do tego, by *zanimić* ewangelią światu ludzi niewierzących. Jezus modlił się do Ojca: "Nie są ze

świata, jak i Ja nie jestem ze świata] – [Jak mnie posłałeś na świat, tak i Ja posyłam ich na świat" (J 17,16-18). Wierzący powinni porzucić styl życia ludzi niewierzących, a jednocześnie zaangażować się w zmienianie tego stylu życia. Skoro chrześcijanie zostali wysłani przez Pana zmiwa, pojawia się idea *misji*.

Nowy Testament w Mt 13,38 podaje zasięg ewangelizacji: Jezus stwierdza: "wola zaś to świat". Jezus wzywa swoich naśladowców: "Idźcie tedy i czyniście uczniami wszystkie narody, chrzcząc je [...] ucząc je przestrzegać wszystkiego, co wam przykazałem" (Mt 28, 19-20; Mk 16,15). Kościół został w ten sposób zobowiązany nieść ewangelie wszystkim ludziom.

Nakaz ewangelizacji nie jest dla chrześcijanina kwestią wyboru. Jezus powiedział, że kiedy wierzący wezmą moc Ducha Świętego, staną się dynamicznymi świadkami " (...) w Jerozolimie (i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce ziemi" (Dz 1,8). Bóg jest uwielbiony, gdy ludzie są zbawiani i przydawani do Ciała Chrystusa, ponieważ wtedy chrześcjanie przynoszą owoc, tak jak chciał tego Chrystus (J 15,1-8).

14 Księga Dziejów Apostolskich podaje nam wiele przykładów tego, jak powinniśmy traktować nasze zadanie niesienia ewangelii. Przeczytaj poniższe fragmenty i napisz, jak reagowali apostołowie w każdym przypadku.

- a. Dz 4,16-20 _____
- b. Dz 4,31 _____
- c. Dz 5, 40-42 _____

Dzisiaj na świecie żyje ok. 5,7 mld ludzi. Ocenia się, że ok. 4,2 mld nie słyszało prawdziwego świadectwa ewangelii o Jezusie Chrystusie. Pan zmiwa wzywa nas, byśmy głosili im dobrą nowinę. On wylewa swojego Ducha na swoje sługi na całym świecie, zachęcając ich do poświęcenia się niedokończonemu dziełu ewangelizacji. Bóg wyposażył Kościół nie tylko w moc Ducha Świętego, ale także w narzędzia do wykonywania misji takie jak radio, telewizja, literatura, sieci komputerowe i masowe spotkania ewangelizacyjne (w niektórych kręgach kulturowych). Ewangelia jest dzisiaj zwiastowana na szerszą skalę niż kiedykolwiek przedtem. Niemniej jednak najskuteczniejszym środkiem ewangelizacji świata jest skuteczne świadectwo życia każdego wierzącego tam, gdzie żyje i mieszka.

Naszym celem zatem powinno być, aby każdy człowiek, który przychodzi do Chrystusa a wychodzi ze świata, wrócił do niego jako ambasador Chrystusa. Zgodnie z Bożym pragnieniem każdy wierzący jako Jego przedstawiciel powinien powrócić do świata z nowymi przekonaniami, nowymi zasadami, niosąc wieść zbawienia. W ten sposób Kościół może posłusznie i skutecznie spełniać swoją misję, przysparzając chwały Bogu.

15 Odpowiedz krótko na pytania.

- a Jak brzmi wezwanie Chrystusa do grzeszników? (jedno słowo)
- b Jak brzmi wezwanie Chrystusa do wierzących? (jedno słowo)
- c Co Jezus ofiarował Kościołowi, aby wypełniał swoją misję?
- d Kim Bóg posługuje się, aby zdoływać zgubionych?
- e Jezus powiedział, że wierzący nie są ze świata. Co miał na myśli?
- f Co miał na myśli mówiąc, że wierzący są na świecie?
- g Przykłady apostołów w Dziejach Apostolskich ukazują nam, że w kwestii misji Kościół powinien mieć nastawienie

Pytania kontrolne

WYBÓR. Wybierz najlepszą odpowiedź na każde pytanie.

1 Biblia posługuje się terminem *kościół* na określenie:

- a) grupy ludzi o podobnych wierzeniach.
- b) społeczności ludzi, którzy odpowiedzieli na Boże wezwanie.
- c) miejsca, gdzie ludzie spotykają się na uwielbianie Boga.
- d) grup ludzi, którzy mają podobne poglądy doktrynalne.

2 Biblijny przykład Kościoła jako Ciała z wieloma częściami wskazuje na to, że:

- a) ludzie spotykający się razem w Bożym imieniu tworzą Kościół.
- b) każdy człowiek mający więź z Chrystusem jest Jego Kościołem.
- c) Kościół składa się z wielu ludzi, między którymi istnieje bliska więź dzięki ich indywidualnej więzi z Chrystusem.
- d) każdy zbór jest zorganizowany w taki sposób, jak wszystkie inne.

3. Pojęcie kościoła lokalnego (zboru), inaczej kościoła widzialnego dotyczy:
- całego Ciała Chrystusowego.
 - wierzących mieszkających w określonym miejscu, którzy dzielą wiarę w Jezusa Chrystusa i zbierają się wspólnie, aby wielbić Pana.
 - wszystkich wierzących z jednego wyznania.
 - Kościola powszechnego.
4. Pojęcie *spoleczność* mówi o:
- zarządzaniu.
 - niewidzialnym Kościele.
 - ludziach mających różne pomysły, jak coś zrobić.
 - dzielenia się i wspólnych więzi.
5. Biblia świadczy o tym, że Kościół powstał:
- w czasie służby Jezusa na ziemi.
 - w czasie wniebowstąpienia Jezusa.
 - w dniu Pięćdziesiątnicy (Zielonych Świąt).
 - po nawróceniu Pawła.
6. Duchowa natura Kościoła manifestuje się w sposób widzialny przez:
- jedność i miłość wierzących do siebie nawzajem.
 - zamieszkiwanie Chrystusa w sercach ludzi wierzących.
 - dary Ducha.
 - śpiew, modlitwę i kazanie.
7. Jaki jest najlepszy dowód na to, że ktoś kocha Boga?
- Kocha też innych ludzi.
 - Wiele czasu poświęca na modlitwę i uwielbienie.
 - Zostaje członkiem zboru.
 - Świadczy niewierzącym.
8. Biblia naucza, że dary Ducha Świętego:
- otrzymuje każda osoba, która chce rozpocząć osobistą służbę.
 - otrzymuje kościół dla zbudowania; dary objawiają się przez wierzących, którzy nawzajem sobie służą.
 - dane są Kościołowi jako pomoc w ewangelizowaniu świata.
 - dane są, aby obdarowani ludzie wytworzyli w sobie charakter Chrystusowy.
9. Z porównania Kościoła do Ciała Chrystusowego uczymy się, że charakter Kościoła powinien wywodzić się z:
- członków.

- b) uczynków.
- c) Głowy.
- d) społeczności i więzi.

10 KRÓTKA ODPOWIEDŹ. Wyjaśnij cel istnienia Kościoła w odniesieniu do:

- a) Boga
- b) samego siebie
- c) świata

Odpowiedzi na pytania nauczające

- 8 b) wszyscy wierzący w jedności z Chrystusem.
- 1 Odpowiedź własna.
- 9 e) zbory ludzi wierzących w więzi jedności ze sobą opartej o miłość.
- 2 Poprawne odpowiedzi to punkty b), c) i e).
- 10 Jest to relacja miłości między ludźmi wierzącymi a Chrystusem. Jest to relacja wzajemnej miłości między ludźmi wierzącymi.
- 3 b) Pismo Święte dostarcza dowodów na to, że śmierć, zmartwychwstanie i wniebowstąpienie Jezusa musiały nastąpić przed ustanowieniem Kościoła.
- 11 Wszystkie zdania są prawdziwe oprócz a.
- 4 Uczniowie zostali wypełnieni Duchem Świętym zgodnie z obietnicą Jezusa. Około 3000 ludzi przyjęło wieść ewangelii i zostali dodani do liczby wierzących.
- 12 Wybierz spośród następujących słów: chwała, cześć, szacunek, podziękowanie, posłuszeństwo.

- 5 Porównaj swoją odpowiedź z listą podaną w tej części lekcji, a potem porównaj to z działaniem twojego kościoła/zboru.
- 13 Twoja odpowiedź powinna przypominać następującą:
- a utwierdzać, pouczać, polepszać, wzmacniać, poddawać dyscyplinie.
 - b tym, że dary dane są Kościołowi, dla dobra Kościoła jako całości. Dary Ducha objawiają się w czasie wspólnego nabożeństwa.
 - c tym, że Duch wydaje owoc w nas przez naszą społeczność z innymi. Owoc Ducha nie może zostać wytworzony poza społecznością.
- 6 a 1. Pojedynczy wierzący
 b 2. Zbór
 c 2. Zbór
 d 3. Kościół powszechny
 e 3. Kościół powszechny
 f 1. Pojedynczy wierzący
- 14 a Nie mogli nie mówić o tym, co widzieli i słyszeli.
 b Z odwagą głosili Słowo Boże.
 c Nie przestawali nauczać i zwiastować dobrą nowinę o Chrystusie Jezusie.
- 7 a, d, e, g i h są prawdziwe.
- 15 a Przyjdźcie.
 b Idźcie.
 c Ducha Świętego.
 d Wierzącymi (kościółem).
 e Wierzący oddzielili się od stylu życia świata i już nie kierują się jego wartościami.
 f Wierzący mają za zadanie niesienie światu wieści o zbawieniu, inaczej ewangelizacji.
 g Ze powinniśmy czynić wszystko, co możliwe, aby tylko głosić ewangelię całemu światu.

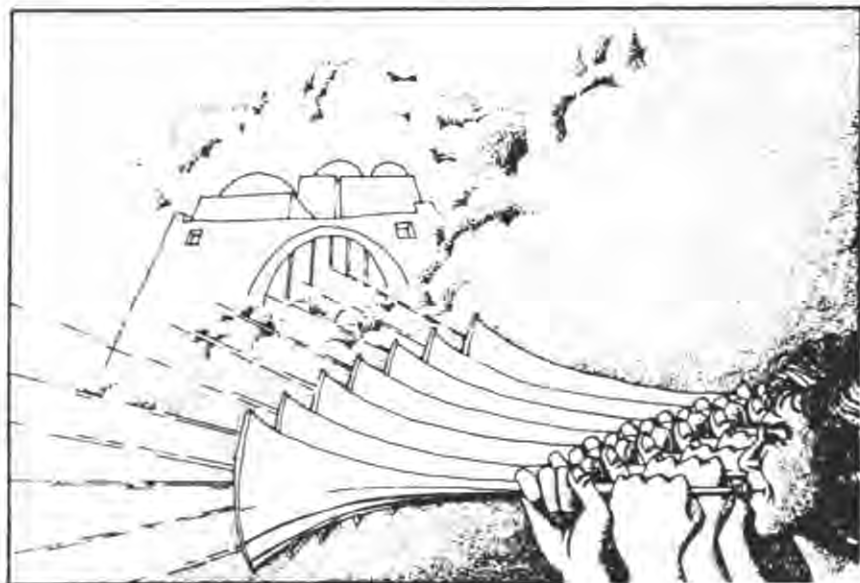
LEKCJA 10

PRZYSZŁOŚĆ – OBJAWIENIE, NAGRODA I ODPOCZNIENIE

Biblia ma wiele do powiedzenia na temat wypełnienia Bożego planu względem Jego ludu. W swoim pierwszym kazaniu po dniu Zielonych Świąt Piotr stwierdził, że w przyszłości Bóg dokona "odnowy wszechrzeczy" (Dz 3,21). Później Paweł w bardzo dramatyczny sposób ujawnił, co czeka chrześcijan w przyszłości (Rz 8,18–25). Stworzenie, stwierdził, oczekuje objawienia Bożego planu odkupienia.

Od chwili upadku człowieka przyroda cierpi tragiczne skutki przekleństwa. Człowiek także jęczy pod brzemieniem konieczności wydobywania pożywienia z przeklętej, upartej ziemi. Jego ciało cierpi skutki chorób i starzenia się. Nastrajając słuch na głos Stwórcy, człowiek (wraz z całym stworzeniem) oczekuje na błogosławione słowa: *"I nie będzie już nie przeklętego"* (Obj 22,3). Nadchodzi czas, gdy Bóg rozprawi się ze źródłem tych wszystkich problemów. Niegodziwi wraz z Szatanem zostaną osądzeni, a Jezus przyjdzie, aby zabrać sprawiedliwych, by byli razem z nim w niebie. Oto błogosławiona nadzieja wierzącego!

W niniejszej lekcji omówimy wypełnienie proroctw biblijnych i przyszłe dokonanie Bożego planu. Kiedy będziesz rozważał te istotne sprawy, zachęcam cię do zastanowienia się nad sobą i oczyszczenia ze wszystkiego, co przeszkadza ci w przygotowaniach do przyjścia Pańskiego.

Plan lekcji

Błogosławiona nadzieja

Ucisk

Objawienie się Jezusa Chrystusa

Tysiącletnie królestwo

Sąd nad Szatanem i bezbożnymi

Nowe stworzenie

Cele lekcji

Po skończeniu lekcji powinieneś umieć:

- Przedstawić kolejność wydarzeń w czasach ostatecznych i wyjaśnić znaczenie każdego wydarzenia.
- Wy tłumaczyć cel i przebieg ucisku.
- Omówić cele i dowody na nastanie tysiącletniego królestwa.
- Zrozumieć znaczenie powtórnego przyjścia naszego Pana Jezusa Chrystusa dla wierzących i niewierzących.

Czynności lekcyjne

1. Jako podstawę do lekcji przeczytaj Mt 23, Mk 13, Lk 21, 1Kor 15, 1Tes 4,13-17, 2Tes 2,1-12 i Obj 19. Pamiętaj o przeczytaniu innych fragmentów Biblii podanych w lekcji. Wykonaj zadania lekcyjne i odpowiedz na pytania kontrolne jak zwykle.
2. Powtórz lekcje 8-10. Odpowiedz na pytania do części 3. w zeszytce ze sprawdzianem. Po skończeniu prześlij arkusz odpowiedzi do instruktora (CI).

Słowa kluczowe

bluźnierstwo
dopełnienie
konfrontacja
nieskazitelné
obrzydliwość

odnowa
ramy czasowe
rewindykacja
rok szabatowy

rozproszenie
skazitelné
spustoszenie
zglądá

Treść lekcji

BŁOGOSŁAWIONA NADZIEJA

Cel 1. *Napisz krótkie definicje słów związanych z błogosławioną nadzieją*

W liście do Tytusa apostoł Paweł stwierdza, że ewangelia o łasce Bożej objawiła się dla wszystkich ludzi. Stawia przed nimi konieczność dokonania moralnego wyboru: czy sprzeciwią się bezbożności i świeckiej pożądlivości i zaczną prowadzić wstrzemięźliwe i pobożne życie w obecnym wieku, czekając na wypełnienie *błogosławionej nadziei*, czy też nie. Tę *błogosławioną nadzieją*, stwierdza, jest chwalebne objawienie się naszego wielkiego Boga i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa (Ti 2, 11-14). Jego pojawienie się przyniesie także zniszczenie wszelkiej władzy sprzeciwiającej się Bogu. Zaczynając studium czasów ostatecznych najpierw zwrócimy uwagę na *błogosławioną nadzieję* człowieka wierzącego.

W ostatnich godzinach przed śmiercią nasz Pan objawił dwunastu uczniom podstawę nadziei człowieka wierzącego. Mówił o domu Ojca, w którym jest wiele miejsca. Powiedział im, że odchodzi, aby przygotować im (i wszystkim, którzy w Niego uwierzą) miejsce. Zapewnił ich także, że tak jak od nich odchodzi, tak przyjdzie ponownie i weźmie ich do siebie, aby (razem z Nim żyli) (J 14,1-3).

To poselstwo nadziei zostało potwierdzone przez aniołów, którzy pojawili się po wniebowstąpieniu Jezusa. Powiedzieli oni: "Ten Jezus, który od was został wzięty w górę do nieba, tak przyjdzie, jak go widzieliście idącego do nieba" (Dz 1,11). Apostoł Paweł dzięki Bożemu objawieniu stwierdził, że wierzący z miernością oczekują odkupienia swoich ciał (Rz 8,23), które zostaną przemienione w chwili pojawienia się Pana Jezusa Chrystusa (Flp 3,20-21).

Pismo Święte mówi o dwóch aspektach przyjścia Pana: (1) przyjście *po* wierzących i (2) przyjście *z* wierzącymi. Jego przyjście *po* wierzących nazwane jest pochwycciem, a Jego przyjście *z* wierzącymi określane jest mianem *objawienia*. Omawiając temat czasów ostatecznych, poruszymy zagadnienie i tych dwóch wydarzeń. Zastanówmy się najpierw nad pochwycciem i otrzymaniem nagrody przez wierzących oraz ich związku z innymi wydarzeniami.

1 (Wybierz najlepszą odpowiedź) *Błogosławiana nadzieja to:*

- objawienie się Chrystusa, gdy przyjdzie *z* wierzącymi.
- pochwycenie wierzących, kiedy Chrystus przyjdzie *po* nich.
- wszystkie wydarzenia w czasach ostatecznych.

Pochwycenie wierzących

Kiedy Bóg w swojej mądrości zdecyduje, że zadanie głoszenia ewangelii zostało zakończone, dokona *uwiecznienia* (spełnienia) swojego planu.

2 Porównaj Mt 24, 14 z Mt 24,36. Czego dowiadujemy się z tych wierszy odnośnie czasu przyjścia Jezusa *po* tych, którzy do Niego należą?

W 1 Tes 4,17 czytamy, że wierzący zostaną pochwycceni na spotkanie Pana na powietrzu i zostaną zabrani do mieszkania obiecane go w 1 J 3,1-3. W 1 Kor 15,50-52 Paweł pisze, że fizycznie ciała wszystkich wierzących zostaną przemienione w jednej chwili i będą przygotowane na wejście do nieba. Wydarzenie to nastąpi niespodziewanie. Tam gdzie wierzący w danej chwili będzie, zostanie nagle pochwycony. Biblia porównuje to niespodziewane wydarzenie do przyjścia złodzieja w nocy (1 Tes 5,2).

Wiść dla wierzących brzmi tak: żyjąc z dnia na dzień, muszą być czujni i wstrzeźliwi, pamiętając, że sąd Boży spadnie na tych, którzy odrzucają Bożą ofertę zbawienia (1 Tes 5,1-11). Zatem nadzieja wierzących to (1) uniknięcie nadchodzącego gniewu Bożego, (2) przywilej oglądania Pana i (3) przemienienie na Jego podobieństwo (1 J 3,2).

3 Przeczytaj I Tes 4,13–17 i dokończ zdania

- a Pochwycone zostaną dwie grupy wierzących:
- i.
- b Nadzieja wierzących na powrót Pana opiera się na
- c Apostoł Paweł stwierdza, że niewierzący smucą się, ponieważ nie mają
- zmartwychwstania ciała i życia wiecznego.

Dokładne zbadanie I Kor 15,50–54 pozwala na stwierdzenie, że przy pochwyconiu Kościoła nastąpią pewne zmiany. W chwili pochwyconia żywi wierzący zostaną w jednej chwili przemienieni ze "śmiertelnych" w "niesmiertelnych". Oznacza to, że już nie umrą. Ciąłem wierzących, którzy umarli w Chrystusie najpierw zostaną wzbudzone z martwych, a potem przemienione ze "skazitelnych" (podlegających zniszczeniu) w "nieskazitelne" (nie podlegające zniszczeniu). Ponieważ ciało i krew – to znaczy nasze obecne ciała – nie mogą odziedziczyć Królestwa Bożego, otrzymanym pewien rodzaj *uwielbionego* ciała. Nie wszystko wiemy o tym uwielbionym ciele, ale wiemy, że już nigdy nie będzie doświadczać bólu, choroby ani śmierci i będzie wieczne.

Chociaż pochwyconie nastąpi niespodziewanie i nikt nie zna dokładnego czasu oprócz Boga Ojca, otrzymujemy pewne wskazówki dotyczące okresu, kiedy to może nastąpić. Jezus stwierdził, że zauważymy znaki i zaborzenia na niebie, które spowodują niepokój i strach wśród narodów. Ponadto tym znakom towarzyszyć będzie głód, choroby i wojny (patrz Lk 21,10.25–28). Wydarzenia te będą sygnalizować zbliżający się koniec. Po tym wierzący rozpoznają, że zbliża się chwila ich *połączenia* z Chrystusem, a także czas połączenia z ich umiłowanymi przyjaciółmi i krewnymi, którzy odeszli do Pana.

4 Wyjaśnij krótko, co stanie się z ciałami żywych i umarłych wierzących w chwili pochwyconia.

Nagroda dla wierzących

Różne fragmenty biblijne wskazują na to, że wierzący otrzymają nagrody w zależności od tego, jak prowadzili swoje chrześcijańskie życie (patrz Mt 16,27; 2J 8; Obj 22,12). Paweł zwracając się do członków zboru w Koryncie, napisał: *"Albowiem my wszyscy musimy stanąć przed sądem Chrystusowym"* (2Kor 5,10). Słowo przetłumaczone jako *sąd Chrystusowy* to *bema* i lepiej można je przełożyć jako *stanowisko przeglądu nagród*. Dobrym przykładem takiego stanowiska by-

to stanowisko sędziów w czasie zawodów olimpijskich. Z tego miejsca sędziowie obserwowali przebieg zawodów, aby zdecydować kogo nagrodzić jako zwycięzcę. W czasie takiego przeglądu każdy wierzący zda sprawę Bogu ze swojego życia (Rz 14, 10-12).

Boży sąd nad nami to sprawdzenie naszej służby chrześcijańskiej. Nie chodzi tu tak bardzo o ilość pracy, co o jakość pracy jaką wykonaliśmy dla Boga. Jakie motywacje kierowały nami w służbie? Czy było to pełne poddanie się Bogu, czy służyliśmy po to, by zwrócić uwagę na swój talent, zdolności i możliwości? Biblia wyraźnie mówi, że jakość naszej pracy zostanie zbadana i służba, która zwycięsko przejdzie próbie jakości, zostanie nagrodzona. Służba wynikająca z egoistycznych pobudek i pychy, nie będzie nagrodzona (patrz 1 Kor 3, 11-15).

Chociaż czas takiego przeglądu nie został konkretnie określony, niektórzy egzegeci uważają, że nastąpi on po pochwyceciu. W czasie gdy ludzie, którzy odrzucili Boże zbawienie, przeżywają okres największej w historii niegodziwości, cierpienia i chaosu, wierni służy Pana zostaną w Jego obecności uhonorowani.

5 (Wybierz najlepszą odpowiedź.) Pismo Święte poucza nas, że każdy wierzący zda sprawę ze swojej służby przed Bogiem i każdy otrzyma:

- a) taką samą nagrodę, bez względu na to, czy jego służba była wielka, czy mała.
- b) nagrodę w zależności od ilości i jakości służby.
- c) nagrodę w zależności od motywacji, inaczej jakości służby.
- d) nagrodę albo karę.

6 W zeszycie zapisz krótkie wyjaśnienie każdego terminu.

- a. uwielbione imię wierzącego
- b. objawienie się Jezusa Chrystusa
- c. pochwycecie
- d. błogosławiona nadzieja
- e. sąd Chrystusowy

UCISK

W rozprawie na Górze Oliwnej zapisanej w Mt 24, Mk 13 i Łk 21 Jezus odpowiedział na zadane przez uczniów pytania: (1) Kiedy zostanie zburzona świątynia? (2) Jakie będą znaki powtórnego przyjścia Jezusa i czasów ostatecznych?

Odpowiedzi Jezusa na te dwa pytania są ze sobą połączone i dlatego trudno jest stwierdzić, która część odpowiedzi odnosi się do zburzenia świątyni i rozproszenia Żydów – wydarzenia, które miało nastąpić wkrótce, a która przedstawia znaki poprzedzające powrót Jezusa i czasy ostateczne.

Dużą pomocą w zrozumieniu odpowiedzi Jezusa są nawiązania do proroctwa Daniela, które przedstawia pewne wydarzenia w czasach ostatecznych (Mi 24,15). Dodatkowo posłużymy się przeglądem historii narodu żydowskiego i ich związku z rozważanymi przez nas zagadnieniami. Bóg przedstawił nam ogólny zarys przyszłych zdarzeń dotyczących narodu żydowskiego i ich głównego miasta, Jerozolimy (Dn 9,24–27). Zarys ten prezentuje także pewne ramy czasowe, w których zawiera się zarówno historia Izraela, jak i ich przyszłość. Przeczytaj księgę Daniela rozdz. 9 jako przygotowanie do studium.

Przegląd biblijnej historii narodu żydowskiego i proroctw

Cel 2: Z listy wydarzeń przedstawionych w proroctwie Daniela 9 i Amosa 9 wybierz te, które już się dokonały.

Wizja Daniela

Pismo Święte stwierdza, że z powodu nieprzestrzegania przez naród żydowski co siedem lat szabatu dla ziemi, Bóg ogłosił, iż pozostaną w ziemi nieprzyjaciela przez siedemdziesiąt lat. (Por. 3Moj 25,2–7 i 26,14–16 31–35 z 2Krn 36,21 jako wyjaśnienie roku szabatowego i skutków jego nieprzestrzegania.) Wygląda na to, że przez 490 lat naród nie obchodził wymaganego roku szabatowego. Wyjaśnienie tego krótkiego, ale bardzo ważnego proroctwa w Dn 9 wiąże się z podobnym okresem siedemdziesięciu "siedemek" albo siedemdziesięciu "tygodni" lat wspomnianych w wersetych od 24 do 27.

Naród izraelski znał wyrażenie "tygodnie lat", gdyż każdy *siedmi* rok miał być rokiem *szabatowym* odpoczynku dla ziemi (3Moj 25,3–4). Wielki rok jubileuszowy, gdy następowały przemiany społeczne i ekonomiczne, miał miejsce co pięćdziesiąt lat – wielokrotność *tygodni lat* – siedem siedemek lub tygodni lat (patrz 3Moj 25,8–9). W czasie pięćdziesiątego roku umarzano wszystkie długi, wyzwalało niewolników, a ziemie wracały do pierwotnych właścicieli.

Jakże niezwykle było to wydarzenie, gdy pod koniec siedemdziesięciu lat niewoli, anił objawił przez Daniela nowy początek Bożego działania w narodzie żydowskim. Z proroctwa Daniela wynika, że okres ten będzie trwał tak długo, jak długo trwało naruszanie zasady roku szabatowego, czyli 490 lat (to znaczy siedemdziesiąt razy siedem lat). Przyjrzyjmy się faktom podanym w widzeniu Daniela, a potem przejdziemy do interpretacji widzenia.

SIEDEMDZIESIĄT TYGODNI W PROROCZEJ WIZJI

Siedemdziesiąt tygodni wyznaczono (wojemu ludowi) (Zydom) i (wojemu miastu świętemu (Jerozolimie)).

Daniele 9:24-29

POCZĄTEK 70 TYGODNIA

445 r.p.Chr.
Dwudziesty rok
panowania Antiochusa
(Nah. 2:1-8)

ZACHWYCENIE

Sądowa stolica
(Chryzusaowit)

OBJAWIENIE
Pan objawia się
w mocy
(Obj. 19:11-18)

Likrzyzowanie
Pomazańca
(przez 70 tygodniom
w. 26)

Jerozolima i świątynia
zostały zburzone
przez
Rzymian w 70 r.n.e

SIEDMIENASIEDZIECIU TYGODNI = SZESZCZESNASTY TYGODNI
434 lata (w. 26)

483 lata

SIEDEMDZIESIĄT TYGDZIEŃ
7 lat (w. 27)

OKRES UCISKU

Triumfalny wjazd
Pomazańca do Jerozolimy
(Lk 19:28-38)

Kościół
zwaśnięte
Ewangelie
(Mt 24:14)

Dzień Złoty Święt
Narodzinny Kościoła

WYDARZENIA, KTÓRE SIĘ JUŻ WYPEŁNIŁY

WYDARZENIA,
KTÓRE SIĘ JUŻ WYPEŁNIŁY
LUB WYPEŁNIĄ

WYDARZENIA, KTÓRE SIĘ
JESZCZE NIE WYPEŁNIŁY

1. Proroctwo dotyczy ludu Dániela, Żydów i ich świętego miasta, Jerozolimy (w. 24).
2. Proroctwo mówi o okresie siedemdziesięciu razy siedem (tydzień) lat. Jest to 490 lat.
3. Wydarzenia, które w tym czasie nastąpią:
 - a. Dopelnienie zbrodni
 - b. Przypieczeniem grzechu
 - c. Zmazanie winy
 - d. Namaszczenie Najświętszego
 - e. Przywrócenie wiecznej sprawiedliwości (w. 24).
4. Początkowy okres wynosi siedem razy siedem (49 lat) i sześćdziesiąt dwa razy siedem (434 lata), co razem daje sześćdziesiąt trzy razy siedem (483 lata – patrz w. 25).
5. Czas *rozpoczyna się* w określonym momencie: ogłoszenie rozkazu odnowy i odbudowy Jerozolimy.
6. Początkowy okres kończy się określonym wydarzeniem: przyjściem Pomazańca i wkrótce potem zabiciem Go (w. 25–26).
7. Widzimy dwóch władców: *Pomazańca* (Jezus) i *Księcia, który wkroczy* (Antychryst), którego lud zniszczy miasto i świątynię (w. 25–26).
8. Ostatnie siedem (tydzień) lat to czas, gdy książę (Antychryst) zawrze przymierze z narodem żydowskim na okres siedmiu lat. Jednak w połowie tego okresu, po trzech i pół roku, książę zerwie przymierze, zakaze czynności kultowych w świątyni i sprawi spustoszenie w świątyni, a potem nadejdzie kres.

7 W oparciu o podane wyżej informacje możemy wyciągnąć wniosek, że okres czasu przedstawiony w wizji Dániela opiera się o liczbę:

- a) tego ile razy naród żydowski nie przestrzegał roku szabatowego.
- b) władców, którzy przejmą władzę nad narodem żydowskim.
- c) tygodni w roku.

Wyjaśnienie widzenia

Przejdźmy teraz do wyjaśnienia widzenia, które w księdze Dániela 9.25 rozpoczyna się tak:

“Przeto wiedz i zrozum: Odkąd objawiło się słowo o ponownej odbudowie Jerozolimy aż do Pomazańca-Księcia jest siedem tygodni, w ciągu sześćdziesięciu dwóch tygodni znova będąc odbudowane z rynkiem i rowami miejskimi; a będą to ciężkie czasy. A po sześćdziesięciu dwóch tygodniach Pomazańce będzie zobity i nie będzie go” (w. 25–26).

Słowo o odbudowie i odnowie Jerozolimy zostało wydane w dwudziestym roku panowania Artakserksesa (Neh 2, 1-8). Zapiski historyczne datują dekret na 445 r. przed Chr. Miasto rzeczywiście zostało odbudowane w trudnych czasach. Później, po 474 latach, dokładnie tak jak w proroctwie, pojawił się Pomazańiec. Obliczono, że dokładnie w 434 lata po dekreście Artakserksesa, Jezus, Pomazańciec, wkroczył triumfalnie do Jerozolimy na zakończenie swojej ziemskiej służby (Lk 19,28-38). Poim po kilku dniach został *zabity* przez ukrzyżowanie.

Następnie w widzeniu Daniela anioł powiedział mu, że lud nadchodzącego królestwa po śmierci Pomazańca zniszczy miasto i świątynie (w.26). Ta część proroctwa wypełniła się dokładnie w 70 r. po Chr. – gdy armia rzymska zniszczyła Jerozolimę, zburzyła mury, spaliła świątynię i rozrzucała kamienie, z których była zbudowana (Mt 24,2). W tym czasie Żydzi, Izrael, przestali istnieć jako suwerenny naród. Rozproszyli się po krańcach ziemi, a wypełnienie długoplanowych celów Bożych zostało pozornie opóźnione (Dn 9,24).

Wydarzenia ostatniego tygodnia lat w wizji Daniela jeszcze się nie wykonały. I właśnie ten okres w Bożym planie dla narodu żydowskiego interesuje nas szczególnie w związku z czasami ostatecznymi. Musimy zatem dokładnie zbadać, co już się wydarzyło, aby umieścić to w ramach czasowych określonych przez Boga. Rozpoczniemy od wczesnej historii narodu żydowskiego.

Bóg jasno przedstawił narodowi izraelskiemu po ich wejściu do ziemi obiecanej, że *podlegająco* w wykonywaniu Zakonu przyniosie im korzyści (5Moj 28, 1-14). Powiedział także wyraźnie o przekleństwach, jakie nastąpią, jeśli naród okaże *nieposłuszeństwo* (5Moj 26, 14-45; 5Moj 28, 15-68). Biblia stwierdza, że z powodu nieposłuszeństwa i nieuleczalnej grzeszności, Bóg zezwolił w końcu na rozproszenie Jego ludu z ich ziemi. A potem dokonał spustoszenia ziemi (Iz 6, 11-12; 17, 9; 64, 10). Wczesniejszy okres 70 lat niewoli nie nakłonił ludu izraelskiego do powrotu do Boga. Dlatego po rozproszeniu spowodowanym przez podbój rzymski, Żydzi stali się tólacznymi i cierpieli niewypowiedziane mieszczosia, szukając schronienia przed wrogimi pogańskimi narodami.

W ten sposób Izrael, *naród wybrany*, na pewien czas został pozbawiony Ziemi Obiecanej. Bóg w swojej łasce i miłosierdziu powiedział, że nie porzuci swego ludu na zawsze (3Moj 26,43-45), ale wezwie ich z powrotem ze wszystkich krańców ziemi (Iz 11, 11-12). Użyje różnych sposobów, by ich zgromadzić z tymczasowych domów na obczyźnie do kraju, który dał ich ojcu, Abrahamowi w wieczne władanie (Iz 16, 14-16).

8 Jakié wydarzenie (wypełnienie proroctwa Daniela) miało miejsce, zaznaczyło koniec narodu żydowskiego oraz spowodowało rozproszenie Żydów po krańcach ziemi?

Powrót Izraela

Na początku naszego wieku, po wiekach straszliwych prześladowań wielu Żydów odkryło, że nie są już tak nienawidzeni. Dlatego osiedlili się w wielu częściach świata, żyli tam stosunkowo spokojnie i zaczęli zapominać o swojej łączności z Ziemią Obiecaną.

Jednak pewien przywódca żydowski w Europie, dr Teodor Herzl, czuł się bardzo źle obserwując prześladowania Żydów w Rosji pod koniec XIX wieku. Uważając, że sytuacja jego narodu może się jeszcze pogorszyć, starał się zainteresować Żydów myślą o ustanowieniu państwa w Palestynie. Jego wysiłki ustanowienia współczesnego ruchu syjonistycznego okazały się jednak mało skuteczne. Żydzi w Niemczech, na przykład, powiedzieli: "Nie wiemy nic o Syjonie. Niemcy są naszą Palestyną a Monachium jest naszą Jerozolimą".

Gdy świat zbliżał się do wojny w Europie, Żydzi stwierdzili jednak, że ich życie staje się coraz trudniejsze. I wtedy, w czasie I wojny światowej, ruch syjonistyczny zaczął wywierać naciski na rząd brytyjski, co doprowadziło w końcu do wydania *Deklaracji Balfoura*. W dokumencie tym Brytyjczycy zobowiązywali się pomóc Żydom w ustanowieniu państwa w Palestynie. Gdy po wojnie Wielka Brytania przejęła kontrolę nad Ziemią Świętą, zachęcano Żydów do imigracji do Palestyny. Wielu Żydów powróciło, aby żyć obok Arabów, którzy zamieszkiwali ten teren już od wielu wieków.

Wkrótce nastąpiła groźba wybuchu II wojny światowej, a prześladowania Żydów zaczęły się na dobre. W Europie prześladowania były tak naszczone, że wielu Żydów zrozumiało, iż ich jedyną nadzieją na przetrwanie jest ucieczka z Europy i powrót do dawnego kraju. Po II wojnie światowej tysze Żydów opuszczało swoje domy i osiedliło się w Palestynie. W połowie maja 1948 r. Żydzi ogłosili narodziny państwa Izrael. I wkrótce zaczęło się wypełniać proroctwo Amosa 9,14-15:

"I odmięcę los mojego ludu izraelskiego, tak że odbudują spustoszone miasta i osiedlą się w nich. Nasadzą winnice i będą pić ich wino, założą ogrody i będą jeść ich owoce. Zaszczepię ich na ich ziemi, i nikt ich już nie wyrwie z ich ziemi, którą im daję" - mówi Pan, twój Bóg.

Przez około 1900 lat ziemia palestyńska wydawała się bezwartościowa. A Bóg powiedział, że zakwitnie jak kwiat (Iz 35,1-2). Proroctwo Izajasza spełniło się dosłownie. Opustoszczone miejsca zaludniły się, zburzone miasta zostały odbudowane, wzmocnione i napeltrły się ludźmi (Ez 36,33-36; patrz także Iz 61,4).

Jeden z historyków stwierdził, że I wojna światowa przygotowała Ziemię Obiecaną dla narodu żydowskiego; II wojna światowa przygotowała naród żydowski dla ich ziemi. Nadchodząca wojna przygotowuje naród żydowski dla ich Boga.

Powrót Żydów na ich dawne tereny spowodował wysiedlenie ludzi zamieszkujących tamte ziemie przez długi czas i stał się oni uchodźcami w wielu krajach Środkowego Wschodu. Doprowadza to do napięć i walk między Żydami a ich arabskimi sąsiadami. Jak się o tym przekonamy, doprowadzi to do koniecznego wypełnienia proroctwa dotyczącego Środkowego Wschodu.

Mając w myślach ten prorocki obraz, zwróćmy się ponownie do Dn 9,27, w którym czytamy o księciu i dokończeniu wydarzeń ogłoszonych przez Boga w wersecie 24.

- 9 Zakreśl literę poprzedzającą wydarzenie proroctwa, które już się wypełniło:
- Siedemdziesięcioletnia niewola Żydów spowodowana ich nieposłuszeństwem.
 - Odnowienie i odbudowanie Jerozolimy po siedemdziesięciu latach niewoli.
 - Przyjście Mesjasza.
 - Przyjście Antychrysta.
 - Zabicie Mesjasza.
 - Lud wkraczającego księcia-burzy Święte Miasto i świątynię.
 - Zakończenie istnienia Żydów jako suwerennego narodu.
 - Proroctwo z Amosa 9, że naród izraelski zostanie odnowiony i ludzie powrócą, aby zakładać ogrody i sadić winnice.
 - Przymierze między narodem żydowskim a księciem, które zostanie zerwane po trzech i pół roku.

Siądmy tydzień w widzeniu Daniela

Cel 3. *Wybierz prawdziwe zdarzenia dotyczące wydarzeń z okresu panowania Antychrysta i hitwy Armagedon.*

Widzieliśmy, że po ukrzyżowaniu Mesjasza nastąpi koniec narodu izraelskiego. W tym samym czasie narodził się Kościół i rozpoczął swoją misję. Apostoł Paweł stwierdza w Rz r. 9-11, że Bóg nie odrzucił Izraela całkowicie. W tym czasie powołał Kościół, aby działał jako Jego narzędzie ewangelizacji – wierzący dzielą się

dobrym nowiną z ludźmi w świecie. W czasie między zabicim Mesjasza a przyszłym dopełnieniem Bożego planu dotyczącego Izraela, Kościół pełni swoją służbę.

Pismo Święte mówi nam o tym, że Kościół oczekuje powtórnego przyjścia Pana i pochwylenia (1 Kor 15,50-52, 1 Tes 4,13-17). Widzimy też, że nadchodzący książę jest powstrzymywany przed wypełnieniem swoich niegodziwych planów przez Ducha Świętego, który działa poprzez Kościół (2 Tes 2,1-12). Gdy tylko Kościół zostanie pochwycony, objawi się ów niegodziwiec. Wtedy Bóg ponownie zwróci swoją uwagę na Izrael i rozpoczną się wydarzenia siódmego tygodnia.

Zauważyliśmy, że Dn 9,24-27 dotyczy narodu żydowskiego. Jeremiasz oglądając te wydarzenia porównuje doświadczenie Izraela do cierpienia rodzącej matki (Jr 30,1-11). Będzie to okres cierpienia, jakiego nie było w historii; będzie to czas "utrapienia dla Jakuba" (w. 7). Oznacza to czas "utrapienia dla narodu izraelskiego". Jak dojdzie do tego utrapienia?

Antychryst

W Dn 9,26, jak pamiętasz, mowa jest o nadchodzącym księciu, natomiast w. 27 opisuje jego działanie. Zwróćmy uwagę na to, że zawrze on przymierze z wieloma na "jeden tydzień" (siedem lat). Widocznie napięcia na Środkowym Wschodzie między Żydami a Arabami będą trwały aż do wystąpienia poważnego kryzysu zagrażającego pokojowi na świecie. W tym okresie *nadchodzący książę* (Antychryst) wkroczy na scenę, aby uratować pokój. Jego osiągnięcia dyplomatyczne chwalone będą jako wielki triumf i narody świata ogłoszą go niezrównanym (Obj 13,4).

Izrael zwróci się do niego jako gwaranta pokoju. Uwolnieni od konieczności trwania w ciągłej militarnej czujności, Żydzi przeznaczą swoje pieniądze i energię na cele pokojowe: rozwój kraju, podnoszenie stopy życiowej, budowanie domów i przygotowywanie miejsc pracy dla wystędzonych ludzi. Zawarcie przymierza pokoju pozwoli na zidentyfikowanie człowieka pokoju jako "niegodziwca" (2 Tes 2,3).

Przez pewien czas na całym tym obszarze będzie się dobrze działało, ale w powstanie przymierza książę złamie swoje słowo (Dn 9,27). Biblia powiada, że odbierze Żydom prawa cywilne i religijne. W świątyni, w miejscu prawnie wymagalnego oddawania czci, postawi *obraz obrzydliwy* (nastąpi ohydne i bezczeszczenie miejsc poświęconego Bogu). Ponieważ człowiek ten ogłosi się bóstwem i będzie się domagał czci (patrz 2 Tes 2,4,8-11, Obj 13,13-15), można przypuszczać, że postawi w świątyni swój obraz i będzie się od Żydów domagał czci po godności Śmierci. Towarzyszy mu będzie człowiek, którego można by nazwać "ministrem

propagandy". Falszywy prorok czynić będzie cuda i wywierać potężny, zły wpływ na ludzi (Obj 13, 13; 16, 13).

Jezus mówiąc o tym koronnym akcie bluźnierstwa nazwał je "ohyda spustoszenia" i ostrzegł: "Gdy więc uprzycie na miejscu świętym ohydę spustoszenia, którą przepowiedział prorok Daniel [...], wtedy ci, co są w Judei niech uciekają w góry" (Mt 24, 15-16). Mocne, symboliczne wyrażenia ukazują nam przerażające doświadczenia Żydów, kiedy twórca niegodziwego systemu czasów ostatecznych będzie dążył do zniszczenia narodu izraelskiego (patrz Obj 12, 13-17; Dn 12, 1, 6-7).

W tym samym czasie nastanie także chaos i rozpoczną się kłopoty nie-Żydów, ponieważ na mieszkanców ziemi trzy razy zostanie zesłany sąd. W Obj rozdz. 6, 8, 9, 15 i 16 znajdujemy opis nastającego gniewu Bożego, który w końcu zostanie wylany na królestwo "nadschodzącego księcia".

Starając się wzmocnić swoją pozycję, niegodziwiec wykorzysta światowy system kontroli finansów i kredytów. Za pomocą tych środków zmusi ludzi do przyjęcia jego przywództwa, ponieważ nikt nie będzie mógł prowadzić biznesu bez przyjęcia znaku identyfikacyjnego księcia (Obj 13, 16-17). Zmierzając w kierunku ustanowienia rządu światowego, książę napotka jednak na opór. Dlatego wojna zdominuje drugą połowę jego siedmiolcennego panowania.

W proroczym natchnieniu Ezechiel mówi o konfederacji sił na północy, która zaatakuje naród izraelski, który będzie się cieszył bezpieczeństwem zapewnionym przez "niegodziwca". Bezbożni spodziewają się zniszczenia Izraela, nie spodziewają się jednak, że Bóg zatroszczy się o swój lud. W chwili ataku Bóg podejmie się obrony swojego ludu i prawie doszczętnie zniszczy najeźdźców (Ez 38 i 39). Zmobilizują się także inne siły i niegodziwiec zmuszony będzie bronić swoich rozszereń.

Armagedon

Także Daniel pisze o tym, iż w wielu miejscach powstanie opozycja. Zmusi to "niegodziwca" do dalszego działania zmierzającego do zniszczenia opozycji (Dn 11, 40-45). W efekcie, w miarę zbliżania się końca, jego rząd światowy rozpadnie się z powodu nieporozumień. Gdy koniec będzie się przybliżał, Bóg zgromadzi armie świata do największej i ostatecznej bitwy w historii, w miejscu zwanym *Armagedon* (Obj 16, 16).

Jednakże bitwa pod Armagedon nie zostanie rozstrzygnięta dzięki wymysłonej broni ludzkiej ani dzięki wielkości armii, ani też dzięki pełnej poświęcenia

postawie żołnierzy. *Bóg zaskoczy zgromadzone armie atakiem spoza ziemi. Rezultat będzie straszny, nie do opisania (patrz Obj 19, 19–21).*

Arogancy ludzie nie tylko wystąpią przeciw Bogu, ale także w pewnej chwili prawie zniszczą Izrael. Jednak kiedy na scenie pojawi się Jezus, wydarzy się kilka faktów. Izrael oglądając zniszczenie swoich wrogów doświadczy przemiany serca (patrz Za 14,4–5, 12–15). Ten, który stoczy bitwę (Jezus) nie jest tym samym, którego odrzucili ich ojcowie. Teraz ten, którego przybili do krzyża, przyniesie wyzwoleń. W chwili Jego objawienia Żydzi, którzy przeżyli, doznają skruchy (Za 12, 10–13, 11) i przyjmą tego, który przychodzi w imię Pańskie. Zaczną się wypełniać następane punkty planu przedstawione w Dn 9,24. Dowiemy się o tym w następnym paragrafie.

10 Które z poniższych zdań są PRAWDZIWE w odniesieniu do wydarzeń z okresu Antychrysta i bitwy pod Armagedon?

- a. Inne określenia Antychrysta to "nadchodzący książę" i "niegodziwiec".
- b. Tytuł Pomazaniec odnosi się do Jezusa Chrystusa.
- c. W chwili narodzin Kościoła, Bóg całkowicie odrzucił naród izraelski.
- d. Zanim pojawi się książę, Kościół zostanie pochwycony.
- e. Izraelowi zostaną oszczędzone próby i ucisk czasów ostatecznych.
- f. Antychryst wypolni siedmioletnie przymierze pokoju z Izraelem; będzie to okres wielkiego pokoju i dobrobytu na całym świecie.
- g. Pismo Święte stwierdza, że Antychryst zerwie przymierze z Izraelem i wkroczy do świątyni.
- h. Antychryst zdobędzie kontrolę nad całym światem i zmusi wszystkich parających się biznesem do przyjęcia jego znaku.
- i. W bitwie pod Armagedon pierwsze uderzą zgromadzone armie uzbrojone w potężną broń.
- j. Jezus objawi się w końcu narodowi żydowskiemu jako ich Pan.

OBJAWIENIE SIĘ JEZUSA CHRYSZTUSA

Cel 4. Wyjaśnij, co doprowadzi do objawienia się Chrystusa i opisz wynik konfrontacji dwóch przeciwników

Stan człowieka

W czasie, gdy dzieją się wydarzenia Wielkiego Ucisku, wierzący przeżywają z Panem. W miarę jak narasta fala niegodziwości i w chwili gdy grzech człowieka osiągnie swój szczyt, nastąpi drugie przyjście Pańskie: Jego objawienie się naro-

dom świata i zgromadzonym armiom ziemi (Obj 1,7; 19,11–21). W czasie tego powrotu Pana na ziemię wierzący przyjdą razem z Nim (Kol 3,4).

W tym czasie stan upadku człowieka osiągnął swoje szczyty w dwóch dziedzinach. Pierwsza to *bezbożność i egoizm ludzki*. Dlatego dwaj aniołowie wołają, że zniwo dojrzało (Obj 14, 15). Nadszedł czas zniwa sądu. Bóg, który dał człowiekowi wolność wyboru, nie pozwoli mu już dłużej działać według jego wypaczonych pragnień i potrzeb. Wątpliwymi i niewierzącymi, którzy poddają w wątpliwość ideę świętego Boga zostaną zamknięte usta. Problem grzechu musi zostać rozwiązany raz na zawsze. W odpowiedzi na zwiastowanie dwóch aniołów, inny anioł zapuści swój sierp, mówiąc obrazowo, zbierze grona i wrzuci je do tłoczni gniewu Bożego (Obj 14, 19).

Drugi stan, którego Bóg już dłużej nie będzie tolerował – to *prześladowanie Izraela*. Jak już stwierdziliśmy, nadrzędnym celem niegodziwca jest zagłada (całkowite wymuszczenie) braci Paskich. Bóg nie będzie wiecznie milczał, kiedy to się dzieje. Nadchodzi czas Bożej interwencji, która także doprowadzi do powrotu Jezusa na ziemię.

11 (Wybierz jedną odpowiedź.) Obrazowy język Obj 14,19 przedstawia nam, że nadchodzi czas, gdy Bóg:

- zniszczy wszystkie rośliny na ziemi;
- doprowadzi do ostatecznego osądzenia ludzi, którzy Go odrzucają;
- pochwyli Kościół;
- sprawi, że ludzie niegodziwi nawzajem się zniszczą.

Wydarzenie

Jezus, kiedy przyszedł po raz pierwszy, wystąpił jako cierpiący Sługa. Urodził się bez żadnej ceremonii czy uznania w mało znanej wiosce. Tylko kilku pasterzy oglądało chwałę, jaka objawiła się na opustoszałych wzgórzach Judei, gdy zasrepy niebieskie witały Jego narodzenie (Lk 2,8–15). Przy powstymym przyjściu Jezus pojawi się w *tem samym* kraju w pełni chwały i czei. Tym razem nie będzie ludzi prosił. Przyjdzie, aby zniszczyć zło, zwyżać i siłą narzącić swój autorytet.

Ludzie ujrzą armie niebiańskie towarzyszące Jezusowi, swojemu przywódcy. Wezmą udział w konfrontacji między naszym Panem a *siłami niegodziwca*. Przyjrzijmy się pokrótce temu, co będzie towarzyszyć objawieniu się naszego Pana

1. Pierwszym celem będzie zakończenie wojny i buntu o zasięgu światowym (Obj 16,12–21; 19,11–21).

2. Nasz Pan objawi się jako Król królów i Pan panów. Szatan, który do tej pory czynił się władcą tego świata, zostanie usunięty i Jezus, prawowity Król, obejmie swój urząd królewski.
3. Jezus sprawi, że przywódcy sił szatanskich staną się bezsilni i szybko umieści ich w jeziorze ognistym (Obj 19, 19–21).
4. Oczywiście, jak już stwierdziliśmy, jednym z celów będzie też zbawienie Izraela. Przyjście Pańskie doprowadzi do zwrócenia się narodu izraelskiego w pokucie i żalu do Boga. Nastąpi duchowa odnowa, jakiej dotąd nie było w historii – ludzie duchowo zaślepieni zmieniają swoje kamienne serca i otrzymują serca mięsiste dzięki mocy Ducha, który uzdolni ich do przestrzegania Zakonu Stwórcy (Ez 36, 26–27).
5. I wreszcie, przyjście Pana w chwale doprowadzi do ustanowienia ziemskiego Królestwa sprawiedliwości – tysiącletniego królestwa, inaczej Millennium. Wyraźne wskazówki, od czego zależeć będzie wejście do Królestwa, znajdujemy w Mt 25, 31–46. Wygląda na to, że zależeć będzie to od traktowania Żydów, braci Pańskich (patrz Mt 25, 40 i 1 Moj 12, 1–3). Temat tysiącletniego królestwa omówimy jako następny.

12 Jakie dwie rzeczy (stan człowieka) doprowadzą do objawienia się Jezusa Chrystusa, gdy razem z nim ukaza się wszyscy odkupieni?

13 Jaki będzie efekt konfrontacji przywódców dwóch przeciwnych sił spotykających się po raz ostatni?

TYSIĄCLETNIE KRÓLESTWO

Cel 5. *Podaj cele nastania i scharakteryzuj tysiącletnie królestwo.*

Cele tysiącletniego królestwa

Biblia mówi o erze sprawiedliwości, pokoju i obfitości w powiązaniu z powtórным przyjściem naszego Pana (1z 2, 1–4; 65, 20–22; Mi 4, 1–5). W Obj 20, 1–7 czas trwania tej ery określony jest na 1000 lat. Słowo *millenium* pochodzi od łacińskiego *mille* (tysiąc) i *annum* (rok), a oznacza po prostu "tysiąc lat". W Biblii odnośniki do tego Królestwa są różne. W modlitwie Pańskiej nazywane jest ono

„nadejściem królestwem” (Mt 6, 10). W ewangelii Łukasza (9, 11) nazwane jest ono „królestwem Bożym”. Obj 11, 15 mówi o nim jako o „królestwie naszego Pana i Jego Chrystusa”. Dn 7 nazywa je „władzą wieczną, niezmienną i niezniszczalną” (w 14).

Jaki jest cel nastania tego Królestwa? Po pierwsze, na początku Bóg ustanowił porządek moralny na ziemi, w którym ludzie podlegali kuszeniu przez Szatana i ziemia popadła w zniewolenie złego ducha. Dlatego konieczne jest, aby nastąpiło przywrócenie Bożej chwały przez zwyciężenie panowania Szatana. Po zniesieniu skutków przekleństwa i związaniu Szatana, człowiek będzie w stanie trwać w miłości, sprawiedliwości i opiece Pana, który będzie rządził w równości i prawdzie. Dlatego ludzie lojalnie zwróca się do Pana. W swoim królestwie dobroci Pan okaże, że potrzeby człowieka zostały zaspokojone, sprawiedliwość naprawdę istnieje, a pokój i harmonia na ziemi są możliwe.

Po drugie, Era Królestwa konieczna jest do wypełnienia proroctwa. Bóg obiecał Dawidowi, że jego potomkowie będą rządzili na wieki (2Sm 7, 8-17; Ps 89, 3-4 10-17; Jr 33, 14-26). Jak widzimy w Biblii nastąpiło przerwanie tego panowania; proroctwo nadal oczekuje na wypełnienie. W pełni czasu Jezus narodził się z Marii z rodu Dawida, ale nigdy nie zasiadał na tronie Dawida w Izraelu. Proroctwo to oczekuje na wypełnienie w przyszłości. (Patrz także Dn 2, 34-35, 44-45 i Rz 8, 18-25.)

Charakterystyka Królestwa

Wiele fragmentów biblijnych poszerza naszą wiedzę na temat władzy i warunków duchowych, które będą panowały w czasie wladania Pomazańca. Przyjrzyjmy się im uważnie.

1. Nastąpi dosłowne panowanie na ziemi (Za 14, 9).
2. W Królestwie znajdą się ludzie pozostający na ziemi (Ps 72, 8-11; Dn 7, 14; Mt 25, 31-32).
3. Po zniesieniu skutków przekleństwa ziemia będzie rodziła obficie. Nie będzie głoda i niedostatku żywności (Iz 35, 1; Mi 4, 1-4).
4. Wszyscy ludzie będą przestrzegali Zakonu Pana. Jego wladanie, miłe i dobre, będzie także stanowcze. Panować będzie doskonały sąd i sprawiedliwość. Każdy sprzeciwiający się będzie karany (Ps 2, 9; Iz 11, 4, 65, 20; Za 14, 16-19).
5. *Poddamy* Króla w tym ziemskim Królestwie będą najwyraźniej ludzie, którzy przeżyli Ucisk, zarówno Żydzi, jak i poganie.

6. Główną cechą panowania Księcia Pokoju będzie właśnie pokój. Bez wpływu Szatana nie będzie już więcej wojny (Iz 11,6–7).
7. Najwyraźniej odkupieni wierzący będą pomagali w zarządzaniu Królestwem. Apostołowie będą władali Izraelem, Dawid zostanie wzbudzony z martwych i będzie regentem podlegającym Panu (1 Kor 6,2–3; Obj 5,10; Mt 19,28; 25,31; Jr 30,9; Ez 37,24–25).
8. Świat zwierzęcy dozna cudownej odmiany. Zwierzeta drapieżne staną się łagodne, a łagodne zwierzęta nie będą się już bać. Będą żyć wspólnie w pokoju (Iz 11,6–9).
9. Ludzie będą pragnęli społeczności z Bogiem i duchowych spraw. Będą poznawali Słowo Boże, tak że jego poznanie będzie powszechne (Iz 2,3; 11,9; Za 8,20–23).

14 Które z poniższych zdań przedstawiają cele nastania Tysiącletniego Królestwa?

- a) Danie Szatanowi i grzesznikom ostatniej szansy pokuty i przyścia do Boga.
- b) Wypełnienie proroctwa dotyczącego potomków Dawida.
- c) Przywrócenie Bożej chwały i stwierdzenie, że Jego droga jest jedyną prawdziwą i właściwą drogą.

15 W zeszycie określ sytuację, jaka będzie panować w poszczególnych dziedzinach w czasie Tysiącletniego Królestwa.

- a. Świat zwierzęcy
- b. Zakon Pana
- c. Miejsce królestwa
- d. Odkupieni wierzący, którzy powrócą z Chrystusem
- e. Król Dawid
- f. Żydzi i poganie, którzy przetrwali uosk
- g. Słowo Boże i sprawy duchowe
- h. Produkcja żywności

SĄD NAD SZATANEM I UMARŁYMI GRZESZNIKAMI

Cel 6. *Wyjaśnij, dlaczego Szatan zostanie na krótko uwolniony po Tysiącletnim Królestwie i jaki jest cel sądu przed wielkim białym tronem.*

Ostatnie zwiędzenie

Pod koniec Tysiącletniego Królestwa Szatan zostanie uwolniony (Obj 20,7–10). Natychmiast zacznie zwodzić ludzi na całej ziemi, zachęcając ich do buntu przeciw

Panu. Czytamy, że tłumy przyłączą się do niego i przygotują do walki przeciw ludowi Bożemu w ich stolicy.

Mozna zapytać: Jak to możliwe: żeby ludzie, którzy żyli pod panowaniem Króla Jezusa zwrócili się przeciw Niemu i uwierzyli, że są w stanie Go zwyciężyć? Musimy pamiętać, że w czasie Milenium Szatan będzie związany. Ludzie będą zobowiązani wypełniać prawa Królestwa. Chociaż będą posłuszni Panu, wielu z nich nie będzie chciało przyjąć zbawczej łaski. Bóg nie będzie ich zmuszał do przyjęcia Zbawiciela. Dlatego pod koniec Tysiącletniego Królestwa wielu nie będzie ufalo Chrystusowi jako Zbawicielowi. I gdy pojawi się Szatan, aby zwodzić, ludzie ci będą mieli możliwość zbuntowania się. Będą mogli skorzystać ze swojego prawa wyboru.

Bunt ogarnie cały świat i w końcu Szatan skieruje swoje siły przeciw obozowi ludu Bożego. Jednak w tym momencie Bóg zesła ognisty sąd na buntowników i zostaną spaleni. Ich przywódca, Szatan, zostanie związany na zawsze i zamknięty w jeziorze ognistym razem ze zwierzęciem i fałszywym prorokiem, gdzie będą ponieśli konsekwencje swojego buntu.

Wielki biały tron

Po tym ostatnim buncie Szatana nastanie czas sądu. Będzie to chwila grozy i majestatu – całe stworzenie stanie w Bożej obecności. Wszyscy, którzy umarli, nie przyjąwszy Bożego zbawienia, powstaną z martwych i staną przed wielkim, białym tronem (Obj 20, 11-15). Wszyscy, którzy umarli w Chrystusie, jak pamiętacie, zmartwychwstali w chwili pochwycenia Kościoła (1 Tes 4, 13-17).

Ludzie stojący przed wielkim, białym tronem zostaną osądzeni na podstawie swoich uczynków oraz na podstawie tego, czy ich imiona zapisane są w księdze życia. Gdy trwa sąd, następuje przegląd uczynków każdego człowieka. Potem sprawdzają się, czy imię człowieka znajduje się w księdze życia. Ponieważ ludzie ci umarli nie przyjąwszy Bożego zbawienia, ich imiona nie znajdują się w księdze życia. Na podstawie doskonałej sprawiedliwości każdy grzesznik otrzyma wyrok wiecznego zamknięcia w jeziorze ognistym. To wygnanie to nie tylko wieczny ogień, ale także miejsce ciemności i strachu. Jezus mówił o przerażającym strachu i powiedział, że ludzie będą płakać i zgrzytać zębami (Mt 8, 12; 13, 42; 22, 13; 24, 51; 25, 30). W ten sposób Bóg rozprawi się i na zawsze skończy ze złem.

16 Dokończ poniższe zdania.

a. Pod koniec Tysiącletniego Królestwa Szatan zostanie rozwiązany, aby

b. Celem sądu przed wielkim, białym tronem jest.....

NOWE STWORZENIE

Cel 7: *Napisz, na jakiej podstawie spodziewasz się, że będziesz częścią porządku nowego stworzenia, które ustanowi Bóg.*

Apostoł Piotr pisząc o obecnym porządku świata stwierdził, że zostanie on spalony. Wygląda na to, że ziemia przejdzie odnowę przez ogień (Iz 65,17; 2P 3,7). Apostoł mówi jednak, że po tych wydarzeniach, mamy oczekiwać *“nowych niebios i nowej ziemi, w których mieszka sprawiedliwość”* (2P 3,10–13). W ten sposób Bóg w końcu wprowadzi lojalnych Mu ludzi w swoje chwalebne i wieczne stworzenie.

Chociaż okres Tysiącletniego Królestwa będzie rzeczywiście Złotym Wiekiem, to dopiero wierzący wkroczą w coś wielkiego – w nową erę, w której Bóg Ojciec będzie wszystkim we wszystkim. W tym czasie Bóg ustanowi swoje mieszkanie na ziemi. Miasto, które On przygotował jest poza możliwością opisu (1Kor 2,9–10), jest piękniejsze od wszystkiego, co widzieliśmy dotychczas (Obj 21–22).

Życie wieczne, jak to ktoś zauważył, nie jest nudą bez zmiany i różnorodności ani też Bóg nie zamierza przejść na emeryturę po wykonaniu swojego planu. On jest Bogiem żywych, a my będziemy do Niego podobni! On stworzył ogromny wszechświat, który ustawicznie się odnawia. W przyszłym eonie my, którzy obecnie widzimy tylko mgliste odbicie, będziemy mieli całą wieczność na poznawanie cudów Jego stworzenia (1Kor 13,12). Możemy przyłączyć się do chóru starców wokół tronu, którzy śpiewają na chwałę naszemu Bogu:

*Godzien jesteś, Panie i Boże nasz,
przyjąć chwałę i cześć i mić,
ponieważ Ty stworzyłeś wszystko,
i z woli twojej zostało stworzone,
i zaszimale.*

– Obj 4,11

Możemy spojrzeć wstecz na rozwój historii od chwili, gdy aniołowie powiedzieli, że Jezus przyjdzie ponownie (Dz 1,11). Tak wiele się wydarzyło! Tak wiele proroctw już się wypełniło. Wydarzenia na świecie doprowadziły nas aż do dzisiejszego dnia: *żyjemy tu przed ostatnią fazą Bożego planu*. Cieszymy się

z tego, bowiem jesteśmy bliżej dnia ostatecznego odkupienia. Musimy zawsze pamiętać o tym, że oczekuje nas nowe stworzenie z Jezusem Królem! *"I oto przyjdę wkrótce – mówi Jezus, Błogosławiony, który strzeże słów proroctwa tej księgi"* (Obj 22,7) A wtedy odkupieni przez Pana odpowiadają: *"Amen, przyjdź Panie Jezu!"*

17 Kończąc tę lekcję zastanów się nad swoją sytuacją i napisz w zeszycie, na jakiej podstawie spodziewasz się uczestniczyć w nowym stworzeniu, które ustanowi Bóg (patrz Obj. 22,12–17).

Kończąc rozważania musimy pamiętać o tym, że w studiowaniu Słowa Bożego jest wartość etyczna, szczególnie słowa proroczego:

"Umilowani, teraz dziećmi Bożymi jesteśmy, ale jeszcze się nie objawiło, czym będziemy. Lecz wiemy, że gdy się objawi, będziemy do niego podobni, gdyż ujrzymy go takim, jakim jest. I każdy, kto tę nadzieję w nim pokłada, oczyszcza się, tak jak On [Chrystus] jest czysty" (1J 3,2–3).

Pytania kontrolne

PRAWDA–FALSZ. Napisz P przed zdaniami prawdziwymi i F przed zdaniami nieprawdziwymi.

- ... 1 Wydarzenia, które nastąpią na ziemi po pochwyceniu nazywamy "błogosławioną nadzieją"
- ... 2 Pochwycenie i Objawienie się Chrystusa to dwa oddzielne wydarzenia: pierwsze to Jego przyście *po* wierzących; drugie to, przyście Chrystusa z wierzącymi na ziemię.
- ... 3 Na podstawie studium księgi Daniela 7 i list "siódemek" można dokładnie ustalić dzień i godzinę powrotu Jezusa.
- ... 4 Zarówno umarli, jak i żyjący wierzący wezmą udział w Pochwyceniu Kościoła.
- ... 5 Biblia mówi o tym, że ludzie wierzący otrzymują różne nagrody (stopniowanie nagród).

- 11 b) doprowadzi do ostatecznego osądzenia ludzi, którzy Go odrzucają.
- 3 a umarli i żywi.
b słowie samego Pana.
c nadziei
- 12 Krańcowa bezbożność i egoizm ludzki; prześladowanie narodu izraelskiego.
- 4 Obie grupy otrzymają nowe, uwielbione ciała, niesmiertelne i nieskazitelne.
- 13 Szatan i jego siły zostaną pozbawione władzy i wrzucone do ognistego jeziora. Jezus zajmie należne Mu miejsce jako Król królów i Pan panów.
- 5 c) nagrodę w zależności od motywacji, imcezej jakości służby
- 14 Punkty b) i c) przedstawiają cele Tysiącletniego Królestwa.
- 6 a Niesmiertelne, nieskazitelne ciało, które zastąpi ciało fizyczne w chwili pochwylenia.
b Chwila, kiedy Jezus powróci ze swoim ludem, aby ustanowić królestwo.
c Chwila, kiedy Jezus powróci po swoich: najpierw powstaną umarli w Chrystusie, potem żyjący wierzący zostaną pochwycony, aby spotkać się z Jezusem na obłokach.
d Powtórne przyjsie Chrystusa (pochwylenie).
e "Stanowisko przegladu", skąd Jezus będzie sądził uczynki wierzących i rozdawał nagrody w zależności od jakości życia i służby chrześcijańskiej.
- 15 a Wszystkie zwierzęta żyją ze sobą w pokoju.
b Zakon Pana jest przestrzegany; istnieje doskonały sąd i sprawiedliwość.
c Ziemia
d Będą panować z Chrystusem.
e Będzie regentem podległymi Chrystusowi.
f Będą poddanyimi niebiańskiego Króla.
g Ludzie będą ich pragnąć i poznawać.
h Będzie obfita.
- 7 a) tego, ile razy naród żydowski nie przestrzegał roku szabatowego
- 16 a Dać mieszkańcom ziemi możliwość opowiedzenia się za albo przeciw Bogu.
b Osądzenie grzeszników przez Boga na podstawie tego, czy ich imiona zapisane są w księdze życia.
- 8 Zniszczenie świątyni w roku 70 po Chr.
- 17 Odpowiedź własna. Nowe stworzenie jest dla wszystkich, którzy uznali Jezusa Panem swojego życia, których imiona zapisane są w księdze życia i którzy oczekują Jego przyjsia.

BIBLIOGRAFIA

- Eclou, Lee. *The Church: Picture of Christ's Body*.
Wheaton, Illinois: Harold Shaw Publishers, 1981.
- Henry, Carl F., ed. *Basic Christian Doctrines*.
Grand Rapids, Michigan: Baker Book House, 1962.
- Nelson, P.C. *Bible Doctrines*. Revised edition.
Springfield, Missouri: Gospel Publishing House, 1981.
- Richards, Lawrence O. *A New Face for the Church*.
Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1970.
- Ryrie, Charles C. *Understanding Bible Doctrines*.
Chicago: Moody Press, 1983.
- Shelly, Bruce L. *What Is the Church?*
Wheaton, Illinois: Victor Books, 1978.
- Sproul, R. C. *Basic Training: Plain Talk on the Key Truth of the Faith*.
Grand Rapids, Michigan: Zondervan Publishing House, 1982.
- Thiessen, Henry C. *Introductory Lectures in Systematic Theology*.
Revised Edition. Grand Rapids, Michigan: Wm. B. Eerdmans
Publishing Company, 1979.

SŁOWNIK

W prawej kolonii podany jest numer lekcji, w której po raz pierwszy zostało użyte słowo.

Lekcja

atrybuty	- cechy przypisywane danej osobie lub rzeczy; właściwości; przymioty	1
apokaliptyczny	- rodzaj literatury przepowiadającej katastrofy	8
autografy	- oryginalne manuskrypty kanonu pism biblijnych	8
<hr/>		
błuznierstwo	- pozbawione szacunku, złe wyrażanie się o Bogu i świętych sprawach	10
bóstwo	- boska natura; Bóg	3
budujący	- wynoszący ponad zwykły poziom; podnoszący rangę lub status; podnoszący jakość	8
bunt	- opór, walka z władzą lub ograniczeniami	5
buntowniczność	- postawa opierania się lub sprzeciwiania się czemuś; nieposłuszeństwo	7
byt	- całokształt życia, istnienie, życie	1
<hr/>		
celowy	- starannie przemyślany przed wprowadzeniem w czyn, umyślny, zrobiony celowo	7
cielesność	- świecki sposób życia i wartościowania związany z namiętnościami ciała i z brakiem duchowości	4
człowieczeństwo	- ludzkość; rodzaj ludzki	3
<hr/>		
denominacja	- wyznanie chrześcijańskie, społeczność kościelna	9
diaboliczny	- bardzo okrutny lub zły; wiążący się z diabłem i jego działalnością	5
doktryna	- to, co nauczane jest jako prawda; wierzenie; prawda stwierdzona w Biblii	8

doktrynalny	- odnoszący się do wierzeń i prawd biblijnych	9
dopelnienie	- zakończenie; doprowadzenie do celu	10
dynamiczny	- potężny, energiczny; związany z siłą lub energią	9
ewoluować	- rozwijać się stopniowo	6
falszywy	- stworzony po to, by zwieść; nieprawdziwy; udawany	7
funkcje	- obowiązki, powinności	9
geneza	- źródło, pochodzenie, początek	4
ingerencja	- interwencja; wejście w cudzy spór lub wypowiedanie się w imieniu innej osoby	5
ingerować	- interweniować, działać jak pośrednik	2
istota	- to, co czyni daną rzecz taką jaką jest	1
jedność	- zgodność	1
kanon	- oficjalna lista ksiąg Biblii uznanych przez Kościół chrześcijański za oryginalne i natchnione	8
kara	- środek represyjny określony przez prawo, stosowany wobec osób, które naruszyły normy prawne	3
katastroficzny	- wywołujący wiele strat i cierpienia	5
komponenty	- wszystkie części składające się na jakąś całość	4
kompromis	- zrezygnować z części swoich przekonań	2
konfrontacja	- spotkanie się twarzą w twarz ścierających się sił	10
konsekwencje	- rezultaty, efekty, wyniki	6
kontrolować	- mieć nadzór nad kimś lub czymś; ostrzegać lub pouczać	6
listy	- pisma, zwykle długie i zawierające pouczenia	8
manifestacje	- rzeczy wyraźnie pokazane, ujawnione	1

materia	- substancja zajmująca określoną przestrzeń, mająca jakąś wagę i istniejąca w stanie stałym, ciekłym bądź gazowym	1
materialny	- bardziej fizyczny niż duchowy	1
miłosierny	- okazujący więcej dobroci niż wymaga tego prawo	2
miarodajny	- urzędowy; potwierdzony świadectwem rzeczoznawców	8
mnogość	- wielość, wielka ilość	4
moralny	- właściwy, słuszny w charakterze lub postępowaniu	2
motywacja	- proces myślowy lub uczucie pobudzające do działania	4

nadludzki	- wykraczający poza zwykle, naturalne doświadczenie i moc człowieka	5
nadprzyrodzony	- wykraczający poza granice naturalne lub normalne	3
nadzwyczajny	- wyjątkowy, bardzo niezwykły lub godny uwagi	3
najwyższy	- największy rangą i autorytetem	2
naśladować	- iść za czymś przykładem; upodabniać się	7
natechnienie	- boski wpływ	8
niebiański	- odnoszący się do nieba; należący do niego	5
niematerialny	- raczej duchowy niż fizyczny	1
nieśmiertelność	- stan wiecznego życia	1
nieśmiertelność	- trwanie bez końca istoty żywej	6
nieśmiertelny	- żyjący wiecznie	1
nieomylny	- wolny od błęd; całkowicie spolegliwy, niezawodny	6
niepowtarzalny	- wyjątkowy, niezwykły, jedyny w swoim rodzaju	1
nieskazitelne	- nie ulegające zniszczeniu ani uszkodzeniu	10
niezgodność	- nie trzymanie się tych samych zasad lub przebiegu akcji	8
niezmienny	- nigdy nie zmieniający się	1
niweczyć	- udaremniać; pozbawiać użyteczności, czynić bezcelowym	7

objawienie	- odkrycie osoby Boga i Jego woli Jego stworzeniu	8
obrzydliwość	- powodujący obrzydzenie, wstętny	10
odkrycie	- to, co zostaje ujawnione, podane do wiadomości	8
odkupienie	- pojednanie Boga z grzesznikami przez cierpienia i śmierć Chrystusa	2
odkupienie	- ponowne kupienie lub uratowanie	3
odmienny	- nie będący taki sam; różny w rodzaju lub jakości	1
odnowa	- przywrócenie do istnienia lub poprawienie stanu czegoś	10
odnowa	- przywrócenie do poprzedniego stanu	7
odrodzenie	- ponowne narodziny ducha; otrzymanie nowego i lepszego duchowego życia	4
oświecać	- czynić jasnym, zrozumiałym	8
oświecenie	- pouczenie; poinformowanie; ukazanie komuś prawdy, wiedzy	4
opatrność	- Bożą opieką i pomocą	2
orędownik	- osoba, która wstawia się za kims, broni go	3

podległy	- poddany czyjejs władzy, kontroli lub wpływowi	5
podległy	- poddany władzy lub wpływowi	3
podniosły	- uwielbiony; wywyższony; wyniesiony	2
podobieństwo	- przypomnianie wyglądem	6
podrzędny	- niższy rangą lub mniej ważny	6
pojednanie	- przywrócenie społeczności; porozumienie w sprawie różnic i niezgodności	3
pośrednik	- osoba, która interweniuje między dwie inne, by doprowadzić do pojednania	3
potencjalny	- możliwy; który prawdopodobnie się stanie	4
powierzchowny	- nieprawdziwy, nieautentyczny	4
prawość	- właściwe, słuszne postępowanie	2
próba	- sprawdzenie postępowania, charakteru lub kwalifikacji	5

prostota	- brak skomplikowania, zawilóści, złożoności	1
przeciwnik	- nieprzyjaciel; ten, który się komuś sprzeciwia lub opiera	5
przedstawiciele	- ci, którzy są uprawnieni do działania w imieniu lub zamiast jakiejś osoby	5
przepełnić	- nasycić do granic objętości	4
przeszkody	- bariery; to, co stoi na drodze ku czemuś; oddziela jedną rzecz od innej	9
przeznaczenie	- moc określająca przebieg wydarzeń; coś, co stanie się bez względu na wysiłki mające temu zapobiec	5
przodkowie	- ludzie, od których wywodzi się dana osoba	3
przypisany	- uznany za przynależący; uważany za pochodzący od kogoś lub czegoś	4
<hr/>		
ramy czasowe	- okres zamknięty przez początek i koniec danego wydarzenia lub wydarzeń	10
rodowód	- pochodzenie w prostej linii od wspólnego przodka; potomkowie wspólnego przodka;	3
rok szabatowy	- w starożytnej Judei rok odpoczynku dla ziemi następujący co siedem lat	10
równość	- to samo znaczenie, rozmiar, ilość, wartość, stopień, ranga	4
rozporządzenie	- zalecenie praktyk, obrzędów lub praw	9
rozproszenie	- rozpędzenie, rozprzestrzenienie	10
rozumny	- zdolny do jasnego myślenia i rozumowania	5
<hr/>		
sfera	- obszar, zakres	5
skłonność	- zmierzanie ku jakiemuś stanowi, charakterowi; pociąg do czegoś	7
skażenie	- zanieczyszczenie; to, co jest nieczyste lub brudne	7
skazitelne	- ulegające zniszczeniu, uszkodzeniu	10
społeczny	- dążący do relacji z innymi mających polegać na współpracy i wzajemnej od siebie zależności	9

sprawiedliwość	- uczciwość; praworządność; zasłużona nagroda lub kara	2
spustoszenie	- ogłocenie, dewastacja	10
stworzyć	- powołać do istnienia	2
substancja	- to z czego składa się dana rzecz; prawdziwa, główna lub ważna część każdej rzeczy	1
sumienie	- poczucie dobra i zła; uczucia i pojęcia, które powstrzymują daną osobę od niewłaściwego postępowania	6
sumienny	- starający się czynić to, co uważa za słuszne; skrupulatny	6
suwerenny	- najwyższy władca; największy rangą lub potęgą	1
<hr/>		
śmiertelny	- podlegający śmierci	3
świętość	- czystość serca, duchowa doskonałość; stan oddzielenia i oddania się Bogu	2
<hr/>		
tłumacz	- ten, kto wyjaśnia znaczenie czegoś	4
tradycja ustna	- wierzenia, opinie, zwyczaje i doktryny przekazywane w formie przekazu ustnego dzieciom przez rodziców	8
Trójca	- termin teologiczny na określenie połączenia Ojca, Syna i Ducha Świętego w jednej boskiej naturze	1
twórczy	- posiadający moc tworzenia	2
<hr/>		
ubóstwiać	- czynić obiektem boskiej czci	10
uniwersalny	- przydatny dla wszystkich ludzi	9
uosabiać	- przybierać czyjąś postać; udawać kogoś	5
utrzymywanie	- dbanie o dobry stan; podtrzymywanie istnienia lub trwania	2
utwierdzony	- stały, niezachwiany	5
uwielbiony	- wyniesiony do niebiańskiej chwały	5
uwierzytelnić	- potwierdzić jako właściwy, prawdziwy; nadać dokumentowi moc prawną	8

uzdolnienie	- posiadanie mocy, zdolności lub środków (by coś zrobić)	4
wcielenie	- przyjęcie przez istotę boską formy ludzkiej; połączenie boskiej i ludzkiej natury w osobie Jezusa	3
wiarygodny	- godny zaufania; społecliwy	8
wieczność	- czas bez początku i końca; nieskończoność	1
wieczny	- bez początku i końca; ponadczasowy	1
więź	- związek; pokrewieństwo	9
wniebowstąpienie	- wstąpienie Chrystusa do nieba po zmartwychwstaniu	3
wrażliwość	- zdolność odczuwania i wyrażania emocji	4
wrogi	- nieprzyjazny; przeciwny	7
współdziałanie	- układ; dzielenie tej samej opinii; wspólne działanie; współpraca	2
wszechmoc	- posiadanie wszelkiej mocy	1
wszechobecność	- przebywanie wszędzie	1
wszechwiedza	- posiadanie wszelkiej wiedzy	1
wylężność	- prawo posiadania bez obowiązku dzielenia czegoś z innymi ludźmi	8
wypaczenie	- przekręcenie; niewłaściwe zrozumienie myśli lub pojęć	8
wyróżnienie	- swoista cecha, zaleta	1
wywyższenie	- uczynienie wyższym rangą, władzą, chwałą, charakterem lub wartością	3
wyznaczyć	- nakazać; doradzić; nakierować;	4
wyznanie	- (1) wypowiedź, w której coś się wyjawia; (2) religia wyznawana przez grupę ludzi	9
wyzwanie	- przedsięwzięcia, problemy czekające na rozwiązanie	9
zachowanie	- chronienie przed uszkodzeniem lub zniszczeniem	8
zachowanie	- uchronienie przed zniszczeniem lub uszkodzeniem	2

zadość-uczynienie	- dać satysfakcję za wyrządzone zło, stratę lub znie- wagę	7
zagłada	- wytępienie, unicestwienie	10
zalecić	- wyznaczyć zasadę według której należy postępować; doradzić	4
zanurzenie	- chrzest przez całkowite pogrążenie w wodzie	4
zastępczy	- ktoś wyznaczony, aby przemawiać lub działać zamiast kogoś innego	3
zbezczeszczenie	- brak szacunku wobec świętości; nastąpi podczas Wiel- kiego Ucisku w Bożej świątyni	10
zbiorowy	- tworzący grupę; zjednoczony; wspólny	4
zбір	- grupa chrześcijan o wspólnych celach i zaintereso- waniach	9
zbudowanie	- czynność lub proces pouczenia bądź doskonalenia du- chowego	9
zepsuty	- moralnie niewłaściwy; zły	7
zwodniczy	- mający na celu zwiedzenie; który nie jest tym, czym wydaje się być	7

ODPOWIEDZI NA PYTANIA KONTROLNE

Lekcja 1

- 1 a) duchem.
- 2 a) będę prowadził życie podobające się Bogu i zaufam Mu, że pomoże mi w każdej próbie.
- 3 c) może zaspokoić każdą naszą potrzebę.
- 4 c) mądrość.
- 5 Falsz.
- 6 Falsz.
- 7 Prawda.
- 8 Prawda.
- 9 Prawda.
- 10 Falsz.
- 3 d) był w pełni Bogiem i w pełni człowiekiem.
- 4 b) jest istotą boską, która przyjęła nasze człowieczeństwo.
- 5 a) wykonanie Bożego planu odkupienia człowieka.
- 6 a) było zadaniem, które przyjął na siebie dobrowolnie, aby zapłacić karę za nasz grzech.
- 7 a), b) i d) są prawdziwymi przyczynami wcielenia.
- 8 b) uśmiercić swoją grzeszną naturę, ponieważ zbawienie umożliwia prowadzenie świętego życia.
- 9 a), b), d) i e) są znaczące w zmartwychwstaniu Chrystusa.
- 10 a) zapoczątkowały nową służbę Chrystusa: jako suwerenny Pan troszczy się o kościół i buduje go oraz jest wszędzie obecny.

Lekcja 2

1 Prawda.	8 Prawda.
2 Falsz.	9 Prawda.
3 Prawda.	10 Prawda.
4 Falsz.	11 Prawda.
5 Prawda.	12 Falsz.
6 Prawda.	13 Prawda.
7 Falsz.	14 Falsz.

Lekcja 3

- 1 a), b) i d) są dowodami na człowieczeństwo Chrystusa.
- 2 b) Jego zachowanie, twierdzenia i przymioty dowodzą, iż był kimś więcej niż tylko człowiekiem.

Lekcja 4

1 Prawda.	8 Prawda.
2 Prawda.	9 Falsz.
3 Prawda.	10 Prawda.
4 Falsz.	11 Falsz.
5 Prawda.	12 Prawda.
6 Falsz.	13 Prawda.
7 Falsz.	14 Prawda.

15 Falsz.	18 Falsz.
16 Prawda.	19 Prawda.
17 Prawda.	20 Falsz.

Lekeja 5

1 Prawda.	9 Prawda.
2 Prawda.	10 Prawda.
3 Falsz.	11 Falsz.
4 Prawda.	12 Prawda.
5 Prawda.	13 Falsz.
6 Prawda.	14 Prawda.
7 Falsz.	15 Prawda.
8 Prawda.	

Lekeja 6

- 1 b) Człowiek był szczególnym stworzeniem Bożym, postawionym ponad inne stworzenia i błogosławionym przez Boga.
- 2 c) Podobny w swojej osobowości moralnej i społecznej świadomości, a także zdolności do sprawowania władzy
- 3 a) sfery materialnej i niematerialnej.
- 4 b) duszą.
- 5 b) sfery niematerialnej.
- 6 Wszystkie punkty są prawdziwe.
- 7 c) Emocje nakłaniają człowieka, aby postąpił w określony sposób.
- 8 a) Uzyskać zrozumienie faktów.
- 9 b) Porównuje możliwe działania z naszymi normami postępowania.

- 10 c) Bożej łasce, która przynosi zbawienie i uzdalnia do okazywania posłuszeństwa Bogu.
- 11 c) Ciało człowieka umrze; dusza/ duch człowieka wierzącego znajdzie się natychmiast w obecności Pana i w czasie Jego powtórnego przyjścia otrzyma zmartwychwstałe, uwielbione ciało; niewierzący będzie doświadczał wiecznej udręki w krainie umarłych, inaczej w piekle.

Lekeja 7

- 1 Adama i Ewy
- 2 Szatana i jego aniołów.
- 3 Dowody podawane w Biblii i potrzeba istnienia rządów w społeczeństwie.
- 4 Upamiętanie się z grzechów, porzucenie grzechu, przyjęcie Bożej oferty zbawienia przez Jezusa Chrystusa i chodzenie w światłości.
- 5 Wieczne odłączenie od Boga i wieczne potępienie.
- 6 Falsz. (Bóg postanowił dać człowiekowi prawo wyboru, czy chce mieć z Nim społeczność.)
- 7 Prawda.
- 8 Prawda.
- 9 Prawda.
- 10 Falsz. (Szatan podrabia Boży plan.)
- 11 Prawda.
- 12 Prawda.

Lekcja 8

- 1 a 3. Tradycja ustna
 b 6. Oświecenie
 c 2. Autografy
 d 5. Natchnienie
 e 7. Objawienie
 f 1. Literatura apokaliptyczna
 g 4. Kanon
- 2 Falsz.
 3 Prawda.
 4 Falsz.
 5 Prawda.
 6 Prawda.
 7 Prawda.

Lekcja 9

- 1 b) społeczności ludzi, którzy odpowiedzieli na Boże wezwanie.
 2 c) Kościół składa się z wielu ludzi, między którymi istnieje bliska więź dzięki ich indywidualnej więzi z Chrystusem.
 3 b) wierzących mieszkających w określonym miejscu, którzy dzielą wiarę w Jezusa Chrystusa i zbierają się wspólnie, aby wielbić Pana.
 4 d) dzielenia się i wspólnych więzi.
 5 c) w dniu Pięćdziesiątnicy, Zielonych Świąt.
 6 a) jedność i miłość wierzących do siebie nawzajem.
 7 a) Kocha też innych ludzi.
 8 b) otrzymuje Kościół dla zbudowania; dary objawiają się przez

wierzących, którzy nawzajem sobie usługują.

- 9 c) Głowy.
 10 a) Kościół uwielbia Boga przez oddawanie Mu chwały, czci, szacunku i okazywanie posłuszeństwa.
 b) Kościół buduje się (wzmacnia, ćwiczy, troszczy, stosuje dyscyplinę).
 c) Kościół niesie światu wieść ewangelii (ewangelizuje świat).

Lekcja 10

1 Falsz.	9 Prawda.
2 Prawda.	10 Prawda.
3 Falsz.	11 Falsz.
4 Prawda.	12 Falsz.
5 Prawda.	13 Falsz.
6 Prawda.	14 Prawda.
7 Falsz.	15 Prawda.
8 Prawda.	

CS3131

PODWALINY PRAWDY

STUDIUM O DOKTRYNIE BIBLIJNEJ

SPRAWOZDANIE STUDENTA

I

ARKUSZ ODPOWIEDZI

WSKAZÓWKI

Po skończeniu każdej części wypełnij arkusz odpowiedzi. Poniżej podane są wskazówki, jak odpowiadać na pytania. Pytania mogą być dwojakiego typu: PRAWDA-FALSZ i MOŻLIWOŚĆ WYBORU.

PRZYKŁAD PYTANIA TYPU PRAWDA-FALSZ

Poniższe zdanie może być albo prawdziwe, albo nieprawdziwe. Jeśli jest

PRAWDZIWE – zamaluj kratkę A.

FAŁSZYWE – zamaluj kratkę B.

1 Biblia jest przesłaniem Bożym dla nas.

Powyzsze zdanie: *Biblia jest przesłaniem Bożym dla nas*, jest PRAWDZIWE, dlatego zamaluj kratkę A w następujący sposób.

1 B C D

PRZYKŁAD PYTANIA TYPU MOŻLIWOŚĆ WYBORU

Znajdź właściwą odpowiedź na pytanie. Zamaluj odpowiednią kratkę.

2 Narodzić się na nowo oznacza

- a) być młodym.
- b) przyjąć Jezusa jako Zbawiciela.
- c) założyć nowy zbór.
- d) znaleźć inny zbór.

Odpowiedź właściwa znajduje się w punkcie (b) *przyjąć Jezusa jako Zbawiciela*, dlatego zamaluj kratkę B w następujący sposób:

2 C D

PYTANIA DO CZĘŚCI I

Zaznacz odpowiedzi na wszystkie pytania na arkuszu odpowiedzi do części I. Zapoznaj się z przykładami na arkuszu pokazującymi, jak zaznaczać odpowiedzi.

CZĘŚĆ I – WYMAGANIA DO CZĘŚCI I

Jeśli na poniższe pytania odpowiesz TAK, zamaluj kratkę A na arkuszu odpowiedzi. Jeśli odpowiedź brzmi NIE, zamaluj kratkę B.

- 1 Czy uważnie przeczytałeś wszystkie lekcje w części I.?
- 2 Czy odpowiadałeś na wszystkie pytania nauczające?
- 3 Czy odpowiadałeś na pytania kontrolne?
- 4 Czy powtórzyłeś materiał obejmujący pytania, na które źle odpowiadałeś?
- 5 Czy sprawdziłeś w słowniku słowa, których nie znałeś?

CZĘŚĆ 2 – PYTANIA TYPU PRAWDA–FAŁSZ

PRAWDA – zamaluj kratkę A.

FAŁSZ – zamaluj kratkę B.

- 6 Bóg jest istotą bezosobową.
- 7 Bóg jest niewidzialny, niematerialny i nie składa się z części.
- 8 Boże cechy moralne to Jego mądrość i suwerenność.
- 9 Opatrzność Boża oznacza, że nie pozwoli On cierpieć chrześcijanom, jeśli tylko będą Mu posłuszni.
- 10 Wcielenie to zjednoczenie boskości i człowieczeństwa w Jezusie Chrystusie.
- 11 Wszystkie cechy Boga Ojca i Boga Syna odnoszą się także do Ducha Świętego.
- 12 Usługiwanie Duchu Świętego ogranicza się tylko do ludzi wierzących.

CZĘŚĆ 3 – PYTANIA TYPU MOŻLIWOŚĆ WYBORU

Wybierz najlepszą odpowiedź na podane pytania. Zamaluj odpowiednią kratkę.

13 Mówiąc o Bożej wyjątkowości, prostocie i liczbowej jedności mamy na myśli to, że:

- a) nie składa się On z części.
- b) jest taki, jak Jego stworzenie.
- c) jest jedynym Bogiem.
- d) istotą osobową.

14 Która z poniższych cech NIE jest cechą Boga?

- a) wieczny
- b) śmiertelny
- c) niezmienny
- d) wszechmocny

15 Wszechwiedza oznacza

- a) posiadanie wszelkiej mocy.
- b) obecność w każdym miejscu.
- c) niezmienność.
- d) posiadanie wszelkiej wiedzy.

16 Boże dzieło utrzymywania wszechświata oznacza, że On:

- a) aktywnie zachowuje to, co stworzył.
- b) nie określa granic grzechowi i niegodziwości.
- c) kontroluje każdy czyn człowieka.
- d) często przekracza prawa przyrody.

17 Boże współdziałanie w dziełach człowieka oznacza, że:

- a) Bóg nigdy nie interweniuje w sprawy człowieka.
- b) czyny ludzkie wynikają z naturalnych sił człowieka, jakimi obdarzył go Bóg.
- c) nic nie może się zdarzyć bez zgody Boga.
- d) dla Boga najważniejsza jest wolność wyboru człowieka.

18 Prawo dotyczące zachowania czystości stwierdzające, że Izraelita, który dotknął martwego szczura będzie nieczysty aż do zachodu słońca, jest obrazem:

- a) Bożej świętości.
- b) Bożego zachowywania wszechświata.
- c) nieograniczonej miłości.
- d) sprawiedliwości.

CS3131 - Sprawozdanie Studenta

19 Które z poniższych zdań obrazuje boskość Chrystusa?

- a) Chrystus przebaczał grzechy.
- b) Chrystus rozwijał się umysłowo, fizycznie, społecznie i duchowo.
- c) Chrystus doświadczał ograniczeń typowych dla natury ludzkiej.
- d) Nosił greckie imię pochodzące od imienia *Jozue*.

20 Według biblijnej nauki na temat wcielenia Chrystusa Jezus:

- a) był prawdziwie Bogiem, ale nie był w pełni człowiekiem.
- b) był prawdziwie człowiekiem przed zmartwychwstaniem i prawdziwie Bogiem po zmartwychwstaniu.
- c) posiadał niektóre cechy boskie i ludzkie.
- d) do swojej boskiej natury dołączył naturę ludzką.

21 Wcielenie było konieczne, aby Bóg mógł

- a) sam doświadczyć pokusy i grzechu.
- b) przygotować ofiarę, która stanie się zapłatą za nasz grzech.
- c) stać się przedmiotem naszego uwielbienia.
- d) wywyżżyć Syna.

22 Które z poniższych zdań NIE przedstawia cech Ducha Świętego?

- a) Jest tożsamy z innymi Osobami Trójcy.
- b) Nazywany jest boskimi imionami.
- c) Jest istotą duchową.
- d) Wykonuje boskie dzieła.

23 Które z poniższych zdań NIE przedstawia służby Ducha Świętego?

- a) Jako nasz arcykapłan oręduje za nami po prawicy Ojca.
- b) Posługuje się niewierzącymi, aby osiągnąć swój cel.
- c) Przekonuje o grzechu, sprawiedliwości i sądzie.
- d) Uzdalnia do prowadzenia stałego i skutecznego życia chrześcijańskiego.

24 Duch Święty wytwarza w człowieku wierzącym owoc, który nazywamy także:

- a) darami Ducha.
- b) charakterem Chrystusowym.
- c) chrztem w Duchu Świętym.
- d) mocą do zwiastowania.

KOŃCOWE WYMAGANIA: Dalej postępuj zgodnie z zaleceniami na arkuszu odpowiedzi i wyślij go do instruktora ICT w swojej okolicy. Później przejdź do pracy nad częścią 2.

PYTANIA DO CZĘŚCI 2

Zaznacz odpowiedzi na wszystkie pytania na arkuszu odpowiedzi do części 2. Zapoznaj się z przykładami na arkuszu pokazującymi, jak zaznaczać odpowiedzi.

CZĘŚĆ 1 – WYMAGANIA DO CZĘŚCI 2

Jeśli na poniższe pytania odpowiesz TAK, zamaluj kratkę A na arkuszu odpowiedzi. Jeśli odpowiedź brzmi NIE, zamaluj kratkę B.

- 1 Czy uważnie przeczytałeś wszystkie lekcje w części 2?
- 2 Czy odpowiedziałeś na wszystkie pytania nauczające?
- 3 Czy odpowiedziałeś na pytania kontrolne?
- 4 Czy powtórzyłeś materiał obejmujący pytania, na które źle odpowiedziałeś?
- 5 Czy sprawdziłeś w słowniku słowa, których nie znałeś?

CZĘŚĆ 2 – PYTANIA TYPU PRAWDA-FALSZ

PRAWDA – zamaluj kratkę A.

FALSZ – zamaluj kratkę B.

- 6 Biblia naucza, że niektórzy aniołowie zostali stworzeni jako dobrzy, natomiast inni aniołowie zostali stworzeni jako zli.
- 7 Aniołowie są istotami duchowymi i osobowymi, ale nie są wszechobecni.
- 8 Biblia wskazuje na istnienie organizacji wśród aniołów. Niektórzy z nich zajmują wyższe pozycje niż inni.
- 9 Stworzenie człowieka odbyło się według takiego samego wzoru jak stworzenie reszty świata: Bóg wypowiedział słowo i stało się.
- 10 Człowiek składa się z elementu materialnego i niematerialnego. Biblia nazywa je ciałem, duszą i duchem.
- 11 Pierwszy grzech nastąpił w ogrodzie Eden, gdy Adam i Ewa okazali nieposłuszeństwo Bogu.
- 12 To, co nie zgadza się z Bożym Prawem (Zakonem), jest grzechem.

CZĘŚĆ 3 – PYTANIA TYPU MOŻLIWOŚĆ WYBORU

Wybierz najlepszą odpowiedź na podane pytania. Zamaluj odpowiednią kratkę.

13 Bóg musiał zabronić Adamowi i Ewie jeść owoce z jednego drzewa, ponieważ:

- a) nie chciał, aby wszystko rozumieli.
- b) owoc tego drzewa był zły.
- c) mogli oni skorzystać z prawa wolnego wyboru tylko przez dobrowolne postanowienie postępowania zgodnie lub niezgodnie z Bożą wolą.
- d) Bóg chciał, aby zrozumieli, że są całkowicie zdani na Jego łaskę i nie mają możliwości dokonania wyboru.

14 Żli aniołowie na zawsze trwają w buncie i trwają przy swoim postanowieniu. Oznacza to, że:

- a) przechodzą teraz przez okres próby, po którym będą mieli szansę pokuty.
- b) zostali takimi stworzeni i nie będą mieli szansy pokuty.
- c) postanowili sprzeciwić się Bogu i zostali na wieki osądzeni.
- d) nie mieli możliwości wyboru w tym, czym się stali.

15 Przywódca świętych aniołów nosi tytuł:

- a) cheruba.
- b) archanioła.
- c) strażnika.
- d) serafa.

16 Biblia podaje przykłady zaangażowania świętych aniołów w:

- a) zawieszanie praw świata przyrody i świata duchowego.
- b) wywieranie wpływu na umysły ludzi.
- c) orędowanie przed Bożym tronem w imieniu ludzi.
- d) ważne wydarzenia związane z Bożym planem zbawienia.

17 Które z poniższych stwierdzeń NIE odnosi się do Szatana?

- a) Szatan kłamie.
- b) Szatan wciela się po to, by zwodzić.
- c) Szatan nęka chorobą.
- d) Szatan jest wszechobecny.

18 Człowiek różni się od pozostałego stworzenia tym, że:

- a) został stworzony na Boży obraz.
- b) może podejmować decyzje.
- c) jest śmiertelny.
- d) potrafi mówić.

CS3131 - Podwaliny Prawdy

19 Biblia naucza, że fizyczne ciało ludzkie

- a) zostanie włączone do wiecznego odkupienia.
- b) przestanie w końcu istnieć.
- c) ważniejsze jest od niematerialnej części człowieka.
- d) jest złe.

20 Które z poniższych NIE należy do racjonalnej części człowieka?

- a) intelekt.
- b) emocje.
- c) oddech.
- d) sumienie.

21 Które z poniższych zdań NIE jest prawdą w odniesieniu do sumienia?

- a) Może zostać skazane.
- b) Rozwija się w miarę naszego wzrostu i dojrzewania.
- c) Jest nieomyłne.
- d) Można je wyćwiczyć, aby ostrzegało nas przed niebezpieczeństwem uczynienia czegoś złego.

22 Grzech ma swój początek w:

- a) Bogu.
- b) Szatanie.
- c) Adamie.
- d) Ewie.

23 *Wykroczenie* jako termin związany z pojęciem grzechu oznacza:

- a) przekroczenie granicy określonej przez Boga.
- b) niewykonanie Bożej woli.
- c) postępowanie po swojemu.
- d) potrzebę oczyszczenia.

24 Najważniejszym aspektem duchowej odnowy jest fakt, że:

- a) następuje przy niej także odnowa ciała fizycznego.
- b) usuwa ona wszystkie problemy spowodowane przez grzech.
- c) niszczy naszą starą naturę.
- d) przywraca nam społeczność z Bogiem.

KOŃCOWE WYMAGANIA. Dalej postępuj zgodnie z zaleceniami na arkuszu odpowiedzi i wyślij go do instruktora ICI w swojej okolicy. Potem przejdź do pracy nad częścią 3

PYTANIA DO CZĘŚCI 3

Zaznacz odpowiedzi na wszystkie pytania na arkuszu odpowiedzi do części 3. Zapoznaj się z przykładami na arkuszu pokazującymi, jak zaznaczać odpowiedzi.

CZĘŚĆ 1 – WYMAGANIA DO CZĘŚCI 3

Jeśli na poniższe pytania odpowiesz TAK, zamaluj kratkę A na arkuszu odpowiedzi. Jeśli odpowiedź brzmi NIE, zamaluj kratkę B.

- 1 Czy uważnie przeczytałeś wszystkie lekcje w części 3?
- 2 Czy odpowiedziałeś na wszystkie pytania nauczające?
- 3 Czy odpowiedziałeś na pytania kontrolne?
- 4 Czy powtórzyłeś materiał obejmujący pytania, na które źle odpowiedziałeś?
- 5 Czy sprawdziłeś w słowniku słowa, których nie znałeś?

CZĘŚĆ 2 – PYTANIA TYPU PRAWDA=FALSZ

PRAWDA – zamaluj kratkę A

FALSZ – zamaluj kratkę B.

- 6 Termin natchnienie Pisma Świętego odnosi się do szczególnego namaszczenia, jakie otrzymali święci mężowie piszący pod kierownictwem Ducha Świętego.
- 7 Biblijny sens słowa *kościół* to "miejsce, w którym spotykają się ludzie, by wielbić Boga.
- 8 Pismo Święte powstało głównie w wyniku ustnej tradycji przekazywanej z pokolenia na pokolenie.
- 9 Kościół to więź ludzi wierzących z Bogiem i między sobą.
- 10 Objawienie się Chrystusa i pochycenie Kościoła to jedno i to samo wydarzenie.
- 11 Najważniejszy sprawdzian miłości człowieka do Boga to pytanie: Czy człowiek ten naprawdę kocha innych ludzi?
- 12 W 9 r. księgi Daniela zapisana jest wizja Daniela dotycząca wydarzeń w czasach ostatecznych skoncentrowanych wokół narodu izraelskiego.

CZĘŚĆ 3 – PYTANIA TYPU MOŻLIWOŚĆ WYBORU

Wybierz najlepszą odpowiedź na podane pytania. Zamaluj odpowiednią kratkę.

13 Fakt, że Jezus cenił i cytował Stary Testament świadczy o:

- a) wartości tradycji ustnej.
- b) Bożym natchnieniu Pisma Świętego.
- c) tym, że Biblia została napisana przez zwyczajnych ludzi w zwykłych okolicznościach.
- d) wyjątkowości Starego Testamentu jako Pisma Świętego.

14 Temat najbardziej podkreślany w Piśmie Świętym to:

- a) triumf Boga nad Szatanem.
- b) powtórne przyjście Chrystusa.
- c) odkupienie człowieka.
- d) waga Kościoła.

15 Biblia mówi o *Kościele* jako o:

- a) społeczności ludu Bożego.
- b) organizacji religijnej.
- c) budynku.
- d) każdym z wielu istniejących wyznań.

16 Które zdanie z poniższych NIE przedstawia podstawowych funkcji Kościoła?

- a) Dzieli się ewangelią z ludźmi niewierzącymi.
- b) Uwielbia Boga.
- c) Buduje wierzących.
- d) Organizuje spotkania towarzyskie.

17 *Apokryfy* to:

- a) kanon Starego Testamentu.
- b) iluminacja Pisma Świętego.
- c) pierwsi Ojcowie Kościoła, którzy uzgodnili kanon Pisma Świętego.
- d) rodzaj literatury apokaliptycznej, która przepowiada katastrofy.

18 W kopiowaniu i zachowaniu Pisma Świętego widzimy:

- a) poważne różnice doktrynalne w różnych manuskryptach.
- b) Bożą ochronę i troskę o zachowanie wiarygodności manuskryptów.
- c) brak jakiegokolwiek różnicy między różnymi tekstami.
- d) że zachowało się wiele niegodnych zaufania tekstów, które zmniejszają wartość Biblii.

CS3131 - Sprawozdanie Studenta

19 Prawda, że Bóg traktuje ludzi wierzących jako jedną *społeczność* jest najlepiej przedstawiona w Piśmie Świętym za pomocą obrazu:

- a) osoby idącej samotnie swoją drogą.
- b) chrztu wodnego.
- c) ciała, w którym różne części przyczyniają się do zdrowia całego organizmu;
- d) bawiących się razem dzieci.

20 Z Biblii wynika, że Kościół powstał:

- a) w dniu narodzin Chrystusa.
- b) w dniu Zielonych Świąt po wniebowstąpieniu Chrystusa.
- c) w chwili rozpoczęcia przez Chrystusa służby publicznej.
- d) gdy Jan Chrzciciel zaczął zwiastować nadchodzącego Mesjasza.

21 Z Biblii wynika, że powtórne przyjście Chrystusa nastąpi:

- a) pewnego dnia o pewnej godzinie.
- b) natychmiast po ujawnieniu się Antychrysta.
- c) po tym, jak ewangelia będzie głoszona na całej ziemi.
- d) w połowie okresu Ucisku.

22 Który z poniższych terminów NIE określa ciała człowieka wierzącego po Pochwyceniu Kościoła?

- a) śmiertelne.
- b) nieśmiertelne.
- c) uwielbione.
- d) nieskazitelne.

23 Termin *sąd Chrystusowy* określa:

- a) "stanowisko przeglądu", przy którym ludzie wierzący otrzymają nagrody zgodnie z jakością ich uczynków.
- b) miejsce, w którym sądzony będzie Szatan i grzesznicy.
- c) Armagedon.
- d) objawienie się Jezusa Chrystusa.

24 Pomazaniec, który zwycięży armie w bitwie pod Armagedon to:

- a) ten sam, którego prorocтво nazywa "nadchodzącym księciem".
- b) anioł w widzeniu Daniela.
- c) wybrany naród izraelski.
- d) Jezus, Król królów i Pan panów.

KOŃCOWE WYMAGANIA. Dalej postępuj zgodnie z zaleceniami na arkuszu odpowiedzi i wyślij go do instruktora ICI w swojej okolicy. Na tym kończy się twoja nauka w tym kursie. Poproś instruktora ICI o polecenie następnego kursu.

PODWALINY PRAWDY

ARKUSZ ODPOWIEDZI DO CZĘŚCI I

Międzynarodowy Instytut Korespondencyjny

Temat kursu
(Proszę o pisanie drukowanymi literami)

Gratulujemy ukończenia lekcji w Części I! Prosimy o wpisanie danych.

Imię i nazwisko

Numer studenta ICI
(Pozostaw puste miejsce, jeśli nie znasz swojego numeru)

Adres
ulica (miejscowość) nr domu i lokalu
.....
kod poczta województwo

Wiek Zawód

Stan cywilny Dzieci

Ilość lat nauki

Przynależność do kościoła

Funkcja w kościele

Czy uczysz się sam? W grupie?

Jakie inne kursy ICI ukończyłeś/aś?

Odpowiedzi do Części 1:

Zamaluj odpowiednią kratkę przy numerach pytań. Zwracaj uwagę na to, czy numer odpowiedzi na arkuszu zgadza się z numerem pytania.

1 A B C D

2 A B C D

3 A B C D

4 A B C D

5 A B C D

6 A B C D

7 A B C D

8 A B C D

9 A B C D

10 A B C D

11 A B C D

12 A B C D

13 A B C D

14 A B C D

15 A B C D

16 A B C D

17 A B C D

18 A B C D

19 A B C D

20 A B C D

21 A B C D

22 A B C D

23 A B C D

24 A B C D

Pytania do instruktora ICI dotyczące lekcji:

.....

.....

.....

Sprawdź jeszcze raz arkusz odpowiedzi. Czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi? Wyślij arkusz do swojego instruktora ICI. Adres znajdziesz na ostatniej stronie zeszytu.

Nie wypełniać – tylko dla ICI

Data Wynik

KURS SŁUŻBA CHRZEŚCIJAŃSKA

PODWALINY PRAWDY

ARKUSZ ODPOWIEDZI DO CZĘŚCI 2
Międzynarodowy Instytut Korespondencyjny

Temat kursu
(Proszę o pisanie drukowanymi literami)

Gratulujemy ukończenia lekcji w Części 2! Prosimy o wpisanie danych.

Imię i nazwisko

Numer studenta ICI
(Pozostaw puste miejsce, jeśli nie znasz swojego numeru)

Adres
ulica (miejsowość) nr domu i lokalu

.....
kod poczta województwo

Odpowiedzi do Części 2:

Zamaluj odpowiednią kratkę przy numerach pytań. Zwracaj uwagę na to, czy numer odpowiedzi na arkuszu zgadza się z numerem pytania.

1 A B C D

2 A B C D

3 A B C D

4 A B C D

5 A B C D

6 A B C D

7 A B C D

8 A B C D

9 A B C D

10 A B C D

11 A B C D

12 A B C D

13 A B C D

14 A B C D

15 A B C D

16 A B C D

17 A B C D

18 A B C D

19 A B C D

20 A B C D

21 A B C D

22 A B C D

23 A B C D

24 A B C D

Pytania do instruktora ICI dotyczące lekcji:

.....

.....

.....

Sprawdź jeszcze raz arkusz odpowiedzi. Czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi? Wyślij arkusz do swojego instruktora ICI. Adres znajdziesz na ostatniej stronie zeszytu.

Nie wypełniać – tylko dla ICI

Data Wynik

KURS SŁUŻBA CHRZEŚCIJAŃSKA

PODWAJNY PRAWDY

ARKUSZ ODPOWIEDZI DO CZĘŚCI 3
Międzynarodowy Instytut Korespondencyjny

Temat kursu
(Proszę o pisanie drukowanymi literami)

Gratulujemy ukończenia lekcji w Części 3! Prosimy o wpisanie danych.

Imię i nazwisko

Numer studenta ICI
(Pozostaw puste miejsce, jeśli nie znasz swojego numeru)

Adres
ulica (miejscowość) nr domu i lokalu

.....
kod poczta województwo

PROŚBA O INFORMACJĘ

Biurowo ICI z radością wyśle Ci informacje dotyczące innych dostępnych kursów ICI i ich cen. Jeśli potrzebujesz takich informacji, napisz prośbę poniżej.

Odowiedzi do Części 3:

Zamaluj odpowiednią kratkę przy numerach pytań. Zwracaj uwagę na to, czy numer odpowiedzi na arkuszu zgadza się z numerem pytania.

1 A B C D

2 A B C D

3 A B C D

4 A B C D

5 A B C D

6 A B C D

7 A B C D

8 A B C D

9 A B C D

10 A B C D

11 A B C D

12 A B C D

13 A B C D

14 A B C D

15 A B C D

16 A B C D

17 A B C D

18 A B C D

19 A B C D

20 A B C D

21 A B C D

22 A B C D

23 A B C D

24 A B C D

Pytania do instruktora ICI dotyczące lekcji:

.....

.....

.....

GRATULACJE!

Skończyłeś kurs „Służba chrześcijańska”. Cieszymy się, że byłeś naszym studentem i mamy nadzieję, że nadal będziesz się uczył z ICI. Wyślij arkusz odpowiedzi do swojego instruktora ICI. Wynik otrzymasz na karcie ocen razem ze świadectwem ukończenia kursu.

Prosimy o wpisanie swojego imienia i nazwiska.

.....

Nie wypełniać – tylko dla ICI

Data **Wynik**

KURS SŁUŻBA CHRZEŚCIJAŃSKA

CYKL SŁUŻBA CHRZEŚCIJAŃSKA

Ten symbol jest przewodnikiem po serii studiów. Cykl Służba Chrześcijańska posiada 18 kursów i podzielony jest na trzy części, z których każda zawiera sześć kursów.

Podwaliny Prawdy jest Kursem 3 Części I. Najlepsze efekty osiągniesz studiując nasze kursy po kolei.

Ten kurs pomoże ci:

- zrozumieć podstawowe doktryny biblijne dotyczące pochodzenia, upadku i odkupienia człowieka, istoty i działania Boga oraz wieczności.
- poznać, że Bóg pragnie mieć osobistą i wieczną społeczność z tobą.
- stosować nauczanie Biblii w codziennym życiu.
- w większej mierze poddawać swoje życie pod kontrolę Pana.

Inne tytuły kursów ICI z Cyklu Służba Chrześcijańska, które wkrótce się ukażą:

Odpowiedzialność Chrześcijanina
Królestwo, Moc i Chwała
Głoszenie i nauczanie

Pisząc na poniższy adres uzyskasz informacje o innych kursach ICI:

Instytut ICI
Skr. poczt. 6
43-400 CIESZYN